

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — no-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan (zjutraj), razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2996

SLOVENEC

Blagoslova polno 1935

želita vsem naročnikom,
inserterom in prijateljem
„Slovenca“

Uredništvo in uprava

V novo dobo

Človek se je v zadnjih dveh, treh stolet-
jih tako zelo porazumil, da je skoroda že
popolnoma izgubil sposobnost dojemati to,
do česar razum sam nikoli prodreti ne more.

Zato vidimo, da pogostokrat ravno naj-
učenejši ljudje ne morejo spoznati smisla
dobe, v kateri živimo, da ne znajo pokazati
poti skozi zmede in temo časa k jasnosti in
luči, da ne slutijo svetle bodočnosti, ki se
sredi zmot v bolečinah poraja. Eni, ki se
imajo za naprednjake, vidijo vse rožnato in
letijo za vsako modo na polju duha, politike,
socialnega vprašanja — drugi, starokopit-
neži, so popolnoma slepi za premnoge dobre
kali in strani naše dobe.

Tega ni krivo samo naše razumarstvo,
ki je slepo za vse, kar se ne da matematično
preračunati, ampak tudi to, da vse, kar je
v našem času trajno vrednega, upolnega
in lepega, raste tiho in skromno ter ne dela
zase reklame, tako da se večini, vajeni vpo-
števati le to, kar z največjim šundrom bije
na njeno uho, sploh ne odkriva.

Tretji vzrok, da ne spoznamo najbistve-
nejšega, do česar nas Bog skozi razburkano
valovje našega časa z nezapadljivo mo-
drostjo vodi, je to, da skoro vsi obračamo
svojo pozornost vseskozi ali pa predvsem na
take vrednote, ki nam tako rekoč v oči pa-
dejo, ki jih lahko otipamo, ki imajo zunanjo
obliko, dočim smo skoro že čisto ohromeli
za zgolj duhovne vrednote, za osebnost odličje,
za dovršenost duše. Komunizem, narodni so-
cializem, liberalna demokracija — vzemite
kar hočete — vse vidi srečo posameznika,
blagor človeštva, svetovni mir in red edinole
ali vsaj v poglavitnem oziru v zunanjih ob-
likah bodoče družbe, v načinu proizvajanja
rospodarskih blag, v čim pravičnejši, koli-
tor mogoče enaki porazdelitvi civilizatorič-
nih dobrin, v državni vladavini, v socialni
organizaciji. In vendar je to zmota, najhujša
zmota, kar smo jih podedovali od svojih
prednikov, zmota, ki jo moramo premagati,
ki jo zato moramo spoznati. Kdor pazljivo
prisluškuje podzemnim tokovom in razvoju
sodobnega življenja, temu se bo odkrilo, da
se človeštvu že začena svitati, da njegov
pravi blagor ni v takih zunanjih oblikah, ki
so sicer človeškemu sožitju potrebne kot
ogrodje, kot okostnjak, ampak da bo tre-
ba človeku in družbi vdihniti novega duha,
suznaja strojev, organizacij in njim podre-
jene civilizacije zopet počlovečiti in obogatiti
njegovo dušo, kajti le na tem slonijo res-
nična sreča, mir in zadovoljnost.

To smo hoteli povedati ob novem letu,
ko si drug drugemu voščimo srečo. Prepri-
čani smo, da se ta vek ne bo končal, ko bo
ta skozi več stoletij pozabljena resnica, ki
je bila starim in zgodnjemu srednjemu veku
razvidna ko sonce na nebu, zopet postala
vodilo življenja, osnovno načelo politikom
in družboslovcem ter njihovemu praktične-
mu delu. Zopet se bomo morali naučiti, da
je največja odlika človeka skromnost, ki po-
vzroči, da človek živi v miru sam s seboj in
z drugimi; da dve peroti človeka dvigata
nad vse druge stvari: preprostost in čistost
srca; ki nam edini pomagata vse pravilno ra-
zumeti in presoditi; da je čista vest največja
sreča človeku, ker ga edina usposobi, da po-
trežljivo premaga najhujše težave; da no-
bena pot ne vodi tako sigurno k zmagi ko
kraljevska pot trpljenja; da zna prav vla-
dati le, kdor zna tudi drugim pokoren biti;
da učene besede in razprave človeka še ne
naredijo blagega in pravičnega, ampak čedno-
sti srca; da zmedo življenja more razsvetliti
le luč večnih resnic in vrednot, ako naj ima
življenje smisel in delo sploh kakšen pomen;
da brez teh odkli duše ne bo mogoče rešiti
nobene krize sodobnega človeka: ne politične
ne gospodarske in socialne.

To so zelo preproste resnice, ki jih more
vsak razbrati iz znane knjige srednjeveškega
meniha in ki se seveda dajo povedati tudi
v modernejši obliki; na vsak način so živo-
tvorne in vsaka država in socialna, še tako
popolna oblika človeške družbe bo prazna in
brez koristi ter brez trajnosti, če ne sloni na
teh osebnih duhovnih vrednotah.

Ce smo sodobnega človeka in našo družbo
spomnili na to, nismo tega storili, da bi nas
kdo smatral za popolne — narobe! Zave-
damo se, kako smo vsi več ali manj zapadli
zmoti razumarskih vekov, ki so vrednost,
kulturo in lepoto duše ter prvenstvo duha
zapostavili za gmočnimi, gospodarskimi, teh-
ničnimi dobrinami, za zunanjo socialno ured-
bo družbe, za ekonomičnim blagostanjem in
golo civilizacijo. In čim bolj je kdo zapadel
temu duhu, tem bolj bi moral danes čutiti,
da je vse to premalo in da ni najbistvenejše.
S tem mislimi zaključujemo staro leto in
prestopamo prag novega.

Beck na Švedskem

Stockholm, 31. dec. TG. Kralj Gustav je da-
nes priredil svečan obed na čast poljskemu zuna-
njemu ministru, ki je prispel semkaj včeraj po-
poldne. Jutri priredi obed poljskemu državniku
tudi predsednik vlade Sandler. Časopisje mnogo
ugiblje o vzrokih, ki so privedli polkovnika
Becka na Švedsko, ter pristavlja, da gre za razgo-
voro za sklenitev obširnega baltskega sporazuma.

„Domovina je stavba, ki jo je hotel Bog“

Katoličani v javnem življenju

Slavni holandski državnik čitateljem „Slovenca“ za novo leto 1935

Junker dr. Charles J. M. Ruijs de Beeren-
brouck, odlični holandski katolik, skladatelj
in politik, večkratni ministrski predsednik, ki
je dosegel najvišje časti, ki jih sploh more
doseči holandski državnik, je za novoletno
število „Slovenca“ napisal članek o vlogi
holandskih katoličanov v državi. Pisec je bil
že l. 1925 ministrski predsednik in minister
notranjih zadev; od avgusta 1929 do maja 1933
je zopet vodil državo s teh mest. Danes je
predsednik poslanske zbornice.

Pri svojem političnem delu se holandski ka-
toličani ravnaajo vedno po pravilni definiciji poli-
tike, ki jo je podal grof Hertling: »Politika v smi-
slu državniške umetnosti ali državniške modrosti
je prava izbira sredstev, s katerimi je mogoče v
določeni dobi doseči smotre države.«

Ker sega človeški namen v onostranstvo in
po znanih besedah: »Kaj pomaga človeku, ako si
ves svet pridobi, na duši pa trpi škodo« daleč
presega vse gmočne in minljive skrbi, mora dr-
žavna vlada v prvi vrsti upoštevati višja načela.
Zato upošteva holandski katoličan v javnem živ-
ljenju 10 božjih zapovedi. Holandsko katol. ljud-
stvo je vedno čutilo to potrebo, prav tako jo čuti
danes s svojimi voditelji.

Poglejmo trenutek nazaj v zgodovino! Ho-
landci so si priborili državno neodvisnost v 16.
in 17. stoletju v vojni, ki je izzvala najhujše spo-
re, ki jih je kdaj poznala božja cerkev. To je bil
boj za versko in državno svobodo, ki se je isto-
vetil z uporom proti materi cerkvi in posvetnemu
knezu španskemu kralju. Za časa tega boja in
tudi po zmagi, ki je prinesla državno svobodo, so
zanikali Holandcem, ki so ostali zvesti papežu,
državno in versko enakopravnost. Preganjali so
jih enkrat hujše, drugič manj. Njihov vpliv je
padel, padalo je tudi njihovo število. Po načelu
»Cuius regio, illius religio« so oblasti v sedmih
pokrajinah, v katerih se je reformacija že usi-
drala, in v generalitetnih deželah — tako so
imenovali pokrajini Brabant in Limburg, ki sta
ostali še zvesti katolicizmu — skušala širiti pro-
testantski nauk. V tem brkem letu je bilo tre-
ba tistemu, ki je hotel ostati zvest Cerkvi, po-
žrtvovanja — in žrtev tudi res ni manjkalo.

Vzor katoliškega politika

Sredi 19. stoletja je nastal preobrat, prišla je
emancipacija katoličanov najprej na verskem, po-
tem na političnem področju. Na prvo so nekato-
ličani lahko pristali. Verni ljudje so po svojem
prepričanju miroljubni, oni zavračajo revolucio-
narne nauke in ljubijo red. Drugače je seveda
bilo, ko so holandski katoličani zahtevali poli-
tično enakopravnost. Tedaj so nastopile težave še
posebno, ako pomislimo, da so holandske katoli-
čane smatrali tri stoletja za manj vredne. Kot
prvi borec za emancipacijo holandskih katolič-
nov je nastopil duhovnik msgr. dr. Schaepman.
Čujte, kako je pisal o njem vseučiliški profesor
dr. J. ten Brink, ki ni katoličan: »Holandski du-
hovnik, holandski pesnik, holandski učenjak, go-
vornik, improvizator, branilec zaupanih nu stvari,
govornik bronastega glasu, borec za katoliško cer-
kev, četnik Herkulovih misli v rimski armadi,
profesor v holandski bogoslovnici, književnik za-
kopan v knjige stare in nove dobe, prijazen du-
hoven, smehljajoči se gostitelj, ki zbira okoli sebe
svoje prijatelje, in končno državnik, ki kot po-
slanec vodi svojo stranko, ki ga spoštujejo nje-
govi nasprotniki in cenijo njegovi prijatelji.«
Schaepman je vzor holandskim katoličanom. Oni
hočejo služiti svoji domovini, sebi in bodočim
katoliškim rodod hočejo zagotoviti primerno me-
sto tudi v političnem pogledu.

Treba tudi živeti za ideale

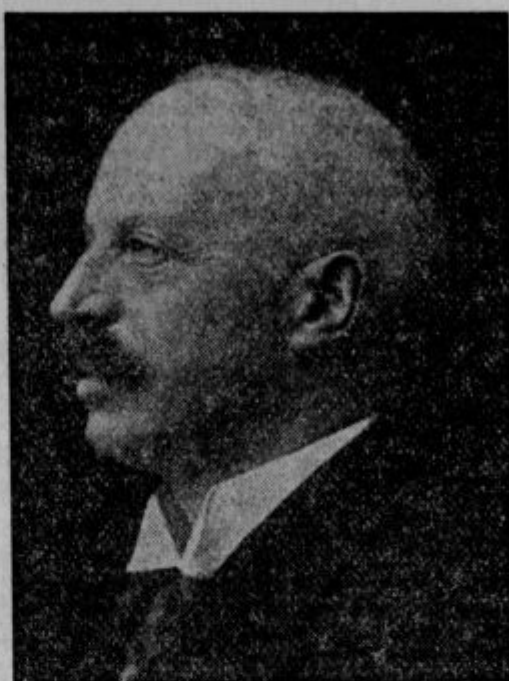
Pri svojih težnjah ne pozabijo slavni besed
Danijela O'Connella: »Veliki posvetni ljudje niso
tisti, ki razvijajo svoje velike talente in kažejo
lepe lastnosti, ampak tisti, ki imajo pogum, da
za svojo stvar tudi živijo.« Pod podobo amster-
damskega župana iz slavne regentske dobe sto-
ji besede: »Alis inserviendo consumor« (V
službi za druge se izživljam). To bi moralo biti
geslo vseh, ki hočejo voditi holandsko katoliško
ljudstvo na političnem polju. Na naših poslanskih
sejah se potegujemo za najvišje interese svojega
ljudstva. Ljudstvo mora bolj krščansko živeti;
organizirati in voditi ga je treba po volji Tistega,
po katerem kraljujejo kralji in zakonodavci, ki
določajo, kaj je pravica.

Dunajska vremenska napoved. Oblačno s pa-
davinami. Spremenljivo. Sicer milo vreme.

Uzunović odložil predsedniško mesto poslaniškega kluba JNS

Belgrad, 31. dec. m. Kako smo že poročali, je
bila za četrti dopoldne, 3. januarja sklicana seja
poslanskega kluba Jugoslovanske nacionalne stran-
ke. Tajništvo tega kluba je pa v nocojšnji »Pravdi«
objavilo komunikne, v katerem pravi dobesedno:
»Povodom objavljene vesti, da je sklicana seja po-
slanskega kluba Jugoslovanske nacionalne stranke
za dan 3. januarja 1935, se iz tajništva poslanskega
kluba Jugoslovanske nacionalne stranke sporoča,
da o sklicanju te seje ni nikomur ničesar znanega,
ker ta seja sploh ni sklicana.«

Zaradi nastalega položaja in razmer v poslan-
skem klubu Jugoslovanske nacionalne stranke je
danes predsednik poslanskega kluba Jugoslovan-

Junker dr. Karol Ruijs de Beerenbrouck
večkratni nizozemski predsednik vlade

Kakšna bodi državna ureditev

Narodno v pravem pomenu te besede je na-
stopanje holandskih katoličanov. Oni poznajo zgo-
dovino svojega naroda v vseh njenih dobah slave
in propadanja, in to jih sili k ljubezni do domo-
vine. V domovini ne vidijo produkta slučajnih
zgodovinskih dogodkov, ampak harmonično stav-
bo, ki jo je hotel Bog. Njihove težnje gredo za
uresničenjem »bonum commune« (skupnega blaga).

Pogajanja
Rim-Pariz

Sporazuma ne bo

Italija se noče odreči revizionističnim težnjam v Podonavju

Pariz, 31. decembra. c. Pogajanja za sporazum
med Francijo in Italijo so zastala. Sedaj je že
gotovo, da Laval v Rim ne bo mogel odpotovati
2. januarja, kakor je bilo domnjeno. Ker so pa
nastopile take težave, da jih ne bo mogoče od-
praviti niti v nadaljnjih 48 urah, je gotovo, da Laval
ne bo mogel odpotovati v Rim niti v soboto 5. ja-
nuarja, kakor so to objavili nekateri današnji lon-
donski časopisi, zaupajoč preveč v svoj opti-
mizem.

Med obema državama je nastala celo precej-
šnja nervoza zaradi težav, ki so nastopile pri po-
gajanjih tekom včerajšnjih dneva. Ta vznemir-
jenost se je razširila celo na Anglijo in angleška
vlada je zaprosila sira Johna Simona, da naj stopi
v stik z vladama v Rimu in Parizu in posreduje,
če je še mogoče. Sir John Simon je takoj stopil v
stik z Rimom in Parizom, a cilj in uspeh njegovega
posredovanja še ni znan.

Reuterjev dopisnik je danes dopoldne večkrat
obiskal francosko zunanje ministrstvo. Tam mu je
bilo rečeno, da se neresnične vse vesti, ki so se
razširile, da se je pri teh pogajanjih govorilo tudi
o revizionizmu in njegovih posledicah. Francoska
vlada tega vprašanja ne pozna in se o njem sploh
nikdar ne bo pogajala. Ta izjava se zdi franco-
skemu ministrstvu nujna posebno zaradi tega, ker
so v srednji Evropi nekateri krogi hoteli s tem
orožjem škodovati francoskim interesom. Sicer pa
gleda francosko zunanje ministrstvo zelo ugodno
na nadaljni potek pogajanj. Dopisniku je bilo re-
čeno samo to, da je treba proučiti nekatere po-
drobnosti in je zato možno, da Laval ne bo mo-
gel odpotovati v Rim pred posaarskim plebiscitom.

Angleško posredovanje

Angleško poslanstvo v Parizu je bilo danes v
stalnem stiku s francoskim zunanjim ministrstvom.
Uradniki poslanstva so tekom dneva večkrat
obiskali francosko zunanje ministrstvo. Opoldne
so se iz poslanstva razširili glasovi, da bo Laval
začetkom prihodnjega tedna odpotoval v London,
kjer se bo sestal z angleškim zunanjim ministrom

Ostri spori med političnimi strankami naj bi se po
možnosti omilili, da pride do zdravega skupnega
dela s končnim smotom »bonum commune«. Ho-
landski katoličani radi tega po naravnem nagnje-
nju sodelujejo v vladi. Zgodovina nas uči, da so
sprejeli tudi predloge od ministrov, ki so izšli iz
vrst drugega svetovnega nazora, ako so uvideli,
da so ti predlogi v skladu s njihovimi načeli. Oni
se upirajo nadvladi večine nad manjšino in kot
takšni so zagovorniki istih pravic za vse v sdravi
pravni državi. Policijsko državo odklanjajo. Oni
se potegujejo za splošno volilno pravico za mo-
ške in ženske; to je pogoj za ohranitev ljudske
svobode, ki jo oni tako cenijo. Posebno v teh ča-
sah, ki so polni skrbi. Vztrajajo in krepko sode-
lujejo, da bi uvedli nove oblike v državno živ-
ljenje, ki jih zahteva sedanji čas. To delajo s po-
močjo močno organizirane katol. politične stranke,
ki je zajela vse katoličane v državi. Osnova njho-
vega političnega delovanja so načela, ki jih vse-
buje program katoliških poslancev, priobčen dne
20. oktobra 1896 in ki se začenja takole: »Kot
katoliški mošje bomo branili, kar
uči sveta stolica glede bistva drža-
ve, glede izvora in kompetence obla-
sti, vladarjev in narodov.« Oni odkla-
njajo, kar odklanja »Syllabus« in sprejemajo, kar
vsebuje encikliki »Quanta Cura« in »Immortale
deic«. V prvi vrsti so pozorni na stvari, ki lahko
dvignejo ljudstvo v njegovih stanovih, pomnožijo
njegovo blagostanje, zagotovijo njegov mir in pre-
prečijo socialne spore. Skozi ves njihov program
se vije ena misel: državna oblast mora
biti usmerjena blaginji vseh ljud-
skih slojev, to je vsega holandskega
ljudstva.

Naloga holandskih katoličanov

je, da v kraljestvu Holandcev pod blagodejnim
vladanjem kraljice Viljemine, ki po milosti božji
od l. 1898 dalje svojemu ljudstvu dober zgled v
spolnemanju visokih dolžnosti, delajo za srečo in
blaginjo osmil. milijonov prebivalcev matice in
60 milijonov prebivalcev prekomorskih kolonij.

sirom Johnom Simonom. V krogih poslanstva se
zatrjuje, da sir John Simon ne bo potoval v Italijo,
ampak se bo vrnil v London, kejr bo počakal
Lavala.

Današnji jutranji časopisi prinašajo obširne
komentarje o včerajšnjih odločitvah pogajanjih
med de Chamberunom in Suvichem v Rimu. Vsi do-
pisniki pariških dnevnikov soglasno zaključujejo,
da so se pogajanja zavlekla zaradi tega, ker se ni
moglo najti enotno stališče v vprašanih srednje-
evropske politike. Italijanski zastopniki so ne-
vedoma morali priznati, da vsebujejo rimski pro-
tokoli ogrožje za italijansko politiko v srednji
Evropi. Sicer je res, da se Francija tudi lahko na-
slanja na sistem, ki ga predstavlja Mala zveza, je
vendarle gotovo, da morajo imeti rimski proto-
koli drugo tajno ozadije, ki ga sistem Male zveze
nima.

Čudno stališče Avstrije

To dejstvo se je najbolje opazilo pri odloči-
nih pogajanjih za definicijo varnostne pogodbe za
Avstrijo. Glede pogajanj za to pogodbo je Italija
takoj izjavila, da Avstrija želi, da naj to pogodbo
podpiše samo vesele. Na ta način naj bi te po-
godbe ne podpisale države srednje Evrope, Fran-
cija pa želi, naj bi pogodbo podpisalo šest držav
ter se s tem ustvaril blok šestih držav, ki bi s svo-
jimi podpismi znova potrdile stanje ustvarjeno z mi-
rovnimi pogodbami. S tem bi bil zadan najbrž
smrtni udarec madjarskemu revizionizmu. Italija
je smatrala, da še ni prišel čas vreči revizionistič-
nega strašila pod mizo in potegniti Madjarsko iz
njenih fantazij na tla realne politike.

Odgovornost leži na Italiji

V tem smislu piše posebno »Petit Parisien«,
ki velja za poluradno glasilo sedanje francoske
vlade. List piše ob zaključku, da je možno, da pri-
de do sporazuma še tekom današnjega dneva. Če
ne pride, moramo sklepati na to, da v doglednem
času sploh ne bo prišlo do konkretnega sporaz-
uma med Francijo in Italijo. Do sporazuma pride
lahko samo tedaj, če izvrši Italija v zadnjem tre-
nutku popoln preobrat v svoji zunanji politiki. Če
pa Italija tega ne stori, pa Francija ne bo kriva,
če se začno zakoni evropskega ravnotežja razvijati
v drugem smislu.

Revolucija v Albaniji

Atene, 31. dec. TG. Tekom današnjega dne je
prišlo na več krajih do krvavih pobojev med al-
banskimi upornimi četami in med redno vojsko.
Od albanske meje poročajo celo, da so deli redne
vojske prešli v tabor upornikov in streljali na
vojsko. Položaj v Albaniji postaja vedno bolj re-
sen. Kraljeva vlada je bila včeraj močno ojačena,
ministrski svet pa zaseda neprestano od včeraj
opoldne. Albanska vlada je izdala uradno poro-
čilo, da upa vzpostaviti mir tekom prihodnjih dni,
kar pa nikakor ni gotovo, ker tudi nastopajoči
mras podpira delovanje upornikov.

Cerkev v letu 1934 (Svetovna katoliška cerkev po svetu)

Med pomembnostmi preteklega leta stoji na cerkvenem področju daleč pred vsemi drugimi evharistični kongres v Buenos Airesu, ki je po svoji veličastnosti in sijaju doslej najljepši evharistični kongres svetovne katoliške Cerkve. Otvoril ga je papežev odposlanec, državnik kardinal Pacelli ob udeležbi nad 100 škofov in več kot en milijon vernikov. Višek proslave je bil nagovor sv. očeta na zbrane vernike po radiu, ki ga je papež pričel z besedami: »Kristus, evharistični Kralj, zmaga, Kristus, evharistični Kralj, gospoduje, Kristus, evharistični Kralj, vlada.« Ob koncu je papež dal svoj blagoslov z besedami: »Po priprošnji blažene Device Lujanske, zavetnice Argentine, sv. nadangela Mihaela, sv. Janeza Krstnika, sv. apostolov Petra in Pavla in blaženih mučencev Roka, Gonzalesa in Janeza iz Castillo naj vas blagoslovi vsemogočni Bog Oče, in Sin in Sv. Duh.« Kardinal Pacelli je otvoril tudi mednarodni kongres pravnikov v Rimu ob množestvu udeležbi zastopnikov zlasti evropskih univerz. — V začetku leta je bilo v Aachen v Nemčiji tudi mednarodno zborovanje za katoliško cerkveno glasbo. — Svica je na svečan način proslavila 1000-letnico obstoja svetovnoznane opatije Benediktincev Maria Einsiedeln. — Dominikanci so obhajali 700-letni obstoj svojega reda, jezuiti 400-letnico in cieteristi 800-letnico. — Kardinalske kolegije je v preteklem letu izgubil med drugimi posebno odlična cerkvena kneza, namreč kardinal Ehrle, znanega nemškega zgodovinarja in učenjaka in za kardinala Gasparija, ki si je iztekel posebnih zaslug za kodifikacijo cerkvenih prava.

Cerkev v boju

Doba trpljenja in preizkušnje katoliške Cerkve v Mehiki še vedno ni končana. Izgonu škofov je sledil izgon duhovnikov. V pismu, ki ga je poslal apostolski delegat nadškof Leopold Ruiz v Flores predsedniku republike, je na svečan način zavrnila kleveta vladnih krogov, da je duhovščina s svojim političnim delovanjem sama povzročila, da je vlada nastopila proti njej. Trenutno seveda na žalostnem položaju Cerkve v Mehiki to ne bo nič spremenilo. Prihajajo nove kulturnobojne odredbe vlade, ki je v rokah marksistov in prostozidarjev. — Neodolna kri vernikov in duhovnikov je tekla v preteklem letu tudi se v Španiji, kjer se je od komunističnih agitatorjev nahajalsko delavstvo uprlo in za nekaj časa zagospodovalo v gorati obmorski pokrajini Asturiji. Uporniki so na grozovit način mučili in umorili okrog 30 duhovnikov. — Težke dneve preživlja tudi katolicizem v Nemčiji, kjer vladajoča narodnosocialistična stranka zlasti med mladino razvijala novo poganstvo, nastopa proti svobodnemu delovanju Cerkve, ovira dušno pastirstvo, pači sveto pismo, itd. V znanem pokolju 30. junija je bil umorjen tudi voditelj nemške katoliške akcije dr. Klausner. — Preganjanje slehernega verskega v boljševiški Rusiji traja z nezmanjšano silo še vedno dalje, kljub temu, da se v vladajoči komunistični stranki vedno vidneje kažejo znaki razpora in propada.

Uspehi in zmage

Kljub preganjanju Cerkve, ki od njenega početka pred 1900 leti do danes ni nikdar prestalo, se pa po mnogih pokrajinah kažejo tudi

razveseljivi znaki izboljšanja in zmirljenja. Ravno v Španiji doživlja katolicizem svoje novo pomlajenje in prihaja pod izvrstnim vodstvom duhovnikov in laikov vedno bolj do veljave tudi v javnem življenju. — Kljub silnemu vladnemu pritisku tudi nemški katoličani ne klonajo. Opazuje se, da je narodnosocialistični vihar razčistil in še bolj strnil in versko poglubil njihove vrste. Ponekod so morali iti v katekombes, odkoder pa prihajajo pogumna duha in goreči srci, pripravljeni za svoje verske svetinje žrtvovati tudi življenje. Na čelu obnovitvenega dela stoji pogumni monakovski kardinal Mihael Faulhaber. — Odkar so v Avstriji izgubili marksisti oblast in politično veljavo in ne morejo več terorizirati delavstva, se kažejo ugodne posledice tudi za versko življenje. Nova ustava je uvedla v šole zopet verski pouk in verske vaje za srednješolce. Dušnopastirsko delo na Dunaju, ki so ga marksisti preprečevali z vsemi sredstvi, se najlepše razvija. Nazaj v Cerkve so se vrnili mnogi odpadniki. — V Franciji se pod vodstvom pariškega kardinala Verdiera vrši širokopotežno misijonsko delo med versko zapuščenim delavskim proletariatom. V ogromnih predmestjih pariškega vele mesta je bilo na novo zgrajenih nekaj desetih novih cerkva z novimi župnijami. — Tudi v Poljski je na delu živahna cerkvena obnovitvena delavnost. Ustanovljen je bil katoliški socialni svet pod vodstvom kardinala Hlonda, ki teoretično in praktično seznanja narod s katoliškim socialnim naukam. — Ob priliki, ko se je v Ženevi debatiralo o sprejemu boljševiške Rusije v Zvezo narodov, je iz ust odličnih državnikov v mednarodnim imenom bil komunistem kot protireligija krščanstva obojen v krasnih argumentacijah in je zlasti katolicizem v onih razpravah odnesel nedvomno moralno zmago.

V Jugoslaviji

Katoliški verniki Jugoslavije so se v preteklem letu v veliki meri udeležili z mnogimi molitvami in procesijami svetločnega odpuščanja, ki je bil raztegnjen na ves svet. — Zločinski umor našega kralja Aleksandra je kakor med pravoslavci, pravtako tudi med katoliškimi prebivalstvom naše države izzval globoko žalost. Iz vseh katoliških cerkva se je dneve in dneve glasilo ožito zvonjenje. Povsod so se vršile žalne cerkvene pobožnosti in izvenccerkvene spominske svečanosti, ki se jih je udeleževala duhovščina in verniki. Katoliški škofje so na svoje vernike naslovili žalna pastirska pisma in po svojih odposlancih izrekli sožalje kraljevskemu domu. Udeležili so se tudi pogrebnih svečanosti v Splitu, Zagrebu, in Oplenju. — V teku leta so bila po mnogih župnijah, dekanijah in škofijah naše države zelo lepa evharistična zborovanja, navadno pripravljena z večdnevnimi duhovnimi vajami. V Sloveniji je bil močan evharistični kongres v Mariboru, kjer je nad 30.000 vernih Lavantincev priseglo zvestobo evharističnemu Kralju. Vse to pa naj bi bila priprava na II. evharistični kongres, ki se bo letos vršil v Ljubljani za celo državo. — Tudi organizacija Katoliške akcije ponekod lepo napreduje in se razvija po stanovitvi v tistih smereh, kakor jih je določila Cerkve. — Jugoslovanski episkopat obžaluje v minulemu letu smrti blagega senjskega biskupa dr. Ivana Starčevića, ki je sredi obnovitvenega dela odšel po plačilo k svojemu Bogu.

Rdeči pokolji v Mehiki Marksisti napadli vernike pri službi božji

Mexico City, 31. decembra. c. Danes dopoldne je prišlo do težkega incidenta v predmestju mehiškega glavnega mesta. Pred katoliško cerkvijo se je zbralo 125 revolucionarnih mladeničev v svojih rdečih srajčah. Počakali so pred cerkvijo, da je služba božja končala, nato pa so napadli vernike in uničili notranjost cerkve. Pri tem so ubili štiri

moške in eno žensko. Množice se je polastila tolika razburjenost, da so enega napadla linčali. Ko je vlada zvedela za ta incident, je dala položiti revolucionarje, kolikor jih je mogla doseči. Policija je vlovila 54 napadalcev in sklenila, da jih takoj prepelje v konfinacijo.

Zakaj pobija Stalin opozicijo?

V »Ponedeljskem Slovincu« smo objavili vest, da sta bila žida Zinovjev in Kamenjev ustreljena z drugimi zarotniki, ki jih je sovjetska oblast obdolžila umora boljševiškega mogotca Kirova. Za pravilno tolmačenje krvavih dogodkov v sovjetski Rusiji služijo še sledeče informacije.

Danes je postalo že čisto jasno, da se je dvignila proti Stalinu zelo močna levičarska opozicija tako v državni upravi (Politbiro) kakor tudi v izvršilnem odboru komunistične stranke same, in da sta stala na čelu te opozicije poleg žida Trockija še žida Zinovjev in Kamenjev. Opozicija je rasla v notranjosti komunistične stranke same in ima torej le malo opraviti z izvenkomunistično opozicijo kot tako.

Zakaj je nastal upor levice proti Stalinu? Vzrokov je mnogo. Prvič Stalinove petletke niso prinesle nobenih uspehov. Druga petletka, ki se sedaj izvaja, pa bo menda izhrla v popolno katastrofo, tako, da se je sramujejo sedaj tudi najhujši komunisti. Drugič so zunanje-politične nujnosti prisilile sovjetsko vlado do tega, da se je začela vsestransko vezati z buržujskimi in kapitalističnimi državami. Tako so morali sovjeti prenesti, da so si pustili zavezati usta v pogodbi z Ameriko, kar obljubljajo, da ne bodo dovolili komunistični internacionali nobenega delovanja. Tako so morali sovjeti zaprositi tolikokrat opljuvano Zvezo narodov, da jih sprejme kot člane. Tako so morali sovjeti požreti grenko kroglico, da se družijo s kapitalističnimi Francozi in da zagovarjajo vsepovsod buržujska načela o nedotakljivosti državnih mej. Pravoverni komunisti so nad tem razjarjeni. Oni dolže Stalina, da je sizzal čisti boljševizem Ljeningov in da zavaja komunizem na kriva pota.

Čisti komunisti so se začeli v stranki sami organizirati proti Stalinu. Nezadovoljnost so zanesli v prvi vrsti med mladinska komunistična društva (komсомоле), ki so vedno bolj radikalna. Čudno je, da se z radikalno levičarsko opozicijo vežejo v prvi vrsti židje, med tem, ko se obesajo na Stalina in na Rykova zopet komunisti ruske krvi. Iz procesa proti Kirovu izhajajo, da so aretirali nešteto dečkov 15—16 let starih, ki da so v »komсомольски delovali za levičarsko opozicijo proti Stalinu. Stalin je imel srečo, da je odkril to zaroto čistih komunistov pravočasno, predno ni dal svoje glave. Ker je uvidel obsežnost gibanja, mu ni preostajalo drugega, kot da z barbarjsko sirovostjo odstrani vse vodje opornikov. Pri tem se senzi

po glavah židov in med njimi, kakor pravijo poročila, po glavah najvišjih boljševiških židov, kot sta Zinovjev in Kamenjev, oba stara stebra boljševiške revolucije. Da bi se Stalin opravičil pred javnostjo, je organiziral »narodno ogorčenje in sprejema od vseh strani bodrilne brzojave, naj brez usmiljenja odstrani zarotnike, kar je deloma tudi že storil.

Iz tega sledi, da vlada v komunistični stranki v Rusiji strašna zmeda in da je napočil trenutek, ko se bodo komunistični mogotci, ki so 15 let kovali načrte na plečih ruskega naroda, v kaosu, v katerem tonejo njihove utopije, sami sebe požrli in napravili mesto zdravim gibanjem, ki bodo Rusijo osvobodila od židovsko-marksističnih tiranov.

Zinovjev in Kamenjev

London, 31. decembra. b. »Daily Express« poroča, da Zinovjev in Kamenjev nista bila ubita, ampak da sta bila prepeljana na Solovjetske otoke skupaj s svojimi družinami in sicer v navaden tovornem vagonu. Ob času, ko je vlak odhajal, je bila vsa postaja zastražena z vojaštvom. V Odesi je bilo aretiranih 12 častnikov generalnega štaba, ki so v zvezi z odkrito zaroto in bodo vsi izročeni vojnemu sodišču.

Ublažitev deviznih odredb

Belgrad, 31. decembra. V svrhu olajšanja plačalnega prometa z inozemstvom je finančni minister dr. Milan Stojadinović izdal odlok, ki ublažuje dosedanje določbe in ukinja formalnosti za nabavo manjših zneskov tujih plačilnih sredstev odnosno dinarjev za izvoz iz države. Po tem odloku (št. 190.147/II od 29. decembra 1934) smejo pooblaščenke banke v nasprotju s členom 5 pravnika o ureditvi prometa z devizami in valutami prodajati za osebne potrebe zasebnikov tuja plačilna sredstva brez posebnega dovoljenja finančnega ministrstva, in sicer v vrednosti do 300 Din (tri sto dinarjev), enkrat na mesec in na osebo.

Pooblaščenke banke so dolžne vsako prodajo vpisati v poseben register, v katerem bo zabeleženo popoln naslov kupca. Na zahtev oddelka državnega računovodstva, odseka za devizne valutne posle, se imajo vsi potrebni podatki takoj dati na razpolago.

Prav tako smejo v svrhu olajšanja potniškega prometa potniki — tako naši državljani kakor tujci, ki stalno živijo pri nas — z vidicami potniških dokumentov nesti iz države v dinarjih znesek 300 Din elektonik.

Politični pregled za leto 1934

(Boj za krščanski pojem avtoritete)

Kakor da bi gledali nazaj na leto preprosto noč, ko so nas oblegale strašne sanje, se nam zdi leto 1934, ki ga zaključujemo. Politična in socialna Evropa je preživela eno svojih najhujših preizkušenj, ko je morala v strašnih potresnih sunkih dokazati, da je njen politični red vzdržljiv in da je njen družabni red dovolj močan, da kljubuje razdiralnim silam. Ni ga akoraj meseca, da bi ne bilo doživeli na enem koncu sveta kakšnega nevarnega potresnega sinka, ki je grozeče zamajal temelje obstoječega reda, in ni je menda pomembnejše države, ki bi bila preživela težke preizkušnje, ko je šlo za obstoj njenega trajanja.

Takoj v začetku leta so nastopile razruševalne sile in povzročile prelivanje nedolžne krvi v Franciji in v sosednji Avstriji. V Franciji se je nevihta dolgo pripravljala. Vlada je bila v rokah nezmožnih, podtuhlim prevratnim silam prodanih in korumpiranih vlad, ki so v zunanji politiki zabarantale več ali manj prijateljstva starih zaveznikov Male zveze in Poljske, v domači notranji politiki pa izročile usodo tvojnih sil levčarskim in svobodnimisim revolucionarjem, tako, da se je vse, kar je bilo zdravega in domovino ljubečega, moralo 6. februarja pognati na ulice, nastaviti svoja prsa strojnicam in končno z velikim pogumom le zmagati in pognati vladodržne nazaj v njihova temna pribežališča. Prišla je nova vlada, ki je zbrala okrog sebe vse tvorno rodoljubje ter preprečila razdeljanja, ki so grozila. Na znotraj je bil vzpostavljen red, vrnilo se je zaupanje, v zunanji politiki pa je Francija zopet prevzela vodilno mesto ter si priborila nazaj zaupanja prijateljev, ki so se v obupu začeli obračati drugam. Kri, ki je bila prelita na Trgu edinstva v Parizu, je bila plodovita. Dvignila in utrdila je Francijo ter jo usposobila, da pokaže svetlu nesmrtnost demokratičnih načel, kakor tudi, da s svojim ustvarjajočim genijem ponaga usmerjati usodo narodov po smernicah svobode in pravice.

Par dni po krvavih dogodkih v Parizu so izbruhnili žalostni dnevi na Dunaju. Ni se ugotovljeno, kdo je prvi prižgal baklo revolucije, ali oblastna fašistična Heimwehr, ki ji je vsaka demokracija načelno osovražena, ali rdeči marksizem, ki je avstrijsko demokracijo zlorabljal za tajno podtalno pripravo na komunistično revolucijo. Cel tednen je rjovela mešana vojna po Avstriji. Na Dunaju so grneli topovi, ki so porušili trdnjavske opremljene stanovanjske hiše, ki jih je postavil marksizem v pravilnem prividu bodočih dogodkov. Heimwehr je zmagala in beravno je zunanji svet bil sprva nekoliko začuden in zaradi prelivanja delavske krvi tudi nad Avstrijo razjarjen, je sčasoma se spoznal, da je Evropa takrat šla trdo mimo bruhajočega vulkana in da bi bila zmaga avstro-komunistov v Avstriji samo signal za še večjo in še bolj krvavo igro, ki bi se bila začela razvijati na srednjeevropskem pozorišču. Posledica heimwehrove zmage v Avstriji je bila fašistična ustava na stanovski podlagi, ki je bila uveljavljena 1. majnika.

Nato pride umor romunskega ministrskega predsednika Duce, s katerim je bil razgaljen skrajno nevaren puntarski pokret v Romuniji, ki je imel namen vreči državo v žrelo fašistične diktature po vzorih kljukastega križa in po navodilih tujih velesil, ki so začela nevarno rovariti na evropskem vzhodu. Romunija je pretresljaj, povzročen po podvighih zvezne garde, močno preživela brez težjih posledic za svojo notranjo utrjenost, kakor tudi za svoj zunanje-politični ugled. Nasprotno, revoluciji strelci, ki so odjeknili iz uporniških temin, so Romuniji dali pobudo, da se je še bolj vsidrala v Malo zvezo in skupno z našim kraljem začela zmagoslavno pot do končnega zbiranja vseh balkanskih narodov, ki je dosegla svoj triumf v podpisu pakta o Balkanski zvezi, ki je odslej nezlomljivo hrbišče za vso zdravo tvorno zunanjo politiko na jugovzhodu Evropa.

Zatem pride krvavi nemški junij. Po vsej Nemčiji se je valila »števna krizna nezadovoljstva z diktaturo kljukastega križa, ki je deset let ljudske množice hujškal na skrajno levičarsko udarno obetaj, ki je bil zrasel na razvalinah »ocialne« revolucije, a je sedaj običal omahujati pred ciljem. Ljudske množice so hotele »drugo revolucijo«, bolj radikalno, bolj proletarsko, stara Nemčija, posebej v nemški vojski in v trdnjavih bank in velike industrije, pa je klicala po starih vzorih. 30. junij, ko je v noči vrhovni voditelj narodnega socializma s pomočjo generala Göringaa lastnorodno ali po oddehkih zvestih »SS« čet pomiril vse vodje revolucionarnega gibanja od načelnika generalnega štaba dveh milijonov SA čet kapitana Röhma, pa do vseh pokrajinskih vodij in podvodij, poleg večjega števila katoliških voditeljev in družin generala Schleicherja, je odločil o bodočnosti Nemčije. 77 umorov je priznal Hitler sam, o več eto drugih bo zgodovina molčala. Na ta barbarični način je bila avtoriteta vzpostavljena, nezadovoljnost se je poskrili v svoja zatija in Nemčija, odsele oslonjena na stare nosilce nemške državne misli, je mogla zopet naprej do izhajenih polov Viljemove Nemčije. Pruski generali jo vodijo sedaj politično, gospodarsko pa ji zapoveduje guverner nemške narodne banke Schacht, ki je z diktatorskimi ukrepi zamenjal izobilje glave nemškemu ljudstvu želje po kakšni novi »drugi socialni revoluciji«. Na svoji politični udarnosti je Nemčija s 30. junijem pridobila, enaj si je sedaj izvojevala popolno enakopravnost z drugimi narodi in bremenoma verskega mira so popolnoma izginila.

Komaj so ušlihni odmevi krvavega 30. junija v Nemčiji, ko je 25. julija nenadoma vzplamtel zopet revolucija na Dunaju, organizirana na tokrat iz narodnosocialistične Nemčije, ki je mislila vprašanje priključitve Avstrije k Nemčiji rešiti na isti krvavi način, kot je mesec popreje rešila krizo notranje nezadovoljnosti v Nemčiji sami. Narodni socializem je zopet pokazal, da on sovražni pravne metode za svoje uveljavljanje, ampak da se naslanja edino le na nasilna sredstva fizične moči. Kot prva žrtve je padel avstrijski zvezni kancler Dollfus. Sodelovanje vplivnih osebnosti Heimwehra pri tem umoru še danes ni pojasnjeno. Mešana vojna se je razvila domala po vsej Avstriji in da ni bila nevarnost italijanskega vpada, bi bil morda izid te borbe popolnoma drugi, kot je bil. Po enem tednu krvave borbe, med tem ko so italijanski armadni zbori stali na avstrijski meji, je bila kljukasta revolucija presunjena, a imela je to posledico, da je Avstrijo končno veljavno vrgla v naročje Italiji. Rimski protokoli, ki so trdno povezali Avstrijo z Italijo in Madžarsko, bi nikoli ne bili nastali, da ni kljukasti križ v svoji neumni domišljiji, da je revolucija edino učinkovito politično orodje, napravil usodopolne napake, ko je shujškal Julski upor na Dunaju. Preteklo bo še časa, treba bo še velikih žrtv, presniti bomo še mnogo skrbi, preden bo izbranih brutalnih sledov zunanje-politične udeleževanja narodnega socializma v Srednji Evropi. Avstrija pa je zalivila s to preizkušnjo k novemu življenju.

Revolucionarna požest se je nato vrnila na Španijo, kjer se je začela s to preizkušnjo k

toliški pokret katoliške Španije ter stegnil roke po oblasti v imenu v krvi poniznega katoliškega ljudstva Španije. Dolgo je marksizem pripravljala na udar. Pripravljala ga je skrbno in previdno. A zmutila se je tokrat nad čuvstvom ljudstva, ki je hotelo braniti novoustanovljen red. V potolih je tekla kri v severni Španiji, v Asturiji, kjer se je strahopetnim marksističnim vodjem posredilo preslepiti nedolžno delavstvo in ga poslati na ulice. Ljudsko zdravje je zmagalo nad trobilni pohlepi uporniških vodij. Tisoči nedolžnih ljudi so s svojimi življenjem plačali krvoločne gone in bolno domišljijo vrledeh vodij, ki so se v senci mrličev znali izgubiti v svoji akralistični. Španija je iz potresa srečno izšla, še bolj uverjena, da je red, ki ga edino nudi krščanstvo, edini, ki osrečuje, še bolj utrjena, da z vsemi živani brani zdravo rast naroda in države.

Prišli so oktoberski dnevi, najtemnejši v zgodovini minulega leta. Evropa se je v temelih zamajala, ko je zločinska roka podrla na tla dve življenji, našega kralja in francoskega zunanjega ministra, ko sta bila na tem, da postavita politični red v Evropi na nove temelje. Strelci so bili namenjeni tvorni politiki našega kralja, ki se je tako mogočno uveljavila pri pomirjenju Balkana in pri sklepanju Balkanske zveze in ki se je hotela postaviti v službo miru še na mnogo večji ploskvi na vsem jugu Evrope. Razbiti bi se morala, po raznih morilcev, naša država, razpasti in postati lehek plen objestnih sosedov, razpasti Mala zveza in Balkanska zveza, mali narodi bi se morali razpršiti v drobec, da bi jih bil pogoltnil revizionizem. Preprečiti veliko delo zbiranja francoskega zunanjega ministra, ki se je stegalo do Sibirije in na jugu tja do Anatolije, da bi dobili zopet prvo besedo oni, ki pravijo, da se morajo za poraz v svetovni vojni maščevati. Nad Evropo je siknil dih nove vojne. Čutili smo ga vsi, čisto blizu. Tode tudi ta prevratni noč, najhujši v nizu prevratov v preteklem letu, se je izjalovil, se je razblinil ob zdravju narodov, ki jim je bil namenjen. 9. oktober, ki bi moral Evropo vreči v krvavi metež nove vojne, pa je imel za posledico le, da je na smrt obojenim narodom le še povečal veselje do življenja in da jih je le še bolj navdušil za skupne žrtve za neovirano rast na sveti rodni zemlji. Mamejski zločin je bil težka izkušnja, ki pa jo je Evropa sijajno prestala. In to je v celotnem preostanku mednarodno-političnega položaja ter temeljev, na katerih se razvija, morda največji vzrok, da ohranimo svojo optimizem za bodočnost, ki nam akoraj ne more dati hujših preizkušenj, kot one, ki so sedaj, hvale Bogu, še daleč, daleč za nami.

In da bi krvava sled, ki gre po četih knjige prošlega leta, niti na končnih platnicah ne izgine, smo bili ob božičnih dnevih obdarovani s novimi grozodejstvi v sovjetski Rusiji. 119 človeških žrtv je sovjetska vlada priznala, ki so morale pasti, da je bilo odtihano življenje enega boljševiškega mogotca, koliko eto drugih je leglo v grob, pa bo zgodovina molčala. Iz globin ruskega ljudstva je privrel krik nezadovoljnosti. Zadušila ga je esirva iz pušk in nad Rusijo je zopet legla teža molčnega trpljenja.

To so v velikih obsejih samo največje dogodki minulega leta, nasteti po vrsti brez vidne medsebojne idejne zveze, kot so se dogajali v begu tednov in mesecev. Prišli bi jim morali še velika dogajanja na kontinentih, oddaljenih od Evrope, tako v Južni Ameriki, kjer je sleherna od južnoameriških držav v preteklem letu doživela svojo revolucijo in svojo mešana vojno, in kjer je, kljubujoč vsem nasvetom in svarilom kulturnega sveta, divjala mesece in mesece ena najstrašnejših esodobnih vojn v pragozdovih, ki delijo Bolivijo in Paragvaj. Navesti bi morali mešana vojno, ki traja že leta na neizmernem ozemlju Kitisja, kjer si lastijo oblast rame od velesil podpirane oborožene tolpe, in kjer je v preteklem letu, plačena s tisoči in tisoči človeških življenj, ustala nova ogromna vladavina Mandžurije, kot glasnik, ki napoveduje mogočno porast japonskega imperalizma. Končno bi bilo potrebno omeniti še nevarna dogajanja zadnjih tednov v Afriki, kjer se hoče sprostiti italijanski imperalizem na škodo tisočletja stare neodvisne Abesinije.

Ako gledamo v to pisano srečo krvavih dogodkov, ki spremljajo politično življenje Evrope in ostalega sveta, bomo pri lojalnem opazovanju vendar le odkrili skupno idejno podlago, ki je služila za temelj vsemu temu boleznemu dihanju narodov. Kriza avtoritete. Napadeno pojmovanje avtoritete. Čisto materialistično pojmovanje oblasti. Avtoriteta, kot tista, na bojnih in naravnih načelih zgrajena oblast, ki v spoštovanju neumrljivih človeških pravic usmerja življenje podincev tako, da ne škoduje socialnim skupnostim ljudi, in ki brzda fizične gone, da se v urejevanju sožitja ljudi podreja duhovnim vrednotam, ta avtoriteta prevladuje hudo stisko. Zato bodi naša želja, ki jo ob spominu na preteklo leto izrekamo za novo leto 1935, da naj bi zmagal krščanski pojem avtoritete take v življenju posameznih narodov kakor v njihovem mednarodnem sožitju: Duh nad silo. Pravica nad močjo. Ljubezen nad sovraštvom.

Belgrajske vesti

Belgrad, 31. decembra. AA. Finančni minister je izdal odlok, po katerem se ne bo letna taksa za uporabo motornih vozil za leto 1935 plačala naenkrat, temveč se lahko plača v začetku leta do tistega roka, ki ga zakon odreja za plačilo, samo ena četrtina letne takse. Način in rok plačila ostanka te takse bo objavljen 31. marca 1935.

Belgrad, 31. decembra. AA. Ministrski svet je izdal uredbu o izpembni uredbi od 5. maja 1934 iz zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih od 19. junija 1931 z izpembami in dopolnitvami od 5. decembra 1931, 24. junija 1933. Po tej uredbi se izpembni čl. 3 uredbi od 5. maja 1934 o izpembni zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih, ki govori o rokih, do kdaj se morajo izvršiti dela glede prošnje agrarnih subjektov, ki so preko banknih uprav zahtevali razlastitev gozdov na veleposestvih. Z novo izpembno se morajo prošnje rešiti do 31. marca 1935. Najkasneje do tega roka se mora v zemljiških knjigah črtati prepoved odtujevanja in obremenjanja z gozdov veleposestev.

Belgrad, 31. dec. m. Za četrtlet ob 15 je sklicana seja kluba senatorjev Jugoslovanske nacionalne stranke.

Belgrad, 31. dec. m. Danes ob 19 je priredil v dvorani zunanjega ministrstva pomočnik zunanjega ministra dr. Božidar Jurić s svojo gospo poslovniki banket v čast dosedanjemu italijanskemu poslaniku na našem dvoru Carlu Galliju, ki bo prihodnje dni odpoval na svoje novo službeno mesto v Ankaro.

„Slovenec“ in predvojna Srbija

Pred 30 leti je stopil v krog naših sotrudnikov odlični srbski književnik g. Dušan Šijački

Belgrad, konec decembra 1934.

Mislil, da izvršujem samo svojo dolžnost, če s temi vsticami razgrnem pred mnogoštevilne bralce »Slovenec« zelo plodonosno in cenjeno delovanje našega starega časnikarskega tovariša, ki je tudi še danes v naših vrstah cenjen kot agilen delavec in spoštovan radi rešenih sposobnosti in redke ljubezni do dela, kateremu se je posvetil od svoje rane mladosti. Ta dolžnost nam je in mora tudi biti draga, ker je tu govor o dragi nam osebnosti, o starem našem sotrudniku, ki je prvi med srbskimi časnikarji občutil potrebo, da v času, ko med nami pravzaprav še ni bilo nikakih vezi, ali pa so bile zelo rahle, doprinese mnogo k boljšemu spoznavanju Slovencev s Srbi in obratno.

Pred več kakor tridesetimi leti je potovala po Srbiji in Bolgariji znana slovenska javna delavka gospa Terezijska dr. Jenkova. Bila je tudi v Belgradu. Z Balkana je odnesla s seboj vse polno dragih spominov, ki so bili zelo dragoceni in zanimivi za naš svet. Naprošena od uredništva »Slovenca« je dala vse to gradivo na razpolago našemu listu. Istočasno je napravila »Slovenec« še izredno uslugo s tem, da je priporočila uredništvu lista tedaj še mladega, zelo agilnega in v Belgradu že zelo znanega srbskega časnikarja za stalnega »Slovenčevega« poročevalca za Srbijo in ves Balkan. Blagopokojni in zaslužni naš javni delavec g. dr. Ignacij Žitnik, narodni poslanec in tedanji glavni urednik »Slovenca«, je na ta način pridobil za svoj list novo mlado, sposobno in delovno moč. To je bil sedanjí ugledni stari srbski časnikar g. Dušan Mil. Šijački, ki je s svojim peresom več kakor deset let pred vojno in vse do vojne mnogo doprinesel k temu, da je naš narod po »Slovenec« vedno bolj in v pravi luči spoznaval Srbe, da se je ogreval za Srbijo in njena stremjenja, ki so privedla pozneje do našega zedinjenja. Radi tega smo dolžni izreči na tem mestu našem staremu sotrudniku priznanje, da je s svojimi zanimivimi dopisi in članki o aktualnih dogodkih na Balkanu v veliki meri pomagal do uspeha »Slovenca«, katerega mnogoštevilni bralci so z velikim užitkom in navdušenjem prebirali njegove prispevke. Njegova hitra, točna, originalna in duhovita poročila, z bojišč za časa balkanske vojne, so bila največja privlačnost za vse »Slovenčeve« bralce.

»Slovenec« je že pred vojno, pa tudi v teku slavnih srbskih uspehov v balkanski vojni pel himne Srbiji in njeni ustvarjajoči generaciji ter je na ta način pripravil naš narod na velike dogodke, ki so pozneje kmalu nastopili. Stolpci, kolone starega »Slovenca« so najboljša priča za vse to. Po zaslugi g. Šijačkovega je »Slovenec« postal verno ogledalo cele balkanske politike in verna slika kulturnega, gospodarskega in vojaškega napredka Srbije in Bolgarije in vseh muk in trpljenja srbskega naroda, podjarmljenega od Turkov. Bilo je v tistem času zelo malo srbskih časopisov, ki bi bili tedaj poklonjali toliko pozornosti življenju našega naroda v Stari Srbiji in Makedoniji, kakor je to redno delo »Slovenca«, čigar poročila o težavah in trpljenju srbskega naroda v robstvu budo v veliko korist bodočim zgodovinarjem tedanjih težkih in mračnih dni.

Stari naš sotrudnik nam je ostal še vnaprej svet prijatelj, ki se tudi še danes po tolikih letih zelo rad in z velikim zadovoljstvom spominja svojega dela pri »Slovenec«. Ko smo pred kratkim sedeli z njim za prijateljsko mizo, se mu je sedanjí glavni urednik našega lista g. dr. Ivan Ahčin znova zahvaljeval za ves trud, ki ga je s toliko ljubeznijo vlagal v delo pri našem listu, nam je ves vesel in z zadovoljstvom, ki ga občuti samo človek ob zavesti, da je vestno in častno izvršil svojo dolžnost, dejal:

„Slovenec“ in Šijački pred 30 leti

Kakor se človek, ki izpolni svojo nalogo v življenju po svojem najboljšem znanju in pameti, čuti zadovoljnega ob spominu na svojo mladost, tako se tudi jaz vedno rad spominjam dela pri vašem, vedno mi dragem »Slovenec«, ki mi je vedno šel na roko bolj, kakor sem sam pričakoval, ali vsaj pričakovati smel. Naklonjenost tedanjega glavnega urednika, smelega narodnega borca dr. Ignacija Žitnika, divnega rodoljuba prelata Kalana, nepozabnega voditelja dr. Kreka in njegovih tedaj še mladih sodelavcev dr. Lampeta, Ivana Štefeta in še mlajših živih dragih mi tovarišev Cenciča, Kremžarja in Terseglava, mi je delala zelo prijetno, dolžnost pa lahko. Stališče »Slovenca« v mnogih usodnih vprašanjih za Srbijo, je napravljalo globok vtis na naše politične kroge, od katerih je »Slovenec« po meni dobival pohvalna priznanja. Posebno hvaležen je bil »Slovenec« g. Avakumović kot predsednik revolucionarne vlade po 29. maju 1903, ko je »Slovenec« na mojo intervencijo spreminil svoje v prvem trenutku zavzete stališče o tem usodnem dogodku ter se odkrito postavil v zagovor tega dogodka, kot naše nacionalne potrebe. Daljši moj razgovor s predsednikom vlade g. Avakumovićem o tem dogodku je objavil »Slovenec« v svoji veličastni številki ter je ta intervju s svojo važno vsebino lep donos za novejšo politično zgodovino Srbije. Pa tudi predsednik vlade stari Pašić se je čisto pohvalno izražal o zadržanju »Slovenca« ter je večkrat po meni in »Slovenec« plasil svoje zamisli in ideje.

Po »Slovenec« sem pozneje navezal s stari velikim našim državnikom tudi svoje prijateljstvo. »Slovenec« je objavil več intervjujev s Pašićem, znamenitim srbskim finančnikom dr. Pačujem, predsednikom Narodne skupščine Ljubo Jovanovićem in mnogimi drugimi uglednimi srbskimi in bolgarskimi državniki in politikami. Z zadovoljstvom in priznanjem poudarjam, da je »Slovenec« vse, kar sem napisal, objavil brez kakršnihkoli sprememb, čeprav so dostikrat bila zelo kočljiva vprašanja, o katerih sem poročal. To se je v Belgradu na merodajnih mestih vedno s hvaležnostjo priznavalo, posebno pa še tedaj, ko je po znanem srbsko-bolgarskem sporu »Slovenec« bil znan odločno naše stališče. To je napravilo tedaj v Belgradu globok vtis in g. Pašić ni zamudil prilike, da se ne bi »Slovenec« po meni za to uslugo posebej zahvalil. To sem storil po svoji dolžnosti, in to sedaj, eto vam, tudi javno storim, v srečno spremenjenih razmerah, ki mi to omogočajo. Rad se radi tega spominjam te dobe svojega dela pri »Slovenec« in uspehov, ki so me dvigali in mi dajali volje za vztrajnost v delu, ki v tedanji dobi ni bilo lahko. Pripadam že čisto razredni generaciji prvih sodobnih časnikar-

Dušan Mil. Šijački

jev, ki so se učili v stari šoli in pri starih mojstrih in kot novi ljudje vnesli v tisk mnogo novotarij ter ustvarili uspešne začetke današnjemu velikemu tisku. Danes sem skoro gotovo eden od zadnjih Mohikancev te za lepi razvoj našega časnikarstva zaslužne generacije, ki je z razumevanjem dela in z veliko ljubeznijo do njega mnogo doprinesla, da se je naše časnikarstvo dvignilo na zavidno višino. K mojim lepim uspehom na časnikarskem polju je »Slovenec« mnogo pripomogel in to na tem mestu z zahvalo poudarjam.

Drage so nam te iskrene besede našega starega prijatelja, ki nam je to vedno tudi ostal. Drag nam je stari prijatelj tudi radi tega, ker je skozi dolgo vrsto let mnogo pripomogel k uspehom našega lista, kar na tem mestu in ob tej priliki s priznanjem ugotavljam.

Veliki uspehi

Eden izmed največjih uspehov »Slovenca« in tudi g. Šijačkovega je pa brez dvoma tudi naš veliki mednarodni skupni uspeh, odkritje srbsko-bolgarske carinske unije v našem listu. Tedaj se je radi tega dvignila pravcata kampanja po vsem svetovnem časopisju. O tem velikem časnikarskem uspehu enega časnikarja je bil tudi govor v dunajskem parlamentu, a dunajska »Die Zeit« je v svojem uvodniku ostro napadala dunajski Ballplatz ter v istem uvodniku poudarjala, da je bil o tem važnem vprašanju skromen srbski časnikar bolje informiran, kakor celokupna avstrijska diplomacija, ki je razpolagala s milijonskimi tajnimi krediti.

Marljiv in poln ljubezni do časnikarskega poklica je g. Šijački imel tudi mnogo drugih pomembnih časnikarskih uspehov v teku svojega, skoro štiridesetletnega dela. Nas v glavnem zanima njegovo delo pri seznanjevanju Srbov po belgrajskem časopisju z življenjem in razmerami pri Slovincih. O tem je Šijački napisal v teku let v mnogih belgrajskih listih celo vrsto zanimivih člankov, ki se vsi odlikujejo po točnem opazovanju in dobrem poznavanju slovenskih razmer. Že več kakor pred tridesetimi leti je Šijački prvič prišel v Ljubljano, kjer je bil nad vse pristržno sprejet od pravok, ki so se zbirali okoli našega lista. G. Šijački je tudi največ delal za organizacijo velikega izleta okoli 100 najuglednejših Belgrajčanov v Ljubljano k odkritju Prešernovega spomenika. Na tej slavnosti je g. Šijački poleg srbskega časnikarskega združenja zastopal tudi društvo bolgarskih časnikarjev. G. Šijački je prvi izmed srbskih javnih delavcev že leta 1904 odpotoval v tedaj tako oddaljeni Maribor z željo, da se osebno spozna s tedanjim svojim časnikarskim tovarišem g. dr. Antonom Korošcem, ki ga je najprej sprejel kot starega znanca od »Slovenca«. G. Šijački je tudi pozneje večkrat prihajal v Ljubljano ter je bil v stalnih pismenih stikih z najboljšimi našimi ljudmi. Za časa vojne z Avstrijo je iz razumljivih razlogov moral, žal, uničiti svojo dragoceno korespondenco, ki je razodevala vsa vedra gledanja teh ljudi na naša jugoslovanska vprašanja in krepko vero v bodočnost našega naroda.

Prijatelji Bolgarov

Kot prepričan jugoslovanski nacionalist je g. Šijački bil vedno v tesnih stikih z Bolgari. Leta in leta je bil stalni dopisnik sofijskih časopisov »Denc« in »Dnevnik« ter je imel prijatelje med najodličnejšimi Bolgari, kakor z Bobčevom, Ivanom Vazovom, Mihalaki Georgijevom, dr. Danevom, Velčevom, Hristo Siljanovom, slikarjem Božinovim, Georgi Nikolovom, Ljuben Danilovom in drugimi. S tedanjo makedonsko revolucionarno organizacijo je istotako vzdrževal tesne stike ter bil v osebnem prijateljstvu z mnogimi revolucionarji, posebno s predsednikom komiteta Borisom Serafovom. V bratskem sporazumu je leta 1904 ustanovil v Belgradu veliki dnevnik »Balkanska pošta«, ki je propagiral sporazumno delo Srbov in Bolgarov za osvoboditev podjarmljenih bratov v Makedoniji. V tem času je tudi velikim shodu v Belgradu, ki se je vršil na gledališkem trgu in ki je bil sklican radi tega, da obsoji lindskejo vstajo v Kruševcu, kot glavni govornik prečital resolucijo, ki je bila čisto nasprotna željam sklicateljev tega shoda. Resolucija je bila po dobri obrazložitvi z velikim navdušenjem sprejeta, njena vsebina je pa bila: da Belgrad in Srbija pozdravljata pokret sužnjev za osvobo-

ditev, revolucionarna Srbija, tudi sama osvobodjena z vstajo, želi svobodo bratom v Makedoniji in Stari Srbiji, kdor jim bo pa to svobodo priboril, njegova naj pa tudi bo. Poznejši dogodki so mu dali prav ter so te naše zemlje postale naše, ker so se Srbi, pa tudi ostali Jugoslovani, z njih tudi žrtvovali. Toda v tistih časih je bila velika smelost to povedati...

Srbski kulturni delavec

G. Šijački se je v srbski javnosti posebno izkazal tudi s svojimi mnogoštevilnimi deli iz vojne in politične zgodovine. O tem njegovem delu so izrekli najbolj laskava priznanja ugledni srbski javni delavci: Stojan Novaković, dr. Škerlić, pravosl. škof ohridski dr. Nikolaj Velimirović, dr. Tihomir Džordžević, dr. Laza Marković, Dušan Nikolačević, Andrija Milčević, Parežanin in drugi. Dušan Nikolačević primerja Šijačkovega s prejšnjimi srbskimi pisatelji, ki so stali svoje pero v službo domovini kakor vojak svoj meč in »unosili nešto od religije zemlje«. Za njegovo knjižno delo pa pravi Nikolačević, da je neke vrste sinteza težkih junaških dni, ko je ves naš narod dajal in žrtvoval vse svoje za osvobodjenje in zedinjenje. Pri tem Nikolačević zelo pohvalno omenja njegovo marljivost pri pozitivnem delu.

G. Šijački se je pred vojno udeležil vseslovenskega časnikarskega kongresa v Dubrovniku, Opatiji, Pragi, a za sijajen uspeh desetega vseslovenskega časnikarskega kongresa in prve vseslovenske časnikarske razstave v Belgradu l. 1911 ima poleg Nučića, Ivana Ivančica in Pere Despotovića ravno on največji zaslug kot predsednik za sprejemanje gostov. Bil je polnih trideset let član odbora, tajnik, podpredsednik in predsednik Srbskega časnikarskega združenja ter podpredsednik in zatem predsednik jugoslovanskega časnikarskega združenja, v katerem je zadnje čase nekoliko let v zadovoljstvo vseh sekcij opravljal dolžnost glavnega tajnika. S tega mesta se je umaknil skupno s predsednikom g. F. Smodejem.

Dolgo vrsto let je sodeloval skoro pri vseh belgrajskih dnevnikih ter je bil dalje časa ravnatelj in solastnik belgrajskega dnevnika »Stražac«. Urejeval je tudi leposlovna lista »Zabavnik« in »Omorika«, sodeloval je pa tudi v znanih srbskih leposlovnih revijah »Bosanska vila« in »Brankovo kolos«. Za njegovo »leposlovno-umetniško kroniko« v »Belgrajskih novinah« je delal veliki mojster srbske književnosti, znameniti Stojan Novaković, da tedaj noben srbski list niti leposlovna revija ni imela tako lepega tedenskega pregleda celokupne jugoslovanske književnosti in umetnosti. To mu je za tisto dobo prineslo zelo cenjeno nagrado, da je bil postavljen za korektorja državne tiskarne, na mesto, ki so ga pred njim zavzemali ljudje z največjimi imeni v srbski literaturi, kakor Djura Jakšić, Janko Veselinović, Sima Matavulj, Radoje Domanović, Laza Komarič. Z Žiko Dačićem je pa neumorno deloval v Narodni odbrani in Kulturni ligi. V srbski sokolski organizaciji je istotako pred vojno bil med voditelji.

Vojni prostovoljec

Za časa svetovne vojne je bil prostovoljec ter je z ostalo vojsko preživel vse strahote na pohodu čez albanske gore. Ko je bil oproščen vojaške službe, se je naselil v Ženevi ter je prvi dal idejo za vpoustavitev zveze med vojsko na solunski fronti in njihovimi družinami v Srbiji. Z neumornim delom na tem polju si je pridobil zaslug, po katerih ga še danes blagoslovljajo tisočere in tisočere srbske družine in njihovi junaki s front. Pa tudi kot časnikar ni sedel v tujini s prekrižanimi rokami. V New Yorku je ustanovil ilustrirani časopis »Ratnik«, v Ženevi je pa nadaljeval na vojni zgodovini z ustanovitvijo časopisa »Vidovdanc«, ki je imel samo na solunski fronti pet tisoč naročnikov. Sodeloval je v tem času tudi pri njunorskem »Srbskem dnevniku«, pariški »Novi Srbiji«, krških »Srbskih novinah« in solunski »Pravici«. Tu in tam se mu je posrečilo, da se je anonimno javil tudi uredništvu »Slovenca« v Ljubljano. Poleg vsega tega je bil v Ženevi tudi v tamošnjem srbskem tiskovnem uradu, ki ga je vodil g. Milan Grol.

Za časa svetovne vojne je g. Šijački kot prostovoljec s fronte vsak dan pošiljal tedanji belgrajskim dnevnikom »Pravici«, »Politiki«, »Pijemontu«, »Stražcu« in »Balkanu« svoje znamenite vojne feljtone.

Za uspešno delo v Ženevi je bil nagrajen od pokojnega kralja Petra I. Velikega, tedanjega regenta in sedaj blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, nadalje od predsednika vlade g. Pašića, ministra za notranje zadeve Ljubo Jovanovića in ministra za vojsko generala Bože Terzićja. Pa tudi sama Narodna skupščina na Krfu ga je za njegovo koristno delo nagradila s 2000 švicarskimi franki. Tozadnji predlog so stavili tedanji srbski skupščini na Krfu gg. Miša Trifunović, Velja Vulović, Jaska Prodanović, Milovan Lazarević in še nekateri drugi narodni poslanci. Ta predlog je bil soglasno sprejet ter je bil po izjavi g. Milovana Lazarevića edini soglasni sklep, ki je bil v skupščini na Krfu sprejet.

»Narodna enciklopedija« dr. Stanjoja Nedeljkovića istotako poudarja posebne zasluge Šijačkovega za uvedbo ilustracij v dnevno časopisje.

Ko na tako zgoščen način razkazujemo bravcem »Slovenca« delo zaslužnega našega javnega delavca, ki je tudi pri sedanjem svojem težkem delu ostal drag svojim mlajšim tovarišem, nam je samo drago, da lahko rečemo, da je naš. Eden od največjih srbskih eseistov pravi o Šijačkem: »Njegovo delo in njegove knjige bodo vedno drage vsakemu našemu domu, vsakemu, ki kljub vsemu temu veruje v našo sveto in bolno zemljo in v naš neizmerno potrošni narod.«

To kritiko o odličnem Srbu podpisujemo tudi mi kot Slovenci ter želimo staremu marljivemu kulturnemu delavcu, da bi še dolgo vrsto let koristil splošnemu blagru nesebično, kakor mu je tudi vedno služil doseglj.

Javna sodna dražba

se vrši do 6. januarja 1935 dnevno od 9. do 12. in od 15. do 18. v trgovini »Jugosport«, preje A. Rauberger, Miklošičeva cesta št. 34. Gramofoni, plošče, radio aparati, zvočniki, radio potrebšnine, veliki gramofoni za kavarne, koncertne dvorane itd.

Meč je potegnil iz nožnice, izdajica mora umreti. V gledališču vlada grobna tišina. Ravno ta trenutek dobite napad kašlja. Vse se ozre in Vas grdo gleda.

Jeite *Bronhi* bonbone

pa ne bote kašljali.

Kašelj lažji ali hujši

Bronhi uspešno preprečuje

PROIZVOD »UNION« ZAGREB

Našim naročnikom!

Položni o

dobe v današnji izdaji »Slovenca« vsi p. n. naročniki, da se z njo poravnava naročnina za čas od 1. januarja 1935 dalje in morebitni zaostanki iz prejšnje dobe. Prosimo vljudo vse prizadete, da se položnice poslužijo čim manj mogoče že tekom tega tedna, da ne bo ovire pri dostavljanju lista.

Po teh položnicah p. n. naročniki tudi lahko plačajo naročnino za »Ponedeljski Slovenec«, vendar naj se to vrhu srednjega dela izrečno pripomni.

Pri tej priliki ponovno opozarjamo, da imajo pravico do »Slovenčeve« smrtno nezgodne podpore, o kateri govorimo na drugem mestu današnje številke, samo oni p. n. naročniki, ki so imeli ob času nesreče naročnino plačano vsaj za tisti mesec, v katerem se je pripetila nezgoda.

Oni p. n. naročniki, ki bi položnice trenutno ne potrebovali, naj je shranijo za prihodnje plačilo ali naj pridobe z njo novega naročnika.

Naročnina za dnevnik »Slovenec«

Mesečno	Din 25.—
četrtletno	Din 75.—
polletno	Din 150.—
letno	Din 300.—

Nedeljski »Slovenec« stane

Mesečno	Din 8.—
polletno	Din 48.—
letno	Din 96.—

„Ponedeljski Slovenec“

Tednik »Ponedeljski Slovenec« je dopolnilo dnevnika »Slovenec«, ki ob ponedeljkih ne izhaja. »Ponedeljski Slovenec« prinaša čitateljem v zanimivi obliki nedeljske novice iz domovine in iz inozemstva. Posebno pazljivo zasleduje življenje naših bratov za mejami. Izčrpno poroča o vseh panogah domačega in tujega sporta. Za onega, ki hoče biti o vseh dogodkih točno poučen, je nujno potrebno, da si poleg dnevnega »Slovenca« naroči tudi »Ponedeljskega Slovenca«, ker dnevni »Slovenec« ne ponavlja novic, ki jih je objavil »Ponedeljski Slovenec«.

„Ponedeljski Slovenec“ stane

Mesečno	Din 5.—
polletno	Din 26.—
letno	Din 50.—

Za pet tihih minut

Ob novem letu: računaj za nazaj in za naprej — resnični in fiktivni; želje in stiskanje rok — odkritosrčno in klinjeno; uganjanja o bodočnosti — pametna in nespametna; govori — zmiselnosti in nezmislivosti; načrti — stvarni in vetrnjaški; sklepi — trdni in vihravi... In ker je takó, je novo leto že ob svojem rojstvu staro: novo štetje so stari počeli.

Pa bi radi, da bi bilo novo leto res novo. Kakó? Mi se pomladimo in prenovimo! V novoletni liturgiji nam Cerkev s sv. apostolom Pavlom kaže pol k pomladitvi in prenovitvi:

»Razodela se je milost božja, ki prinaša svetljenje vsem ljudem: uči nas, da se odpovejmo brezbožnosti in posvetnim željam in na tem svetu ležno in pravičeno in pobožno živimo, pričakuje blazeno upanje in veličastnega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki je dal samega sebe za nas, da bi nas odrešil vse krivice in zase očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela.«

Prvi torej odločna odpoved vsemu, kar je zoper pravo bistvo človeka, ki je po božji podobi ustvarjen, za božjega otroka izbran in posvečen, za božjo blaženost namenjen: odpoved brezbožnosti, ki na mesto živega Boga stavi ničevne malike; odpoved posvetnim željam, ki zaplajajo teženje duhovnega človeka. — Drugič: državo in krepko življenje v pravičnosti in resnični svetosti. To življenje se razvija na tem svetu, ki pa se človek nadenj vzdiguje, ne pa mu klapuje. Na tem svetu naj živimo trezno: ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nepravnosti in metu ne stiskanju, varanju in izkoriščanju bližnjega, marveč drug drugega dobri in usmiljeni, pravični in plačevani in delu, v zapovedovanju in poslušanju, v dajanju in jemanju; živimo pobožno in dajamo čas Očetu v nebesih in njegovemu Sinu, ki med nam prebiva v prev. Eucharistiji.

Novo leto bodi novo po duhu in življenju. ne samo po letnici!

Rojstva, smrti in poroke leta 1934 v Ljubljani, Mariboru in Celju

Cas je podoben kolesu in se prav tako obrača. Kolo spreminja svoje kolovoze, čas jih še bolj. Delo kronista, ki zbira ob koncu vsakega leta številke o umiranju in nastajanju novih duš in novih družin, tudi ni tako enakomerno in ni tako zelo vezano na običajne oblike. Neki azijski vladar je hotel imeti napisano zgodovino vsega človeštva. Učenjaki njegove države so se trudili, da bi v debelih zvezkih zbrali vse, kar jim je bilo znano. Do smrtne ure vladarja delo še ni bilo dogotovljeno. Ob smrti nri pa je vladar vprašal najstarejšega učenjaka: »Povej mi zgodovino človeštva v nekaj besedah!« Učenjak je odgovoril: »Ljudje so se rodili, trpeli, se veselili — in umirali!« V mislih na to kratko svetovno zgodovino je zbral ljubljanski kronist naslednje podatke:

Stolna župnija

ima vsa stoletja svojega obstoja vedno enako ozemlje, toda vedno manj ljudi. Stanovanja se namreč vedno bolj spreminjajo v trgovine in pisarne, ljudje, ki imajo v tej fari svoje obrate in urade, stanujejo pogosto drugod. Nekoliko bolj obljude so le še Gosposka, Križevniška ulica, Breg in nekaj drugih ulic.

Krstov je bilo letos le 6 in sicer so bili krščeni trije dečki in tri deklice. Mrličev je bil 14 in sicer 7 moških in 7 žensk. Najstarejši je bil g. Albert Levičnik, ki mu je bilo 88 let. Smrti vzroki so največkrat starost, kap, bolj malo rak in jetika. Dva sta utonila pri kopanju, eden je bil ustreljen na meji itd. 10 mrličev je bilo pripeljanih od drugod. Povprečna starost umrlih je bila 60 let med tem, ko je pred 100 leti znašala le 44 let. Umrli sta dva otroka treh in enega meseca. Pokopani so bili skoraj vsi pri Sv. Križu, le eden v Štepanji vasi, g. Levičnik pa v Zelenikih.

Porok je bilo 36, med temi 16 parov iz drugih župnij. 4 pare je poročil v svoji kapeli Prezvišeni. Poleg tega sta šla dva para iz župnije poročiti se drugam.

Matrike so v tej fari prastare, tako datira krstna knjiga do l. 1588, poročna do 1623 in mrlična do 1835. Zanimivo je primerjanje s številkami z letom 1834. Tedaj je v fari umrlo 44 ljudi, rodilo se je 55 otrok, porok pa je bilo 20.

Tudi v tej fari cvete dobrodelnost. Vincencijeve in Elizabetne konference se zelo trudijo, zakaj, kakor je ta fara »gospodarska«, ima vseeno mnogo revščine. Samo za božičnico je bil obdarovan 101 otrok.

Šentpeterska fara

Letos je v začetku leta odstopila novoustanovljena župnija sv. Cirila in Metoda velik kos ozemlja ob Dunajski cesti in okoli 3000 duš, šteje pa še vedno okoli 25.000 duš ter je tudi po ozemlju največja ljubljanska župnija, saj sega daleč do Bizovika in Šmartna. Po ozemlju bi se ji približala kvečjemu še trnovska, ki sega daleč na Barje. Tudi število porok, smrti in rojstev je bilo v šentpeterski fari največ.

Tako se je lani poročilo v tej fari 172 parov. Poročajo se ljudje vseh stanov, največ kajpak iz revnega sloja. Kriza je že tako močno pritisnila, da skoraj vsi pari pridejo k poroki peš, le malo z avtom, redki najbolj nobel pari pa s kočijo, ki je sedaj najbolj moderna. Najbolj zastaven ženin je bil nekdo, ki je imel kmalu sedem križev na rami, manjkalo mu je pri poroki samo še tri leta. Njegova nevesta je bila primerne starosti, toda precej mlajša od njega. V šentpeterski fari so imeli tudi najmlajšo nevesto v mestu, bilo ji je namreč komaj 16 let. Med poročenci je bilo tudi 17 takih parov, ki so do tedaj že živeli skupaj, pa so se končno le udali in se v resnici poročili. Poleg tega je šlo 15 parov poročiti se v druge župnije, največ na Brezje.

Rojstev je bilo v tej fari 118 doma, 189 otrok pa se je rodilo v bolnišnici. Skupaj je letos zagledalo svet torej 307 novih šentpeterskih farančkov. Šentpeterska fara je zdrava fara in ljudje umirajo v njej le počasi. Še manjše bi bilo število umrlih, ko bi odsteli one, ki umro v zavetšču za onemogle in v raznih sanatorijih. Doma je letos umrlo 193 ljudi, v bolnišnici pa 53, skupaj 246. Najstarejša je bila gospa Josipina Pinač, ki ji je bilo 90 let. Smrti vzroki so največkrat starostna oslabilost, in pa kap. Otroci umirajo le malo. Raka in jetike je v te fari le malo, bilo pa je nekaj samoumrov in nekaj žrtv zločinov.

Delo usmiljenja cvete, čeprav se je glavna revščina izselila iz te fare, namreč številni barakarji, ki jih je le nekaj še pri klavnicah. Najbolj se trudi Vincencijeva konferenca o. lazarištev, h katerim se zatekajo na hrano reveži iz vsega mesta. Sestre pridno obiskujejo reveže tudi na domovih. Mnogo revščine pa se v zadnjem času zbira v Novih Jaršah. Marljivo se trudijo tudi Vincencijeve in Elizabetne konference na Selu, v Mostah in pri Sv. Petru v mestu. V Marjanišču pa marljivo deluje Karitativna zveza, ki skrbi za vse mesto.

Letos so šentpeterski prenovili notranjost cerkve, očistili Jelovskove freske in drugo. V letu 1935 bodo prenovili zunanost cerkve. V Štepanji vasi je bilo razširjeno pokopališče. V pokopališču tudi ostane v bodoče ter je namenjeno predvsem za vzhodno-južni okraj mesta in okolice.

Franciščanska fara

bo v l. 1935 slavila 150 letnico obstoja. Zanimivo je zaradi tega brskati po starih številkah in jih primerjati s sedanjimi. Števila rojstev in porok so včasih daleč prekašala današnje.

Letos se je v tej fari rodilo le 42 otrok in sicer 20 dečkov in 42 deklic, od teh le 4 nezakonski v bolnišnici pa se je rodilo iz te fare 37 otrok. Porocenih je bilo v tej fari 167 parov in sicer 81 domačih ter 87 tujih. 14 parov pa se je iz te fare šlo poročiti drugam. Najstarejšemu ženu je bilo 61 let, najmlajša nevesta pa je imela svojih četrtnih 18 let.

Umrlo je 66 oseb in sicer 36 moških ter 30 žensk. Najstarejši mrlič je bila 93letna ženska, 25 pa je bilo starih nad 70 let. To je isti pojav kot povsod drugod, da ljudje umirajo zadnja leta vedno v višji starosti. V bolnišnici je iz te fare umrlo 28 ljudi.

Versko življenje cvete, da je veselje, dobrodelnost enako. O tem se more prepričati vsakdo, kdor le eno dopoldne stopi na franciščansko orlo, še več pa je skrivne dobrodelnosti.

— Pri popopnjenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Frantz Jostfover« v obliki iztrebljenega črevesa brez hudega okusa.

V šentjakovski fari

je bilo letos 20 krstov otrok, ki so bili doma rojeni. Med temi je bilo 14 fantov in 6 deklet. Dva otroka sta bila nezakonca.

Umrlo je 26 ljudi, med temi 11 moških, največ ljudi je umrlo v visoki starosti, med 70 in 80 leti. Eden (Franc Srša) je postal žrtev zločina.

Porok je bilo 71, od teh je bilo 20 parov od drugod.

Karitativno delo je uspešno in skrbita zanj z vso vmeno Vincencijeva in Elizabetna konferenca. Največ revščine je na Galjevi in na Gradu, ki spada tudi pod to farno. Ljudje pa so v tej fari po večini dobri in radi prispevajo v dobrodelne namene.

Trnovska fara

je bila včasih kmetska fara. Tu so bili sami trdni domovi, ljudje zadovoljni in revščine skoraj ni bilo. Domov je še sedaj mnogo, xrdnih in dobrih ter jih je še vedno več, saj vedno kdo gradi kakšno vilo v tej fari. Toda spremenilo se je mnogo na slabše in danes bi mogli Trnovemu reči tudi fara brezposelnih. Ako izvzamemo rudarske revirje in nekaj industrijskih središč, ni v nobeni slovenski fari toliko brezposelnih kakor v tej. To je povzročila naselbina v Mesnem logu, kamor se je zbrala revščina prav iz vsega mesta. Dobrodelna društva, kakor Elizabetna in Vincencijeva konferenca imata v evidenci 350 družin, v katerih nima nihče od družinskih članov nobenega zaslužka. Na ti dve konferenci so postavljene ogromne naloge, ki jih tudi vestno vršita. Pri božičnici je bilo obdarovanih veliko število otrok. Zelo pa se dviga cerkveno življenje, saj to najbolj kaže število prejetih sv. obhajil, ki se je v povojnih letih dvignilo od 6000 na 48.000.

Porok je bilo v tej fari letos 62, od teh so bili trije tuji pari. Najmlajša nevesta je bila »stara« 17 let in je dobila 27 letnega ženina. Najstarejšemu med ženini je bilo 52 let.

Rodilo se je v fari 49 otrok in sicer 29 dečkov in 20 deklic. Letos je bilo torej v tej fari drugače kakor lani, ko so prihajale v začetku same deklice na sveta in je že kazalo, da bo Trnovo brez leta oskrbovalo vse mesto z nevestami. Med otroci je bila ena dedica mrtvorojna, en sam otrok pa je bil nezakonci.

Umrlo je 54 ljudi in sicer 16 moških in 38 žensk, torej umirajo v nasprotju s Šiško v tej fari pretežno ženske. Med mrličji je bilo kar 10 starih nad 80 let. Najstarejša je bila neka ženska, ki ji je bilo 87 in pol let. Utonila sta dva, eden je izvršil samoumro, eden pa je bil zaklan. Znatno število otrok se rodi kajpak tudi v bolnišnici, kjer umre tudi mnogo trnovskih faranov.

Šiščanska fara

ni več najmlajša med ljubljanskimi, ker je sv. Cirila in Metoda še mlajša. Tudi Šiška je enako kakor šentpeterska fara odstopila tej fari velik del ozemlja in znatno število prebivalcev.

V Šiški se je letos poročilo 53 parov, 4 pa na Brezjah. Najstarejšemu ženu je bilo 63 let, najmlajši nevesti pa 17 let. Zanimivo je, da zakoni, sklenjeni v Šiški, prav dobro drže, zakaj od ustanovitve fare dalje se je v Šiški ločilo samo troje parov, pa še tem je župnik dr. Modest Novak pred poroko odsvetoval zakon.

Rodilo se je 28 otrok (med temi 3 nezakonci) in sicer 11 dečkov ter 17 deklic, 34 pa jih je bilo rojenih v bolnišnici.

Umrlo je 41 ljudi, med temi 16 žensk. Torej v Šiški mrjejo moški bolj, kakor ženske. Od teh so trije umrli drugje, pa so imeli v tej fari pogreb. Eden je utonil v Savi, eden v Dravi in eden (Colnar) se je ubil na letališču v Zagrebu. Smrti vzroki so: jetika, rak, pljučnica, kap, skleroza, bila sta dalje dva samoumora, enega je povozil tramvaj, trije otroci pa so izkrvaveli. Najstarejšemu mrličju je bilo 78 let.

Revščine je kajpak tudi v Šiški dovolj, toda blažita jo Elizabetna in Vincencijeva konferenca. Pri letošnji božičnici je bilo obdarovanih 88 otrok. Šiskarji se živahno udeležujejo vsakega življenja. Tako je bila na primer cerkev pri polnočnici nabito polna, čeprav gre vanjo več ljudi, kakor v kakšno drugo. Med drugim je bila letos tudi preplešana cerkvena streha. V splošnem pa se šiščanska fara krepko uveljavlja v srcih svojih župljanov.

Fara sv. Cirila in Metoda

je najmlajša sestra župnija mestnih župnij ljubljanskih. Ravno danes praznuje svojo prvo obletnico ustanovitve. Nov okraj mesta Ljubljane je to. Zrastel je šele v zadnjih deset letih, pa je že skoraj najlepši okraj mesta. Cele ulice novih hiš se je pozidalo, samih vil sredi lepih vrtov. Nad 5200 duš že šteje nova župnija danes.

Župnija ima težko leto za seboj, pa tudi leto izrednih uspehov. Župljani so z izrednim, nenavadnim navdušenjem, še bolj pa s svojo požrtvovalnostjo, ki je brez primere v zgodovini mesta, sezidali novo cerkev sv. Cirila in Metoda kot počevajo prejšnje male zgodovinske pokopališke cerkve sv. Krištofa. Nabrle za cerkev je izdelal g. prof. Plešnik z mnogimi navodili sedanjega župnika p. Zakrajšnika, ki je prinesel marsikako novo idejo iz Amerike.

Pa tudi v verskem življenju ima župnija lepe uspehe. Število sv. obhajil se je v minulem letu skoraj za deset tisoč pomnožilo.

Nova župnija je razvila tudi živahno karitativno socialno delo po župniji. Vincencijeva konferenca je pod vodstvom predsednika g. dr. Ant. Kodreta nabrala izredno veliko darov, katere je delila med reveže in lajšala bedo med ubožnimi družinami.

V župniji je bilo to prvo leto obstanka 34 porok, domačih 32, ena od drugod, 4 pari so se šli poročiti drugam. Močan zakon je bil eden. Krstov je bilo 23, 13 dečkov in 10 deklic, eden mrtvorojen. Odraščen je bil krščen eden. Umrlo je 23 župljanov, 12 moških in 11 žensk. Najmanj toliko je bilo pa krstov in pogrebov iz bolnišnice.

Tako je mlada župnija pokazala to svoje prvo leto obstanka, da ima krepko življenje, ki pa zlasti dokazuje eno — kako potrebna je bila za ta okraj.

Bolnišnica je fara

ki ima sicer le majhen obseg, toda v njej se dogaja največ primerov smrti in k sreči še več primerov rojstev. Pod dušni urad bolnišnice ne spada samo splošna bolnišnica, temveč tudi nekaj drugih zavodov, kakor otroška bolnišnica, ženska bolnišnica, hiralnica, bolnišnica za duševne bolnike itd. Številke, ki jih izkazuje duhovni urad bolnišnice,

kazujejo na boljše, na zmago življenja, obenem pa kažejo tudi na velike stiske, s katerimi se mora življenje ljudstva boriti. Saj nikjer drugje v vsej deželi ni videti toliko gorja in enem samem prostoru, pa tudi ne toliko materinske sreče.

Rojstev je bilo letos v bolnišnici okoli 1900. Katoliških otrok je bilo med temi 1795, knjiga porodov in porodničnice izkazuje kakšnih 100 porodov več, to so namreč otroci staršev drugih veroizpovedi in brezkonfesionalci, pa tudi razni neugodni porodi, ki jih rojstveno-krstna knjiga dušnega urada v bolnišnici ne beleži.

Med katoliškimi otroki je bilo letos 916 dečkov in 879 deklic, torej 37 dečkov več, skupaj 1795. Med temi je bilo 66 mrtvorojnih. Znatno število pa je vmes tudi takih, ki so bili sicer živi rojeni, pa so bili za sito krščeni ter so kmalu umrli. Razveseljivo pa je, da novorojenčki sedaj ne umirajo več v tako velikem številu kakor pred leti.

Nezakonskih otrok je med rojenčki še vedno dosti. Skoraj vsak sedmi rojeni otrok je nezakonci.

V bolnišnični duhovniji je umrlo letos skupaj 736 ljudi in sicer: v splošni bolnišnici 487, v ženski bolnišnici 35, v bolnišnici za duševno bolne 44, v zavetišču sv. Jožefa 84, drugi pa so slabotni otroci iz porodničnice in pa mrtvorojeni.

Med novorojenčki je ljubljanskih otrok 445, med umrliimi bolniki pa je ljubljancev 223. Med novorojenčki je ljubljanskih otrok v bolnišnici torej kakšna četrtnina, med mrličji pa dobra tretjina.

Račun o smrti in življenju v Mariboru

Rojstev, porok, pa tudi smrti več kakor lani

Maribor, 31. dec. 1934.

Običajni so ob koncu leta računi o smrti in življenju, prinašajo nam zanimiv vpogled v napredek in razvoj mariborskega mesta. Od leta do leta se večajo te številke, kljub krizi in težkim časom, ki so zajeli sorazmeren letni prirastek mestnega prebivalstva. Tako smo letos v Mariboru zopet napredovali v primeri z lanskim letom, povečalo se je število rojstev in veselih porok, pa tudi žalostnih smrti. Dokazujejo te številke, da gre razvoj mesta ob Dravi nevdržno naprej, dasi ga duši okolica v vsjem tesnem obsevu. Čim pa se bo še mestu pridružila okolica, bo število prebivalstva letno prirastalo gotovo v znatnejši meri. Saj se opaža tudi že tako, da pada število ljudi v mestnem središču, veča pa se na periferiji. Draga stanovanja, občutljivi hišni gospodari, ki ne vidijo radi v svojih gospodskih hišah družin s kopico otrok, pa tudi razvoj mestnega središča v trgovski četrti, vse to vpliva, da se mariborski »city« leto za letom bolj prazni, naraščajo pa mestni robovi po številu prebivalstva. Najbolj nazorno kaže strukturo naseljevanja prebivalstva v mestu razdelitev po posameznih farah. Vsaka od treh mariborskih far ima svoje posebno lice. Stolna župnija je gosposka, večina trgovin in pisarn se nahaja na njenem področju, tudi najlepše četrti vil in strnjeno zavidnih ulic spada tu sem. Le na skrajnem zapadu ima del mesta čisto periferni značaj, ki pa od leta do leta gine, ker zamenjujejo nove naselbine vil dosejane pritlične, preproste hišice. — Druga za njo je franciščanska župnija. Ima deloma gosposki, industrijski in kmetski značaj. Obsega še del trgoveškega središča mesta, na vzhodu dobiva v meljskem predmestju značaj izrazitega industrijskega predela, na severu pa zalema s Koškaj in Krčevino, kraje s čisto kmetskim prebivalstvom. Značilnost magdalenske župnije so velika delavska naselja. Zeleniška kolonija, mestna delavska kolonija, kom-

Celjska fara v letu 1934

Celje, 31. decembra.

Celjska fara, ki je posvečena sv. Danijelu, je druga največja župnija v lavantinski škofiji in šteje nad 18.000 duš. Samo predmestna župnija svete Magdalene v Mariboru ima več duš, takoj za njo pride naša fara. Splošni položaj glede rojstev in umrljivosti je šel v tem letu malo nazaj. Rojenih je bilo 542 otrok, od teh 32 mrtvorojnih. Med rojenimi je bilo 290 otrok moškega in 262 otrok ženskega spola. Nezakonskih otrok je bilo 141, od teh nad 100 iz drugih župnij, ki so bili rojeni v bolnišnici. V primeri z lanskim letom je število novorojenčev nazadovalo. Lani je bilo namreč rojenih 578 otrok. Od letošnjih novorojenčev jih je iz mesta 83, iz okolice 217, vsi drugi so iz drugih župnij in so bili, kakor tudi veliko število Celjanov, rojeni v bolnišnici.

Božja dekla smrt je pobrala to leto v Celju 438 ljudi in je bila namram lanskemu letu, ko je umrlo v Celju 454 oseb, malo bolj prizanesljiva. Med umrliimi je bilo 220 oseb moškega in 217 oseb ženskega spola. Iz mesta jih je umrlo 94, iz okolice 148, drugi so bili iz drugih župnij, ki so umrli enako kakor tudi veliko število Celjanov v celjski bolnišnici. Najstarejša ženska, ki je v preteklem letu umrla, je bila vdova po bivšem tovarnarju, 88letna Stöger Marija.

Poročilo se je v tem letu 140 parov, lani 139. Najstarejši ženin je bil star 63 let, najstarejša nevesta pa 52 let, najmlajši ženin 21 let, najmlajša nevesta pa 18 let. Zanimivo je, da so v zadnjem času vse neveste starejše od ženinov. Mogoče bo sedaj postal svet zaradi tega bolj pameten. Od druge jih je prišlo k poroki 6 parov, Celjanov se je pa drugje poročilo 11 parov.

Splošno stanje v naši župniji? Celjska fara spada med tiste, ki jih je kriza in brezposelnost najbolj zadela. Dušnopastirsko delo je zelo oteženo, ker imamo tu tri različne vrste ljudstva, ki ima vsak svoje potrebe. Imamo meščanstvo, mogočna delavska predmestja in kmečko prebivalstvo. Posebno — krič iz Gaberje vpije po rešitvi in bo treba storiti potrebne korake, da se reši tudi to vprašanje. Gaberje, njegovi brezposelni in zapuščenca mladina, je svet zase, ki ga je treba duhovno in materijalno dvigniti. Kako lep in hvaležen delokrog za naselitev take redovniške družine, ki bi naj se vsa posvetila temu perečemu vprašanju največjega celjskega delavskega predmestja.

Kljub veliki brezposelnosti, ki vlada, je najbolj žalostno poglavje, ko vidimo, da nekateri delajo vse dni in ne poznajo ne nedelje ne praznikov, medtem ko mora toliko mladih ljudi držati ob najlepših poletnih dneh roko križem. Omenimo naj še, da se versko življenje vedno boljše. Redki so tisti, ki hodijo samo mimo cer-

„Edison Bell“ gramophone
nove gramofonske plošče

radioaparate

z garancijo najugodnejše kupite tudi
na obroke pri

„Tehnik“ J. Banjaj
Ljubljana, Miklošičeva cesta 20

Smuči in oprema
po globoko znižanih cenah

Vzroki smrti v bolnišnici so: jetika, rak, srčne bolezni, razne poškodbe in nesreče. Prav stari ljudje ne umirajo v bolnišnici; letos na primer nihče med umrliimi ni dosegel 90. leta. Zadnja leta umrljivost v bolnišnici odstopno sploh pada, sicer pa jih je letos kar 50 manj kakor lani, čeprav je bil letos večji naval v bolnišnico kakor lani.

Že ponovno smo poudarjali in še poudarjamo, da bo treba bolnišnico razširiti. Številke o rojstvih in smrtih so sicer mrtve, toda, kdor jih zna brati, bo razumel, da se naša bolnišnica počasi spreminja v nekako zasilno preiskovalnico in obvezovalnico, da pa bolniki kmalu ne bodo mogli biti v njej deležni daljšega in skrbnega zdravljenja, — čeprav so za to socialno zavarovani, oziroma, čeprav bi za to radi sami plačevali stroške.

pleksi, zagrajeni z zasilnimi stanovanjskimi stavbami. Studenci, Radvanje — tu stanuje mariborsko delavstvo, zaposleno v industrijskih podjetjih, tu so si zgradili skromna bivališča železničarji in ostali mali ljudje. Ta fara je po številu prebivalstva najmočnejša, po gospodarski moči pa najbujnejša. Sicer pa je življenje in umiranje v mariborskem mestu najbolj nazorno razvidno iz naslednjih številke:

V stolni župniji smo imeli leta 1934 rojstev 804, od tega 430 dečkov in 374 deklic, smrti je bilo 176 in sicer je umrlo 65 moških in 92 žensk, porok pa je zabeleženih v župnijski kroniki 65. Izredno število rojstev v primeri s številom smrti in porok opravičuje dejstvo, da se nahaja v območju te fare porodnišnica mariborske bolnišnice. Značilno je tudi, da je letos prvič preseglo število novorojenih dečkov število deklic. Dosele je bilo vedno obratno, ženski spol je že pri rojstvih daleč nadkriljeval moškega, pa tudi umrljivost je bila med moškimi večja. Leta 1933 so izgledale številke takole: rojstev 821, smrti 187, porok 71.

V franciščanski župniji je bilo 84 rojstev (43 dečkov, 46 deklic), smrtnih slučajev 115 (59 moških, 56 žensk), poročenih parov 135. V letu 1933: rojstev 96, smrti 102 in porok 124.

V magdalenski župniji: rojstev 286, od tega 149 dečkov in 137 deklic, smrti 580 (313 moških, 267 žensk) ter 180 porok. V letu 1933 pa: rojstev 268, smrti 550, porok 162.

Skupno se glasio številke: rojstev 1179 (622 fantov in 557 deklic), smrti 871 (437 moških in 415 žensk), porok pa 380. V primeri z letom 1933, ko smo imeli v Mariboru 1085 rojstev, 839 smrti in 375 porok, smo napredovali v letu 1934 pri rojstvih za 94, pri smrtih za 32, pri porokah pa za 5. Napredek je tedaj vsestranski, dasi je razveseljevalo samo za rojstva in poroke. Dokazuje pa, da je Maribor zdrav in živo mesto, ki se množi tudi samo iz sebe in ne samo z doselevanjem, kakor večina naših ostalih mest.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi sem
svojim cenjenim odjemalcem in se priporoča
ŠTEFAN TURK, mesar
CELJE, Prešernova ulica — Sp. Mudinja

Svojevrsna knjiga v slovenskem prevodu

Kot 18. zvezek »Leposlovne knjižice« Jugoslovanske knjižarne je pravkar izšla knjiga Axel Munthe: San Michele. (Spomini slavnega zdravnika.) Cena v elegantno platno vezani knjigi 95 Din.

Samo nekaj odlomkov iz prevajalčevega predgovora: Telesni zdravnik švedski kraljice Viktorije nas vodi za kulise zdravniškega sveta in nas seznaja z njegovimi skrivnostmi. Kaj nam pripoveduje Munthe o svoji knjigi, o San Michelu? Vse mogoče stvari iz svojega dolgega življenja: vesele in žalostne, smešne in pretresljive zgodbe o aristokrati in berah, o vlačugah in nunah, o prismojenih pacientih in neobglavljenih starčkih, o podležih in svetnikih, o človeški dobroti in zlobi, pa o svoji veliki ljubezni do vsega stvarstva, zlasti do živali. Kako čudovito opisuje pitec Mimogrede naj omenimo, da je italijanska vlada po izidu te knjige prepovedala ubijati pite na caprijskem otoku, česar doslej ni dosegel noben protest kulturnega sveta. Dobra pa je gonila sila vseh Munthejevih misli in dejanj. Brez usmiljenja ne moreš biti dober zdravnik, pravi nekje, »zato nežno ljubi Male sestre ubogih« v Parizu, ki se vse žrtvujejo za druge. »Vse, kar darujete na zemlji, se hrani za vas v nebesih, vse, kar pridržite za se, je izgubljeno«, nam vedno znova zveni iz te knjige, ki je en sam slavošpev ljubezni in usmiljenja.

Knjiga obsega blizu 500 strani in je silno pestra in živahna. Nekatera poglavja so pisana tako napeto, da se berejo kakor roman. Kdor se pa želi naročiti na »Leposlovno knjižnico« naj to sporoči Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Za mal denar 192 Din (plačljivo tudi v mesečnih obrokih po 16 Din) dobi 4 krasno vezane knjige z bogato vsebino.

Voščila „Slovincu“ za novo leto

Belgrajski nadškof

Našemu dragemu »Slovincu«,
ki že mnogo desetletij bodri slovenski narod in
neustrašeno stoji na braniku krščanskih resnic in
morale, srčno čestitam k novemu letu in želim,
da v tem pravcu nadaljuje svoje reševalno delo
za splošno in skupno blaginjo vseh nas!

Belgrad, dne 24. decembra 1934.

O. Ivan Rafael Rodić, nadškof l. r.

Poljski poslanik

Vladislav Schwarzburg-Günther

Ob prehodu iz enega leta v drugo navadno
pogledamo nazaj, da bi pregledali to, kar nam
je prineslo preteklo leto, a obenem skušamo po-
gledati v bodočnost, primerjajoč realnost z našimi
nadami.

Ob misli na Jugoslavijo, v kateri prebivam
že nekoliko let, predstavljajoč svojo vlogo in svoj
narod, moram poudariti, da sem skupno z jugo-
slavskim narodom doživel njegovo veliko trage-
dijo, to je smrt viteškega kralja Zedinitelja. To je
hud udarec, ki je preteklo leto zadel vso Jugo-
slavijo; no, hvala Bogu, danes že lahko ugotovi-
mo, da ne bo imel tistih tragičnih posledic, ki smo
se jih bali. Zrelost in razboritost naroda, uvidev-
nost in pamet njegovih velikih voditeljev, so ga
že napolnile v pravcu nadaljnjega, edino pravega
in uspešnega dela na področju dviganja notranje
vrednoti in zunanje značaja države in naroda
jugoslovanskega. Nova vlada ministrskega pred-
sednika Jevtića je bila pravi božični dar, nazna-

njačoč notranji mir in pozivljajoč na sodelovanje
vseh, ki sploh želijo delati za Jugoslavijo. Oseb-
nost predsednika vlade, ki je obdržal v svojih
rokah listino ministrstva zunanjih zadev, jamči
za mirno sodelovanje na področju zunanje politike,
a s tem tudi za nadaljevanje ideje velikega kralja
Zedinitelja.

Prav tako moramo upati, da nam novo leto
prinese stabilizacijo političnih odnosov v Evropi.
Prepričan sem in verujem, da bosta tudi tedaj in
v teh odnosih Poljska in Jugoslavija ostali v med-
sebojnih prijateljskih odnosih, izkazujoč si vzaj-
mno pomoč pri delu za boljši razvoj svojih držav
in obeh prijateljskih narodov.

Vladislav Schwarzburg-Günther l. r.
poslanik poljske republike.

Francoski poslanik P. E. Naggiaur uredništvu „Slovenca“

Ob zaključku tega leta, polnega hudih preiz-
kušanj in žalosti, prestanim s čudovito požrtvoval-
nostjo, me veseli, da mi je bila dana priložnost,
da lahko izrazim srčna voščila za prosep Jugo-
slavije.

Sredi tolikšne žalosti so zadnji meseci vnovič
posvetili zvezo francoskega in jugoslovanskega na-
roda, ki sta združena z nerazdružnim prijatelj-
stvom v službi ohranitve miru in pravičnega dela,
ki so ga uresničile mirovne pogodbe.

Zahvaljujem se »Slovincu«, da mi je dovolil,
da svoje mnenje javno izpričam; ko se še posebej
obračam na njegove bralce, voščim prav prisrčno
srečo vsem.

Paul-Emil Naggiaur, l. r.

II. evharistični kongres v Ljubljani

Leto 1935 - za nas evharistično leto

Ze dolgo nismo katoličani iz Jugoslavije
— in zlasti mi slovenski katoličani — stopili
v novo leto s tako jasno nalogo in s tako
določno dolžnostjo, kot stopamo v leto 1935.
Pred nami je II. evharistični kongres, ki se
bo čez šest mesecev vršil v središču Slove-
nije, v naši Ljubljani. Odgovornosti polna
naloga! Kokšen bo ta kongres? Ali bo vreden
slavljenja, ki je sam živi Bog v Presv. Re-
šnjem Telesu? Ali bo opravičil vero v našo
slovensko gorečnost, kadar gre za najvišje
vrednote, opravičil upanje, ki ga katoličani
Jugoslavije stavijo v našo slovensko iznajd-
ljivost in organizatorsko sposobnost, opravi-
čil ljubezen, s katero bi morali vse žrtvo-
vati, kadar gre Zanj, ki je Gospodar vesolj-
stva?

Takoj je treba začeti, kdor še ni začel.
Niti hip ne smemo biti v dvomu, da more
tako velika in po svojem bistvu tako ne-
preocenljivo mnogo vredna prireditev uspe-
ti le ob tvornem sodelovanju vseh jugoslovan-
skih katoličanov. To sodelovanje se mora
manifestirati predvsem v skupni molitvi
za uspeh kongresa. Zastonj bi se trudili, če
bi zidali za Boga sicer, a brez Njega. Malo-
kdaj je poziv k goreči molitvi vseh tako
upravičen, kot to pot. A potrebno je tudi, da
se v mesecih predpriprav vse živahneje po-
služujemo zveličavnih pripomočkov krščan-
skega življenja, kakor je zlasti pogosto in
vsakdanje sv. obhajilo, udeležba pri sv. da-
ritvi tudi izven zapovedanih praznikov in
dejanska podpora Cerkvi v njenem pastir-
skem in učeniškem poslanstvu. To delo mora
nujno objeti vse katoličane, ako hočemo, da
bo kongres v resnici to, kar mora biti, nam-
reč, naravni izliv duhovne radosti po uspešno
končanem vsemem preporodu.

Ker bo šlo ob kongresu tudi za zunanji
sijaj manifestacije za Evharističnega Kral-
ja, ki jih bo treba smiselno in čim učinko-
vitejše pripraviti, je potrebno sodelovanje z

Osrednjim pripravljalnim odborom v Ljub-
ljani. To sodelovanje naj se manifestira
predvsem v voljnem in čim točnejšem vrše-
nju vseh nalog, ki jih pripravljalni odbor
nalaga župnijskim pripravljalnim odborom,
ter v strupnem in takojšnjem odzivu sleher-
nega, ki ga odbor pozove k delu. Povsod mora
v interesu krščanske pravičnosti in ljubezni
vladati iskreno prepričanje, da žele priprav-
ljalni činitelji v Ljubljani le to, kar more
služiti večji slavi božji, kar more podpreti in
pomnožiti sijaj kongresnih manifestacij, kar
more — sodeč po slabi človeški pameti — biti
v zveličavno pobudo udeležencem kongresa.

Združimo se ob nastopu novega leta s im-
tesneje s Presv. Reš. Telesom in z vso ljubez-
nijo pripravljajmo Evharističnemu kralju
zmagoslavni praznik v Ljubljani!

Skriptična predavanja o Evharističnih
kongresih so se doslej vršila v škof. zavodih
v St. Vidu, na Homen, pri zborovanju Slo-
mškove družbe v Ljubljani, v Catežu pod Za-
plazom in v Gorjah. Povsod je ob veliki po-
zornosti množestvenih vernikov predaval
tajnik Glavnega pripravljalnega odbora za
II. Evharistični kongres vlč. g. Vinko Zor.
— Za nadaljna predavanja naj se priprav-
ljalni odbori čimprej obrnejo neposredno na
Glavni priprav. odbor v Ljubljani.

Lepake za II. Evharistični kongres z be-
sedilom po prevz. škofu dr. Rožmanu in dr.
Srebrnič podpisanim prejmejo te dni vsi
pripravljalni odbori, kjer pa teh ni, župni
uradi. Prosimo vse, da te lepake izločijo na
vidnih in značilnih mestih v župniji tako, da
ostanejo ohranjeni čim dalje.

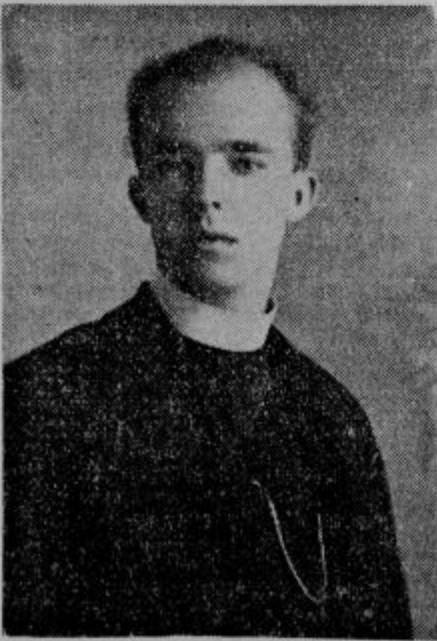
Lepa podobice z natisnjeno mednarodno
molitvijo za uspeh Evharističnega kongresa
razposiljamo te dni. Prosimo, da jih razširite
čim bolj med vernike z nujnim priporočilom,
da oklepajo s to molitvijo težnje kongresa
v svoje molitve.

Naša mladina v Belgradu

Pa je prišel oni dan k meni naš Jože, par-
krat premeril mojo sobo, se zagledal v slovenske
jaslice in jo iztuhlal: »Ti, napiši no kaj za novo-
letno številko Slovenca!«

Kaj bi pisal?

O tem, kako smo na sveti post z našo šolsko
mladino šli k nunciju, voščili vselej praznike nje-
mu in svetemu očetu, zapeli »Svim na zemlji«
in »kaj se vam zdi, pastirski vic in mi je njegova
ekscelenca gospod nuncij ljubeznivo dejal: »Tako
je prav! Eno slovensko, eno hrvatsko!«

Tomaž Ulaga

Ali o tem, kako sem jo na Janezovo z dija-
kinjami mahnil preko novega mosta v Zemun in
»pravilno povedale, da je most sam na sebi še
precej čeden, da pa dohod kar zija od praznine?
Ali naj povem, kako si je tisti razred, v katerem
jemljemo liturgiko, predvsem to zapomnil, da nihče
ne sme zameriti, če je na tepežni dan po nedolž-
nem tepeni? Pa sem jih na vse zgodaj dobil od
cenjenega tretjega razreda in sem jih (mladino,
ne »batine« iz same hvalečnosti peljal na Čuka-
rico, kjer nam je gospod Tumpej šarlo-šaplina na-

vijal in so nazaj grede čez Dedinje iz mladih gri
slovenske božične odmevale?

To je seveda za otroke, hvala Bogu! Toda,
ker so baš ti moji dobri otroci točno ugotovili, da
sem star ne manj ko dvajset in ne več ko sto
let — bodi jim par vrstic za novo leto!

Od 472 — toliko jih je namreč v tukajšnjih
šolah, kar tiče verouka, pod mojo »komando«
— je 70 otrok slovenskih starišev. Verouk imamo
skupno, to se pravi: prvi razredi vseh ženskih
gimnazij v dveh skupinah, drugi in tretji razredi
zopet v dveh, četrti razredi v treh skupinah itd.
In to izven šolskega urnika kar po dve uri zapo-
redoma, ker je drugačna ureditev tehnično ne-
mogoča. Verskih resnic se učimo v srbohrvaščini,
najvažnejše molitve pa mi mora znati vsak v svo-
jem materinem jeziku. Slovenski otroci pa mi z
veseljem na vsa vprašanja odgovarjajo v svojem
materinem jeziku. Ko pridemo do izrazov, ki so
zelo slični našim, pomenijo pa vse kaj drugega,
ali sploh do izrazov, o katerih vem, da so prva
leta bivanja v Belgradu tudi meni delali težave,
tedaj slovenski mladini kar po domače povem
kako in kaj. Ob takih prilikah so učenke višjih
razredov naravnost hvaležne, da zamorejo slišati
v šoli tudi slovensko besedo, ker jim to prav pri-
de za študij naše literature; manjše pa zvedavo
prislunkejo, kadar katera tovarišica po slovensko,
po češko, po nemško itd. pove božje zapovedi,
kako molitev ali kaj podobnega. Velja naložiti:
Naši otroci, ki žive v diaspori, naj se dobro na-
učijo srbohrvatskega jezika, na svoj slovenski ma-
terni jezik pa nikdar pozabiti ne smejo! Če prav-
nim pozabiti, ne mislim, naj ne pozabijo, da so
nekdaj govorili slovensko — pač pa mislim, da
morajo doma s starši in povsod, kjerkoli prilika
nanese, govoriti slovensko, kakor vsak otrok v
Sloveniji! V smislu znanega izreka blagopokojnega
kralja: Dober Slovenec bo tudi dober Jugoslovan.
v tem smislu je sveta dolžnost naših starišev, z
vso doslednostjo in z vseni dopuščenimi sredstvi
skrbeti za to, da bodo njihovi otroci — pa naj
žive kjerkoli — z ljubeznijo in pravilno govorili
svoj materni jezik!

Ze prav, boste dejali, toda povem nam, kako
je dejansko stanje? Ali se naši otroci v diaspori
še sploh zavedajo, da so Slovenci? Ali so še
zvesti in zavedni katoličani?

Kolikor jih jaz poznam, morem z veseljem

† Janez Krivec

Jesenice, dne 30. decembra.

S Krekovega doma
na Jesenicah zopet veje
črna zastava. Zrušil se
je mogočen opornik,
padel je eden najmoč-
nejših stebrov katoli-
ške miselnosti na Jese-
nicah, Janeza Krivca
tega večnega mladeni-
ča, kot smo mu imeli
navado reči, ni več
med živimi, zapustil
nas je tik pred skle-
pom leta in ni dočkal
evharističnega kongresa
v Ljubljani, katerega se
je tako veselil. Danes,
zadnji nedeljo v letu,

je šel k svojemu Stvarniku po bogato plačilo za
svoje velike zasluge.

Kdorkoli je zasledoval katoliško gibanje na
Jesenicah, ta je ob vsaki priliki, pa naj si bo pri
cerkveni, ali društveni prireditvi naletel na ime
Janez Krivec.

Dolga leta je bil predsednik bivšega katoli-
škega delavskega društva na Jesenicah in koliko
je tu storil za katoliško stvar, to ve samo Bog,
kateremu je bil pokojni tako otroško zvesto vdan.
V najtežjih časih, t. j. med svetovno vojno, je
društvo vodil z velikim uspehom, največkrat sam

nastopal na odru ter ob vsaki priliki bodril in
navajal mladino k dobremu. Znan je bil kot iz-
vrsten govornik in z mladeniško svežostjo je znal
s svojimi besedami poslušavce prikleniti nase.

Dasiravno že v letih — pred dvema mesece-
ma je dopolnil 68. leto in je že pred več leti sto-
pil v pokoj kot tovarniški strežaj turbin — se je
še vedno udeleževal v vsakovrstnem športu. —
»Slovenec« je še predlansko zimo prinesel sliko,
kako ga sedemletni sosedov sin uvaja v umet-
nost smučanja; kadar pa je bila na sporedu san-
kaška tekma od Kopačarja v Rovtih doli na Je-
senice, takrat Janeza Krivca gotovo ni manjkalo.
Na 1800 metrov visoko Ročco iti, mu je bilo
toliko kot nič.

Pokojni Krivec je bil velik prijatelj dr. Kreka,
s katerim sta dostikrat obšla razne planine in s
ponosom je pripovedoval, kako mu je nekoč na
Ratitovcu dr. Krek pokazal pismo, ki ga je pre-
jel od dunajske vlade, da mu ta postavi na Ra-
titovcu kakoršnokoli palačo hoče, ako popusti v
nekem važnem vprašanju, nato pa je pred očmi
pokojnega Krivca pismo raztrgal.

Najboljši in najzvestejši prijatelj pa je bil
Cerkvi, saj ga ni bilo dne, da ne bi bil pri sv.
maši in pri sv. obhajilu, savška cerkev, ki mu iz
njenega zvonika danes pojeta zadnjo pesem drob-
na zvončka, ga bo zelo požešala, zlasti oktobra
meseca, ko je vsako jutro glasno molil rožnivec.
Bil je v vsakem pogledu vzor moža, pravega kr-
ščanskega moža, kakršnih je dandanes vedno manj.

Dragi Janez, šel si po zaslužno plačilo k
svojemu Bogu, katerega si tako udano ljubil, nas
pa pustil v tej solzni dolini. Prosi Boga, da bi
tudi mi mogli slediti tvojim vzorom ter nekoč
priti za teboj. Večni pokoj tvoji duši, žalujočim
svojcem pa naše iskreno sožalje.

Jubilej znanstvenika

Projektantu šentjakobskega mostu ob 50 letnici

V neposredni bližini poslopja tehniške
fakultete ljublj. univerze je nedavno in pri-
jazni vili na Mirju proslavil v popolni tišini
univ. prof. ing. g. Král Alojz svojo 50. letnico.

Leta svoje mladosti je preživel g. profe-
sor v lepi Moravski v Donji Studenki. Vse
gimnazijske razrede, kakor tudi maturo je
dovršil z odličnim uspehom v Moravskem
Sumpferku in je bil že l. 1910. odlično diplo-
miran za gradbenega inženjerja na brnski
tehniški visoki šoli, kjer je ostal še 2 leti kot
asistent za splošno mehaniko in hidromeha-
niko, dokler se ni odločil, da zapusti svojo
domovino ter odide v Slovenijo, kjer je vstopil
kot praktikant v službo h kranjski de-
želni vladi v Ljubljani. Tu je napredoval po
enem letu za pristava; a po prevratu ga je
narodna vlada v Ljubljani imenovala za
komisarja v Kranju in kmalu nato za nad-
komisarja v Mariboru. Tam je ostal g. prof.
do l. 1920, ko je prejel imenovanje za izred-
nega in po 2 letih že za rednega profesorja
za tehnično mehaniko na mladi slovenski
univerzi.

To bi bila v kratkih potezah označena
življenjska pot g. jubilanta. Toda vedno de-
lavni g. profesor vmes ni počival. Ze kot pri-
stav (1913) je izvršil pod vodstvom gradb.
nadsvetnika Paulina načrt za novi most čez
Ljubljanico pri Šentjakobskem trgu, zakaj
l. 1825. postavljeni leseni most ni bil več kos
vedno večjemu prometu. Velike ovire, kot
so. n. pr. zelo neugodni teren, določena kon-
strukcijska višina, kakor tudi od regulacijskega
načrta Ljubljanične zahtevani estetični
izgled mostu je g. profesor s projektom mo-
dernega železobetonskega mostu (tkzv. to-
gega okvirja z razliko, da je v momentnih
obratističnih prosto položen prečka) tako od-
lično premagal, da je bil njegov načrt oddo-
bren in v okt. l. 1915 most že izročen prometu.

L. 1916. si je profesor z disertacijo: »Pri-
spevek k reševanju elastično v petih konti-
nuiranih nosilcev« pridobil doktorat tehni-
ških ved.

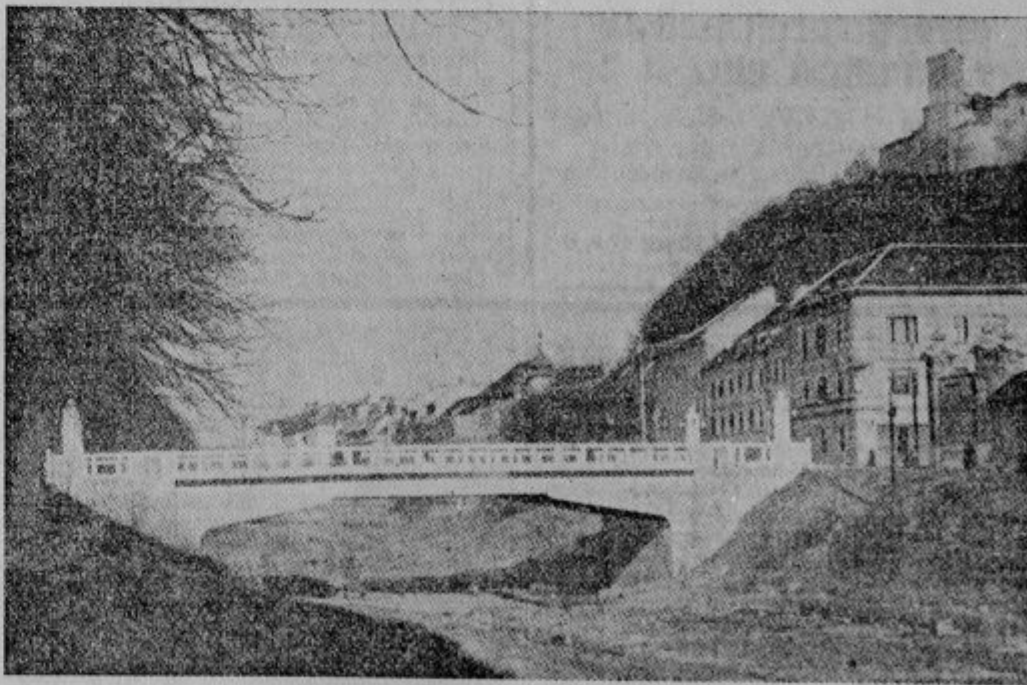
Ze kot profesor (l. 1922—27) je napravil
g. dr. Král načrte za velike industrijske
gradnje v Sloveniji: za Bonačovo papirnico
na Količevem, za Pollakove usnjarne v Kra-
nju in Ljubljani, za predilnico v Trzinu, tek-
stilno tovarno v Kranju in dr.

Znanstvene razprave in članki g. profe-
sorja, objavljeni v jugoslovanskih in čeških
revijah in zbornikih, zlasti pa v internacio-
nalni reviji za železo beton »Beton u. Eisens«
v Berlinu o tehničnih gradnjah v Sloveniji,
o gospodarskih in tehničnih problemih Jugo-
slavije (Vodne sile na Dravi in Savi, Elektri-
fikacija Slovenije itd.) ter o tehnoloških pre-
izjavah gradbenega materiala v Sloveniji,
so seznanili tako domačo, kakor tudi medna-
rodno strokovno javnost z našimi kraji, z
našim napredkom in našimi stremljenji.

Delo g. profesorja ni ostalo neopaženo
niti na najvišjem mestu, odkoder je prejel
odlikovanje z redom sv. Save. (1930).

Gospodu profesorju, ki si je s svojim
znanstvenim delom, s predavanji iz tehnične
mekhanike ter železnih mostov kakor tudi z
vzorno vodenim inštitutom za preiskavo
gradb. materiala, zlasti pa z veliko prijaz-
nostjo, delavnostjo in vestnostjo pridobil
spoštovanje in simpatije vseh svojih sluša-
teljev, najprisrčneje čestitamo ter želimo
še mnogo let zdravja, sreče in uspehov.

Služatelji

Šentjakobski most v Ljubljani

odgovoriti: So zavedni katoličani in zavedni Slo-
vence! Ko bi jih le videli pri naši dijaški sv.
maši: nedeljo za nedeljo v Krunski ulici nabito
polna cerkev katoliške mladine, prekrasne pri-
dige konzultorja in šol. nadzornika g. dr. Jure-
tića, ubrano petje slovenskih in hrvatskih cerkve-
nih pesmi — o, to je vzpodbudna, res lepa služba
Bogu! In kako resno jemljejo vsakoletne duhovne
vaje! Predlanskim sem za slovensko mladino imel
posebne duhovne vaje, in vam povem da njih
blagoslov še sedaj ni izplahnel. Pa bom letos po-
skusil isto, če mi Bog zdravje da in če ne bo
nepremagljivi ovir. Da, prav letos, kot pripravo
na evharistični kongres! O tem še ob koncu neko
misel.

In da so res zavedni Slovenci? So! Par red-
kih izjem — tri, štiri — kolikor mi je znano, ne
spreminjajo dejstva. Da ste videli veselje naših otrok

ko so dobili slovenske molitvenike, dar ljubezni-
vega gospoda dr. Pečaka! In da vidite njih ve-
selje, ko jim izposojam slovenske knjige in mla-
dinske liste in da ste videli žalost, ko je letos
zmanjkalo slove, zgodb Sv. pisma za drugi raz-
red... (Sam denarja nimam, od otrok terjati no-
čem, fehariti pa si že več ne upam...)

In veste, kaj mislim za evharistični kongres?
Da bi pripeljal skupino naše mladine iz Belgrada.
Najprej na kongres, potem pa nekam v hribe. Za
duhovno, telesno in slovensko okrepitev. Če se
bo z dobrohotno naklonjenostjo od vas tam doma
za zamisel mogla uresničiti, bo to plodonosno delo
za našo mladino v diaspori, bo izpolnjena ena
resolucija katehetskoga kongresa v Mariboru in
bo izpolnjena tudi končni namen teh vrstic.

T. U.

Liubljanske vesti:

Gradbeni pregled čez leto 1934

Upanje Ljubljane, da bo kljub krizi leto 1934 cvetelo v znamenju živahnega gradbenega dela, se ni izpolnilo. Stavbeniki so upali, da bodo ljudje naložili prihranjeni in doma obdržani denar v nove stavbe, toda ljudje so se povečini premislili in niso niti stavbam zaupali. Zaradi splošnega nezaupanja ljudi niso trpeli samo stavbeniki, temveč tudi delavstvo, obrtniki, trgovine in ves denarni promet. Prav malo jih je bilo, ki so letos sploh kaj zidali. Pregled gradbene sezone v letu 1934 je torej prav skromen.

Novo enonadstropno hišo v Gerbičevi ulici je zgradil Anton Samsa, enonadstropno hišo na Galjevi ulici sta zgradila Marija in Alojz Bregar. Amalija Čekal je zgradila visokoprtilično hišo v Kamniški ulici, Ana Jevce je na Ižanski cesti zgradila visokoprtilično hišo, začasno prtilično hišo je zgradil v naselbinu na Cesti dveh cesarjev Ivan Triller. Fond za zgradbo stanovanjskih hiš slovenskih železničarjev je naznanil zgradbo petih dvonadstropnih stanovanjskih hiš za Bežigradom. Od teh hiš sta bili dograjeni dve. V Detelovi ulici je Marija Novak zgradila enonadstropno stanovanjsko hišo. Na Ižanski cesti je Marija Anžur zgradila stanovanjsko prtilično hišo. V Dobroli ulici je zgradila Angela Lapajnar enonadstropno stanovanjsko hišo. V Rezijski ulici je napravila Franja zušerski prtilično

leseno hišo. Zupnik F. S. Finžgar je v Dobroli ulici zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo. V Svetosavski ulici je Ivan Božić zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo. Na Dolenjski cesti je Matko Petrič zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo. Prav tako je Franc Javornik zgradil na Dolenjski cesti enonadstropno stanovanjsko hišo. Ivan Marolt je nadzidal svojo hišo na Vidovdanski cesti za eno nadstropje. Na Cesti na Loko je Marija Gorenc zgradila prtilično stanovanjsko hišo. V Glinški ulici je Erna Koebek zgradila enonadstropno stanovanjsko hišo. Dr. Fran Grivec je v Cimpermanovi ulici zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo. V Devinski ulici sta Uršula in Angela Koprivec zgradili enonadstropno stanovanjsko vilo. V Hudovernikovi ulici je dr. Alojzij Kunst zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo. Leopold Vatl je v Dretnikovi ulici zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo. Na Cesti dveh cesarjev je Katarina Kikelj zgradila zasilno leseno hišo. Na Vodovodni cesti je Josip Luckman zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo. Na Cesti dveh cesarjev je Ana Jesenovec zgradila zasilno leseno hišo. Pod streho je že enonadstropna stanovanjska hiša, ki jo je zgradil Ivan Zigon v Glinški ulici. Enonadstropno stanovanjsko hišo je v Gerbičevi ulici zgradil Josip Novak. Dr. Milan Papež je zgradil v Langusovi ulici

enonadstropno hišo. Pod streho je že enonadstropna stanovanjska hiša, ki jo gradi Frane Jeglič v sveto-križkem okraju. Jožefičev v Zrinjskega ulici je v svojem poslopju nadzidal drugo nadstropje. V svetokrižskem okraju je Andrej Golob zgradil prtilično stanovanjsko hišo. V Stančevi ulici je zgradil enonadstropno stanovanjsko hišo Peter Tomšič. Baneka uprava je nadzidala poslopje svoje hranilnice v Knaflijevi ulici za drugo nadstropje. Na Peruzijevi cesti je Jože Kupie zgradil novo prtilično hišo in gospodarsko poslopje, ki mu je poprej pogorelo. Na Ruski cesti dela Valerija Pliverič trinadstropno stanovanjsko hišo. Na oglu Tyrševe ceste in Smoletove ulice gradi »Poštne doma« dvonadstropno stavbo. V Jelovškovi ulici gradi Matko Turk enonadstropno hišo. V Gajevi ulici je dovršil inž. Dukič petnadstropno stavbo.

Večjih javnih del letos v Ljubljani ni bilo, če izjemamo bežigradske šole in delno nadaljevanje regulacije Ljubljane, ki pa je nepričakovano zastala. Pregled letošnje stavbene sezone je torej prav skromen. K omenjenim gradbenim delom moramo pristeti še več del zaradi kanalizacije, več preizidav, nadzidav in prizidav, več naprav zidanih ograj. To je pa tudi vse. Upajmo, da bo v novem letu 1935 boljše, da bodo ljudje vsaj nekaj več zgradili kakor so letos!

Lastno vilo za mal denar.

Masivno enonadstropno vilo s 4 sobami, kuhinjo in vsemi priložnostmi vam zgradi

za Din 85.000—

Pirc Gabrijel, mestni stavbenik

Ljubljano, Selenburgova ulica 7.

○ Z novim letom otvori privatno prakso zdravnik dr. Krisper Anton v Ljubljani-Vodmatu, Društveni ul. 20.

○ Društvo Soča se zahvaljuje najstrelnejše vsem darovalcem naše božičnice, ki so nam pripomogli, da smo lahko obdarovali najbednejše iz Ljubljane in bližnje okolice. Ob tej priliki želimo vsem čestno in veselo novo leto!

○ Dva poškodovane. Ko so podirali drevesa, je padlo težko deblo na 21 letnega posestnikovega sina Franca Bratkoviča iz Vrhpolja pri St. Jerneju na Dolenjskem. Deblo je fantu zlomilo hrbtenico. Najprej je bil ranjenec prepeljan v bolnišnico v Norem mestu; od tam pa vderaj v Ljubljano. Bratkovičev stanje je smrtno nevarno. — 34 letno kovačevo ženo Marijo Noč s Hrušice pri Jesenicah je nekdo tako pretepel, da ji je razbil nos. Poškodovanka, ki se zdravi v ljubljanski bolnišnici, bo imela obraz skažen vse življenje.

○ Vino - specialitetno - »Rizling« dobite pri Sotelske, Gradišče 10.

Novo leto v Ljubljani

V kavarni, zjutraj ob šestih. Obsežni prostori. Strežaji in strežajke precej pospani. Po raznih kotih pijemo — razigrane grupe ljudi, sama nobla in finisa. Moški v črnih oblekah in lakastih čevljih, razkuštrani las — sami »umetniki...« Ženske v večernih oblačilih se sklanjajo nad belo kavo in si popravljajo z glavni razdejane frizure: v eni roki glavnik, v drugi pa ogledalce. Razgreti, potni obrazi. Na mizi pred njimi na pol prazna steklenica vina, po mizi se preliva prevrjen kozareček likerja, pred vsakim pa se hladi blažena rešiteljica iz vseh nadlog, črna kava. Nedotakneja — žledci pri najbolj volji ne morejo več...

»Prosit — prosit; veselo — he-he-he — novo leto — kuc!« — tako pozdravljajo družbe nove prišlece, ki niso silvestrovali. »Novi« ljudje se smehljajo, prizanevajo; je bil pač Silvester...

»Vidiš,« pravi neki novi človek, »jaz hodim gledat take družbe vsako leto na novega leta dan zjutraj — je to nekaj nebeskega, če hodi človek gledat včasih — samega sebe!«

Ura poteka za uro. Veseljak, ki so pa samo še »bivši« veseljak, se razhajajo. Gredo, kakor megle v meglo. V kavarni pa se nabira vedno več novih ljudi, popolnoma novih. Oko jih ni doslej nikdar videlo, samo tenko uho gospodar računskih natakarijev (ic) je nekaj slišalo, tako pri priložnosti. Pa to nič ne de — tudi živali se selijo s pašnika na pašnik. Trava in kava mora biti...

Na ulicah pa se srečujejo ljudje in si žele »srečno in veselo novo leto«. Nekateri ponižno, drugi pa tako nekam z drugega nadstropja ali pa kar z nebotačenka navzdol, oblastno in ponosno. O sreči in veselju pa govore samo usta. Srce pa pravi: »Vrag umazani, vsaj kakšna dva gumba mi plačaj — ali naj ti dajem obleko za obleko (ali pa kaj drugega) popolnoma zastonj? Baraba, ciganska!«

Popoldne gredo ljudje na lov. Na lov za svežim zrakom, kajpak. Na ta lov ne vodijo Ljubljanci s seboj psov, ampak — mucke, take, ki imajo silno dolge repe, da se kar ne dajo odmotati iz človeških glav. Muckam dajejo piti vodo, pa ne navadne vode, ampak tiste bolj slanikaste in bolj kisle. Pa se mucki kar nič ne zmenijo za tisto dobroto, ampak mišljajo kar naprej: »Vinčka — vinčka; zeljčka, zeljčka!« Usmiljeni ljudje, ki imajo res nekaj srca tudi za mucke, jim res dajejo vinčka in zeljčka, oboje kisto kot vrisk, in to pomaga — mucki res stisnejo svoje ostre krempeljčke nazaj za kožo in začno božati z mehikimi taticami utrjene moške tako dolgo, dokler zvečer sladko ne zaspe in novega leta je konec!

Ali ne verjamete, da je tako? Kar danes si Ljubljano pogledite!

Med. Univ. Dr. MIRO TAMŠEK

otvori 2. januarja 1935 privatno ordinacijo

Ježica - Stožice 132

Francoski bojovníci v Ljubljani

Ljubljana, 31. decembra.

Skupina 240 bojovníkov iz južne Francije, v glavnem iz Liona in Marsella, je snoči dospela čez Italijo v Slovenijo. Naproti so se jim do Rakeke pripeljali zastopniki ljubljanskih dobrovoljcev in bojovníkov, rezervnih častnikov in invalidov ter tudi dva zastopnika invalidov iz Belgrada.

Na Rakeke so francoski bojovníci doživeli krasen sprejem domačega prebivalstva. Godba je igrala korlačno maršala Focha, v francosčini je došlo bojovníke toplo pozdravil prof. Prezelj, zahvalil pa se je vodja skupine Marcel Heraut, ki je prof. Prezelja objel. Med sviranjem marsejske in naše državne himne so francoski bojovníci nadaljevali pot proti Ljubljani.

Kljub pozni uri — vlak je prišel ob pol 1 ponoči — se je k prihodu francoskih bojovníkov zbralo številno občinstvo, med temi mnogo čast-

nikov ter zastopnikov oblasti in društev. Ob zvokih marsejske in živahnem vzklikanju Franciji so francoski bojovníci dospeli v Ljubljano. Druge goste je pozdravil v imenu vojske general Pekić, v imenu občine podžupan Jarc in v imenu dobrovoljcev g. Jeras. Govornikom se je snako toplo in prisrčno zahvalil predsednik Poilus d'Orient Marcheraut. Po tem prisrčnem sprejemu so gostje odšli v ljubljanske hotele, kjer so prenočili. Dva ob 9 so gostje odpotovali proti Zagrebu, odkoder nadaljujejo pot proti Belgradu. Tudi k odhodu se je zbralo odlično občinstvo in razni zastopniki.

Francoski gostje bodo v Belgradu sprejeti tudi od vlade. V Ljubljano se vrnejo v četrtek ob triletni na 4 popoldne in ostanejo tu dve uri, ter se v tem času poklonijo pri Ilirskem stebru. Odtam nadaljujejo pot v domovino.

Slovenski narod in z njim vsa Jugoslavija se veseli prihoda ljubljenskih francoskih solunskih borcev v našo državo.

Tel 31-62 KINO KODELJEVO Tel 31-62

Danes ob 5 in 8, in jutri ob 8 dvojni spored:

»PESEM ŽIVLJENJA«

(Don José Mojica)

in »AFERA ING. UGRONA«

(Peter Lorre, Paul Kemp)

Danes ob 3 »PESEM ŽIVLJENJA«

○ Rokodelski oder bo vpriporil drevi ob pol osmih Meškov božični misterij »Henrik govori viteza«. Delo samo je prvovrstno tako po vsebini kakor po slikanju posameznih prizorov. Iz njega veje ljubezen in plemenitost. Vabimo slavno občinstvo, da pride k predstavi in si kupi vstopnice v predprodaji, ki bo dopolnje od 10—12 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12.

○ Stare slovenske božične pesmi bo pel v soboto, 5. januarja ob 20 Ciril-Metodov pevski zbor v cerkvi sv. Cirila in Metoda pri sv. Krištofu v Ljubljani. Pesmi so po večini bile že pozabljene. Skrbno jih je odel dr. Klimec, nekateri prof. Bajuk, in jih v starem slogu priredil za mešni zbor. Poleg izredno ljubkih, čisto božičnih melodij je nekaj posebnega tudi besedilo, ki v svoji preprostosti nima zlepa kaj podobno lepega. Zbor, ki bo pesmi izvajal, ima v rokah g. Ludovik Paš. Kdor želi na tretji letošnji božični večer svoje sreče razveseliti s pristnim božičnim občutjem, naj ne zamudi prilike.

○ Volitev odbornikov in namestnikov za glavni odbor za obdelovanje Barja se vrši v nedeljo, dne 13. januarja 1935 od 8. ure zjutraj do 16. ure popoldne in sicer za volilno skupino Trnovsko, Gradiško, Karlovsko in Krakovsko ljubljansko predmestje in Stepanjo vas na mestnem poglavarstvu v Ljubljani, Mestni trg 2 (posvetovalnica). Ta skupina voli dva odbornika in enega namestnika. Pravico voliti imajo le v volilnem imeniku vpisani lastniki (ce) barjanskih parcel. Mestno poglavarstvo v Ljubljani.

nik Pavel: Klic Gorjancev (Kmetijska Matica); Šmudrl Matko, Izgubljena zemlja (Tiskovna založba, Maribor). Poleg teh so izšle zanimive leposlovne knjige pri naših knjižnih družbah, tako pri Mohorjevi družbi Zordev roman »Stiški tlačani« in Bogomir Magajna »Graničarji«; v Vodnikovih družbi pa izvirna povest Vladimira Levstika itd.

Važna dela z drugih področij so: Bilimović Aleksander: Uvod v ekonomsko vedo (Jugoslovanska knjigarna); Petelin-Krošl: Pregled obče zgodovine I, II in III; Ulaga Drago: Knjiga o sportu; Koebek-Sašelj: Slovenski pregovori; Gosar Andrej: Za nov družabni red I; Veber France: Knjiga o Bogu; Krošl Anton: Zgodovina trgovine; Stele France: Cerkevno slikarstvo; Breznik Anton: Slovenska slovnica, IV. izdaja; Mal Josip: Zgodovina slovenskega naroda, 12. zvezek (vse pri Mohorjevi družbi v Celju); Serko A.: Psihoanaliza; Rupil Mirko: Slovenski protestantski pisci; Dolenc-Makleov: Sistem celokupnega kazenskega prava kraljevine Jugoslavije (pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani); A. Oven: Keaver Meško (Tiskovna založba v Mariboru); Odrar A.: Sodbe rimske roto v zakonskih pravdah (Bogoslovna akademija, Ljubljana); Spektorski: Socialna filozofija, II. del (Slovenska Matica, Ljubljana); Jeraj Josip: Naša vas; Gogala Stanek: Temelji obče metodike (Slovska Matica); Bolhar Alojz: Anton Bezenšek, njegovo življenje in delo; Jernej Andrejka: Mladostni spomini; Use-ničnik Aleš: Socialno vprašanje; Isti: Knjiga na-bel (Katoliška akcija); Stele France: Monumenta artis slovenice (dva sešitka); Slodnjak Anton: Pregled slovenskega slovstva (Akademska založba, Ljubljana).

Poleg teh del moramo zabeležiti še izid Zbornika znanstvenih razprav juridične fakultete, Umel-noščno-zgodovinski zbornik ter Marjano Marolta

opis umetnostnih spomenikov dekanije Vrhnike, publikacije Muzejskega društva v Ljubljani, in Ca-sopis za zgodovino in narodopisje v Mariboru.

Razveseljiv pojav so za šolsko rabo izdane knjižnice Mohorjeve družbe (Cvetje iz domaćih in tujih logov: 1. Ivan Pregelj: Izbrane pesmi Simona Gregorčiča; 2. Anton Slodnjak: Levstikov Marlin Krpan; 3. Anton Sovre: Horatija Placca Pismo o pesništvu) izdaje društva »Šola in dom« iz klasične francoske, srbohrvatske in nemške li-terature ter podobne izdaje tiskarne Merkur.

Prevodno slovstvo se je obogatilo z mnogimi novimi deli večjega pomena. Navajamo: Timmer-mans: Pieter Brueghel, Munthe: San Michele, Sien-kiewicz: Krležarji I., Strenvels: Hlapce Jan, Tur-genjev: Lovčevi zapiski II. del (vse pri Jugoslovans-ki knjigarni v Ljubljani); Hofmannsthal-Zupančič: Stehernik (Mohorjeva) ter Moliere-Zupančič: Tar-tuffe (Hram); Upton Sinclair: Dolarji II. (Krekova knjižnica); Zweig: Marija Antoinetta, Zola: Ger-minal, Gide: Vatikanske ječe, Guannarsson: Ljudje na Borgu, Langer: Pes druge čete (Tiskovna za-druža); René Benjamin: Čudovito življenje Ho-noréja Balzaca, Strenvels: Lamena njiva, Balzac: Oče Goriot (Hram); Galsworthy: Saga o Forsyth III. del, Gorki: Troje ljudi, Pearl S. Buck: Dobra zemlja, D. H. Lawrence: Sinovi in ljubimec (Modra ptica, Ljubljana); Karl May — več novih knjig (Ti-skarna sv. Cirila, Maribor); Tolstoj: Vojna in mir III.-IV. del, Dnevnik cesarja Marka Aurelija (dr. Sovre) (Slovenska Matica, Ljubljana).

Poleg navedenih knjig je izšlo tudi mnogo iz-virnih mladinskih knjig, pa tudi prevodov.

Zanimivo je, da beležimo v naši izvirni iz-daji. Dve pomembni zbirki pesmi — Koebekova in Klopčičeva — ena povest Miška Kranjca in še

nekateri manj važni čisto leposlovni poskusi so poleg avtobiografskih in potopisnih del skoraj vse, kar je izšlo. Zato pa je mnogo del iz starejšega našega slovstva izšlo v novih, dobro urejenih izda-jah, nazadnje pa smo dobili tudi živo pisan pre-gled našega slovstva iz peresa dr. Slodnjaka.

Kakor vidimo iz gornjega seznama, je bila žetev znanstvenih del bogatejša. Kljub temu, da so izostale subvencije, je izšlo mnogo zelo pomembnih knjig, ki pomenjajo lepo obogatitev našega znan-stvenega slovstva.

Razveseljivo je, da napoveduje Umetnostno-zgodovinsko društvo v zvezi z Narodno galerijo ob-novitve svojega delovanja in pripravlja poleg dru-gih tudi zanimive razstave. Tudi muzejsko društvo in druga znanstvena društva so se razgibala ter delujejo z veliko vnamo. Glasbena Matica je osno-vala institut za raziskavanje slovenske glasbene folkloze, od katerega si obetamo važnih del.

Vprašanje zgradbe univerzitetne knjižnice se je premaknilo s mrtve točke in podoba je, da bodo prihodnje leto začeli graditi prepotrebno poslopje.

Doslej nereseno je vprašanje dopolnitve gim-nazije v Murski Soboti. Akcija je široko razpre-dena in akcijski odbor si vneto prizadeva pospešiti pozitivno rešitev tega vprašanja.

Slejkoprej v težkem gmotnem položaju je Na-rodno gledališče v Ljubljani, vendar se imamo za-hvaliti postrvalnosti naših izvajalcev, da imamo tu nadpovprečno, včasih celo izvrstno predstavo.

Ako po teh površnih podatkih potegnemo črto, moramo ugotoviti, da je bilo preteklo leto v kul-turnem pogledu sicer nekako povprečno, vendar pa smemo izraziti naše veselje ob dejstvu, da ni bilo občutnega nazadovanja kljub težkim gospodarskim razmeram, v katerih živimo. Z optimizmom smemo zreti v bodočnost.

Kulturni pregled za 1934

Kljub krizi se je v letu 1934 naš knjižni trg obdržal na višini, ki jo je dosegel zadnja leta. Kakšna pa je ta višina, moremo izmeriti, ako primerjamo našo knjižno produkcijo a produkcijo Nor-veške, ki je v svetovni statistiki na prvem mestu: narod treh milijonov ima letno produkcijo okoli 1800 števk, dočim imamo Slovenci z enim milijo-nom duš letno produkcijo okoli 700 števk, z dru-gimi besedami: po odstotkih šteto, zavzema slo-venska knjižna produkcija prvo mesto na svetu. — Ako skušamo torej v naslednjem omeniti dela, ki so v letu 1934 izšla, bo ta pregled nujno površen in je prav gotovo, da je mimo tu navedenega izšlo še mnogo drugega pomembnega, mnogo dragocene-ga izvirnega dela pa je v raznih revijah, ki predstavl-jajo pri nas naravnost neizčrpno zakladnico tvor-nega dela našega naroda.

Izmed domačih leposlovnih del, ki so letos izšla, omenjamo: Kranjec Miško: Pesem ceste, Pre-gelj Ivan: Tolminci, Bevk France: Ljudje pod Oso-jnikom; Krivda (dotičkano in vezano ob koncu leta, toda še ni v prodaji); Erjavec Fran: Zbrano delo, uredil dr. Anton Slodnjak, I. in II. knjiga (vse pri Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani); Cankar Ivan: Zbrani episi, uredil dr. Izidor Cankar, 16. in 17. zvezek; Koebek Edvard: Zemlja, pesmi (pri Novi založbi v Ljubljani); Meško Keaver: Henrik, govavi vitezi; Lovrenčič Joža: Pastir z belo ptico (Mohorjeva, Celje); Javornik Mirko: Srečanje z ne-poznamim (Krekova knjižnica); Klopčič Mile: Pre-proste pesmi; Kozak Jos: Za prekmurskimi kol-niki; Kralj France: Moja pot (avtobiografsko) (pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani); Albrecchi Fran: Zna-tna pravda (Hram); Kmet Marija: Moja pot (avto-biografsko) (Misijonska tiskarna, Groblje); Brež-

Komunistični proces

Maribor, 31. decembra.

V preiskovalnem zaporu mariborskega okr. sodišča se nahaja 21 mladih ljudi, obtoženih radi komunistične propagande. Nahajajo se v zaporu že od jeseni, danes pa je prišel prvi del teh osumljencev, njih šest po številu, na zatožni klopi pred veliki senat, ki so ga tvorili vsi. dr. Tombak kot predsednik ter kot prisodniki vsi, dr. Lenart, Zemljič, dr. Kotnik in Kolšek. Obtožbo je zastopal državni pravdnik Sever, zapisnik pa je vodil avskultant Dolničar. Na zatožni klopi so bili: 22-letni akademik Bogomir Kramar, 23-letni akademik Dragotin Hartner, 18-letni tekstilni praktikant Miroslav Hartner, 33-letni delavec Ivan Črncec, 28-letni tkalec France Lazar in 20-letni dijak srednje tehnične šole v Ljubljani Rudolf Jančar. Vsi osumljenci so iz Maribora. Branili so jih dr. Miller, dr. Brandstätter, dr. Mühleisen, dr. Lašič, dr. Reisman in dr. Ravnihar. Razprava se je vršila taj-

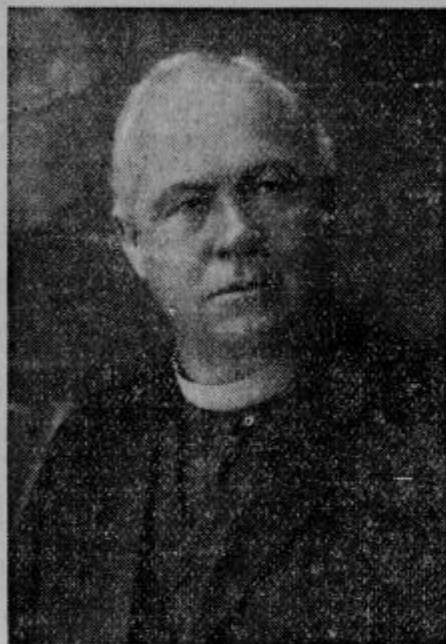
no. Pričela se je ob devetih dopoldne, zasliševanje je trajalo danes ves dan in sicer od 9 do tri četrti na 2 in 3 do 5. Ob 5 je predsednik razglasil javno sodbo, ki se glasi. Bogomir Kramar je obsojen na 7 let in 3 mesece strogega zapora. Drago Hartner na 1 leto strogega zapora. Miroslav Hartner zaradi poskusa razširjenja letakov na 10 mesecev zapora. Ivan Črncec na 6 mesecev strogega zapora. France Lazar zaradi poskusa razširjenja letakov na 7 mesecev strogega zapora. Rudolf Jančar na 1 leto in 6 mesecev zapora. Vsem obsojencem se šteje v kazni preiskovalni zapor od 16. avgusta dalje. Kramar, Črncec in Lazar so kazni sprejeli, drugi pa so si pridržali tridnevni rok za premislek.

Obraznava proti obtoženim komunistom je trajala danes ves dan in sicer od 9 do tri četrti na 2 in 3 do 5. Ob 5 je predsednik razglasil javno sodbo, ki se glasi. Bogomir Kramar je obsojen na 7 let in 3 mesece strogega zapora. Drago Hartner na 1 leto strogega zapora. Miroslav Hartner zaradi poskusa razširjenja letakov na 10 mesecev zapora. Ivan Črncec na 6 mesecev strogega zapora. France Lazar zaradi poskusa razširjenja letakov na 7 mesecev strogega zapora. Rudolf Jančar na 1 leto in 6 mesecev zapora. Vsem obsojencem se šteje v kazni preiskovalni zapor od 16. avgusta dalje. Kramar, Črncec in Lazar so kazni sprejeli, drugi pa so si pridržali tridnevni rok za premislek.

Cene našim listom

»Slovenec« — dnevnik velja mesečno	25 Din
za inozemstvo	35 "
»Slovenec« — nedeljski mesečno	8 "
mesečno	10 "
»Slovenec« — Ponedeljski mesečno	5 "
mesečno	7 "
»Domoljub« — celoletno	38 "
pri poverjeniku	36 "
za inozemstvo	60 "
»Bogoljub« — celoletno	20 "
pri poverjeniku	18 "
na boljšem papirju	30 "
za inozemstvo, navadna izdaja	24 "

Konz. svetnik A. Veternik - 70 letnik

V sredo, dne 2. januarja 1935 praznuje 70 letnico rojstva žalski gospod župnik, konzistorijalni in duhovni svetovalec Anton Veternik. V celjski župniji, v Lokrovcu mu je tekla zibel. Gimnazijske študije je pričel v Celju, končal v Mariboru. Po odlično prestopu zlostonem izpitu se je oddolžil za mariborsko bogoslovje. Novo mašo je pel kot tretjeletnik v Celju. Po končanih bogoslovskih naukih je nastopil svoje prvo kaplansko mesto v Trbovljah. Kaj so Trbovlje v dušnopastirskem oziru, vedo oni, ki so tam službovali. (V Trbovljah mu je med drugimi ministril tudi sedanji minister na razpoloženju g. dr. Albert Kramar.) Nad šest let je Veternik deloval med rudarji in se zlasti v katehetskimi službi pridobil one praktične izkušnosti, ki mu je pozneje tako dobro služila pri izdaji »Razlaga Velikega katekizma«. Drugo njegovo kaplansko mesto so bile lepe Braslovce v Savinjski dolini. Po treh letih je postal župnik na Dolu pri Hrastniku. Nova cerkev je bila nujno potrebna. Veternik je Dolancem postavil tako veliko in veličastno hišo božjo, da je malo takih v škofiji. Tu je izšla v letih 1901—1902 obsirna in temeljita »Razlaga Velikega katekizma ali krščanske nauka«. To ogromno delo je izšlo v štirih debelih zvezkih in ga še danes s pridom uporabljajo dušni pastirji, posebno kateheti. Dobrih 14 let je v dolski župniji čuval g. Veternik izročeno mu čredo v veselih in žalostnih dneh.

Leta 1914 je postal naš jubilat žalski župnik. Že nad 20 let pastiruje g. Veternik ponosni žalski župniji sv. Nikolaja. Njegovo vsestransko delovanje v dušno pastirski službi je našlo priznanja tudi na najvišjih mestih. Že leta 1909 ga je imenoval pokojni knezoškof Mihael ob priliki posvetitve nove cerkve v Dolu za svojega duhovnega svetovaleca. Ob njegovi 40 letnici mašništva pa ga je imenoval rajni knezoškof Andrej 27. julija 1930 za lavantinskega knezoškofijskega konzistorijalnega svetovaleca.

Nas 70 letnik je mož obsežnega znanja in velikih sposobnosti. Še vedno je delaven kot mravlja. Posebno ga odlikuje ljubezen do lepe knjige. Skoraj vsako slovensko knjigo, ki izide, kupi in jo tudi prebere. Tudi dela svetovnega slovesa bo našel na njegovi mizi. S svojo premljenostjo in previdnostjo si je znal pridobiti srca vseh, kjerkoli je deloval.

Dasi je njegovo življenje polno težkih križev, je njegovo čelo vedno vedno. In to je, kar tako blagodejno vpliva na vsakega. Kdor pozna Veternikovo duhovniško in religiozno življenje, pa ve, odkod zajema gospod svetnik svojo moč. Žalski župnik je duhovniška osebnost, ki je s svojim delom, trpljenjem in ljubeznijo vsem lep vzgled.

Vsi, ki ga poznamo, se radujemo, da je Bog dal žalskemu gospodu milost, da je dosegel 70 letnico svojega rojstva. To veselje pa združujemo z iskreno prošnjo, da bi Vsemogočni milostno podaljšal njegovo nadaljno življenjsko pot.

Vsem turistom, smučarjem ter posetnikom obmejne Pece želi prav srečno in veselo novo leto

autobusno podjetje

Viktor Faktor
Prevalje - Črna

Požar na Jesenicah

Jesenice, 31. dec.

V nedeljo zjutraj je ob polštirih zaspane Jeseničane klicala tovarniška sirena, da neke zunaj tovarne gori. Hipoma je bilo vse pokoncel ter hitelo proti novi stanovanjski koloniji, ki je nastala šele po vojni in na kateri stoji okoli dvajset prav lepih, večinom enonadstropnih hiš, od koder je bilo videti ognjeni sij. Kmalu je bilo ugotovljeno, da gori pri Gabrijelu, to je hiša, katere gospodinja je ravno pred enim mesecem umrla, o čemer je »Slovenec« poročal. Tovarniška gasilska četa je bila kmalu na mestu s svojo veliko motorko in v kratkem času je bil ogenj udušen in pogasjen. Pogorelo je k hiši spadajoče gospodarsko poslopje, tako da škoda ni znatna, pač pa je bila velika nevarnost za vso takozvano Novo vas, zlasti, če bi vlekel zapadnik, ker so tu hiše goste naseljene. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen, kdo pa bi bil požigalec, dosedaj še ni bilo mogoče ugotoviti.

Vlomilska tolpa na delu

Catež ob Savi, 30. dec.

Ze od začetka jeseni, zlasti pa v zadnjem času, so pri nas vlomi na dnevem redu, ki se vedno pogostejše ponavljajo. Rokovnjači so jako drzni in previdni, ker ne pustijo nobene sledi za seboj. Kradejo zlasti samo denar, in če že tega ne dobijo, se zadovoljijo tudi s cigaretami, vinom in raznimi jedili, da tako ni mogoče prepoznati blaga tujega izvora. Predpriprave pa delajo že zvečer za svoja rokovanjstva, ko so ljudje še po koncu. Tako so vlomili na pr. pri tukajšnjem hotelu g. Uršiču in mu napravili veliko škodo, nadalje v gostilno Horvatič, gostilno Bukovic na Malencah, pri slednjem v domu štirikrat v enem mesecu; pri zadnjem v domu so okradli natakario in ji vzeli 800 Din. En teden pred božičnimi prazniki so vlomili tudi v župnišče na Catežu. Tudi v župnišču so iskali le denar, udri v vse mizniške predale, kjer pa niso imeli sreče. Dasiravno so odtrgali tudi ključavnic od omare, kjer so bili shranjeni kehlji, se teh vendar niso dotaknili. Iz vseh okolištin pa sledi, da morajo biti to domačini iz cerkljanske, čateške in brežiške župnije.

Na podlagi tega opozarjamo občinstvo, da naj pazi na svoje domove in naj opazuje sumljive osebe v svojem okolišu. Orožništvo pa tudi prosimo, da naj z vso vnetost zasleduje zločince, ker so nekateri itak že osumljeni.

Koledar

L. 1935 je navadno leto in ima 365 dni, med temi 64 nedelj in praznikov po starem štetju. Začne se s torkom in neha s torkom. Cerkevno leto se prične prvo adventno nedeljo, dne 1. decembra. Od božiča do pepelnice je 71 dni. Nedelj v predpustu je osem, po binkošti 24. Kvatre so od 13.—16. marca, od 12.—15. junija, od 18.—21. septembra in od 18.—21. decembra. — Pomlad se prične dne 21. marca ob 14. uri 18 minut, poletje 22. junija ob 9. uri 38 minut, jesen 24. septembra ob 0,39 minut, zima pa 22. decembra ob 19. uri 37 minut.

V 1. 1935 je zadnje število 17, epakta 25, solnični krog 12, rimska številka 3, nedeljska črka F. Letni vladar je Merkur. Letos bo mrknilo sonce petkrat in luna dvakrat. Pri nas bo viden le prvi mrk lune, ki bo 19. januarja in bo trajal od 16. ure 4 minute do 17. ure 31 minut. Viden bo na severu Amerike, v Tihem in Indijskem oceanu, v Avstraliji, Aziji, Evropi in deloma v Afriki. Vremenske prerokbe za vse leto so zelo nezanesljive, v obče pa se vremenski napovedovalci strinjajo v tem, da bo začetek in konec leta vlažen, oziroma snežen, čez poletje pa bo zelo suho vreme.

Torek, 1. januarja: Novo leto. Obrezovanje Gospodovo.

Sreda, 2. januarja: Ime Jezus. Makarij (Blaženko) Aleksandrijski.

Osebnosti

— Poročena sta bila v nedeljo v cerkvi Sreca Jezusovega v Ljubljani g. profesor Sušnik Pavel iz škofoje Loke z gospodično Novak Miro, iz znane rodbine Lovake iz St. Vidu pri Lukovici. Poročal je pisatelj g. župnik Finžgar. Priči sta bila g. mag. ph. Sušnik Rikard in arhitekt g. Osolin Mihajlo. Novoporočenemu paru obilo sreče!

— Poroka. Na Stefanovo sta se poročila v Gradacupri Črnomlju g. Jože Svajgar, profesor na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani in gđc. Zlata Loboda, hčerka organista g. Lobode iz Kamnika. Bilo srečno!

Ostale vesti

— Gospod Gale Jožef, župan občine Trebeljevo, ki je v pred mesecem dni postal žrtev zahrbtnega in zlobnega atentata, je zapustil bolnišnico na starega leta dan. Rana se je gnojila. Upajmo, da bo roka kmalu zopet popolnoma zdrava in da bo ugledni gospod župan skoro zopet lahko uspešno deloval kot kmetovalec, gospodar in župan.

— Pevski tečaj za pevovodje se bo vršil v ponedeljek, 7. januarja (torej ne v sredo, 2. januarja, kakor je bilo povedano v okrožnicah).

— Priznanje slovenskemu duhovniku. V graški »Tagespost«-u od 30. decembra 1934 je od nekega F. P. podlistek »Verschollene«, kjer opisuje obupne razmere v taborišču avstrijskih vojni ujetnikov v Rusiji v vasi Tockoje med svetovno vojno. Za epidejmijski in pomanjkanjem ter vsled mraza je tam pomrlo skoro celo taborišče, okoli 14.000 mož. Na koncu piše: »Moram se spominjati moža, ki se je v tej grozni dobi na požrtvovalen način zavzemal za bolnike. Bil je to ujeti vojaški kurat Andrej Martinčič. Bil je tolažnik umirajočih, ki so mu zapuili svoje želje in zadnje pozdrave na svojeje. Poskusil je tudi napraviti sezname umrlih. Kljub vsem težkotam in spaketrano napisanim imenom se mu je posrečilo, da je ugotovil imena vsaj nekaj tisočev vojakov. Večji del umrlih pa je ostal za vedno nepoznan. Vojaški kurat Martinčič je vpošlavljal tudi skupne grobove in jih vzdrževal. V taborišču samem je s pomočjo Rdečega križa in vojni ujetnikov zgradil v spomin 14.000 umrlih kapelo. Ime tega plemenitega človeka in duhovnika naj bo na tem mestu častno omenjeno.«

— »Straža« v viharju je list slovenskih katoliških akademikov, namenjen vsemu našemu izobraženstvu. Izhaja trikrat na mesec na 4 straneh. Prinaša članke iz kulturnega, gospodarskega, socialnega in religioznega področja ter zasleduje dogodke na univerzi in drugod, vse v luči večnoveljavni načel krščanstva. Pišite dopisnice upravi »Straže«, Miklošičeva 5 ali se zglasite tam osebno (vsak delavnik od 11 do 12 dopoldne) in si naročite »Stražo« v viharju! Naročnina od noveletne številke dalje do konca junija samo 18 Din. V kratkem času se boste prepričali, kako važno poslanstvo vrši list v našem času med našim ljudstvom.

Kepati pakete tudi v novem letu z motorizom Joupje!

— Ljubeljska cesta zaprta. Konzulat kraljevine Jugoslavije v Celovcu obvešča kr. bansko upravo, da bo ljubeljska cesta od državne meje na Ljubelju do »Raidenwirts« na avstrijski strani in Jezerske ceste od državne meje na Jezerskem sedlu do Bele (Bad Vellach) na avstrijski strani v zimski dobi 1934-35 zaprta, ker se sneg zaradi štednje ne bo kidal.

— Lepo vreme v planinah. O božiču je bilo v Kamniških planinah krasno solneno vreme. Megla je segala komaj do višine 1200 metrov. Tudi vse dni od božiča do Silvestrova je bilo v planinah po večini solneno vreme. Na Krvaven, na Veliki planini in na Menini je bilo dovolj snega in smučarji so bili povsod zadovoljni. V vseh treh zimskih planinskih postojankah je bilo te dni izredno mnogo smučarjev.

— Ugankarji lista »Mladike«. Na razna vprašanja pojasnjujem razpis nagrad v januarjski Mladiki. Do prve nagrade ima pravico, kdor reši vse uganke. Do druge nagrade tisti, ki reši vsaj polovico ugank, in do tretje tisti, ki reši vsaj tretjino ugank. Nagradjenca določi žreb. — Janko Moder. Dol pri Ljubljani.

— Pri slabi prebavi, pomanjkanju krvi, bledici, shujšanju, obolelih žlezah, kožnih izpuščajih, tvorih urejuje naravna »Franz-Josef« grenčica izborna tako važno delovanje prebavi. Odlični zdravniki so se prepričali, da »Franz-Josef« vodo celo najnežnejši otroci lahko prenese.

— Sv. Lenart v Slov. gorah. Z današnjim dnem je prevzel znano Mimnikovo gostilno naš prijatelj in kolporter »Slovenec« g. Franjo Arnuš. »Slovenec« se dobi odlej vsako nedeljo pri njem. Ga našim ljudem toplo priporočamo.

— Napad iz masčevanja. Iz Sv. Petra v Bršlinu pri Rogatec: 26. decembra se je vračala skupina fantov, med katero je bil tudi 24 letni posestnikov sin Vinko Cerovski. Naenkrat je skočil med skupino 28 letni Podharski Karel iz Spodnjega brezna, potegnil nož in zabodel Cerovskega v vrat. Cerovski se je nezavesten zgrudil na tla, napadalec pa je utekel. Tovariši so nezavestnemu prikočili na pomoč in ga peljali k zdravniku v Rogatec, ki je odredil prevoz v celjsko bolnišnico. Napadalec je izvršil napad, ker se je hotel masčevati nad Cerovskim, ker mu je ta pred tremi tedni, ko sta se srečala v gozdu, pomolil luč pod nos. To je Podharskega tako ujezilo, da je sklenil masčevanje. Podharskega so orožniki naslednji dan prijeli in ga odpeljali v podgradske zapore.

— Nesrečna služkinja. Po octovi kistini je segla 21 letna Stopišek Rozika, uslužbenka pri nadgostdarju g. Draseju v Rogatec. Poklicani zdravnik ji ni mogel več pomagati.

— Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolčnih žilcev, pri bolečinah v kolku, zasoplenosti, hudem srčnem utrujanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti povzroči naravna »Franz-Josefov« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe.

— Moznar ga je ubil. V neki vasi v bližini Belovara je za božič streljal z moznarjem 12 letni Stjepan Dopal. Moznar si je sam napravil iz neke posode, kot strelivo pa je uporabljal karbid. Po nekaj streljah pa se mu je pri moznarju nekaj pokvarilo. Stopil je bliže in primaknil glavo k odprti, da bi bolje videl. Tedaj pa je moznar eksploziv in eksploziv je zletel neprevidnemu dečku v glavo. Odtrgal mu je del glave in povzročil strašno rano. Dečku so sicer takoj nudili zdravniško pomoč, vendar je kmalu v groznih bolečinah izdihnil.

— Zagreb je najdražje mesto v državi, kar se tiče živiliških potrebščin.

— Vlomilec ubil staro. V Osijeku je bil v soboto zvečer izvršen hud zločin. Med 6 in 7, ko je bilo na cesti polno ljudi, je neznan vlomilec prišel v hišo trgovca Mikovića. Šel je naravnost v drugo nadstropje, kjer stanuje 65 letna Mikovićeva mati. Pozvonil je in starika je prišla odpret. Toda komaj mu je odprla vrata, jo je začel tolči z debelim

Poslovne knjige

registratorje, vlagalne mape, prepisne knjige, kartoteke, vse pisarniške potrebščine — trakove za pisalni stroj, karton-papir, vse vrste tiskovin — za obnovitev knjigovodstva — po najnižji ceni trdke

Iv. Bonač, Ljubljana

Haro-polnilno pero za knjigovodstvo.

ključem po glavi in telesu in jo strašno obdelal. Starika se mu je postavila po robu, vendar proti njegovi robustnosti ni ničesar opravila. Napadalec je stariko pobil na tla, nakar se je spravil na delo. Toda v tem so zazvonili po vsej hiši zvonce, ki so naznanjali, da je konec dela v trgovini za tisti dan. Vlomilec se je tega tako prestrašil — najbrž je mislil, da je to klic alarmne naprave — da je pobegnil. Starika je kmalu nato umrla. Predznega morilca išče policija.

— Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu. Kraljice Marije ulica 3, priredil v sredo, 2. t. m. društveni sestanek, na katerem se bo predaval zdravstveni film »Eudemični sifilis v Bosni« (v treh delih). Začetek ob pol 21. Gosti dobrodošli!

— 12. štev. »Zivalec« je izšla že pred prazniki. S to številko je zaključen II. letnik tega strokovnega časopisa za pospeševanje reje malih živali v naši banovini, ki ga izdaja društvo »Zivalec« v Ljubljani, Novi trg 5. Urejuje ga pa učitelj Paljk Leopold. Letna članarina znaša 36 Din. V tej številki nam odbor v uvodniku »Ob koncu leta« opisuje delovanje društva v letu 1934, ki je bilo prav uspešno, saj je »Zivalec« priredila dve veliki razstavi malih živali ob priliki spomladanskega in jesenskega velesejma. Urednik Paljk daje vsak mesec perutinarjem vsa potrebna navodila za uspešno rejo. Inž. Wenko piše o lastnostih štajerke. G. Strešen poučuje kuncereje, kakšno bodi prehrana kunccev pozimi. Ga. Ljud. Svetlova podaja nekoliko receptov o pripravljanju kunčjega mesa. G. Vidmar Vinko iz Zelene jame pa piše, kako ohranimo, oziroma premenimo barvo pliščega perja. Miha Pečovnik nadaljuje z opisom običajnosnih golob-jih pasem. Se marsikaj drugega najdete v listu, ki je za vsakega rejca malih živali nujno potreben.

Društvo »Zivalec«, ki s svojim delovanjem in svojim glasilom »Zivalec« nudi interesotom priliko, poučiti se v vseh smereh umne reje malih živali ter skuša po svoji najboljši moči povzdigniti rejo malih živali tudi v gospodarskem oziru, zasluži vso pozornost in pohvalo tudi od strani javnosti, ki mu kliče v novem letu: Na dobro rejo!

— Podporno društvo slepih v Ljubljani si usaja h koncu leta hvaležno spomniti se vseh naših dobrotnikov, ki so se nas spomnili v letu 1934, s kakršnimkoli darom in nam vsaj delno olajšali našo neizmerno bedo. Sprejmite našo najprijetnejšo zahvalo in vas prosimo, blaga srea, da ostanete tudi v bodoče naklonjeni nam slepih, ki uživamo le luč ljubezni, saj smo tesno navezani le na usmiljena srea. Vsem p. n. dobrotnikom želimo srečno in veselo novo leto 1935! — Podporno društvo slepih v Ljubljani pod Trančo 2-III.

»DONAT« vrelca

Vsi, ki bolujete na reumatizmu in protinu

pijte redno

ROGAŠKO SLATINO

Vprašajte Vašega zdravnika!

— e Človek in stroj. Po podatkih ameriških tehnokratov zmora človek dnevno 0,1 konjske sile. Najnovejša in največja turbina pa sama zmora 300.000 konjskih sil. Ako bi ta turbina obratovala dan in noč, bi opravila 9 milijonkratno delo enega človeka. Štiri take turbine bi opravile isto delo, ki bi ga opravili skupno vsi odrasli delavci Združenih držav Amerike. Motor je tedaj dober, če daje pri majhni porabi surovino mnogo konjskih sil. Kadar žarnica gori, pretvarja električno energijo s svetlobo. Najgospodarnejša je ona žarnica, pri kateri izkazuje ta postopek pretvarjanja najmanjše izgube, torej ona žarnica, ki oddaja največ svetlobe, a troši najmanj učinka. Za presjelo gospodarnosti žarnice torej ne zadostuje, če poznamo samo porabljeni učinek, marveč moramo tudi vedeti, koliko svetlobe smo dobili za porabljeni učinek. Tungsram D žarnice oddajajo do 20% več svetlobe, kar omogoča nitka, ki je zvita v dvojni vijajnici. Na ta način bistveno povečana gospodarnost je zagnatna že pri nakupu, ker je svetlobna množina žarnice podana v mednarodnih dekalumenih, a je podatek v wattih naveden le dodatno. Zato kupujemo le take žarnice, katerih podatek X v dekalumenih je vnaprej jasno pove, da oddaja jo več svetlobe in da so gospodarnost, kajti sicer ni mogoče presojati kakovosti žarnice.

— Spomladanska potovanja s parnikom »Kraljica Marija«. Spomladi se bodo vršila z gornjim parnikom štiri zelo zanimiva potovanja. Pri prvem (velikonočnem potovanju) se bo parnik privrkal podal mimo Gabraltarskega zaliva do južno-španjolskega pristanišča Adiz na Atlantskem oceanu. Drugo potovanje bo vodilo mimo pristanišč srednjega Mediterana do egiptovskega pristanišča Aleksandrija, dočim bodo pri tretjem potovanju zapopadene atraktivne točke zahodnega Mediterana. Pri četrtem potovanju bo parnik pristal v najlepših pristaniščih in mestih Egejskega, Mramornega morja ter v Varni, velikem bolgarskem pristanišču ob Črnem morju. Trajanje in cene potovanj so različne. Cene za posamezna potovanja so 5400, 5000, 3500 in 4500 Din ter je v tem vštet: vožnja, kabina, oskrba na ladji, kopeli itd. Prospekti in ostale informacije: Jugoslavenski Lloyd, Zagreb, Gundulićeva ulica 3 (telefon 32-51), kakor tudi vsi potniški uradi.

Žalostna najdba v planinah

Kamnik, 31. dec.

Spomladi smo poročali, da je zagonečno izginil od doma 69 letni posestnik Jože Kregar iz Stahoveca pri Kamniku. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je odšel bos in brez suknjice od doma in nikomur ni povedal, kam gre. S seboj je vzel sekirico in vrvi. Ker ga ni bilo nazaj, so bili domači prepričani, da se mu je pripetila nesreča ali pa je izvršil samoumor. Kljub iskanju in poizvedovanju pa niso mogli odkriti nobenega sledu za njim. Včeraj pa ga je našel lovski čuvaj iz Kamniške Bistrice obošenega v planinah nad Kojnsko, blizu znane pastirske »kozje« poti, ki vodi proti Dolu in Veliki planini. Truplo je viselo skoro osem mesecev na drevu in je bilo že močno razpadlo.

Mariborske vesti:

Delo kolodvorskega misijona

Maribor, dne 31. decembra 1934.

Ena najvažnejših in najbolj delavnih socialnih ustanov v Mariboru je kolodvorski misijon na tukajšnjem glavnem kolodvoru. Ustanovil ga je in vzdržuje ga škofijski odbor Kat. akcije. Ko se na koncu leta polagajo računi o vseh mogućih stvarih, je pa prav, da se ozremo tudi na delo, ki ga je izvršil kol. misijon v letu 1934.

Naloga misijona je, nuditi dekletom in ženskam, ki prihajajo v mesto iskati službo ali po kakih drugih opravkih in se ne vedo kam obrniti, prvo pomoč in jim po možnosti preskrbeti službo. Misijon je tej dvojni nalogi zadostil v precejšnji meri.

V teku leta se je pri kolodvorski misijonarki oglasilo nad 700 deklet. Največ deklet je prišlo meseca februarja (83) in meseca junija (81), najmanj pa v mesecih januar (45) in avgust (47). Misijonarka jih je vse sprejela ljubezno in je storila zanje, kar je bilo mogoče. Službo je preskrbel 284 dekletom, drugim je oskrbelo prenočišče, hrano, podporo itd.

Službo kol. misijonarki vrši ga. vdova Terezija Stumberger. O njenem delu smemo mirno trditi, da zasluži največje priznanje. Pozna jo pri vseh oblasteh: na komandi mesta, pri mestnem načelniku, mestni policiji, na sodišču, pri borzi dela, v bolnišnici, hiralnicah itd. Pozna jo zaradi tega, ker je na teh mestih nešteto krat posredovala. Borila se je zoper zapeljivce, prosila za podporo, nastopala zoper gospodinjice, ki niso hotele plačevati služkinjam, preskrbovala bolnikom mesto itd., itd.

Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev in nezaznane gotovih krogov, se ustanova ni mogla tako razviti, kakor bi bilo potrebno. Zadnji čas gre na boljše. Pred tedni se je ustanovilo Društvo za varstvo deklet, ki si je stavilo med drugim tudi nalogo, da bo oblasti zainteresiralo za položaj deklet in žena, ki prihajajo iskati službo, in da bo posredovalo pri mestnem načelniku radi zapuščine gđ. Kučera. Na ta način bo prišel kolodvorski misijon do večjega razmaha in bo mogel z večjim uspehom vršiti svojo veliko nalogo.

Svoječas smo na tem mestu že prosili mestno načelnico, naj posveča ustanovi čim večjo pozornost in naj ji bo naklonjeno. To prošnjo izražamo tudi sedaj. V današnjih hudih časih, ko gre toliko deklet v moralno pogubo ravno radi pomanjkanja najnujnejših sredstev, je dolžnost vseh krogov, zlasti pa je dolžnost mestnega načelnika, ki mu je poverjena skrb za materijalno in moralno dobro prebivalstva, da posveča temu vprašanju čim več pozornosti.

Nameščenici v novo leto - nova organizacija

Društveno življenje v Mariboru je zelo razgibano, število društev veliko, njih delovanje živahno. Tudi privatni nameščenici so imeli že svoje društvo. Vendar pa nam je resnično manjkalo društvo, kjer naj bi bili vključeni vsi zasebni in trgovski nameščenici. Ta vrzel je izpolnjena z ustanovitvijo društva združenih zasebnih in trgovskih nameščenikov Slovenije v Mariboru. To društvo je imelo v soboto ustanovni občni zbor v prostorih Jugoslovanske strokovne zveze.

Občni zbor je otvoril tov. Bračko, ki je vse navzoče prav iskreno pozdravil. Za njim je podal smernice novega društva tov. Lekan. Namen društva je združevati vse zasebne in trgovske nameščenice na ozemlju Slovenije. Med temi nameščenici hoče gojiti društvo stanovsko zavest in vzajemnost, zastopati hoče njihove stanovske koristi, boljšati njih gnetni in družabni položaj. Stremeti hoče za izboljšanjem delavnih pogojev, posredovati službena mesta, zastopati stanovske koristi napram zakonodaji, državnim, samoupravnim in sploh vsaki javni upravi.

Član društva more postati vsak nameščenec, ki nima značaja ročnega delavca.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika vodja podružnice »Karitas« Mariboru tov. Anton Kovčič. V odbor so bili izvoljeni tovariši: gđ. Kravaričeva, Franjo Zebot, Jos. Lekan, inž. Muri, Ant. Urbanija, Iv. Bračko, Jos. Golec, M. Geratič, Ciril Grešak.

Po sprejemu predloga, da znaša članarina 4 Din mesečno in da je v tej članarini že vsebovana tudi naročnina na društveni list »Bodočnost«, ki znaša 2 Din mesečno, je poudarjal tov.

Profiterbulozna liga želi srečno novo leto vsem hišnim posestnikom, stanovanjskim najemnikom in vsem podpornikom, ki sodelujejo pri akciji za zgradbo azila jetičnim bolnikom. Tudi postaja za soc. skrb rekonvalescentnih delavcev se zahvaljuje za izkazano podporo v starem letu ter iskreno želi vsem skupaj prav srečno novo leto.

Smrt žanje. V bolnišnici je umrl v starosti 73 let železo-strugar Mihael Jamšek. — V evetu 27 let je umrla Bitene Antonija, zasebna uradnica. — V Tvrniški 24 je umrla 49 letna vdova po železničarju ga. Serafinu Mašera.

V bolnišnici letos napredek. Leta 1933 je mariborska splošna bolnišnica oskrbel 10.345 bolnikov. V minulemu letu pa je bilo sprejetih v bolnišnico že 11.000 bolnikov. Od leta do leta pri številkah napredek, prostori pa so ostali še enako tesni in nepremerni...

Mornarska sekcija JS je imela v nedeljo redni občni zbor v prostorih restavracije Novi svet. Vodil ga je predsednik Karl Jug, poleg njega pa je še poročal tajnik g. Slavko Rozman. Sekcija šteje 130 članov. V imenu mariborskega krajevnega odbora Jadranske straže je pozdravil mornarje g. dr. Rapotec, v imenu občnega odbora pa g. Janko Pirc. Sekcija si je ustanovila socialni sklad za podpiranje članov, ki lepo napreduje. Pri volitvah je ostalo sedanje vodstvo.

Bilo srečno. Danes, na novega leta dan se poročita na Pohorju mestni blaginik g. Franjo Gabrovšek in gđ. Anica Rutarjeva, učiteljica pri Sv. Rupertu v Slov. Goricah. Vzornemu mlademu paru naše najiskrenejše čestitke!

Avtobus s »centralno« kurljavo. V delavnici mestnega avtobusnega prometa so popravili avtobus, ki je imel avoječno v Delavski ulici usoden karambol z avtotakšijem. Avtobus je sedaj kakor nov, ima pa še posebnost, ki jo bodo potniki z zadovoljenjem pozdravili — »centralno« kurljavo. Vroci plini iz motorja so izpeljani po ceveh pod sedeži in grejejo na ta način notranjost voza. Poskusi z novo kurljavo so se dobro obnesli.

Trikrat potaknil, četrtič zažgal. Pri Sv. Martinu je zadela nesreča posestnika Karla Kumerja. Zgorelo mu je lepo gospodarsko poslopje ter znaša škoda 110.000 Din. Zavarovalnica pa je dala polovico tega. Požar je bil potaknjen. Jedbove je že trikrat prejel poskušal zažgati, pa vsakokrat se mu je posrečilo, četrtič pa je nespel. Požarna katastrofa bi bila še mnogo usodnejša, če bi ne bil takoj na Hru mesto domači gasilec, ki so omejili ogenj samo na gospodarsko poslopje. V nevarnosti je bilo sedem sosednjih objektov.

Pri Sv. Lovrencu na Pohorju pričnejo z delom. Po dve in pol leta trajajočem brezglasu po pričeletu Kieferjeva tovarna kos pri Sv. Lovrencu na Pohorju zopet po novem letu z delom. Novi lastniki bodo vpeljali obrat v polnem obsegu, izdelovali bodo na samo kose, dočim bodo delali smre v

Lekan ponovno pomen novega društva in važnost take stanovske organizacije.

Tako so si osnovali zasebni in trgovski nameščenici svojo novo organizacijo ravno v času, ko je kriza in brezposelnost tudi pri nameščenih največja. Iz tega že se razvdi velika važnost novega društva. Lahko je bilo smotiti društva v časih visoke konjunktore, danes je treba za to že veliko idealizma. Temelj vsake organizacije je hotenje vseh posameznih njenih članov, da uspešno branijo svoje pravice, ki jim jih življenje nudi v eni ali drugi obliki, da dosežejo določen smoter, ki bi ga posameznik sam ne mogel doseči. Volja samoodrambe in samoohranitve je torej temelj vsake organizacijske skupnosti. Za uspešno doseganje ciljev mnogih članov pa je potrebna urejena skupnost.

V današnjih težkih časih bo težka, pa velika naloga novega društva, da se bori za socialno pravičnost in za ohranitev materialnih dobrin na najbolj uspešen način. Duhovni temelj nove organizacije pa naj bi bila zavest živega bratstva, ki naj utrjuje v globoki tovariški medsebojni zavesti vse člane društva.

Ravno danes, ko bo treba z vsemi silami braniti pravice zasebnih nameščenikov napram delodajalcem in napram oblastem, je močna organizacija toliko bolj potrebna. Zato moramo vsakemu nameščeniku samo svetovati in priporočati, da postane član organizirane skupnosti, da pristopi k novemu društvu, ki naj združuje v sebi vse, »ki so dobre volje«. Društvu samemu pa želimo, da v novem letu raste in se krepi ter doseže tako čim več uspehov v korist svojih članov.

evojem avstrijskem podjetju. Tovarniško delavstvo, ki je bilo toliko časa brez kruha in je živeło v strašni bedi, bo dobilo zopet zaposlitev. Tovarna zaposluje okoli 50 delovnih moči.

Niso bili ženski lasje, ampak konjska žima. Pred nedavnim časom so naleteli v mariborski železniški kurilnici na strašno odkritje, o katerem so poročali tudi časopisi. Na kolesih lokomotive brzovala, ki je privzela iz Zagreba, so našli krvave madeže, kosce mesa in dolge, črne lase. Uradna komisija je dognala, da je morala lokomotiva povoziti kje na progi žensko, ker izvirajo krvavi madeži od človeške krvi, lasje so pa nedvomno ženski. Vzdož proge od Maribora do Beograda se je vršila preiskava, da bi se ugotovilo, kdo je našel nesrečno smrt na tračnicah. Sedaj je prišel odgovor z neke male postaje pri Sisku: Lokomotiva je povozila na progi ciganskega konja...

Pri telovadbi ob roko. Pri sokolski telovadbi se je ponesrečil Ernest Podgornik. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno roko ter so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Saje povzročile požar. V Spodnji Gorici pri Račah so se vnele saje v dimniku hiše posestnika Ivana Damjana. Ogenj se je iz gorečega dimnika razširil na streho ter zajel tudi gospodarsko poslopje. Zgorelo je poleg obeh poslopij še gospodarsko orodje in zaloge živeža. Škoda znaša 40.000 Din.

V Mariboru kradel, v Ptuj prodajal. Policija v Ptuj je aretirala znanega pustolova Ivana H. iz Rožpoha pri Mariboru. Izdal je v Ptuj za Filipa Lepenika, bavil se je pa s prodajo dvokoles. To »trgovino« pa je vršil na ta način, da je kradel kolesa v Mariboru, se vozil z njimi v Ptuj ter jih v ptujski okolici prodajal.

Nerazigrljivo blago kupimo najceneje v »Grajski starinarnici«.

Ptuj

Dva požara v eni noči. Preteklo soboto sta izbruhnila v Juršinih pri Sv. Lovrencu v Sig. kar dva požara naenkrat, in sicer pri posestnikoma Francu Pečuhu in Martinu Janžekoviču. — Zgorela so jima gospodarska poslopja s poljskimi poslopji in z orodjem vred. Škoda znaša pri Peču 15.000 Din, pri Janžekoviču pa 12.000 Din, ki je le deloma krija z zavarovalnico.

Strel iz zasede. Kakor smo poročali, so našli na Stefanovo zvečer 23letnega posestn. sina Jakoba Pintarja iz Sp. Pleterja na sredi ceste mrtvega. Společka se je domnevalo, da je bil imenovan ustreljen od kake tuje osebe. Kakor pa je sodna komisija, ki je razlešila truplo ubitega fanta, ugotovila, je fant najbrž neprevidno ravnal z revolverjem, ko je korakal po vasi; strelno orožje pa se je sprožilo in Pintarja pri priči ubilo. To domnevo potrjuje tudi dejstvo, da je bil strel oddan iz neposredne bližine, ker je bil trupel popolnoma očrnel od dima. Da bi bila pri tem tuja krivda, se dosedaj ni moglo ničesar dognati. Fanta so pokopali na pokopališču pri Sv. Lovrencu na Drp. Revolver je našel poleg mrtvega trupla in so ga domači spoznali kot njegovo last. Ker samoumno domači izključujejo, je verjetna le nesreča.

Srečno in veselo novo leto 1935

Marko Rosner

zaloga
manufakturnega blaga
Maribor

Samo na debelo!

Dan iantovske Kat. akcije v Slov. Bistrici

Slovenska Bistrica, 31. decembra.

Val versko-obnovitvenega gibanja v Katoliški akciji je zajel z vso silo ne samo fante v Slovenski Bistrici, ampak v vsej njeni okolici. V nedeljo, dne 30. decembra se je vršil v Slovenski Bistrici dan Katoliške akcije. Ze dolgo ni bilo zbranih toliko fantov, kakor tokrat. Skoraj iz vseh župnij slovenjebistiške dekanije so prišli. V nadvse častnem število pa so se odzvali domači fantje. Okrog 200 jih je bilo zbranih. Ob 9 je daroval tajnik KA g. Kolenc svetlo daritev, med katero je krasno in nadvse dovršeno prepeval moški zbor pred kratkim osnovanega društva rokodelskih pomočnikov pod spretnim vodstvom g. organista Gregla. Po maši pa se je do ... njega količka napolnila prostorna župnijska dvorana. Zborovanje je v imenu g. dekana Ozmiča otvoril slovenjebistiški župnik Šolinc. Sledila so zajemljiva predavanja zastopnikov KA iz Maribora. G. Mirko Geratič je najprvo orisal pomen KA, potrebo organiziranega dela za versko obnovo posameznika in družbe ter dal smernice za delo v delovnih skupinah FKA. Tajnik KA g. Kolenc je v izčrpnih izjavah podal delo katoliške Cerkve med Slovenci na prosvelnem in socialnem polju. Na koncu je zastopnik škofijskega vodstva FKA Mirko Geratič razvil delovni program za delovne skupine FKA ter zlasti poudaril potrebo dobrega katoliškega tiska. Izvolilo se je tudi dekanjsko vodstvo. Ob 12 je zaključil g. župnik Šolinc lepo uspeši zbor FKA. Razšli so se fantje, katoliški akcionarji na svoje domove s trdnim sklepom, da gredo z vsem ognjem mladih duš na delo — za utrditev Kristusovega kraljestva. Prepričani smo, da gre mladina slovenjebistiške dekanije ne samo v novo leto, ampak tudi v novo dobo svojega udejstvovanja!

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim dobrotnikom
Prostovoljna gasilska četa Gaberje pri Celju

Celje

Srečno novo leto želi in se priporoča specialna trgovina nogavic, dežnikov in kravat Cerlini, Celje, Kralja Petra cesta 13.

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim strankam Franc Kolbezen, manufakturna in modna trgovina, Celje.

Letne prijave vozil. Lastniki motornih vozil, fijkarskih vozov in biciklov iz Celja, Gaberja, Lisc, Lave, Brega in Zavode prijavijo svoja vozila pri predstojništvu mestne policije, kjer se nahajajo v evidenci in kjer dobijo tudi prijavne pole. Rok za prijave je od 1. do 31. jan. t. l. nepreklicno.

Z NOVIM LETOM 1935 trajna ondulacija s pariškimi novostmi globoko znižana

R. GROBELNIK - CELJE

Glavni trg in podružnica poleg hotela Evropa

Trbovlje

Praznovanje se zopet začne. Pri rudniku se bo v prvi polovici januarja delalo 9 dni, praznovalo pa 6, oz. če izvajamo nedelje, se ne bo delalo 4 delavnikov. Do božiča je bilo večina rudarjev zaposlena vse dni, celo ob nedeljah. — Kvečjemu en delavnik na teden je bilo prosto. Sedaj pa se je zopet začelo praznovanje in ker so zaloge že večinoma napolnjene, kaže, da bo vedno več prostih delavnikov; posebno ker kaže, da bo zima zelo mila.

Stiska dijakov. — Za enkratno dijaško podporo je bilo vloženih 46 prošelj. Po določitvi razpisa in razpoložljivi vsoti je bilo mogoče v sreči le 20tim najpotrebnejšim. V Trbovljah je razmeroma zelo veliko mladih nadarjenih ljudi, ki bi z lahkoto dovršili višje šole, če bi imeli za to dovoljna sredstva.

Slovo delavnega moža. — V pokoj je odšel naš nevtrudni organist g. Mihael Ličar. Delal pa je več, kot je bil mož dolžan. Po prihodu v nekdanje nemškutarske Trbovlje, pred dobrimi 40 leti, je s tedanjimi gđ. kaplani in t. g. župnikom Erjavcem poleg prave cerkvene glasbe pomagal buditi narodno zavest, bil soustanovitelj in voditelj prvega slovenskega pevskega in tamburaškega društva v Trbovljah, nastopal je na odru pri igrah in ko se je društveno življenje razmahnilo, je vsepovsod rad pomagal in svetoval. Obenem pa je s krajevsko varnostno in vztrajnostjo zbiral, da je preskrbel svojo obilno družino in si postavil lep lasten dom, kjer bo sedaj preživel zaslužen pokoj. Bog mu ga dal živjati mnogo let! Z novim letom nastopi službo organista g. Uršič Anton iz Idrije, ki je tudi znan strokovnjak v svojem poklicu.

Uradni dnevi laškega okraj, sodišča v Trbovljah bodo prve tri mesece prih. leta v občinski pisarni sledeči: 12. in 26. januarja, 9. in 23. februarja in 9. in 23. marca. Vsakokrat od pol 9 do 12 in od 13 do 16. V Hrastniku bodo tudi v obč. pisarni ob istih uradnih urah v dnevih: 19. januarja, 26. februarja in 16. marca.

Ugaja. — Narodna igra Mlinarjev Janez, je vdrugič privabila še več obiskovalcev kot prvič, da je zopet zmanjkalo prostora za nekatere, zato se bo še ponovila.

Novo mesto

Vsem odjemalcem BURGITA in cenjenim gostom
damskega salona želim srečno Novo leto

IVAN SVEIEC, Novo mesto

Kamnik

Božičnico siromakom je priredilo tudi leto naše gasilno društvo. Obdarovanih je bilo 100 reynih ljudi z živili in raznimi potrebščinami v skupni vrednosti okrog 6000 Din. Odboru, ki je oskrbel božičnico, in vsem velikodušnim darovalcem iskrena zahvala in priznanje!

V temi napadeni. V soboto zvečer je neki neznan moški na pešpoti za zidom tovarna »Vesne« napadel neko žensko, ki je šla s kolodvora domov na Brezje. Najprej ji je hotel pomagati nositi kovčeg, ki ga pa ženska seveda ni hotela izročiti neznanu. Ze ob koncu tovarniškega zida pa je možak iztrgal ženski iz rok ročno torbico in urno izginil v temi. V torbici je bilo okrog 200 Din. Ze prejšnji večer pa je na cesti proti Stranjam za zidom smodnišnice neki moški na podoben način prestrašil žensko, ki je sama korakala proti domu. Ponudil se ji je za spremljevalca, ko pa je zaslislal, da nekdo prihaja za njima, je brez besede naglo krenil v drugo smer.

Iz delovanja našega občinskega odbora. Kot kronisti beležimo vest, da je občinski odbornik g. Ivan Mächtig še pred božičem izstopil iz kluba odbornikov večine in preklical podpis na znani izjavi, da se bo na občinskih sejah vzdrževal vsake kritike. Svojo odločitev je pismeno sporočil g. podžupanu kot predsedniku kluba večine in g. okrajnemu načelniku.

Za dom dobite pristno primorsko črnino po 7 Din pri »Zlati kapljici« na Vrhpolju.

Domžale

OO Rdečega križa je za božič izvršil težko a zelo človekoljubno delo. Po celi občini je priredil široko zasnovano zbirko daril za božično brezposelnim in ubožcem. Zbral je okrog 1200 kg krompirja, 120 kg fižola, 220 kg moke, 110 kg drugih živil, nekaj mesa, zabele in oblačil. Občina pa je s svoje strani istočasno razdelila obdarovancem še posebej: slanine, sladkorja, moke, riža v vrednosti 2680 Din, za kar gre največja zahvala predsedniku občine, banovinskemu zdravniku g. dr. Hočevarju Matiji, ki je poleg drugega daroval celo mesečno plačo občinskega predsednika v ta namen, čeprav se je tej plači v korist občini odpovedal. Enako zahvalo smo dolžni duhovnemu svetniku župniku gosp. Berniku Francu, ker je to akcijo vplivno priporočil in dal dobre nasvete za izvedbo čim uspešnejšega dela. Vsa čast in hvala dobročrničnim darovalcem, katerih je bilo nad 170. Z njihovimi darovi je bilo obdarovanih 90 najpotrebnejših. Vrednost daril znaša nekaj nad 5000 dinarjev. Hvaležnost obdarovanih naj bo plačilo vsem, ki so pomagali bližnjemu v sili. Tudi PRK na narodni šoli je uspešno izvršil svojo akcijo. 109 učencev in učenk je darovalo v blagu, obleki, denarju, obutvi, živilih, raznih daril v vrednosti 1160 Din. Obdarovanih je bilo 55 součencev in součenk. Domžalci so pokazali v dejanju, da je treba pomagati, če je sila. Zato: hvala jim! OORK.

Slovenjgradec

Vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem »Slovenca« v Slovenjgradu in okolici želi tukajšnji krajevni zastopnik in dopisnik prav srečno in blagoslovljeno Novo leto 1935.

Zapisrge vojnih obveznikov je povzdignilo posebno to, da so z godbo na čelu prikorakali skozi mesto iz svojih zbirališč na mesto zaprisege na dvorišče osnovne šole, ter res lep in prisen nagovor mestnega župnika g. Jak. Sokliča, kateri je napravil na vse navzoče globok utis. Po izvršeni zaprisegi so obvezniki z godbo na čelu odkorakali skozi mesto k razhodu.

Obtne zadeve. Prejšnji teden se je zaključil 6-tedenski praktični prikojev. tečajkaterega je priredila Zadruga krojačev in čevljarjev. Vodil ga pa je Zavod za pospeševanje domače obrti po svojih strokovnih učiteljih gg. Al. Knafelju in Steimanu. Tečajniki, katerih je bilo 24, so bili s tečajem zelo zadovoljni ter so dobili ob zaključku tečaja lepa vidna priznanja. Da se je tečaj vršil, imata največ zaslug gg. Levonik Joško in Ant. Debelak.

Božičnici. Vodstvo osnovne šole je tudi to leto priredilo s sodelovanjem ženskih podpornih društev lepo uspešo božičnico za revne šolarje. Javna bolnišnica je priredila za svoje bolnike božičnico. Dobitki so obstojali v oblačilih in pecivu, ter so bili vredni nad 4 tisoč Din. Uprava javne bolnišnice in šolsko upraviteljstvo se za naklonjene podpore vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.

Šišenski gledališki oder na Vičur

Gostoval je na Stefanovo v dvorani prosv. doma na Viču Šišenski gledališki oder z Gogoljevo komedijo »Ženitev«. Prevod je izšel samo v rokopisu Prosvetne zveze v Ljubljani. Komedija ima 3 dejanja in je njena vsebina v glavnem sledeča:

Hči trgovca Agata Tihonovna bi se rada omožila, je takorekoč že kar pripravljena nevesta, toda ženina še nima. V to svrhu ji snubačica Tekla Ivanovna preskrbi kar štiri ženine in sicer eksekutorja Jajnika, pehotnega častnika v p. Ančkina, starega mornarja Živekina in dvornega svetnika Podkolesina. Slednjega tišči v zakonski jarem tudi njegov prijatelj Kočkarov. Vsi ženini se pridejo predstaviti nevesti sami posamezno, razen Podkolesina, katerega za roko privleče k njej Kočkarov, ki na ostale snubece vpliva v tem smislu, da zapuste eden za drugim sobo neveste, ostane pa edino Podkolesin. Po prigovarjanju Kočkarova se Agata in Podkolesin spoznata, in skleneta se poročiti. Ko je že vse pripravljeno in se nevesta oblači v poročno obleko — se zaročenec Podkolesin premisli in pogne od neveste skozi okno.

Dejanje se prav živo razpleta in ni moči reči, da ni vsak prizor zase dovolj komičen. Scenarija je v vsem ustrežala, kakor tudi šminke posameznih igralcev. Nikakor pa se ne da pohvaliti igranje samo in odkrivanje posameznih osebnosti. Zlasti bi bilo omeniti nezadostno pojmovanje osnovnih pojmov dramatičnega podajanja od strani Kočkarova, ki je nastopal nekako tako, kot lastnik kakega cirkusa. Kolobaris je s svojo jahalno palico; se z nogo opiral na šepetalkovo kabino in naravnost govoril s publiko. To nikakor ni teatralnost, še manj pa komično! Saj je vendar bistvo umetnosti ravno v tem, da vzbudi igrance v gledalcu iluzijo in mu nudi v okviru odra možnost doživljanja estetskih užitkov! — Tudi Podkolesin ni ugajal. Ko je prišlo dejanje do vrhunca (Das Moment der letzten Spannung), je docela odpovedal in ostal monoton kot prej. Zdi se, da se je kazal preveč duševno zaostalega — česar mu gotovo Gogolj kot dvornemu svetniku ni pripisoval. Še najbolj je ugajala Agata in Ančkin pehotni častnik. Ostale vloge so bile sicer individualno dobro zastavene, vendar je bilo pri vseh opaziti premalo mirnosti in svojstvenosti ruskih značajev.

Ivan Avsenek:

1934: Avtarkija zmaguje

Letošnje leto je peto, odkar je svetovno gospodarstvo prišlo nazaj s svojim ravnanjem. Do letošnjega leta nam je skoraj vsako leto pokazalo izgubljeno ravnanje svetovnega gospodarstva v dramatičnih dogodkih, ki so vzbujali zanimanje tudi onih širokih ljudskih plasti, ki se brigajo za gospodarske stvari in takrat, kadar se pripeti kaj izrednega. Letošnje leto takih izrednih gospodarskih dogodkov ni doživelo, poteklo je brez razburjajočih katastrof, zato pa je pokazalo z večjo jasnostjo nekaj smeri, ki se je v njih začelo gibanje gospodarstva pod vplivom izgubljenega ravnanja.

I.

Letos se je več ali manj končal boj med našim svobodnega narodnega gospodarstva in načelom avtarkije. Vsi znaki kažejo, da je zaenkrat zmaga našega avtarkije in da bo v prihodnjih letih avtarkija obvladala mednarodno gospodarsko odnose. Ideja avtarkije je postala tako močna, da se je uveljavila pri vseh narodih, ne glede na državno-pravno obliko, ki so si jo izbrali. Avtarkija ni nič manjša v Severni Ameriki od one v Italiji ali Nemčiji. Sprajmiti se moramo z dejstvom, da se noben narod s svojim gospodarstvom vred ne ematra kot del svetovne celote, da mu ni več do mednarodne delitve dela, ampak smatra sebe in svoje gospodarstvo kot popolnoma samostojen in prvobiten pojav, svetovno gospodarstvo pa le kot nekako potrebno gospodarsko zlo, ki se mu pri današnjem socialnem in družabnem utroju pač ne more izogniti. Dokazi, ki govorijo v korist organiziranemu svetovnemu gospodarstvu, so prišli ob veljavo. Nihče se ne zveni več za to, da je bila med bistvenimi pogoji kulturnega napredka 19. stoletja mednarodna delitev dela skoraj najvažnejši činitelj, vendar se pozabljajo, da je bila mednarodna gospodarska odvisnost narodov njim končno bolj v korist kot v škodo.

II.

Vzporodno z zmago avtarkije nad svobodnim mednarodnim gospodarstvom se je pa pokazala tudi premoč politike nad gospodarstvom. S tem, da je vsako posamezno narodno gospodarstvo pretrgalo kolikor mogoče veliko vezi z mednarodnim gospodarstvom, je prišlo v popolnoma nov položaj in iskalo novih smeric za svojo lastno organizacijo. Pri iskanju takih smeric pa se je pokazalo, da prav za prav čisti gospodarskih problemov ni več. Vsa gospodarska problem, ki ima kolikšnejši obseg, vpliva tudi na pojave, ki nimajo z gospodarstvom nobenega neposrednega stika. Čarinsko vprašanje na primer ne vpliva samo na način proizvodnje in uporabe, vpliva tudi na razdelitev dohodkov in se na ta način dotika socialnega vprašanja. Vpliva pa tudi na javne proračune in tukaj se dotika političnega vprašanja. Takih primerov si lahko nabere vsak sam, kolikor hoče.

Kakor hitro pa katerikoli gospodarski problem večjega obsega vpliva po svojem utroju ne samo na gospodarstvo, ampak tudi na socialno, narodno, obrambno itd. politiko, izgubi značaj gospodarskega problema in postane političen problem. Najboljše dokaz za to resnico nam nudijo boji za gospodarstvo sveta, odnosno gospodarske zbornice, ki naj bi stale ob strani rednim parlamentom. Skoraj vse države imajo v svojih ustavih ali pa v posebnih zakonih predvidene take gospodarske ustave, skoraj nobena država pa te ideje ni mogla dati življenjske vsebine kljub ustavam in zakonom. Zakaj? Zato, ker bi take zbornice takoj prišle v tako težke zagate, da bi ne mogle z delom nikamor naprej. Če bi obravnavale gospodarske probleme samo s strokovnega gospodarskega stališča, potem so dejanske nepotrebne, kajti za strokovno gospodarsko razmišljanje o gospodarskih problemih imamo že v vsaki državi celo vrsto obveznih in neobveznih gospodarskih organizacij, ki brez težave obdelajo s strokovno gospodarskega stališča vsak gospodarski problem s tako izpranostjo, da bi ne mogli narediti boljše niti kakšna centralna gospodarska zbornica ali centralni gospodarski svet. Če bi pa tak centralni gospodarski organizem hotel osvetliti gospodarske probleme tudi v socialnem, kulturnem, obrambnem, narodnem oziru, bi pa še s tem samim obravnaval problem s političnega vidika in kar čez noč začel izvrševati ono delo, za katerega je ustvarjen in poklican političen parlament. Nastal bi kompetenčni boj, ki bi državi več škodoval kot koristil.

Pa tudi tam, kjer so naredili poizkuse s takimi centralnimi gospodarskimi ustanovami, ki naj bi reševale važnejše gospodarske probleme, se je pokazala premoč politike nad gospodarstvom. Kjer obstojajo take centralne gospodarske organizacije s pravno omejenim delokrogom, skušajo sicer pravilno odločiti o gospodarskih problemih, vendar se skoraj redno zgodi, da njihovi odloki temeljijo samo na ožjih gospodarskih vidikih, ali pa do odlokov sploh ne pridejo, ker so člani takih gospodarskih organizacij med seboj preveč različni v svojih nazorih o pravih rešitvah gospodarskih problemov. Praksa kaže, da takih slučajih, da mora končno odločiti o važnih gospodarskih vprašanjih vendarle politična glava države, pa naj se ta imenuje Mussolini ali Hitler ali Roosevelt.

Kdor je torej pred petimi ali desetimi leti še računal z depolitizacijo gospodarstva, temu je zmaga naša avtarkije prekrizala račune, kajti politika je dobila tako premoč nad gospodarstvom, ki je ni imela še nikoli. S tem nečemo soditi, ali je to dobro ali slabo. O tem vprašanju more soditi samo bodočnost. Zaenkrat prijavimo samo to, da je ta premoč politike nad gospodarstvom najvažnejši vzrok, zakaj zastopniki gospodarstva stremijo z vsemi silami in na vse načine, da dobe vpliv na mišljenje političnih činiteljev.

III.

Premoč politike nad gospodarstvom pa ima tudi svoje praktične posledice, ki bi jih najlažje opisali s trditvijo, da se je sedaj oblikoval gospodarski moči popolnoma prilagodi obliki politične moči. Z drugimi besedami: koncentracija politične moči pritegne nase koncentracijo gospodarske moči in narobe. Tam, kjer je zbrana politična moč, se doledno zbira tudi gospodarska moč. To ne velja morda samo za neke male eredej-evropske države, to velja tudi za velike države. Najboljši primer za to nam nudi Nemčija. Politični ustroj predvojne Nemčije ni poznal stroge in vseobsegajoče centralizacije. Zato se je tam lahko razvila posamezna samostojna gospodarska eredišča (Porenje, Šlezija, Bavarska itd.). Ko pa je Nemčija v zadnjih dveh letih centralizirala svojo politično moč v Berlinu, so ta provincialna gospodarska eredišča čez noč izgubila pravico do svoje eksistence. Politični centralizem jih je kratkoročno uničil in prenesel vse odločanje v Berlin. Nemški zgled nas uči, da mihi napadno, kdor veruje v možnost decentraliziranega gospodarstva pri centralizirani politični moči.

IV.

Centralizacija gospodarske moči pa bistveno vpliva na cel gospodarski ustroj posameznih držav.

Predvsem v sledečih smereh: Centralizacija gospodarske moči egalizira, nivelizira in razdeljuje na novo gospodarske funkcije posameznih ljudskih plasti v državi. Centralizacija gospodarske moči egalizira, t. j. ne more trpeti različnih načinov gospodarjenja po posameznih krajih države in gleda, da se ti med seboj izravnajo. Tako izravnava je pa izredno težka in skoraj onemogočuje centralizirani gospodarski moči, da bi nižje stojiče načine gospodarjenja v posameznih delih države dvignila na višino najvišje stojičih načinov gospodarjenja. Zadolžiti se mora z neko povprečno sredino, t. j. vzeti mora za svoj cilj nek srednji način gospodarjenja, pomagati zaostajalim krajem, da se dokopirajo do tega srednjega načina gospodarjenja, naprednejše kraje pa prepustiti svoji usodi, da se po krizi sami po sebi izenačijo s srednjim načinom gospodarjenja. Zopet imamo zgled v Nemčiji. Centralizirana gospodarska moč dviga z vsemi razpoložljivimi sredstvi način gospodarjenja v vzhodnih severovzhodnih krajih države, prepušča pa svoji usodi južne in zapadne kraje države. Treba se je le površno baviti s študijem sedanje nemške agrarne, industrijske in obrtne politike, pa pade takoj v oči tendenca niveliziranja, egaliziranja in nove razdelitve v nemškem gospodarskem ustroju.

V.

Zmaga avtarkije pa ima še nekaj drugih posledic. Reklamo smo že, da je mednarodna delitev dela, izražena v praktičnem načelu mednarodnega gospodarstva svobode, vsem narodom pripomoček do primeroma visokega blagostanja. Ker je danes več ni, manjka sedaj poglobljene opore za visoko blagostanje posameznih narodov. Avtarkija dosega še ni našla nadomestne opore in zato blagostanje propada, čiri se pa revščina. odgovornim činiteljem v vsaki državi revščina seveda ni všeč in jo hočejo uničiti ali pa vsaj omiliti na najrazličnejše načine: predvsem z valutnimi poizkusi, javnimi deli, poseganjem v kreditne sisteme itd.

Valutne poizkuse je naredilo nekaj najnaprednejših držav. Ali so se obnesli ali ne, o tem danes še ne moremo soditi. Preveč raznovrstne so namreč posledice takih valutnih poizkusov. Angleži trdijo, da se jim je to posrečilo. Kdor se ne strinja z njimi, pa tudi, da je zboljšanje gospodarskih razmer na Angleškem treba pripisovati čisto drugim činiteljem: zmerni carinski politiki, izvrstnemu kreditnemu sistemu, neokrnjeni kapitalni moči in trezni proračunski politiki. V Severni Ameriki se nasprotno poizkus z devalvacijo ni obnesel. V kolikor je Roosevelt zboljšal gospodarsko stanje v svoji državi, je to dosegel le z reorganizacijo severo-ameriškega gospodarskega ustroja in s čisto navadnimi socialnimi zakoni, ki jih v Evropi poznamo že dolgo vrsto desetletij.

Države pa, ki se branijo devalvacije, skušajo omiliti revščino z deflacijo in javnimi deli. Deflacija je pa dvorezen nož. Če jo pretiravaš, povečaš revščino in je ne zmanjšaš. Deflacija je uporabljiva samo v manjši izmeri. Švicarske in francoske gospodarske razmere nam to potrjujejo. Slučaj z Italijo je poučenjši. Italija se brani devalvacije, ima pa pri tem polno težav, ker se italijanska plačilna bilanca močno nagiba k pasivnosti. Rešitve išče predvsem v deflaciji, ki jo skoraj pretirava. Pretirana deflacija povečuje revščino, proti revščini se pa Italija bori predvsem z javnimi deli. Za javna dela pa je treba kapitala. Država ga ne more dobiti na svobodnem kapitalnem trgu, zato posega po takem kapitalu, ki je od nje odvisen in se nahaja po različnih državnih in pokrajinskih kreditnih ustanovah. Na ta način raste državni dolg, kreditni trg pa izgublja svoj pomen za gospodarstvo, kajti pod pritiskom skrbni samo za državne finance, za gospodarstvo mu pa ne preostaja denarja. Prekomerna javna dela pa imajo kljub svojim dobrim namenom v socialnem pogledu še drugo slabo posledico za italijansko devizno gospodarstvo: javna dela skušajo omiliti revščino in dvigniti blagostanje. Povečano blagostanje pa povečuje pasivno trgovsko bilanco in slabša na ta način plačilno bilanco. Na ta način dobimo neke vrste začarani krog, ki je posebno lahko razviden na usodi italijanskega gospodarstva: Pišla plačilna bilanca ogrožila valuto. Valuta se brani z deflacijo. Deflacija povzroča revščino, revščina se pobija z javnimi deli, javna dela dvignejo blagostanje, povečano blagostanje povzroča pasivno trgovsko bilanco in pomeni nevarnost za poslabšanje plačilne bilance in nevarnost za stabilnost lire.

Približno tako, četudi ne v tako ostri obliki, se godi vsem ostalim državam, ki se branijo v okviru avtarkije proti devalvaciji z deflacijo. Kdaj in kako bo počil ta začarani krog, ki ga je prvotno v veliki meri pomagajo ustvariti načelo avtarkije, tega danes nihče ne ve.

VI.

Slednjič še nekoliko pripomoč o vplivu avtarkije na jugoslovansko narodno gospodarstvo.

Predvsem je treba ugotoviti, da pri nas nismo šli v avtarkijo z veseljem in da se je branimo kolikor le mogoče. Poleg Portugalske in Albanije smo menda edina država, ki najmanj operira s kontingenti, uvoznimi in izvoznimi dovoljenji in podobnim avtarkičnim orožjem. Kljub temu pa se je našlo avtarkije tudi pri nas moglo zasidrati globoko v naš gospodarski ustroj, ki se sedaj pod vplivom tega načela razvija v smericah, ki smo jih na kratko opisali v prejšnjih poglavjih. Vzporodno pa naš gospodarski ustroj čuti tudi vse one elabne posledice naša avtarkije, pod katerimi trpijo gospodarstva drugih držav. Opisati naše gospodarske razmere v luči avtarkije bi več ali manj pomenilo samo ponavljati to, kar smo rekli na splošno. Le na našo narodno valuto je imela avtarkija čisto svojevredstven vpliv. Stabilnost naše dinarske veljave je odvisna, kot povsod, od naše plačilne bilance. Naša plačilna bilanca pa je v prvi vrsti odvisna od trgovske bilance. Jugoslovanska trgovska bilanca je morala preboleti in preživeti vse težke udarce, ki jih je dobivala od avtarkičnih gospodarstev stremiljenj po Evropi, in zato ni čuda, da je bila tudi naša plačilna bilanca od časa do časa pasivna. To se je seveda moralo izraziti v intervalutarni vrednosti dinarja. Da pa ta ne pride v resno nevarnost, se je morala predvsem zboljšati trgovinska bilanca, kot bistveni del naše plačilne bilance. Trgovsko bilanco smo pa zboljšali na prav tako nevaren, kot učinkovit način: omejili smo se v konzumu do skrajnosti, na ta način onemogočili povečanje uvoza, zato pa kljub vsem oviram povečali izvoz in prišli smo v ravnanje. Prišlo je znanstveno konzuma ima sicer zelo neprijetne socialne posledice, poleg tega pa sili tudi vse javne proračune k deflaciji, vendar je dosegel svoj namen. Kupna moč dinarja se je to leto tako dobro stabilizirala, da je to vplivalo celo na njegovo intervalutarno vrednost in jo zboljšalo, kar je menda edinstven primer v valutarni zgodovini letošnjega leta. Intervalutarno vrednost našega dinarja ni torej morda zboljšala kakšna devizna žandarmerija ali valutna policija, njegovo vrednost smo zboljšali vsi skupaj na ta način, da smo se omejili v svojem

Svetovno gospodarstvo l. 1934

Leto 1934 bi v svetovnem gospodarstvu cenili za prehodno leto. Gotovo je, da se je konjunktura v celoti vrstila leta 1934 izboljšala, dočim je drugod zopet ostala stacionarna. Le v maloštevilnih državah se je celo poslabšala in ni bilo videti pravega napredka, čeprav je že mnogo znakov kazalo na izboljšanje.

Leto 1934 je pokazalo važno dejstvo: pojavil se je avtomatizem kapitalističnega gospodarstva. Kajti po toliko letih depresije se je v marsikateri državi konjunktura sama začela izboljševati in ni bilo potreba posebnih gibal za izboljšanje. To nam dokazuje industrijska produkcija držav zlatega bloka, ki je naraščala istočasno s produkcijo drugih držav, ki so zavestno pospeševale z različnimi injekcijami gospodarsko delavnost. Toda ta avtomatizem je bil slaboten in je potreboval podpore vstopov. Sam na sebi je bil tako slab, da je povzročil samo nekaj časa izboljšanje, nato pa je zopet zapadlo gospodarstvo v depresijo. Ob tako veliki socialni krizi z milijoni nezaposlenimi pa je tako pomembno izboljševanje konjunktura le malo zaželeno. Vsi politični režimi napovedujejo hitrejši konec krize kot pa bi se dalo sklepati po glem avtomatizmu dobre in elabne konjunktura. Zato zastavljajo vse svoje sile v pomoč temu konjunktturnemu avtomatizmu, posebno če so mladi in se čutijo dovolj močne vladati še dolgo vrsto let. Lep primer za to je Nemčija, z njo Severnoameriške Zedinjene države. Leto 1934 bi tako torej lahko označili s počasnim izboljšanjem konjunktura in z mobilizacijo države v pomoč dvigu konjunktura.

V notranjem gospodarskem življenju je bilo vse prizadevanje držav usmerjeno v zmanjšanje brezposelnosti, ki je vendar osrednji pojav današnje krize. Vsi ukrepi so se več ali manj tikali osrednjega vprašanja, izboljšanja konjunktura doma. Na drugi strani pa so doživeli mednarodni odnosi višek zanemarjenja. Se nikoli ni bilo v svetovnem gospodarstvu takega kaosa kot leta 1934. Izmenjava blaga je padla na minimum, dolgovi se niso plačevali, plačevali se niso tekoče obveznosti, moratoriji niso prenehali in tudi gospodarska vojna je divjala naprej v najrazličnejših oblikah, od carin pa do kontingenov, uvoznih prepovedi pa do davčnih represalij. Kakor da se nekateri narodi ne bi zavedali, da je njih blagostanje v prvi vrsti odvisno od čimvečje mednarodne delitve dela.

Cene

Cela vrsta gospodarskih reformatorjev je posvetila svojo glavno skrb cenam, katere smatrajo za najvažnejši regulator gospodarskega gibanja. Toda baš na svetovnih tržiščih vladajo glede cen kaotične razmere. »Berliner Tageblatt« piše, da je slika na tržiščih surovin bolj zmešana kot kdajkoli. Vendar ne smemo prezreti tudi pozitivnih strani razvoja na svetovnih blagovnih tržiščih. V nekaterih predmetih so se prevelike zaloge zmanjšale, kar je bilo nadaljevanje nagibnosti iz prejšnjega leta. Na drugi strani pa se je začel polagoma večati tudi konzum, kar je v splošnem izboljšalo statistični položaj in dalo osnove za gibanje cen navzgor. Valutna politika raznih držav pa je istočasno tudi povzročila, da so postale razlike med cenami v posameznih državah še večje, kot so bile. V cenah sterilnega in dolarskega bloka so šle cene gor, vendar samo deloma v isti izmeri, kot je padla valuta. V državah zlatega bloka pa so šle cene polagoma navzdol, ne da bi mogle ujeti cene drugih držav. V splošnem se je indeks cen na debelo dvignil leta 1934 v USA za 8,5%, angleški indeks je ostal v glavnem neizpremenjen, dočim je indeks cen v državah zlatega bloka padel samo za približno 6%.

Ker se cene surovin niso razvijale tako, kot so pričakovali gospodarski vodniki v posameznih državah, so se leta 1934 vedno bolj uveljavljali, odnosno dobivali več zagovornikov ukrepi za restrikcijo produkcije na najrazličnejše načine. Deloma je bilo stremenje za restrikcijo v mednarodnem obsegu, kot na pr. v gumiju, čaju itd., deloma pa se je omejevalo na posamezne države, kjer je prednjačila predvsem severnoameriška Unija. Na drugi strani pa se je pojavljalo vedno več outsiderjev, ki so samo hoteli izkoristiti dobroto restrikcije, sami pa niso hoteli imeti deleža na žrtvah, ki so ob restrikciji potrebne. Zato so restrikcije le polagoma izboljševale položaj, brez efekta pa so oslabele tedaj, če so bili producenti izven njih premočni, oziroma, če glavnim interescentom ni uspelo spraviti skupaj vsaj velikih procentov.

Seveda je poleg restrikcijskih in avtarkičnih ukrepov igrala veliko vlogo tudi valutna politika nekaterih držav. Vključno s slabim izkušnjam glede vpliva na cene z valutne strani so se eksperimenti še vedno ponavljali, vendar gospodarsko niso prinesli onega uspeha, kot so ga želeli odločujoči. Ti pač niso mogli vpoštevati vseh številnih vplivov na cene, ki niso bili v njih moči.

Nadaljevanje ameriškega eksperimenta

Vse svetovno gospodarstvo je stalo tudi leta 1934 pod močnim vplivom razvoja v Severnoameriških Zedinjenih državah. Tu se je nadaljeval veliki eksperiment iz leta 1933, ki je vznemirili ves svet in obrnil nase splošno pozornost. Predvsem se je na podlagi pooblastila predsedniku Rooseveltu izvedla z dnem 1. februarja 1934 stabilizacija dolarja na podlagi 59,05% prejšnje paritete. Prej je stala 1 unča zlata 20,67 dolarja, sedaj pa znaša nakupna cena zlata nad 36 dolarjev. Seveda ni predsednik v polni meri izkoristil svojega pooblastila, ki mu dovoljuje tudi 50% devalvacijo, ampak si je to pridržal kot orožje v valutnem boju. Posledica te stabilizacije je bila velika korist za državo, ker je prevzela ves zlati zaklad federativnih rezervnih bank. Poleg tega pa se je začel velik dotok zlata v Ameriko, ki je povečal zlati zaklad Unije za 1968 milijonov dolarjev, seveda po novi pariteti. S tem je prirastel daleč preseegal prirastek drugod. Unija pa ima še vedno največ zlata na svetu, in sicer skoraj polovico, 20.300 milijonov zlatih mark od 44.800 milijonov mark zlatih zalog v važnejših državah sveta.

Z nadaljnjo ekspanzijo v kreditni politiki ter z uvedbo socialnejših razmer v industriji je bilo gospodarstvo podžgano, da so poslovni uspehi le malo zastajali za lanskimi. In tudi produkcija je zabeležila v celoti vrsto predmetov povečanje, ki je bilo posebno občutno v prvi polovici leta. V drugi polovici je tja do jeseni nastopilo poslabšanje, ki pa se je v zadnjih tednih leta 1934 ustavilo. Število brezposelnih je približno na lanske višini. To življenje gospodarstva pa je bilo kupljeno z ogromnimi državnimi sredstvi. Pomisliti je treba samo, da se je letos povečal ameriški državni dolg za

konzumu do skrajnih meja, tako v zasebnem, kot v javnem gospodarstvu. Zdaj se, da je ta pol pravila, vendar moramo končno sodbo o tem prepustiti našemu gospodarstvu in socialnemu razvoju prihodnjih let.

4600 milijonov dolarjev in dosegel rekordno vrsto 28.400 milijonov dolarjev. V primeri z najnižjim stanjem državnega dolga za 1930 je državni dolg narasel do 1934 za 12,4 milijarde dolarjev ali 77%.

Tako velika sredstva zmora samo bogata Amerikal. Tudi danes, po skoraj dveh letih trajanja ameriškega eksperimenta, je težko izreči o njem končno sodbo, ker vsebuje eksperiment sam premnogo negospodarskih komponent, ki pa bistveno vplivajo na konjunkturo, saj skuša Roosevelt izpremeniti vso strukturo ameriškega gospodarstva. Vsekakor nam pa brez umirjenosti ali pa stalne tendence v USA ni pričakovati izboljšanja tudi drugod.

Anglija: Položaj se postopoma zboljšuje

Nedvomno je, da se je začel položaj angleškega gospodarstva po septembru 1931 izboljševati. Seveda ni to v polnem obsegu pripisovati razvrednotenju funta, ki se je nadaljevalo tudi leta 1934, ampak tudi avtarkičnim ukrepom, ki so bili realizirani v dobi od leta 1931 dalje. Število brezposelnih se polagoma znižuje in tudi trgovina z angleškimi kolonijami prihaja vedno bolj v tek. Posebno ugodno se razvijajo industrije, ki so nastale po vojni, dočim je kriza v starih angleških industrijah, kot na primer premogovni, tekstilni in jeklarski najtežja. Organizacija teh industrij, njih tehnična oprema ter finančna sredstva so nezadostna za težko konkurenco, na katero zadevajo vstopovod angleški proizvodi. Izboljšanje bi bilo še občutnejše, če bi se mogla angleška industrijska produkcija čimprej preusmeriti na nove rentabilne panoge industrije. Tudi je finančni položaj v Angliji razmeroma ugoden in plačilna bilanca postaja vedno boljše. Tako se bliža čas, ko bo Anglija zopet igrala na kapitalnem trgu ono vlogo, kot jo je imela pred krizo. Znaki se kažejo za to v naraščajočih emisijah kapitala za angleške kolonije in domovino, začele pa so se tudi emisije kapitala za inozemstvo. Ob koncu leta izgleda gospodarski in finančni položaj Anglije zelo ustaljen in navdaja angleške gospodarske kroge z optimizmom. Je pa seveda še vedno velika uganika, kdaj bo prišel čas za definitivno stabilizacijo funta šterlinga, od katerega razvoja je odvisen doberšen del svetovnega gospodarstva.

V ohih dominantnih, kjer prevladuje produkcija surovin in kmetijskih pridelkov, se tudi vedno bolj množijo znaki izboljšanja. Seveda je pa to izboljšanje v najnižji zvezi z naraščajočo zamenjavo dobrin v okviru angleškega imperija.

Francija: Nadaljevanje deflacijske politike

Tudi v francoskem gospodarstvu so se pokazali številni znaki izboljšanja. Indeks francoske produkcije narašča, čeprav je utrpel v zadnjih mesecih leta 1934 poslabšanje. Po dogodkih meseca februarja je prišla na krmljo vlada narodne sloge, ki je v mnogemčem stremela za temeljitim izboljšanjem položaja ter je zlasti v finančnem pogledu skušala napraviti red, kar se ji je v nemali meri posrečilo, ker je temeljila na zaupanju, ki je najnujnejši predpogoj za obnovo gospodarstva. Seveda je baš pot k ozdravljenju v francoskem gospodarstvu izredno težka, ker je izredno individualno organizirano. Francija skuša krizo reševati predvsem z organizacijo notranjega trga (primerjaj velike poizkuse za doseg kolikor toliko ugodnih cen za važne panoge francoske kmetijske proizvodnje). Seveda je pri tem trpela mednarodna izmenjava dobrin in Francija v letu 1934 ni izvažala nobenega kapitala. Francosko gospodarstvo stoji pred dilemo: ali izvažati kapital in s tem dvigniti kupno moč odjemalcev francoskega blaga, ali pa omogočiti francoskim dolžnikom s svobodnejšo uvozno politiko izvažati več v Francijo. Ker pa se ni nikoli mogel odločiti za eno od teh dveh rešitev, je bila Francija prisiljena še nadalje izvajati svojo deflacijsko politiko (kar je seveda zvezano z velikimi žrtvami), da obdrži stabilnost franka, obenem pa, da vseno držni cene izvoznih proizvodov tako nizko, da jim je omogočena konkurenca z državami z razvrednotenoto valuto.

V podobnem položaju kot Francija so se nahajale tudi druge države zlatega bloka: Holandija, Belgija in Švica. Tu se je v malem ponavljalo isto kot v velikem v Franciji. Tudi te države so morale z vsemi sredstvi, pa tudi z milijonskimi izgubami iz svojih zlatih zakladov, okrepiti predvsem stabilnost svoje valute in nadaljevati svojo deflacijsko politiko, če si niso hotele popolnoma izolirati svojega gospodarstva.

Država - regulator gospodarstva v Nemčiji

Tudi v letu 1934 je Nemčija nadaljevala svojo politiko preskrbe z delom, vojvala je veliko vojno dela, kot se izražajo nemški propagatorji. Toda pri tem je zanemarila nemške izvozne interese. Za njih ceno je kupila dvig konjunktura v notranjosti, s katero je zmanjšala število svojih brezposelnih za milijone. Eskontirala je za leta naprej bodoči gospodarski razvoj Nemčije, da bi trenotno premagala zastoj in spravila v tek vse gospodarstvo. Ne moremo reči, da ta politika ni imela uspeha v notranjosti Nemčije, toda na drugi strani so se zunanje težkote Nemčije tako povečale, da so zasenile vse notranji dvig. V zvezi z notranjo konjunkturo je začel naraščati uvoz. Ker pa temu uvozu ni stalo nasproti povečanje izvoza, je prišlo do finančne katastrofe. Od februarja pa do junija se je dedeljevanje deviz za uvoz zmanjšalo od 50% na 10% normalne vsote. S 1. julijem pa je proglasila Nemčija popoln transformni moratorij. To je seveda povzročilo burjo pri upnikih, toda Nemčija si je znala pomagati iz zagate s tem, da si je odprla nove vira za uvoz, na drugi strani pa se je pogodila s celo vrsto držav o novih plačilnih sporazumih, ki naj bi omogočili vsaj normalno dobavo surovin za obratovanje nemške industrije. Toda kaj kmalu je razvoj dejanskih razmer prevrnil vse kalkulacije pogodbenikov in plačilni sporazumi so morali drug za drugim preživljati fiasco in doživljati nove reforme. Zlati zaklad je padel na minimum in ga v sedanjih vrednostih Nemčija skoraj ne potrebuje. Ta do kljub vsemu moramo priznati, da so Nemci vsaj deloma obdržali etik marke z zlatom. Poleg tega se je začela zadnja dva meseca tudi trgovinska bilanca izboljševati in kaže na presežek.

Nemško gospodarstvo je najbolj zvezano s politiko. Tako poseganje politike v gospodarstvo pozna samo še Sovjetska Rusija. Zato je bodoči razvoj nemškega gospodarstva odvisen predvsem od politike. Tu se bodo pokazale kmalu jasnejše smerice, ker stojimo neposredno pred plebiscitom v Posaarju, ki pomeni mogoče novo dobo tudi v nemški zunanji politiki. Kot smo že omenili, je nemško gospodarstvo v najhujšem stiku s politiko, v kateri se pa da pri narodnem socializmu kaj malo prerokovati in je zato bodočnost nemškega gospodarstva negotova. Posebno pozornost zasluži v Nemčiji zad-

Sportni dogodki v letu 1934

Preteklo leto je bilo tako bogato in uspešno na sportnih dogodkih, da ga po vsej pravici lahko prištevamo k enemu največjih sportnih let. Vse polno smo imeli raznih evropskih in svetovnih prvakov. Uspehi so bili povsod zelo zadovoljivi, borbe izredno napete in preteklo leto je minulo v znamenju mirlučenih priprav za velike svetovne olimpijade, ki se vrši leta 1936 v Berlinu. Pozornost vsega sportnega sveta je bila že to leto obrnjena na Berlin in na podlagi doseženih uspehov je mogoče predvideti, da bo leto 1936 v Berlinu. Pozornost vsega sportnega sveta je bila že to leto obrnjena na Berlin in na podlagi doseženih uspehov je mogoče predvideti, da bo leto 1936 v Berlinu. Pozornost vsega sportnega sveta je bila že to leto obrnjena na Berlin in na podlagi doseženih uspehov je mogoče predvideti, da bo leto 1936 v Berlinu.

nogometu

Na katerega veda dandanes izredno veliko zanimanje po vsem sportnem svetu. Toliko gledavcev kot jih vidimo na nogometnih tekmah, ni na nobeni drugi sportni prireditvi. Vse važnejše tekme v Angliji, Franciji, Italiji, Avstriji, Madžarski, Nemčiji itd. imajo toliko obiskovalcev, da so stadioni do zadnjega kotička zasedeni. 50.000 gledavcev pri teh tekmah je nekaj običajnega. Največje zanimanje pa je vladalo letos po vsem nogometnem svetu za svetovno prvenstvo, ki se je vršilo v Italiji. 16 izbranih narodov se je borilo na italijanskih tleh za najvišji naslov, za svetovno prvenstvo. V finale sta se prešli Italija ter Čehoslovaka in je zmagala Italija sicer težko in s prav neznatno razliko, toda zmaga je, čemur se pa ne smemo čuditi, saj je igrala na svojih tleh in pred svojim občinstvom. Drugi važnejši dogodek v nogometnem svetu v tem letu je srečanje Italije in Anglije v Londonu, kjer sta se oba svetovna prvaka udarila neoficijsko na svetovno prvenstvo. Zmagali so Angleži in tako bi jih prav lahko smatrali za svetovne prvake, a ravno se niso udeležili svetovnih tekem v Italiji.

V našem domačem nogometnem svetu se pa razmere vse drugo prejšnje zadovoljive, tako, da se moramo naravnost čuditi, da je naš nogomet sploh na taki višini. Ako bi bile razmere v nogometnem svetu urejene, potem bi marsikatero inozemsko reprezentanco lahko tolkli in tudi na svetovno prvenstvo v Italijo bi šli. Tako pa moramo doživljati poraz za porazom in le redke uspehe moremo beležiti v tej sportni panogi. Najbolj človeka boli to, ker vemo, da imamo vsaj tak material, kakor ga imajo drugi narodi, a vendar ne moremo ničesar opraviti proti njim. Mesto, da bi napredovali, stojimo na mrtvi točki, če morda celo ne nazadujemo. Mesto, da bi se klubi podpirali v njihovem stremeljenju za napredok, so pri svojem delu ovirani. To se je v preteklem letu najbolj jasno videlo v tekmovalstvu za državno prvenstvo. Samo kvalifikacijske tekme so se odigrale in potem je bilo konec in se še danes ne ve, kdaj se bodo te tekme nadaljevale in na kak način. Torej v tem pogledu se razmere v našem nogometu tudi preteklo leto še niso izboljšale. Nasprotno pa imamo beležiti v

lahki atletiki

velik napredek in lep razmah na vsej štiti. Polno je bilo prireditelj in vse so bile več ali manj zadovoljive in v nekaterih je bil napredek zelo razviden. Največja prireditelj so bile balkanske igre, katerih so se udeležili vsi balkanski narodi in katere so izpadle izredno zadovoljivo, da odlično. Igre so se vršile — kakor znano — v Zagrebu ter jih je izborni organizator Jugoslov. lahkoatletika zveza, tako, da so se o organizaciji letih vsi balkanski narodi izražali samo v superlativih. In tudi kvalitativno smo zelo napredovali: Naši atleti so postavili nove državne in balkanske rekorde in so sedanjemu prvaku, Grkom resno ogrožali primate. Tako so se naši atleti približali prvaku, da bi potrebovali samo par točk in zmaga bi bila naša. Med inozemskimi lahkoatletskimi prireditelji bi bilo omeniti evropsko prvenstvo v Turinu, katerega so se udeležila tudi naša država. Tu pa nismo uspeli. Imeli smo tam prav neznatno reprezentanco in še ta ni imela najboljših moči. Negleda na to pa je bila konkurenca tako ostra, da ne bi mogli dosti opraviti. Ta tekma je pokazala, da malo sili, kako bo približno izgledalo na prihodnjih olimpijskih igrah v Berlinu. Če primerjamo evropske rezultate z ameriškimi, moramo priznati, da bodo v Berlinu še sigurno zmagali Američani in se a prejšnjim naskokom točk. Preidemo na beli sport, na

smučanje

ki je dandanes postalo ljudski sport in ki je zavzelo tak razmah po vseh onih državah, ki imajo priklon za smučanje, kakor nobena druga sportna nje čase pokret za prolivanje potrebni evropski za nemško industrijo doma. Tu se zopet vidi povezanost gospodarskih interesov s političnimi, kajti tak avarijski Nemčiji ima predvsem namen služiti vojaško-defenzivnim in ofenzivnim namenom.

Italija:

Veliki stroški deflacijske politike

V nasprotju s drugimi državami zlatega bloka Italija ne razpolaga s tako velikimi kapitalnimi rezervami. Poleg tega pa je kapitalne rezerve dežele fašizem že v dovolj obilni meri mobiliziral za svojo finančno in gospodarsko politiko. Zato je deflacijska politika, katero vodi Italija, svezana z večjimi atrocijskimi narodnega dohodka kakor drugod. Je pa fašistična deflacijska politika zaradi organizacije gospodarstva veliko bolj vidna kot drugod. Povod drugod se izvršuje zniževanje cen, najmanj v Italiji, po predhodnih sporazumih interesov. V Italiji pa se take stvari enostavno diktirajo. Pozornost zasluži v fašistični Italiji velika javna dela, ki so predvsem usmerjena v melioracije. Smel poskus bi smel imenovati tudi uvedbo 40 urnega tednika v celi vrsti industrij proti koncu leta 1934, nadalje uvedbo družinskih plač s pomočjo posebnega fonda, odstranjevanje žensk iz služb itd. Toda e kakor velikim ženskim silam Italija svojo deflacijsko politiko, je razvidno iz ogromnega poudarka zlate podlage, ki je povzročila, da je Italija začela s devizno-valutnimi ukrepi, kakor smo jih že prej dovolj spoznali v Srednji Evropi. Vse gospodarske težave Italije pa so nazadnje v nemali meri povzročile tudi naklonjenost Italije k sporazumu s Francijo, ki naj bi se celo političnega sporazuma prišel Italiji gospodarske koristi.

panoga. Ogromno je število smučarjev po širnem svetu in precej vode bo še steklo za morje, predno se bo to prodiranje med narode zaustavilo. Tudi v tej sportni panogi smo imeli preteklo leto mnogo prireditelj, povsod je bilo dovolj narodnih in mednarodnih tekem in uspehov imamo tudi letos dovolj beležiti. Najvažnejša prireditelj ne samo za našo državo, temveč za ves sportni svet, je bila mednarodna skakalna tekma v Planici, katere so se udeležili poleg naših najboljših še Norvežani, Avstrijci, sploh vse, kar v skakalnem sportu, tej najtežji smučarski panogi, kaj pomeni. To je bila največja skakalna tekma, kar jih je svet doslej kdaj videl. Naša Planica ter naša skakalnica sta bili tedaj pozornosti vsega sportnega sveta in vse je povpraševalo in se zanimalo za nas. Pa tudi ne brez vzrokov; kajti pri nas so padali svetovni rekordi. 92 m je skočil Birger Ruud, njegov brat Sigmund pa celo 95 m, le škoda, da je padel. In vse to se je zgodilo v naši Planici, na Rožman-Bloudekovi skakalnici. Ta skakalnica je izključno delo naših mojstrov in tudi oni so domnevali veliko občudovanje vsega sportnega sveta. Druge važnejše tekme so bile one za slovensko prvenstvo, ki so se vršile na Poljskem. Tu se je odlikoval naš Heim, ki je dosegel prvenstvo v alpski kombinaciji. In tudi ostali tekmovalci so se v tej hudi konkurenci dokazali zadovoljivo drži. Z uspehi na smučarskem polju moramo biti v preteklem letu prav zadovoljni in v tej sportni panogi bomo že precej dostojno reprezentirali svojo domovino v Garmisch-Partenkirchenu. In v

plavanju

ki je tudi postalo naš narodni sport, smo imeli letos lepe uspehe. Ilirija je postala državni prvak. Sicer pa doma, kjer imamo kvečjemu zaznamovati nazadovanje, ni bilo uspehov, temveč v inozemstvu, kjer se je naše vaterpolo moštvo v ostri konkurenci na evropskih prvenstvih v Magdeburgu plasiralo na častno peto mesto. Tudi na tromeču med Jugoslavijo, Italijo in Madžarsko so dosegli naši igralci še dokaj dobre uspehe in to kljub temu, da nismo mogli nastopiti a svojimi najboljšimi igralci (Wilfani). Drugače pa so vladali v preteklem letu v našem domačem plavalnem sportu zelo neizdravne razmere, ki niso dosti boljše od onih v nogometu. Večne ribarije in nesportni nastopi tirajo naš plavalni sport v prepad in ne bo prej boljše, dokler ne poseže tu vmes energična roka, ki bo napravila red ne glede na desno ali na levo. V

drsanju

ni bilo posebnih prireditelj in tudi posebnih uspehov ne, ker zima ni bila preveč naklonjena našim drsalcem. V Evropi in na svetu sploh pa stoji še vedno na čelu temu lepemu sportu odlična mojstra in svetovna prvaka Norvežanka Sonja Henie ter Dunajčan Karlo Schäfer. Največji uspeh na svetovnem sportnem forumu pa je dosegla naša država na IV. ženskih svetovnih igrah v Londonu, kjer je dosegla v

hazeni svetovno prvenstvo

Najmanj smo mislili, da bomo na tem polju kaj dosegli in zgodilo se je nekaj, česar ni nihče pričakoval: Postali smo svetovni prvaki v hazeni. Naše odlične hazenašice so namreč v finalni tekmi premagale v Londonu češko-slovaško reprezentanco s 6:4. Najbolj značilno je to, da se prav do zadnjega ni vedelo, če se bomo sploh udeležili teh tekem. In kaka škoda bi bila, če se jih ne bi, vemo že zdaj, ko imamo svetovno prvenstvo pod streho. Se eno veliko svetovno prireditelj smo imeli, katere tudi ne smemo prezreti, namreč svetovne telovadne tekme, ki so se vršile v Budimpešti. Pri teh

svetovnih telovadnih tekmah

je bila rekordna udeležba in rekordnih uspehov ni manjkalo. Bile so pa to tudi najtežje tekme, kar jih je doslej bilo. Zmagali so Švicarji in tudi med posamezniki je dosegel prvo mesto Švicar Mack. Važno za te svetovne tekme je dalje to, da so se jih tudi Nemci udeležili in sicer prvič po vojni. Sploh je bila zbrana tedaj v Budimpešti vsa telovadna elita sveta.

Se je bilo nekaj važnejših mednarodnih tekem, od katerih bi pa omenili predvsem one v rokoborbi za balkansko prvenstvo, katerih so se udeležili tudi naši rokoborci. Te tekme so se vršile v Carigradu in naša reprezentanca je zasedla drugo mesto. Odlični slovenski teški atlet Ivan Piroher od mariborskega Maratona je dosegel v svoji kategoriji tretje mesto. Tudi

našega kolesarskega in moto sporta

ki se je začel v preteklem letu tako lepo razvijati, ne smemo pozabiti. K temu razmahu je v nemali meri pripomoglo novozgrajeno dirkališče na igrišču ZSK Hermosa v Šiški, kjer so se vršile vse važnejše kolesarske in moto-dirke. Zanimanje za oba sporta postaja tudi med našim ljudstvom veliko, kar je pokazala udeležba na žanskih dirkah.

Vedno večje zanimanje vlada med občinstvom tudi za table-tenis, ki se pri nas vedno lepe razvija in ki zavzema med sporti, a katerimi se bavi naša mladina, zelo važno mesto. Lumske tekme so pokazale lep napredek. Lawn-tenis se pa tudi letos še ni mogel razširiti. Zdi se, da je ta sport še vedno predrag, ker drugače bi se ga mladina prav gotovo oprljala v večjem številu.

Pri nas se gojijo še nekatere druge panoge, kakor sabljanje, veslanje itd., ki pa imajo zaenkrat v svojih vrstah tako malo mladine, da kaj posebnega o njih ni poročati. Vsem tem panogam bo posvetili v bodoče več pažnje, kajti ti sporti so tako lepi in zlasti za mladino tako privlačni, da zasluži vsa naša podpora.

Zopet smo zaključili eno leto. Izkušnje preteklega leta porabimo v prihodnjem letu, v katerem moramo v vsem svojim silami delati na to, da se v naš sport vpleje pravi sportni duh, da bo naša mladina prava sportna mladina in da bo napredovala, da se bomo lahko uspešno borili na IV. simski ter na XI. letni olimpijadi.

Jadrano letalstvo

Brezmotorna letala so se vzdržala 86 ur v zraku, so dosegla višino 3228 m ter 876 km na daljavo

Pod okriljem ljubljanskega aerokluba se goji tudi jadrano letalstvo, ki ga pri nas še prav malo poznamo. Je pa to sportna panoga, ki sodobno mladino zelo pritegne nase in ki spada med najlepše sporte sploh. Kaj pa je prav za prav jadrano letalstvo? Jadrano letalstvo je — na kratko povedano — letanje po zraku s aeroplani brez motorjev. Pri nas se je ta panoga sporta lepo v zadnjih letih začela tako razvijati, da lahko uganemo

na najboljše uspehe. Število aktivnih letalcev je sicer še majhno, vendar beleži ta sport že danes pri nas take uspehe, da smo jih v resnici lahko veselili. Tudi in brez vsakega brupa delajo mladi pionirji jadrane letalstva, a tem intenzivnejše ter s tem večjimi uspehi. V Ljubljani imajo svojo lepo in veliko delavnico, na Blokah pa svoja vališča.

Zgodovina jadrane letalstva je zelo zanimiva. Začelo se je leta 1896. (Nemec Liliental ter Američanka brata Wright.) Razvilo se je pozneje to letalstvo v motorno letalstvo in zato so jadrano letalstvo opustili. Velik razmah pa je navzelo jadrano letalstvo po vojni in to predvsem v Nemčiji, kateri mirovne pogodbe niso dopuščale graditev motornih letal. Zato so se z vsemi silami vrhili na brezmotorno letanje, v katerem so dosegli kolosalne uspehe. Prvo leto so le bolj tipali, zato tedaj nimajo še kaj posebnega beležiti. Drugo leto, to je leta 1921, so že letali ob pobočjih hribovja in posledica tega je bila, da so se naslednje leto držali že tri ure v zraku. Francosi, ki seveda tudi niso hoteli zaostajati za njimi, so bili še isto leto kar 8 ur v zraku. Do leta 1928. se potem stvar ni pomaknila naprej. Tega leta se je poštevil let 60 kilometrov po izrednem naključju — nekega letalca so namreč zanesli vrtinci nevihte med oblake — in jedral je 60 km daleč. In od tedaj se stvar vedno bolj izpopolnjuje ter razvija, tako, da imamo danes na primer že te-le rekorde: V letenju na daljavo 876 km (Nemec Dittmar). V letenju v višino 3228 m (Nemec na obisku v Južni Ameriki) ter v vztrajnem letenju 86 ur.

Vaš sportni poročevalec se je oglašal v prostorih aerokluba, odtodno v delavnici našega jadrane letalstva. So to prostori v prvem nadstropju hiše na Mestnem trgu 17, kjer je vedno izredno živahno. Tu izdeluje mladina razne tipe jadranih letal, najmlajši, ki še ne smejo letati, pa izdelujejo majhne modele, ki jih potem preizkusajo. Nekak urnik, ki visi na steni, te opozori na agilitost posameznih kandidatov in različno orodje, katerega imajo zelo mnogo ter mnogo posameznih delov, ti je dokaz, da so v tej delavnici samo pridne roke. Vse delo pa vodi, nadzira ter napravlja narčne za posamezne tipe letal, docent ljubljanske univerze g. ing. Kuželj, ki je duša vsega tega gibanja. V delavnici je načelnik propagandnega oddelka vs razkazal in obrazložil vsemu poročevalcu. Je to ogromno delo, ki zahteva veliko volje, potrpežljivosti in izredne natančnosti. Vsek del — da najmanjši delček letala — je umetnost zase in le, ki se za to uporablja, mora biti najfinjši, brez najmanjše hibe. Na kratko: To je precizno delo, kateremu ne najdeš zlepa primere.

Vaš poročevalec je stavljal na navzočega predsednika Aerokluba g. Rada Hrbarja nekaj vprašanj, kateremu je ljubeznivi predsednik radovolje ustregel.

Kaj je namen in smisel jadrane letalstva, g. predsednik?

V prvi vrsti je to nekaka priprava za letalce s motornimi letali (Nemci, Rusi). Na drugi strani raziskuje jadrano letalstvo atmosfere prilike ter znanosti v zraku, vetrnih, in sili tudi prenosni ter načinu gradnje letal. Sploh je jadrano letalstvo toliko koristnega prineslo na tem polju, kakor ne kmalu kaka druga raziskavanja.

Ali ima jadrano letalstvo tudi kakšno vzgojno vrednost in vzgojni pomen?

Da in še celo izredno velik. Kajti naša mladina mora delati v delavnici mesece in mesece, preden napravi kake letalo. Vsek posameznik mora delati za interese skupnosti. Če kje, pride pri jadrane letalstvu izrek: oseba nič — celota vse, do popol-

„Slovenec“ svojim naročnikom!

V slučaju smrtné nesreče „Slovenec“ naročnika se izplača njegovim dedičem 15.000 ali 10.000 Din podpore

»Slovenec« šteje svoje naročnike v veliki mieri in pred vsem med delovnimi sloji, ki so najbolj izpostavljeni velikim smrtnim nevarnostim, s katerimi je združeno njihovo poklicno delo. Predvsem na te delovne sloje — a splošno na vse svoje naročnike je mislil »Slovenec«, ko se je odločil za socialno podporo

15.000 in 10.000 Din,

ki jo izplača v slučaju smrtné nezgode za vsakega naročnika »Slovenca«. Podpora se izplača po dolžnem pravilniku ponesrečenčevi rodbini ali ponesrečenčevim pravnim naslednikom. Določbe o upravičenosti in izplačilu podpore vsebuje pravilnik, ki naj ga vsak dobro prebere in shrani.

PRAVILNIK

1. Dedičem rednega naročnika vsakdanje izdaje dnevnika »Slovenca« izplača uprava lista v slučaju smrtné nesreče podporo v znesku 15.000 oziroma 10.000 Din.

2. Za rednega naročnika »Slovenca« imamo tistega, na čigar naslov list prihaja. Če sta na naslovu označeni dve ali več oseb, se v slučaju smrtné nesreče enega ali teh vzajemnih naročnikov prisodi dedičem del podpore, ako so seveda izpolnjeni vsi pogoji. Če bi n. pr. bile naročene in v naslovu označene tri osebe, pa bi se ena od teh smrtno ponesrečila, bi dobili dediči tretjino podpore. Razume se, da se tvrdke, ki lista ne dobivajo na določeno osebo, pri podpori ne morejo upoštevati.

3. Dediči rednega naročnika, ki se smrtno ponesreči, dobe 10.000 Din podpore, če je imel naročnik, ko se je ponesrečil, za isti mesec list plačan in so dani vsi drugi pogoji po tem pravilniku; dediči rednega naročnika, ki ima naročnino plačano za najmanj pol leta naprej, pa imajo pod istimi pogoji pravico do podpore v znesku 15.000 Din.

4. Podpora se izplača za tiste smrtné nesreče, ki nastanejo brez krivde ponesrečenca; torej nesreče, ki jih ponesrečenec sam ne povzroči in ni zanje in njihove posledice odgovoren, pa je posledica nesreče takojšnja smrt ali nepopravljiva poškodba, ki jo povzroči neposredno posledica nesreče. Podpora se ne izplača za smrtné nesreče, ki nastanejo zaradi krivde ponesrečenca, ali zaradi drugih vzrokov, ki niso posledica nesreče. Podpora se ne izplača za smrtné nesreče, ki nastanejo zaradi krivde ponesrečenca, ali zaradi drugih vzrokov, ki niso posledica nesreče. Podpora se ne izplača za smrtné nesreče, ki nastanejo zaradi krivde ponesrečenca, ali zaradi drugih vzrokov, ki niso posledica nesreče.

Jadrano letalo se dviga. (Na sliki se vidi vrh, a katero so pomočniki potegnili letalo s tali.)

nega izkaza. To se pokaže zlasti pri vajah, odnoses letanju na terenu, kjer mora po devet in več oseb upravljati letalo na vrh samo zato, da se more potem posameznik dvigniti v zračne višave. Pri tej priliki bi tudi omenili, da si mladina krepi pogum, da ne omenjam stalne in izredne prisotnosti duha, ki je potrebna pri tem sportu.

Povejte mi, prosim, g. predsednik, nekaj o našem jadrane letalstvu.

Pri nas smo začeli pred 6 leti, a delo tedaj ni moglo tako uspešno napredovati, ker smo imeli ravno ob istem času največ posla z našim »Lojzatom« in z graditvijo aerodroma. Ponovno smo začeli pred dvema letoma in — kakor vidite — ne brez uspeha. Imeli smo sicer precej težav, zlasti finančnih — začeli smo s 300 dinarji — a poguma kljub temu nismo izgubili. Do lanskega leta je bilo samo kakih 8 moč, ki so se bavili s to sportno panogo, a se je še istega leta število precej zvišalo. Prvo letalo smo si zgradili leta 1928. — Šolski tip, lanske leto pa smo dobili drugo, tipe »Zelena postac«. Tudi to letalo je le prehodni tip. Letos spomladi smo šli a šolo na preizkušene terene na Bloke (Novo vas), kjer nam gre tamkajšnji posestnik in gostilničar g. Modic v vsakem pogledu na roke. Šola je imela lepe rezultate in to kljub temu, da smo delali brez sredstev. Toda sedaj izgleda, da bo tudi v finančnem pogledu boljše, ker imamo zagotovljeno podporo in šola, ki je izredno velikega pomena tako v narodnem kakor v državnoobrambenem pogledu, se bo lahko še lepše razvijala.

Koliko jadranih letalcev pa še imamo pri nas?

42, in sicer 31 z izpitom A, 7 z izpitom B ter 3 z izpitom C. Ker smo že ravno pri izpitih, bi bilo mogoče dobro, da tudi naša javnost izve, kaj obsegajo ti izpiti. Pri izpitu A se zahteva, da leti letalec 30 sekund ter da brezhibno pristane. Za izpit B pa mora napraviti pet polotov, vsakega nad eno minuto, enega od teh v obliki črke »S«. C izpit pa je precej težji. Zahteva se jadranje 5 minut nad starino točko in pristaneč brez vsake poškodbe. In končno bi še pripomnil, da je bil upeljan še D izpit, ki zahteva popolnega jadralka. Jadrati mora v zraku pet ur, 1000 m nad starino točko ter mora napraviti 50 km poti v zraku. Do meseca avgusta leta 1934 je bilo na vsem svetu 20 ljudi, ki so imeli ta izpit.

Se marsikaj sva se pogovorila s gospodom predsednikom o tej lepi sportni panogi. Zelo ljubozni so bili tudi vsi ostali gospodje, zlasti docent g. ing. Kuželj in načelnik propagandnega oddelka, ki sta mi vse obrazložila ter me upeljala v vse tajnosti tega krasnega sporta, ki se bo, kakor se zdi, tudi pri nas razvil do one višine, kakor pri drugih narodih. Gospodje so me povabili tudi na Bloke, na praktično letanje, naker smo se poslovili z željo, da se zopet kmalu vidimo.

nesrečo ali so za nesrečo in njene posledice odgovorni.

5. Smrtné nesreče, za katere se dele podpore, so: a) nesreče pri izvrševanju poklicnega dela v poljedelstvu, pri živinoreji in v gozdu, v obrtnih in industrijskih obratih in podjetjih; b) nesreče na vozilih sploh in železniške nesreče; c) nesreče vsled strele, ognja in povodnji; d) nesreče vsled strupenega pika in stekline.

6. Pri katastrofalnih nesrečah, ki zahtevajo več človeških življenj, se da podpora največ 50.000 Din, katere se v enakih delih razdeli med prizadete upravičence.

7. Dediči tistih, ki so se samovoljno ali vsled očite lahkomišelnosti ali v dušni zmedenosti smrtno ponesrečili, nimajo pravice do podpore; enako ne dediči tistih, ki so se ponesrečili po krivdi tretjih oseb in pravnih oseb, ki so zmogne dati odškodnino.

8. Za nesreče se ne smatrajo umori, kap, smrtni slučaj, ki so posledice bolezni, telesnih hib in telesnih poškodb ali nastanejo vsled trajnega prenapora telesnih sil. Podpora se tudi ne izplačuje za nesreče, ki so nastale vsled pijanosti ponesrečenca. Izvzete so tudi nesreče v slučaju vojne, vstaj, revolucij, demonstracij, nesreče pri pretepih, če se je pretepa ponesrečenec ali dedič udeleževal, nesreče na lovu, pri tekmah, pri vožnji z motornimi vozili brez izpita, nesreče pri letalih in podmornicah, nesreče pri izdelovanju in izven poklicnem uporabljanju razstrelil in eksplozivnih snovi.

9. Za smrtno nesrečo se izplača podpora na prošnjo, ki jo na upravo lista vložijo upravičenci. Prošnja mora vsebovati tudi izjavo, da prošilec v celoti pristane na pogoje tega pravilnika. Priložiti je treba prošnji zdravniško ugotovitev smrtné nesreče.

10. Uprava lista ugotovi, če so izpolnjeni vsi pogoji za izplačilo podpore. Nesporazumljenja rešuje posebna komisija treh članov, v katero imenujejo dediči enega člana, uprava enega, tretji pa je dr. Miha Krek, odvetnik v Ljubljani. Proti razsodbi te komisije ni priziva. Člena brez vsakega odbitka.

12. Pravica do podpor traja do preklica v

11. Ko se slučaj smrtné nesreče ugotovi, so podpora izplača zakonitim dedičem ponesrečenčevemu »Slovenec«.

Srečno novo leto želiš sledeče ljubljanske tvrdke:

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim
odjemalcem

A. VERBAJS, Gosposvetska 10

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim naročnikom in gostom
BRICELJ IVAN, Ljubljana, Tyrševa c. 15
pleskar, ličar, sobo- in črkoslikar ter
gostilničar v Štepanji vasi na Planinarju

Srečno novo leto 1935
želi svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem
Franc Dolinar, Ljubljana
parna pekarna in slaščičarna
Poljanska cesta 19 in Pred škofijo 11

Srečno novo leto
Ivan Kapelj, Ljubljana VII
bakrarstvo in kotlarstvo

Srečno in veselo novo leto!
Tovarniška zaloga usnja
J. LAVRIČ
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1 — Telefon štev. 31-56

Svojim cenjenim gostom
želita srečno in veselo novo leto
IGNACIJ in HELENA BANKO
gostilna pri „Nacetu“ — LJUBLJANA — Kette-Murnova c.
(Šmartinska c.)

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi vsem cenj. naročnikom
TONE MALGAJ
družba s o. z.
stavbeni, pohištveni pleskar in ličar, sobo- in črkoslikar
LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

VOJIM CENJENIM GOSTOM
prav srečno novo
leto 1935

Restavracija **6** „Pri šestici“
REZI ZALAZNIK

★
Srečno
in veselo
novo leto 1935
želi vsem cenjenim
odjemalcem

JAKOB TRČEK

parna pekarna LJUBLJANA Breg št. 4

IMPORT **Josip Bergman** EKSPORT
parna topilnica loja — industrija črev
Ljubljana, Poljanska cesta štev. 85, 87
Tel. št. 20-61 — Št. čk. zavoda 11.100 — Tek. rač. pri Ljublj. Kred. banki

Srečno novo leto vsem cenjenim naročnikom želi
Franc Rebernik, Ljubljana
pleskarstvo in ličarstvo — Komenskega ul. 22, tel. 3177

Srečno
in zadovoljno novo leto
1935
želi cenj. odjemalcem
in se priporoča za nadaljno naklonjenost
KARL PRELOG, Ljubljana
trgovina voine, bombaža in galanterije
Na debelo: Gosposka ulica št. 3
Na drobno: Stari trg 12
Židovska ulica 4

Veselo novo leto želi

lekarna dr. G. Piccoli
Ljubljana — nasproti »Nebotičnika«

Srečno novo leto želi
Jakob in Ana Petrič, mesarija
Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Prodajalna **H. NIČMAN**
Ljubljana, Kopitarjeva ulica
vsem cenj. odjemalcem blagoslovljeno
novo leto

Srečno novo leto želim
cenj. odjemalcem ter se za nadaljna naročila
priporočam
FRANC KOSMAČ
splošno ključavničarstvo
Ljubljana, Jeranova 5

Leopold Rijavec, Ljubljana
krojaški mojster, Miklošičeva cesta 7
želi
srečno novo leto
cenjenim naročnikom
in se priporoča za nadaljno naklonjenost.

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem in se
nadalje priporoča

Anica Lukman, Ljubljana
trgovina z meš. blagom — Stari trg 30

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem cenj. odjemalcem
JOSIP MUSAR, mesar
LJUBLJANA
SV. PETRA C. 61 — MESNICA
SOLSKI DREVORED - STOJNICA

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka
F. I. GORIČAR
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

VESELO
NOVO
LETO!

Jože Koprivc - Ljubljana
mesar
Šolski drevored in Vidovdanska c. 20

Vsem svojim cenjenim odjemalcem
želi
srečno in veselo novo leto

JOS. ŠUMI
NASL. D. & E. HRIBAR
tovarna bonbonov in peciva
V LJUBLJANI

POTOČNIK JOŽE
izdelovatelj lesenih stopnic
Sp. Šiška — Jernejeva cesta 19 — Ljubljana VII.

IVAN PERDAN, nasl.
Specerijska in kolonialna trgovina
Ljubljana, Krekov trg

Srečno novo leto želi svojim cenjenim
odjemalcem
A. Gastraun
trgovina
dežnikov in solčnikov (lastni izdelki)
Ljubljana, Prešernova ulica 42

Srečno in veselo novo leto 1935 želi
F. Ostrelič, Ljubljana, Vegova ul. 12
trgovina mešanega blaga

SREČNO
IN USPEHA POLNO LETO
cenjenim odjemalcem in trgovskim prijateljem
Ant. Krisper — Ljubljana
Mestni trg

VESELO NOVO LETO
želi vsem znancem in prijateljem
GRADBENO IN TESARSKO PODJETJE
ANTON MAVRIČ
mestni stavbenik in sodni izvedenec v Ljubljani
Pisarna v lastni trinadstropni hiši na Tyrševi cesti št. 55
Telefon 33-82
Priporoča se tudi v novem letu za naklonjenost
in mnogoštevilni obisk

Veselo novo leto!
L. Mikuš, Ljubljana, Mestni trg 15
Na veliko! — DEŽNIKI! — Na malo!
Ustanovljeno leta 1839

VESELO SREČNO NOVO LETO 1935
želi

lekarna
TRNKOCZY
Ljubljana

THE REX CO. IDEAL-ERIKA
želi vsem
cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto 1935
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10 — TELEFON ŠTEV. 22-68

Srečno novo leto želi
parfumerija **STRMOLI**
Ljubljana, Pod Trančo štev. 1

Kavarna „**TABOR**“
želi svojim cenjenim gostom srečno in veselo novo leto!
IVAN in ZOFIJA FLERIN

Srečno
novo
leto

vsem cenjenim odjemalcem in konsumentom
našega piva, špirta in kvasa želi

Pivovarna „**UNION**“
d. d.
Ljubljana

Foto-atelje in trgovina s foto-potrebščinami
D. ROVSEK
Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

Srečno novo leto 1935
želi vsem trgovcem, obrtnikom,
industrijalcem in tiskarjem

»GROM«
carinsko-posredniški in špeditijski biro
LJUBLJANA

Lekarna LEUSTEK
Ljubljana, Resljeva cesta 1

JOSIP REBEK
ključavničar
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 7

BETI OREHEK
zajtrkovalnica in vinska klet
Ljubljana, Kolodvorska ulica 26

Srečno novo leto želi
NIKO ZUPAN
parna pekarna LJUBLJANA Dunajska c. 58

Vsem cenj. gostom
in odjemalcem želi srečno in veselo novo leto
Leopold Zupančič, Ljubljana, legličeva 15
posestnik in gostilničar

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem
J. Rozman, Ljubljana, Sv. Petra c. št. 85
izdelava in eksport pristnih kranjskih klobas

Stavbeno in umetno mizarstvo
A. ROJINA & CO., LJUBLJANA
Slomškova ulica — Kolodvorska ulica

Veselo in srečno novo leto želi
modna trgovina
T. EGER
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2

Srečno novo leto želi vsem svojim naročnikom,
prijateljem in znancem
FRAN ERJAVEC, trgovina z usnjem
Ljubljana, Stari trg 18

KAVARNA PREŠEREN
Ljubljana, Sv. Petra nasip
Karol in Poldi Polajnar

Frančiška Ocvirk
Ljubljana, Poljanska cesta 53

Veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem
MARIJA OSTERSEK, mlekarica
Ljubljana, Sv. Petra cesta 30

Zavod za snaženje oken in stanovanj
VIKTOR TRAPEČAR
Ljubljana, Židovska steza 4/I.

Srečno
novo leto želi
TEODOR KORN
klepar, krovec in inštalater
Ljubljana, Poljanska cesta 8

★
Veselo
in srečno novo
leto 1935

želi
vsem
svojim
cenjenim
odjemalcem
in prijateljem

FILIP BIZJAK
krznarstvo

Ljubljana, Kongresni trg št. 8

ANTON MERHAR
pletarska delavnica
Ljubljana, Sv. Petra cesta 22

Srečno in veselo novo leto želi cenjenim
naročnikom in odjemalcem

JOS. ROJINA, Ljubljana
konfekcija - modno krojaštvo
industrija perila na debelo

Srečno in veselo Novo leto
želi svojim odjemalcem
IVAN KRALJ
splošno ključavničarstvo
Gregorčičeva ul. 5 LJUBLJANA Rimska cesta 4

Srečno
novo leto
želi tiskarjem

IVAN KREGAR
izdelovanje vseh kovinskih
predmetov in kromiranje
LJUBLJANA, ZRINJSKEGA CESTA 3

IVAN SAJOVIC
splošno čevljarstvo in specialist za ortopedična
obuvala
Ljubljana, Novi trg 4

Srečno novo leto želi

TEREZIJA MARINKO
trgovina z mešanim blagom
Ljubljana, Prisojna ulica 7

Srečno in veselo novo leto želi
IVAN in MARIJA MARINSEK
restavracija — Ljubljana, Prečna ul. 6
Kupujejo se tudi konji za klanje.

Kavarna »CENTRAL« in vinotoč
ANA MIHOLIC
Ljubljana, Sv. Petra nasip
želi srečno in veselo novo leto 1935

Srečno novo leto želi
FRAN in MARIJA NOVLIJAN
mesarija in prekajevalnica
Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Srečno novo leto!
»UNION« kisarna, d. z. o. z.
LJUBLJANA-MOSTE

SREČNO
IN VESELO NOVO LETO
vsem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in znancem želi

IVAN N. ADAMIČ
prva kranjska vrvarna Ljubljana Sv. Petra cesta št. 31

Maribor, Vetrinjska ulica 20
Celje, Kralja Petra cesta 33
Kamnik, Šutna 4

**SREČNO IN VESELO
NOVO
LETO
1935**

**KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE**

PREJ K. T. D. **LJUBLJANA**
KOPITARJEVA 6
II. NADSTROPJE

Veselo novo leto!
Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ
delikatesa in specerija
LJUBLJANA, Stritarjeva ul.

Srečno novo leto želi
tiskarjem **IVAN PENGOV**, kiparstvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. 20

IVAN SREBOT
čevljarji mojster
Ljubljana, Ravnikarjeva ulica 15

Srečno in veselo novo leto želi
SRŠEN CIRIL
Zavod za snaženje oken in parketov
LJUBLJANA, Kongresni trg 8

Srečno novo leto 1935 želi
STRGULEC PAVEL
izdelovatelj železnih postelj in posteljnih mrež
LJUBLJANA

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem
J. STRUNA
slaščičar — Ljubljana VII.

Slivar Albin
podobar in pozlatař

Trnovo, Karunova ulica 6

Srečno novo leto želi vsem cenj. naročnikom
VIRNIK LUDVIK
modno krojaštvo za dame in gospode
LJUBLJANA, HRENOVA ULICA 17

Mesarija
IVANA ZUPANCIC
Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Srečno novo leto želi
MIRKO BOGATAJ
specijalna trgovina s klobuki
Ljubljana, Stari trg 14

Srečno novo leto želi
veletrgovina galanterije in pletenin
OSVALD DOBEIC
Ljubljana, Pred škofijo 15

LJUBLJANSKI OBLAČILNI BAZAR
Ljubljana, Mestni trg 6

Alojzij Brečelnik
mesar in prekajevalec
Ljubljana VII, Celovška c. 93

Ivana Gorše, Ljubljana
restavracija »Novi svet«
Gospodsvetska cesta 14

Veselo in srečno novo leto želi
Elsa in Otto Habenberger
gostilna in zajtrkovalnica
Tavčarjeva ulica

A. PINTAR
trgovina s specerijskim in kolonialnim blagom
Ljubljana, Gospodsvetska cesta 14

Srečno in veselo novo leto želi
KANTE IVAN
pekarna
Ljubljana, Kolesarska ulica 4
podružnica Rimska cesta 1

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in znancem, ter se priporoča
za obilen obisk manufakturna trgovina
J. TOMŠIČ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38

Srečno in veselo novo leto
želi svojim odjemalcem
Ivan in Franja Javornik
mesarija — Ljubljana
Domobranska 7 — Wolfova 12 — Šolski drevored

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
naročnikom in se priporoča
Matej Orehek
Eksport »ORO«-čevljev
ročnega dela in modna trgovina
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26

Srečno novo leto!
I. Marchiotti
trgovina z usnjem
Ljubljana, Sv. Petra cesta 30

Srečno in veselo novo leto 1935
A. & E. SKABERNE

Srečno novo leto želi
I. A. SUNARA, vinotoč
Cankarjevo nabrežje št. 5

Srečno in veselo novo leto želi
JOSIP SEMRL, modno krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ulica 26

AL. SIMNOVEC
modna krojačnica
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 25

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj.
odjemalcem
IVAN TOME, čevljarji mojster
LJUBLJANA

MAR. VOLK-KOŠMERL
Prvo jugoslovansko izdelovanje drož
Ljubljana - Telefon 3312

Vsem cenj. damam in gospodom se za izkazano zaupanje in poset zahvaljuje ter se za nadaljno naklonjenost priporoča

brivski in damski česalni salon
Gjud Aleksander
Ljubljana, Kongresni trg št. 6

Srečno novo leto želi
svojim cenjenim gostom
gostilna pri »Kolo vratarju«
Ljubljana, Pred škofijo 14

Srečno novo leto želi
J. VILHAR
urar in trgovec z zlatino, srebrnino
in optičnimi predmeti
Ljubljana, Sv. Petra cesta 36

Srečno novo leto želi cenj. naročnikom
LOVRO ROZMAN
specijalna delavnica tehtnic
Ljubljana, Pred Prulami šte. 5
Telefon 29-97

Blagoslovljeno in srečno novo leto želi
Aleksander Götzl
Ljubljana, Tyrševa cesta 17
(poleg kavarne »Evropa«)
OKVIRJI: najmodernejšje oblike, izdelovanje
lesenih lestencev (lustr). vsakovrstna pozla-
čenja in popravila. Popravila in naprava oltarjev

Srečno novo leto 1935 želi svojim
cenjenim gostom in prijateljem
KAVARNA »EVROPA«
V LJUBLJANI
Anton in Terezija Tonejc

AVGUST KOBILICA
tapetnik in dekorater — Ljubljana
Dunajska cesta 25, vhod Dvofakova ul. 3, dvorišče

Vsem svojim naročnikom in odjemalcem želi srečno in veselo
novo leto in se priporoča v nadalje
VIKTOR KLESNIK
sedlar, jermnar in torbar
Ljubljana, Poljanska cesta 49

IVAN ZUPANČIČ
izdelovatelj metla
Ljubljana, Kersnikova ulica št. 3

J. SAJOVIC
splošno mizarstvo
Ljubljana, — Fügnerjeva ul. 13

★
Srečno
novo leto
želi

Angelo Battelino
mestni stavbenik - Ljubljana VII.
Aljaževa ulica 35
Telefon 33-39

Srečno in veselo novo leto želi
ALBINA BOGATAJ
salon perila — Ljubljana, Gradišče 13

Juvelir
ALOJZ FUCHS
Ljubljana, Šelenburgova ulica 4

KOZINA ANTON
matematično-mehanična delavnica
Ljubljana, Šmartinska cesta 8

Srečno in veselo novo leto vsem
cenjenim odjemalcem
želita
Milko in Marija Slamič
mesarija — Ljubljana — Jegličeva 10

LJUBLJANA, POLEG TROMOSTOVJA

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenj. gostom
»Sokolov Joško«
Ljubljana, Pred škofijo 18

Prva Jugoslovanska tovarna
dežnikov in nogavic
Iosip Vidmar
Prešernova ulica — Pred škofijo 19

Srečno in
veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom
Martin Bujas, Ljubljana
lastnik vinotoča — Prešernova ulica 5

Veselo novo leto želi
JOS. R. PUH
Ljubljana, Gradaška ulica 22

G. Besednik in drug, Ljubljana
trgovina in industrija protez, kirurških
instrumentov, ortoped. aparatov, bandaž
in obvezilne robe
Prešernova ulica 5 — Telefon št. 2439

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenjenim
gostom in odjemalcem
ANDREJ BELIČ
trgovec in gostilničar
Sp. Šiška, Kavškova ulica šte. 18

Srečno novo leto želi
KAVARNA VOSPERNIK
Ljubljana, Stari trg 32

Srečno, blagoslovljeno novo leto
vsem cenjenim odjemalcem želi
Janežič Josipina, Ljubljana
mlekarna — Poljanska cesta 3

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
naročnikom ter se priporoča
Pogačnik Matko
knjigoveznica in gal. delavnica
Ljubljana, Kongresni trg šte. 12

Srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
veletrgovina usnja
Brata Moskovici, Ljubljana

Priporočava svojo veliko zalogo
spodnjega in gornjega usnja po najnižjih
dnevni cenah. Vse strojarske
maščobe, fištran in degras kakor
strojila (ekstrakti) ter usniarske
kemikalije na zalogi.
Telefon 25-15

FRAN IGLIČ
krojaški atelje
Ljubljana, Pražakova ulica 10

Brata Eberl nasl.
CERNE, MARTINC & CO. dr. z o. z.
pleskarstvo, likarstvo in črkoslikarstvo
LJUBLJANA, Vošnjakova ulica

Česalni salon za dame
ERNA FETTICH-FRANKHEIM
Ljubljana, Kongresni trg 19

Juvelir in zlatar
LUDOVIK CERNE
Ljubljana, Wolfova ulica 5

A. ČESNOVAR NASL.
BOGATAJ FRANCKA
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA
Kolodvorska ul. 33

Pekarija
IVAN ARBI
Ljubljana, Zvezdarska ulica 4

Delikatesna trgovina
IV. BUZZOLINI
Ljubljana, Lingarjeva ulica

KATI BEGUŠ
trgovina z mešanim blagom
Ljubljana, Vidovdanska cesta 2

Srečno novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem
Antonija Gutnik
mesarija — Glince, Tržaška cesta 5

SREČNO NOVO LETO ŽELI
vsem svojim odjemalcem (trdka)
BOGDAN ŽILIČ
DUNAJSKA CESTA 11

Veselo novo leto
želita vsem svojim odjemalcem
PAVEL in Marija ŠIMENC
Vrtnarija: Sv. Križ — Cvetličarna: Sv. Petra c. 33

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem
in se še nadalje priporoča
Vinko Podobnik
trgovina s kurivom
Ljubljana, Tržaška c. 16 — Tel. 33-13

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. gostom
ALOJZIJA GORJUP, gostilna
Ljubljana, Hribarjevo nabrežje

Srečno novo leto
vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem
Andrej Dolinar
parna pekarna
Bohoričeva 1 in vogal Šmartinske ceste

Srečno in veselo novo leto želi svojim
cenjenim odjemalcem
ANTON in ALOJZIJA KEBER
Bohoričeva ul. 4 in podr. Moste, Društvena 21

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI**

Srečno novo leto
HOTEL IN RESTAVRACIJA LLOYD
MARIJA BUČAR
Ljubljana, Sv. Petra cesta 7

FRANC JAGER
tapetnik
Ljubljana, Sv. Petra nasip
Tel. 20-42

Srečno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem in se priporoča
Ocvirk Rudolf
mesarija
Kolodvorska 35 Šiška Medvedova

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želi in se priporoča
Vižintin Ivan
mestni zidarski mojster v Ljubljani
Močnikova ul. 13 — telef. št. 3777

Specijalno artistični atelje za črkoslikarstvo
PRISTOU & BRICELJ
Sv. Petra c. 39 LJUBLJANA Resljeva c. 4
Telefon 2908

Srečno in veselo novo leto želi trdka
IVANKA VRHUNC
trgovina s kurivom
Ljubljana, Bohoričeva ul. 25

HAVLIČEK FRAN
konces. elektrotehnično podjetje
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
Hotel »Soča«, dvorišče — Telefon št. 3421

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem trdka
I. KNEZ — Ljubljana

VRABEC ALOJZIJ
splošno kleparstvo
Ljubljana, Sv. Petra nasip 41

Srečno novo leto želijo mariborske tvrdke

„KRISTAL“ D. D.
tovarne ogledal in brušenega stekla
podružnica: Ljubljana, Tyrševa cesta 14
Telefon interurban 3075
Centrala: Maribor, Koroška c. 32
Telefon int. 2132 Brzjavni: Kristal, Maribor

IVAN SOJČ
kipar in pozlatar
Maribor, Razlagova ulica 22

RACIČ IVANA
restavracija Gambrius
Maribor, Gregorčičeva ul. 29

Gostilna »MALE BENETKE«
JOSIPINA DABRINGER
Maribor, Pristan št. 13

FRANC CVERLIN
krojaštvo in konfekcija
Maribor, Gosposka ul. 32

Pavla Jančer
restavracija „Pri zamorcu“
Maribor, Gosposka ulica

Ferdo Babič
stavbeni umet. ključavničar in avtogenično
varenje ter popravila vsakovrstnih tehnic
Maribor, Židovska ulica 4

H. EGGER
sedlarstvo, jermenarstvo in torbarstvo
Gosposka ul. 13
Telefon 2615

Srečno in veselo novo leto
vošči članom in našemu poslovnemu občinstvu
Hranilnica in posojilnica
r. z. o. z.
društva katoliških mojstrov
v Mariboru

Ivan Koražija
železnina
Maribor, Aleksandrova c. 42
vogal Meljske c. 1

Franc Filipič
mesarija
Maribor, Jurčičeva ulica 8

FRANC NOVAK
pohištvo, vložke, tapetnistvo in dekoracije
Maribor, Koroška cesta 8

Tovarna zamaškov
J. A. KONEGGER
Studenci pri Mariboru

MARIJA PESEK
gostilna
Radvanje 25

POLDI LEBEN - EIGI
damski frizerski salon
Gosposka 28
Maribor

Srečno novo leto želi
MAKS PUCHER
modni predmeti za dame in gospode, perilo,
platno, belo blago, pletenine in drobno blago
Maribor, Gosposka 19

FRANC GERT
svečarna
Maribor, Gosposka ulica

Veletrgovina z vinom
PUGEL & ROSSMAN
MARIBOR

„EXPEDIT“
Mednarodna špedicija
družba z. o. z. Maribor
Cankarjeva ul. 26

HOTEL „MERAN“
L. FRIEDL
Maribor, Aleksandrova cesta

Gostilna MANDL
MANDL ROZA
Radvanje

Franc in Julijana Šunko
gostilna
Radvanje

ADALBERT GUSEL
veležganjarna
izdelovanje likerjev in sadnih sokov
Maribor, Aleksandrova cesta

IVO STAUDINGER
pohištvo in stavbeno mizarstvo
Maribor, Mlinska 17

KARL ROBAUS
pekarna
Maribor, Koroška 24

IV. KOVAC
trgovina s specerijo in dež. pridelki
zaloga kvasa in diaslada
Maribor
Frankopanska ulica 15
in Jezdarska ulica 8 in 5

GUSTAV BERNHARD
trgovina s steklom in porcelanom
Maribor, Aleksandrova cesta 17

Srečno novo leto voščim vsem svojim
odjemalcem in znancem
RAMSAK JOSIP
sodar
Maribor, Meljska cesta 10

A. SPRAGER
elektrotehnično podjetje
Maribor, Vetrinjska 14

FELIKS SKRABL
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ulica 11

FRANC KOCJAN
elektrotehnik
Maribor, Koroška c. 8 - Telefon 29-05

JUGOTEKSTIL
d. z. o. z.
Maribor

RADIO MARIBOR
r. z. o. z.
Glavni trg 1, vogal - drž. most

VILJEM HEINZ
knjigarna in papirnica
Maribor

Restavracija pri Glavni pošti
TEREZIJA PAVLIČ
gostilničarka
Maribor, Stolna ulica 10

Srečno in veselo novo leto 1935 želi

HERMANN WÖGERER

VELEKLAVNICA — TOVARNA KLOBAS,
MESNIH IZDELKOV, MASTI IN KONZERV

MARIBOR

IVAN KELBIČ
trgovina s mešanim blagom
Maribor, Meljska cesta 38

JAKOB SENEKOVIC
slikar in pleskar
Maribor, Vojašniška ulica 13
Sprejema in izvršuje vsa slikarska dela po najnižjih cenah

DOLČEK & MARINI
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ul. 27

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim obiskovalcem
in se priporoča za nadaljno naklonjenost
Kolodvorska restavracija Zidani most
in hotel „Mariborski dvor“ v Mariboru
Tomo Majer

KRUH „TURIST“
Glavna zaloga:
A. FEIERTAG
pekarna
Maribor
Betnav-
ska 43
Tel.
2824

Podružnice:
Ulica X. okto-
bra št. 5,
Glavni trg 14.
trgovina
Skaza
Tel.
2824

ERNEST ZELENKA
zaloga pohištva
Maribor, Ulica 10. oktobra

Jos. Tscheligi
pivovarna in žganjarna
Maribor, Koroška cesta 2

IVAN ZIVIC
gradbeno podjetje
Maribor, Smetanova 33 — Telefon št. 22-77

Prav srečno in veselo novo leto želi
KLANJSEK FRANJO
Maribor, Glavni trg

RUDOLF KIFFMANN
mestni stavbenik

Maribor, Meljska cesta 25

Inž. arh. Jelenec & inž. Slajmer
gradbeno podjetje in tehnična pisarna d. z. o. z.
Maribor, Vrazova ulica 11 — Tel. 2212

KARITAS MARIBOR
OROŽNOVA ULICA 8

S korajžo v NOVO LETO!
Najhujših skrbi pa se re-
šite vsi z zavarovanjem

KARITAS

želi vsem zavarovancem zastopnikom in sotrudnikom srečno ter blagoslovljeno novo leto!

Veselo in srečno novo leto želi vsem odjemalcem
BEZJAK IVAN, sedlar
Maribor, Cvetlična ulica 33

FIDLER JERNEJ
mesar in prekajevalec
Glavni trg, stojnica - Podružnica: Gosposka, vogel Gregorčičeve

K. ŽNIDERIČ
trgovina mesnih izdelkov in delikates
Maribor, Glavni trg 11

BOGOMIR DIVJAK
mehanična delavnica in trgovina dvokoles
Maribor, Glavni trg št. 17

KONRAD MIHELIC
krojaški atelje
Maribor, Glavni trg 23

FRANC FILIPIČ
pečar
Maribor, Mlinska ul. 31

Srečno novo leto želi vsem svojim gostom in znancem
GOSTILNA SAFARIČ
Maribor, Splavarska ulica 5

A. ROBINSKAK
produkcija čevljev
Maribor, Slomškov trg 8

„TRANSPORT“
mednarodni prevozi
Maribor, Aleksandrova c. 57

IVAN LORBER
slikar
Maribor, Vetrinjska ul. 5

„Kavarna Jadran“
Lasnik Josip Šerec
Maribor, Aleksandrova c. 56

ANTON TAVČAR
tovarna mesnatih izdelkov
Maribor, Jurčičeva ulica

Srečno Novo leto želi
GUSTAV MESICEK
splošno sedlarstvo in tapetništvo
Tržaška cesta 1, Pobrežje, MARIBOR

GOVEDIČ FRANC
gostilna in čevljarstvo
Sp. Radvanjska 92, Nova vas

IVAN DEŽMAN
steklarstvo
Maribor, Vrbanova ul. 2

IVAN KROIS nasl ERNEST
čevljarstvo Maribor Koroška 18

SEMKO KRZNO
P. SEMKO, krznar in izdelovatelj čepic
Maribor, Gosposka ulica 37

MESARIČ MATIJA
krojaški mojster
Maribor, Tomšičeva cesta 6

FRANJO HORWATH
klepar
Maribor
Aleksandrova 55 - Kopitarjeva 5

Prva parna pekarna
MULEC HENRIK
Obrežna cesta 1.
Studenci pri Mariboru

DROGERIJA - IVAN PEČAR
specijalna fototrgovina, kozmetik, parfumerija
Maribor, Gosposka ulica 11

MARIJA VRHUNC
specerija, delikatesa
in glavno zastopstvo kvasa P. Teslić, Sisak
Maribor, Maistrova ulica 17

*All si že
naročnik
„Slovenca“?*

FRANC in Marija ZEMLJIČ
Hotel »OREL«
Maribor, Grajski trg

F. SCHÖBER
Magdalenska parna pekarna
Maribor, Kralja Petra trg 2

Srečno novo leto želim vsem cenj. odjemalcem
GENZKER LUDOVIK
lukus pekarna
Maribor, Meljska c. 23

JOSIP TICHY I DRUG
električno podjetje
želi cenj. odjemalcem srečno, veselo novo leto

DRAGOTIN CUTIČ, vdova
puškar in trgovina s strelivom
Maribor, Slovenska ul. 18

JULIUS CRIPPA
trgovina s delikatesami in vinom
Maribor, Slovenska ulica 3

A. JAKAC
čevljarna
Maribor, Slovenska 24

»CVETLIČNI DOM«
IVAN JEMEC
Maribor

M. TEMERL
predtiskarija in ročna dela
Maribor, Vetrinjska 7

N. JAHN
modistinja damskih klobukov na izbiro
Maribor, Stolna ulica 2

Naročajte „Slovenca“!

TH. BAUERLE
zaloga glasovirjev, popravila in posojevalnica
Maribor, Gosposka ul. 56

IDA STICKLER
kavarna Central
MARIBOR, Gosposka ulica

HERMAN HÖFER
trgovina z muzikalijami in
godbenimi instrumenti
MARIBOR

Veselo in srečno novo leto želi
MUNDA ALOJZIJ
splošno mizarstvo ter zaloga kret
Maribor, Taborska ulica 2

J. M. KOLARIČ
Narodna gostilna, preje Vlahovič
Maribor, Aleksandrova 38

ALOJZIJ PISTOTNIK
krojač za gospode in dame
Maribor, Meljska cesta 15

FRANC REICHER
modni atelje
Maribor, Tržaška cesta 18

DOGŠA JOSIP
čevljarski mojster
Maribor, Tržaška cesta 3

STAUBER MATEVŽ
strugarski mojster
Aleksandr. 16 MARIBOR Cvetlična ul. 9

ZORIC ANTE
JADRANSKA KLET
Maribor

ŠTERBAL MARTIN
tapetnik in torbar
Maribor, Aleksandrova c. 61

JUSTIN GUSTINCIČ
mehanična delavnica, lastna poniklovalnica,
zavod za emailiranje
Tattenbachova ul. 14, Maribor

MAKS USSAR
kleparstvo in instalacija
Maribor, Gregorčičeva ulica

VILIBALD USSAR
splošna čistilnica
Maribor

Manufaktura „SAVA“

MARIBOR
Koroška cesta 9

Iz mariborske okolice, Slovenskih goric ter izpod Pohorja

IVAN KRAJNC
mesarija
Št. Ilj v Slov. gor.

PETER SENEKAR
trgovina z mešanim blagom
Sv. Trojica v Slovenskih goricah

ADOLF TURNSEK
trgovec
Limbuš

FRANC KOCIANČIČ
trgovina z mešanim blagom
Bezena št. 4, p. Limbuš

ŽLENDER HEDVIKA
trgovina z mešanim blagom
Bistrica pri Rušah

JOŠKO KNIFIČ
trgovina z mešanim blagom
Ruše

Karol Swaty
trgovec
ŠT. ILJ V SLOV. GOR.

Blaženo in zadovoljno novo leto
želi vsem članom in vlagateljem
POSOJILNICA r. z. z. n. z.
Sv. Lenart v Slov. goricah

PRVO DEL. KONZUMNO DRUŠTVO
registrovana zadruga z omejeno zavezo
Prodajalna: Poljčane-Pekel

Wretzl Ana
mesarija
Hoče

Bernard Potočnik
gostilna
Hoče

Anton Vračko
gostilna
Št. Ilj v Slov. gor.

Vinko Jeler
trgovina z meš. blagom
Slivnica pri Mariboru

Joško Podbreznik
mizarstvo
Št. Ilj v Slov. gor.

Anton Vodenik
trgovina z meš. blagom
Hoče pri Mariboru

ROPIN KAROL
trgovina
Slovenska Bistrica

IVAN JAGODIČ
mesar in prekajevalec
Slovenska Bistrica

K. WUTT, NASL. MAKS ZAFF
trgovina z mešanim blagom
Slovenska Bistrica

KRULC JOSIPINA
hotel Beograd
Slovenska Bistrica

VIKTOR MACEK
trgovina s specerijo, železnino in manufakturo
Slovenska Bistrica

FRANJO KAC
trgovina z mešanim blagom
Slovenska Bistrica

F. STIGER in SIN, lastnica Ida Stiger
trgovina z mešanim blagom
Slovenska Bistrica

Lesna in gospodarska zadruga
r. z. z. n. z.
za les, seno, sadje in druge deželne pridelke
Slovenska Bistrica

MARTIN SUMER
trgovina z manufakturo, specerijo, železnino
in deželnimi pridelki
Slovenske Konjice

STEFAN FILIPITSCH
gostilna in mesarija
Konjice

Hranilnica in posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pri
Št. Ilju v Slovenskih goricah

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem
ter se priporoča tudi v naprej za cenjena naročila

JOSIP BAUMAN

veležnarija, izdelovalnica ruma, konjaka, likerjev
in sadnih sokov

Št. Ilj pri Mariboru

HANS ZOTTEL trgovina z manufakturo, špecerijo, železnino in deželnimi pridelki Konjice	Anica Otorepec trgovina Konjice	Anton Nuncič čevljarstvo Konjice	Katarina Bergles čevljarstvo Konjice	SANTL IVAN urar Slovenske Konjice	M. RASTEIGER mesar in gostilničar Slovenska Bistrica	FRANC VAVPOTIČ pekarna Slovenska Bistrica
	Ignac Jevšenak krojač Konjice	Viljem Topolšek trgovina z meš. blagom Konjice	Friderik Topolšek trgovina z meš. blagom Konjice	Širite „Slovenca“	Anton Marinšek zaloga čevljev lastnega in tovarniškega izdelka Slovenska Bistrica	IVAN STRUCL pekarna Slovenska Bistrica
Anton Valenčak trgovina mešanega blaga Konjice	Lekarna Mr. Ph. BRANISLAV MONDINI in laboratorij REVIGAL SLOVENSKA BISTRICA			JOSIP PELKO urar Slovenska Bistrica	Lekarna pri »MARIJI POMAGAJ« v Konjicah Mr. Ph. V. Prorazil	
	IVAN ŽURAJ lesna industrija, trgovina z lesom in deželnimi pridelki SLOVENSKA BISTRICA			ANTON PENIČ trgovina z meš. blagom Slovenska Bistrica	L. LAURICH Konjice tovarna usnja	
				FRANC ERJAVEC usnjarna Slovenska Bistrica		
Novoletna voščila iz Slovenjgradca	IVAN SCHMIDT splošno čevljarstvo Slovenjgradec	ANTON DEBELAK modno krojaštvo Slovenjgradec		KAREL GOLL HOTEL GOLL Slovenjgradec		
FRANC MIKEC in Marija trgovina usnja in vina Slovenjgradec	FRANC GREIN oblastno izprašani zidarSKI mojster Slovenjgradec	JOSIP LEVOVNIK čevljar Slovenjgradec		KAREL ROJNIK Slovenjgradec		
Novoletna voščila iz Prlekije in Prekmurja						
FRANC WIRTH trgovina s steklom, porcelanom in barvami Ljutomer	TOMAŽ KOSEC trgovina z mešanim blagom, usnje, manufaktura, deželni pridelki Ormož	IVAN PUHLIN pekarna Gornja Radgona	R. MARS urar, zaloga ur, zlatnine in srebrnine Gornja Radgona - Ljutomer			
FRANC SERŠEN veletrgovina Ljutomer	A. FIDLER manufaktura in špecerija Gornja Radgona	Franc Senčar trgovina mešanega blaga, nakup in razpošiljatev jajc, mesa, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. — Telefon interurban st. 3 Mala Nedelja, podr. Ljutomer	FRANC KOROŠEC, ml. trgovina špecerijskega blaga in železnine ter prodaja smodnika Gornja Radgona, Sp. Gris			
FRANC GNIUSEK trgovina mešanega blaga v Dubravi in prodaja v Ormožu	STANE CIVIDINI česalni salon za dame in gospode. Trajno kodranje las, onduliranje, vodno onduliranje ter barvanje las z L'Orientol Henné. Gornja Radgona	JOŽEF MARŠIK zdraviliška restavracija Slatina Radenci želi vsem cenjenim gostom veselo novo leto!	FRANC in ALOJZIJA DOMANJKO gostilna Slatina Radenci želi svojim gostom in prijateljem veselo novo leto			
JAKOB HABJANIČ modno krojaštvo Ormož			E. HIBLER gostilničar v Gornji Radgoni želi vsem svojim gostom srečno novo leto			
Srečno in veselo novo leto! ALOJZ KRAINZ LJUTOMER	Franc Talanyi gostilna Gornja Radgona	M. Verhovčak zaloga porcelana stekla in barv Ormož	ČEH FRANC trgovina z mešanim blagom vseh vrst deželnih pridelkov na debelo in jako na debelo Murska Sobota			
	Dragan Kovačič urar in zlatar Ormož	Rihard Havlas mesar in prekaševalec Ormož podružnica Središče				
Okrajna posojilnica registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljutomeru	KAROL HOJS strojno mi arstvo in pogrebni zavod Gornja Radgona	Mestna hranilnica v Ormožu				
	Posojilnica v Križevcih registrovana zadruga z neomejeno zavezo					
Posojilnica v Gornji Radgoni registrovana zadruga z neomejeno zavezo	TOVANA PERILA ŠIFTAR LUDVIK MURSKA SOBOTA	LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA registrovana zadruga z neomejeno zavezo V ORMOŽU				
Joža Hrastelj trgovec v Gornji Radgoni, podružnica Sl. Radenci želi vsem svojim odjemalcem ter poslovnim prijateljem SREČNO IN VESELO NOVO LETO		Veletrgovina Ludvik Kuharič Ormož				
ŠTEFAN BRODAR vinske kleti — vinogradništvo ORMOŽ Telefon interurban 12	TOVARNA PERILA IANEZ CVETIČ MURSKA SOBOTA	KLETARSKO DRUŠTVO IN KLETARSKA GOSTILNA vpisana zadruga z omejeno zavezo V ORMOŽU				

Srečno novo leto želijo tvrdke iz Celja

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam
MATEVŽ ZADRAVEC
pekarna
Celje — Gosposka ulica št. 3.

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam
FRANC PLEVČAK
čevljarstvo
Celje — Gosposka ul. 9.

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. strankam
prekajevalnica
LUDVIK JUNGER
Celje

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem
FRANC KERIN, splošno mizarstvo
CELJE, Klavna ulica 1

Priporoča se trgovina premoga, koksa in drv
FRANJO KALAN
Celje

Vinko Kukovec

stavbno podjetje, tesarski mojster,
trgovina z lesom in parna žaga

CELJE — Lava.

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. strankam
Dobravec Mihael,
slikarsko in pleskarsko podjetje
Celje — Glavni trg 15.

Srečno in veselo novo leto želi
„PERSIL“
d. z. o. z.
Celje.

Srečno in veselo novo leto želi
P. MAJDIČ — „MERKUR“
železnina
CELJE — KRANJ

**LJUDSKA
POSOJILNICA**
r. z. z. n. z.
v Celju

želi vsem svojim klijentom in poslovnim
prijateljem blagoslovljeno in uspehov
bogato novo leto.

M. ŠRIBAR
Damsko perilo — Predtiskarija, čipke,
volna, ažuriranje in entlanje
Celje — Aleksandrova 2.

Srečno in veselo novo leto svojim cenj.
odjemalcem želi knjižarna in papirnica
„DOMOVINA“
Celje — Kralja Petra c. 45
Lastnik **MAKS HUBERT**

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenjenim odjemalcem
IVAN MARTINCIČ
trgovina z mešanim blagom
Celje, Mariborska cesta 7

Srečno novo leto
STOJAN HOLOBAR
slikarstvo
Celje

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenj. strankam
ANTON DIMEC
urarska delavnica
Celje, Dečkov trg

Svojim cenj. odjemalcem želim v novem letu
mnogo sreče in se priporočam
IVAN MASTNAK
konfekcijska in manufakturna trgovina
ter izdelovalnica oblek
Celje, Kralja Petra cesta 15

Srečno in veselo novo leto želi
IVAN REBEK
tovarna tehnič
Celje

Obilo sreče v novem letu želita vsem svojim cenjenim gostom in odjemalcem
ter se za naklonjenost priporočata

FILIP in ANA ČULK

delikatesa — gostilna
Celje, Dečkov trg 3

Veselo in srečno
novo leto želi vsem
cenj. odjemalcem
A. Pongračič
strojno pletarstvo
Celje
Glavni trg

Srečno in veselo
novo leto želi
**Kavarna
„EVROPA“**
lastnica
Helena Krušič
Celje
Kralja Petra cesta

Srečno in veselo
novo leto želi svojim
odjemalcem
Reicher Ivan
mesar
Celje
Ljubljanska cesta
Glavni trg

Srečno in veselo
novo leto želi vsem
svojim cenj. strankam
in se priporoča
Rafael Salmič
urar in zlatar
Celje
(Narodni dom)

Anton Hofbauer
trgovina z usnjem in vsemi čevljarstvenimi potreb-
ščinami ter gonilnim jermenjem.
„FENIX“
izdelovanje aktovk, damskih torbic, kovčkov
in ostalih usnatih izdelkov
Celje — Gosposka ulica 6.

Srečno in veselo novo leto želi
**DROGERIJA
SANITAS**
CELJE — LJUBLJANA — TRBOVLJE

Srečno novo leto želi
svojim cenj. odjemalcem
E. ZDOLŠEK
trgovina z mešanim blagom
SV. JURIJ ob j. ž.

Srečno novo leto želi
Foto
IVAN KVAS
Celje
Dečkov trg.

**MOHORJEVA
TISKARNA**
r. z. z. o. z.
v Celju
Knjižarna — Knjigoveznica.

**GOLOGRANC
KONRAD**
mestni stavbenik
Celje

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
MARTIN OREHOVC
krznarski mojster in izdelovatelj raznih čepic
Celje — Gosposka 14

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim
cenj. strankam in se priporoča
BERNHARD GLOBOČNIK
stavbeno in umetno ključavničarstvo
Celje — Gubčeva ulica.

Srečno in veselo novo leto želi
GOLOB KARL
mizarstvo
Celje — Gaberje

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem in se priporoča
Vincenc Janič
Celje
Pekarna: Gosposka ulica Gostilna: Babno

Veselo novo leto želi
Hotel „POŠTA“
Celje

Srečno novo leto
vsem svojim cenj. strankam želi
ALOJZIJ PLANKL
urar
Celje, Aleksandrova ulica 3

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem
ter se priporoča
FRIDERIK VIDIC
trgovec
CELJE, Kralja Petra cesta 23

Hotel „EVROPA“
v Celju

želi svojim cenjenim gostom
veselo in srečno novo leto.

F. S. LUKAS
liker, brandy, rum, žganje,
malinovec — na veliko
Celje

Modna trgovina
L. PUTAN
Celje

Srečno novo leto želi
ALOJZ DROFENIK
Celje

ANTON LEČNIK
ure, zlato, srebro, optika
Celje

Veselo in srečno novo leto vsem svojim
cenj. odjemalcem in strankam
L KOVAČIČ — VOŠNJAK
parna pekarna
Celje — Kralja Petra cesta

Veselo in srečno novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem
FRANC JAKŠE
trgovina z mešanim blagom
Celje, Ljubljanska cesta

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem in se priporoča
specerijska trgovina
VEKOSLAV BORNŠEK
Celje — Prešernova ul. 8.

Veselo in srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
KARL GORIČAR vdova, Celje
knjižarna, umetnine in muzikalije, zaloga
papirja in pisalnih potrebščin.

Gledališki frizer za dame in gospode
R. GROBELNIK
Celje
Centrala: Glavni trg 17 —
Filiala: »Hygiene« poleg hotela Evrops.
Trajna ondulacija itd. Pedikura

Srečno novo leto želi
FRANJO DOLŽAN
galanterijsko in stavbno kleparstvo
koncesionirani vodovodni instalater
Celje — Za kresijo.

Veselo in srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
IVAN RAVNIKAR
trgovina s specerijskim, kolonijalnim blagom
in barvami
Celje, Kralja Petra cesta

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim obiskovalcem in se priporoča
ANTON ROBEK
gostilna »Branibor«
Celje — Kralja Petra cesta

Srečno in veselo novo leto želijo:

Iz Mežiške doline:

Vsem cenj. gostom želi srečno novo leto
FRANC KNEZ — KRULC
gostilna
Črna

KONRAD JEVSENAK
foto-atelje
Dravograd — Prevalje

Vsem cenj. obiskovalcem zgodovinskih loških
cerkev želi prav srečno in veselo novo leto
ALOJZI in MARIJA VALENTINCIČ
gostilna »PRISTOU« na Lešah

Srečno novo leto želi
FRANJO LEČNIK
gostilna »Guštanj«

Vsem smučarjem, turistom ter posetnikom
naše obmejne Pece želi veselo novo leto
gostilna »TOFF«, Mežica

Srečno in veselo novo leto 1935 želi
MATIJA ŠTEBIH
kleparska delavnica
Prevalje

Srečno in veselo novo leto
MIHAEL MOŠKON
usnjarna in čevljarstvo
Prevalje

Srečno novo leto želi
VIKTOR ULC
mehanična in ključavničarska delavnica
Guštanj

PETER in MARIJA LOGAR
rudniška restavracija
Polena — Mežica

Srečno in zadovoljno novo leto
JOSIP TANZBETT
slikar in pleskar
Prevalje

Srečno in veselo novo leto
KONZUMNO DRUŠTVO
ZA MEŽIŠKO DOLINO r. z. z. o. z.
Prevalje

MIHAEL ZAVODNIK
pekarna in trgovina z deželnimi pridelki
Guštanj

Srečno in veselo novo leto želi
IVAN HARTL
sedlar in tapetnik
Prevalje

Srečno in veselo novo leto
ANDREJ HRIBERNIK
sedlar in tapetnik
Prevalje

JOSIP in MARIJA RIFL
gostilna
Prevalje

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO
v Ljubljani r. z. z. o. z.
poslovalnica Guštanj

Srečno novo leto 1935 vsem cenj. gostom
FILIP REISER
brivski salon
Prevalje

Srečno in zadovoljno novo leto želi
FILIP OSOJNIK
posestnik in gostilničar
Prevalje

Srečno novo leto vsem cenj. gostom želi
JERICA EGGER, gostilna AHATZ
Prevalje

Prav srečno in zadovoljno novo leto želi
JURIJ CVITANIC
gostilna
Guštanj

Srečno novo leto vsem cenj. gostom želi
JERICA VAUKAN
gostilna
Prevalje

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO
v Ljubljani r. z. z. o. z.
prodajalna Prevalje

K. BEVC
trgovina z mešanim blagom
Guštanj
železniška postaja Prevalje

Hranilnica in posojilnica
v Dravogradu

FRANC SENICA — VIVAT
gostilna in mesarija
Mežica

JOSEF PLEŠIVČNIK
trgovina z lesom in poljskimi pridelki
Farna vas p. Prevalje

Hranilnica in posojilnica
pri Dev. Mar. na Jezeru
v Prevaljah

registrirana zadruga s neomejeno zavezo

Iz Mislinjske doline:

MARIJA HABERNIK
posredovalnica za službe
Slovenjgradec, Kr. Andreja cesta 44

Turistovski dom Mislinjske po-
družnice S. P. D. na Uršlji gori
in »Koča na Kremžarjevem vrhu«

Gradbeno podjetje
VERČNIK ŠTEFAN
Slovenjgradec - Stari trg

FRANG LOBE
tovarna za izdelovanje posode in peči
Slovenjgradec

FRANC ZEMLJIČ
tobačna trafika, prodaja smodnika in
južnega sadja
Slovenjgradec

FRANC MARČIČ
lesna trgovina in kolodvorska restavracija
Slovenjgradec

KATARINA POTOČNIK
splošno krojaštvo
Slovenjgradec

ANTON LAVRE
trgovac
Slovenjgradec

MLEKARSKA ZADRUGA
za Slovenjgradec in okolico
v Slovenjgradu
registrovana zadruga s omejeno zavezo

V. M. ROZMAN
trgovina z mešanim blagom
Slovenjgradec

Srečno novo leto želi in se priporoča
trgovina usnja in nakup vseh vrst surovih kož
J. JELLENZ, Celje
podružnica Slovenjgradec

JOZEFA VOSTNER
strojno pletenje
Slovenjgradec, Prešernova 4

VEKOSLAV VYBORNÝ
Česalno-brivski salon za dame in gospode
parfumerija
Slovenjgradec

IVAN ROJNIK
trgovina z mešanim blagom
Slovenjgradec

VEKOSLAV ROTER
modni atelje za dame in gospode
Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela po solidni ceni. Angleška fazona
SLOVENJGRADec

FRANC TOPOLNIK
trgovina z mešanim
blagom in konfekcijo
Slovenjgradec

IVAN ŠILIH
pekarna
Slovenjgradec

KRAJNC FRANJO
stavbeno in galanterijsko kleparstvo in izdelovanje peči na žagovino
Slovenjgradec, Kraljeviča Andreja cesta 40.

Klobasa & Smolčnik
Slovenjgradec
TRGOVINA: manufaktura, železnina, galanterija, specerija, kolonijalno
blago, steklo porcelan, slike, okvirji
ZALOGA: portland cementa, petroleja, bencina, koruze, moka i. t. d.
Nakup in prodaja vseh vrst deželnih pridelkov

ANTON KROFL
koncesionirani tesarski mojster
Slovenjgradec

ERICH GÜNTHER
svečarna
SLOVENJGRADec

OKRAJNA HRANILNICA
Slovenjgradec

HRANILNICA
IN POSOJILNICA
registrovana zadruga
z neomejeno zavezo
Slovenjgradec

FRANC X. POTOTSCHNIG
tovarna usnja
SLOVENJGRADec

Iz Šaleške, Savinjske in Logarjeve doline:

LEKS JOZE
gostilna
Šmartno pri Velenju

I. K. DETIČEK
trgovina z mešaním blagom in lesom
Pesje-Velenje

IVAN GRUBER
trgovina mešanega blaga
Šoštanj

ANTON NATEK
trgovca
Šoštanj

IVAN SMIGOVČ
klobučar
Šoštanj

FRANJO GREBENSEK
splošno čevljarstvo
Šoštanj

GOSTILNA CEROVSEK
Šoštanj

Vsem odjemalcem srečno in veselo novo leto želi
JOSIP KOZLEVČAR
mesarija in prekajevalnica
Šoštanj

ALOJZ LENART
brivski salon za dame in gospode
Šoštanj, Prešernov trg 11

I. MRAVLJAK
trgovina z mešaním blagom
Šoštanj

FRANC SREBOTNIK
čevljar
Šoštanj

ANTON ČEBUL
čevljarstvo
Šoštanj

VIKTOR, IVANKA ROBIDA
brivec šivilja
Braslovče

Veselo novo leto
ZOFKA PLEVNIK
gostilna
VELENJE

*Ali si že
naročnik
„Slovenca“?*

VIKTOR KREFL
krojač
Braslovče

LUDVIK IN ANTONIJA SEVSEK
mesarija - gostilna
Braslovče

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem
Anton Balant
valični mlin
Preserje-Braslovče

AVGUST ŠVAJGER
ključavničar
Braslovče

MARIJA IN MIHA GOLAVSEK
gostilna - kovačnica
Braslovče

Veselo in srečno novo leto želi
KMEILJSKA NABAVNA
IN PRODAJNA ZADRUGA
Braslovče

IVAN BOLHA
zaloga »Herkules« čevljev
ter izdelava čevljev po meri
Braslovče-Mozirje

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želita vsem svojim članom
Kmečka hranilnica in posojilnica
ter Gospodarska zadruga
Mozirje

Srečno in veselo novo leto želi
Ljudska hranilnica in posojilnica
v Braslovčah

Srečno in veselo novo leto vsem odjemalcem
K. PIRMANSEK
foto atelje in zaloga čevljev
Šoštanj

Foto atelje
ŠTEFL, FRANC WEISS
Polzela

Gostilna in letovišče Logar
v Logarjevi dolini, p. Solčava

želi vsem svojim cenj. in dragim prijateljem in obiskovalcem prav
veselo in srečno polno novo leto. — Za obilni obisk se zahvaljuje in se
vsem letoviščarjem Logarjeve doline toplo priporoča tudi za bodoče

Srečno novo leto želišio tvrdke iz Novega mesta

„METLA“ trgovska industrijska družba - NOVO MESTO

*
Srečno
novo leto
želi
Anton Koncilja
mesar in prekajevalec
Novo mesto
ter se cenjenemu občinstvu priporoča

JOSIP WINDISCHER
hotelir in mesar
Kandija - Novo mesto

BERNARD BRUNO
dimnikarski mojster
Sv. Jurija ulica 5

I. PICEK
trgovina z železnino in špecerijo
Novo mesto

P
O
D
R
U
Ž
N
I
C
A

Vsem svojim cenj. odjemal-
cem želi srečnejše novo leto
špecerijska in delikatesna
t r g o v i n a

JOSIP KOBE
NOVO MESTO

Srečno in veselo
novo leto želi

„NOVOBOR“
splošna industrijska d. d.

Ljubljana — Novo mesto

TRGOVINA

FRANJO KASTELIC
KANDIJA - NOVO MESTO

S
L
O
V
E
N
C
A

NOVO ZIDARSKO PODJETJE
OKROGLIČ A.
NOVO MESTO

GRADI IN PROJEKTIRA
VEŠČ JAMKEGA IN NADZEMNEGA
STAVBARSTVA

MARIJA KASTELIC
trgovina z mešaním blagom
Novo mesto, Breg 14

Auto-taksa
DOLMOVIČ IVAN
Tel. št. 15
Novo mesto

FRANC ERJAVEC
trgovina z usnjem

Antonija Picek — Ljudmila Picek
trgovina z mešaním blagom
Florjanski trg — Prosvetni dom

ALFONZ OBLAK - specerija in galanterijska trgovina KRALJA PETRA TRG -- NOVO MESTO

MIRTIČ ANGELA
šivilja
Arkova ulica 5

FRANC PELKO ml.
krojaški atelje za gospode in dame
Prosvetni dom

MIROSLAV MALOVIČ
strojno mizarstvo
Kapucinski trg 6

Gostilna in trgovina
FRANC PLESKO
Smihel - Novo mesto

GOSTILNA »JAKAC«
Mimi Novak
Društveni trg

RUDOLF BERGER
trgovina usnja in čevlarskih potrebščin
Ljubljanska cesta 11

GOSTILNA »PRI ŠTEMBURJU«
Jože Zorc
Kandija — Novo mesto

JERNEJ SITAR
nova specijalna delavnica za boljše pohištvo
Smihel - Novo mesto
Nudim Vam najboljše, najsolidnejše
in najmodernejše v vezani in masivni izdelavi

FRANC FORSEK
pekarija
Trg Kralja Petra

Bata
ČEVLJI, USNJE — NOVO MESTO

VENCELJ ŠKEDELJ
kolarstvo in izdelovanje smuči
Novo mesto — Kandija

Srečno in veselo novo leto želi
svojim klientom tvrdka
Martin Hočevar
Novo mesto, Trdinova 7

JOSIP KOS
trgovina s papirjem — Novo mesto

ADOLF BEVC
splošno mizarstvo
Zagrebska 11

Srečno novo leto želi
PELKO FRANC st.
krojač in trgovec — Novo mesto

Srečno in veselo novo leto želi
svojim odjemalcem tvrdka
GRILC ALOJZI
NOVO MESTO, Kralja Petra trg 17

ANTON MIHELIC
trgovina z mešaním blagom
Trg Kralja Petra

MEDVESEK MIRKO trgovec
ZUZEMBERK — Slovenija
želi srečno in veselo novo leto svojim klientom

„SLOVENCA“ V VSAKO HIŠO!

Srečno novo leto želiš z Jesenic in blejskega kota

Petkaš Ivan

pooblaščen tesarski mojster
Obrtniška ulica 28
Jesenice

LENARDIČ STANA

trgovina z južnim sadjem in deželimi pridelki
Kralja Petra c. 15

ROZMAN ANGELA

strojno pletilstvo
Obrtna ulica 24

električno podjetje
JOŽE MARKES
Murova 13

ANTON MULEJ

modna čevljarna
Jesenice

IVAN BERNIK

mesar
Jesenice (Gorenjsko)

HORVAT MILAN

igano slikarstvo
Jesenice - Ciril Metodova 8

JOSIP MIHELAC

splošno krojaštvo
Jesenice

URBAR VIKTOR

pleskar
Jesenice

IVAN LEVIČNIK

urar, prodaja ur, srebrnine in zlatnine
Jesenice

Srečno novo leto želi

ČUFER ANDREJ
JESENICE

REGOVČ JERICA

trgovina z mešanim blagom
Jesenice - Obrtniška ulica 11

MARKEŽ VALENTIN

gostilna in trgovina
Jesenice - Cankarjeva 11

JANŠA JOŽE

čevljar
Jesenice - Obrtniška ulica 24

POLJŠAK MARIJA

trgovina in gostilna itd.
Jesenice

BAJŽELJ CIRIL

MESAR
JESENICE

JAKOB HRIBAR

splošno ključavničarstvo
Jesenice - Industrijska 1

VAVPOTIČ FRANC

sedlarstvo in tapetništvo
Jesenice - Ukova 2

Mnogo sreče v novem letu želi vsem svojim
odjemalcem - poslovnim prijateljem, se za
naklonjenost v nadalje priporoča

JOŠKO ŠULAR

trgovina usnja in kož, ter v to stroko
spadajočih predmetov
JESENICE - GORENJSKO

GORJANC IGNACIJ

parna pekarna
Jesenice

ROZMAN JUSTI

JESENICE

foto-trgovina - parfumerija

MIHAEL KOVACIČ

trgovina z mešanim blagom
Jesenice

KLABUS AVGUST

železnina
Jesenice

Eksportna slaščičarna

PAVLA ARNEZ

Jesenice - Obrtniška 2

Trgovsko vrtnarstvo

BRECKO

Jesenice - Gorenjsko

GOSTIČ SREČKO

modno krojaštvo
Jesenice - Ciril Metodova 7

VERGLES IVAN st.

mesarija
Jesenice - Cankarjeva 6

DEŽMAN FRANC

gostilna in mesarija
Jesenice

POGAČNIK JOSIP

trgovina s čevlji
Jesenice - Ljubno

STOJAN IVAN

modno krojaštvo
Jesenice - Obrtniška 23

POŽENEL STANKO

pekarija — in se nadalje priporoča
Jesenice

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem in
se še nadalje priporoča

Anton Mohorič

trgovina s čevlji ročnega izdelka
delavnica Ljubno - trgovini:
Jesenice, Gosposvetska c. 1 in
Ljubljana, Gosposvetska c. 13

J. PUCKO

zaloge živalnih strojev, koles in ostalih delov
Zastopstvo: PHILIPS-RADIO APARATOV
JESENICE
Kralja Petra cesta 12

BELCIJAN BOŠTJAN

stavbeno podjetje
KOMENDA - JESENICE

JURI in JELA LASAN

gostilna
Jesenice - Ciril Metodova 7
in se nadalje priporoča

HROVAT IGNACIJ

mesar
JESENICE

ZVEZDA IVAN

modno krojaštvo in manufakturna trgovina
Jesenice - Cankarjeva 5

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO

s svojimi poslovalnicami na
Savi, Javorniku, Dobravi in Bledu
želi svojim članom odjemalcem
SREČNO NOVO LETO

Obenem priporočamo nakup specerije, manu-
fakture, galanterije in posode, katero blago
imamo na zalogi v veliki izbiri. Ob sklepu
bilance 5%ni popust na blagu rednim plač-
nikom. Ne zamudite prilike.
Delež znaša Din 25'—, pristopnina Din 1'—.

Franc Dolžan

gostilna pri Lectarju

Radovljica

DRAGO BAHUN

pogrebni zavod za
vso preskrbo in
prevažanje,
splošno mizarstvo

JESENICE
GOSPOSVETSKA 51

NOČ ALOJZIJ

pekarna
Javornik

A. M. LEGAT

tovarniška restavracija

BERNOT FRIDO

manufaktura, galanterija, konfekcija
KOROŠKA BELA

PODRUŽNICA

»SLOVENCA«
NA JESENICAH

Srečno in veselo novo leto želi in se priporoča

IVAN ČERNE, modno krojaštvo
Slov. Javornik

BRUČAN AMALIJA

trgovina z mešanim blagom
Slov. Javornik

Strojno mizarstvo

JOSIP VENGAR
Javornik

TREVN IVAN

trgovina z mešanim blagom
Slov. Javornik

GOSPODARSKA ZADRUGA

Koroška Bela

Srečno in veselo novo leto želi

pekarna SKRINJAR
Slov. Javornik

ALEKS. AMBROZIČ

urar in trgovec
Bled, Grad 47

M. ULČAR

špecerija, manufaktura in galanterijsko blago
Bled

ZAVRL MATEVŽ

mesarija
Javornik

KOBAL JERNEJ

vozni in podkovni kovač
Slov. Javornik 174

KRAUP NATALIJA

gostilna
Slov. Javornik

BREGANT JOŽEF

damsko in moško krojaštvo
Slov. Javornik 42

LUKAN FILIP

mesar
Koroška Bela

KUNSTELJ FRANC, Bled

trgovina z železnino, kolesi,
zimskosportnimi potrebščinami in raznovrstnimi stroji,
splošno ključavničarstvo,
mehanična delavnica

Zastopstva: SKF kroglični ležaji, Dür-
kopp, Torpedo kolesa, elektromotorji

NIKOLAVČIČ ANTON

kolodvorska trafika
JESENICE

Veselo in srečno novo leto želi

M. GOGALA

mizar
BLED

PAVEL SEDEJ

umetni mlin
Javornik, Gorenjsko

Iz kamniškega okraja

Veselo novo leto želi vsem cenj. naročnikom
Avgust in Marija ŠUSTERŠIČ
Mengeš 12

Hranilnica in posojilnica

Kamnik - Šutna

TONE KNAFLIČ

tovarna usnja
Kamnik

Veselo in srečno novo leto

ANTON STERGAR

trgovec
Kamnik

Srečno novo leto želi vsem cenj. naročnikom

FRANC KOSEC, Mengeš
tesarstvo

Srečno in uspešno novo leto!

KREGAR & FAJDIGA
tehnične in elektrotehnične potrebščine
Kamnik

INDUSTRIJSKI MLIN

NASTRAN

p. Radomlje

Veselo in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem in znancem

FRANC ŠKERJANC

valjni mlin
Radomlje

Gorenjska

Srečno in veselo novo leto!
ANTON MÜLLER
vinska trgovina in gostilna
V Stobu, Domžale

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenj, naročnikom
KAROL GREGORC
zidarski mojster
Mengeš 36

Srečno in blagoslovljeno novo leto
žele svojim cenjenim odjemalcem
in se priporočajo
**GORENJSKE
MLEKARSKE
ZADRUGE**
Naklo - Ljubljana

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, ter se jim za
nadaljnjo naklonjenost najtopleje priporoča
SLAVKO BOLE
tovarna suknja in pletenin
Zapuče p. Lesce

Janko Rant
špecerijska trgovina na drobno in debelo
Kranj

Hotel „JELEN“
Kranj

Srečno novo leto želi
damski in moški brivski salon
ŠTEFAN OSOJNIK, Kranj

Gostilna pri „MATICKU“
topla in mrzla jedila, dobra vina. Se priporoča
NACE KOKALJ

Karel Rueh
trgovina in gostilna
Tržič

FRANC GODNOV
mesar
Tržič

MIHAEL GODNOV
brivski in frizerski salon
Tržič

PERKO JOŽE, Tržič
mesar in prekajevalec
nasl. MEGUSAR Cvetko & GODNOV Jože

VERDIR JANEZ
mesar in izdelovalec vseh vrst mesnih izdelkov
Tržič

Srečno novo leto želi cenj, odjemalcem
ter se v nadalje priporoča
FR. in TONČKA ZAPLOTNIK
gostilna in trgovina usnja
Križe pri Tržiču

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO
r. z. z o. z. v Ljubljani
Prodajalna Tržič

A. PERNE
glavna zaloga tobaka
Tržič

BLAZ JEGLIČ
mesar in prekajevalec
Tržič

INDIHAR VIKTOR
trgovina z mešanim blagom in steklarstvo
Tržič (Dravska banovina)

JOŽE KOVAČ
avtopodjetje
Tržič

LOGAR & KALAN
MANUFAKTURNA ZALOGA

Lastnik: **SREČKO VIDMAR**
Kranj

Gostilna „PRI LUKEŽU“
toči prvovrstna vina, sprejema abonente
MARIJA KRUSIČ, Kranj

Vsem odjemalcem želi srečno, veselo
in blagoslovljeno novo leto
JURIJ POLLAK
strojno mizarstvo
Kranj

„KOVINA“ družba z o. z.
trgovina z železnino v Kranju

MILKA TRILER in KATI PRINČIČ
priporočata prodajo zelenjave in južnega sadja
Kranj, stojnica na trgu

JOS. ČERNELIČ
manufaktura
Kranj

SLASČICARNA PRI KLANDRU
PETER FALETIČ
Kranj

Obilo sreče v novem letu želi vsem svojim odjemalcem,
prijateljem in znancem

IVAN ZAJC
eksport čevljev
Žiri

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom
FRANC OSET, RESTAVRACIJA, DOMŽALE
Sobe za tuje na ra polago. Solidne cene.

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj, odjemalcem
tvrdka

J. KNIFIC

tovarna za žimo, Stražišče pri Kranju

PRVA GORENJSKA PARNA OPEKARNA
ZABRET IN SINOVA
tovarna opeke in lesna trgovina
BOBOVK PRI KRANJU

priporoča svojo zalogo zidakov, strešnikov in
rezani mehki les

ANTON BELHAR, Tržič
mesar in prekajevalec

RUDOLF in IVANA FEMC
želita vsem cenjenim odjemalcem in gostom
srečno in veselo novo leto
Gostilna pri »LUZARJU« — Tržič

Srečno in veselo novo leto želi
Vladimir Pernuš
autopodjetje
Tržič

Srečno »Novo leto« želi trafika
KERČ, Kranj

PERNUŠ IVAN
trgovina usnja
Kranj

Srečno novo leto
želi cenj, odjemalcem tapetnik
VIKTOR TONEJC, Kranj

Srečno in veselo Novo leto želi
in se nadalje priporoča
Lovro Dolžan, trgovin z usnjem, Kranj

Srečno novo leto
želi trgovina z usnjem
RUDOLF RAKOVČ, Kranj, Duplje

Franc Gorjanc
trgovina z deželnimi pridelki
Kranj

**Hranilnica
in posojilnica**
v Šenčurju

Srečno novo leto
M. ŠIPIČ
usnjena galanterija
Kranj

Daniilo Krašovec
trgovina z mešanim
blagom
Tržič

Vinko Vilfan
pekarija
Tržič

D. Franko
manufakturna, galan-
terijska in modna
trgovina
Tržič

Janc Franc
krojaštvo
Tržič, Gorenjsko

ANA DORNIK
trgovina z mešanim
blagom — Tržič

Anton Pretnar
Pletilstvo — nogavice
Tržič

Anton Stritih
krojač
Tržič

Dolhar Jožef
mesar in prekajevalec
Tržič

Engelsberger Ivana
Kuhinjska posoda
Tržič
Dvorišče Glav. trg 25.

ANA ŠUSTER
šivilja
Tržič, Glavni trg 17

ANDREJ KRISTAN
urar
Tržič

Jože Kralj
krojač
Tržič

Batistič R.
nakupovanje vsakovrstnih
surovih kož
Stražišče pri Kranju

Srečno »Novo leto« želi
restavrator
»MARJETNE GORE«
Kranj

SCHILLING DRAGO
konces. elektrotehnično podjetje
KRANJ

ŠINK FRANC
slastičarna
Kranj

Srečno novo leto želi
svojim cenjenim odjemalcem
**KMETIJSKA OKRAJNA
ZADRUGA**
KRANJ

BRULC FRANC
gostilničar pri »Zlati ribi«
Kranj

JANEZ KLEMENCIČ
mesar in prekajevalec
Kranj

CIRIL PROSEN
trgovina z mešanim blagom
Za Mošenikom 11 Tržič

Foto trgovina
KAROL KOŽELJ
Tržič

Srečno novo leto želi cenj, odjemalcem
ter se v nadalje priporoča
ANTON TERAN
Tržič, Glavni trg 30

LEOPOLD VALJAVEC
modno krojaštvo
Blejska cesta 7 Tržič

Srečno novo leto želi cenj, naročnikom
ter se v nadalje priporoča
JEZEK MARJAN, Tržič
slikar in pleskar

BRATA MARKIČ
ključavničarstvo
Tržič

JOSEF RUDOLF
brivec
Tržič

HRIBAR ANTON
splošno mizarstvo
Tržič, Glavni trg 18

Ana Žagar
HOTEL „LJUBELJ“
Tržič

Usnjarska in čevljarska
zadruga

„**RUNO**“
registrovana zadruga z o. z.

Tržič

Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim odjemalcem

Ješe Anton

prodaja usnja, čevljarških potrebščin in izdelovanje čevljev
Tržič

Varšek Franc

konc. mestni zidarški mojster
Tržič (Slovenija)

FRANC in TINCA POLJANC

restavracija
Sebenje pri Trziču

IVANKA GLOBOČNIK
HOTEL »STARA POŠTA«
Tržič

Brivski in frizerski salon
»ANGELI«
Tržič

Srečno in veselo novo leto želi

Babič

autoprevoznitvo

Tržič, Ljubeljska cesta 17

ter se v nadalje priporoča za naklonjenost

Srečno novo leto želim vsem obiskovalcem ter se v nadalje priporočata

Franc in Francka Babič, Tržič

trgovina in gostilna pri »Lojzku«

MARTIN SLAPAR
čevljarški mojster
Tržič

POLANC FRANC st.
vrvarna - zimopreja - žaganje drv - auto-taksa
Tržič, Blejska cesta 5

FRANC HLADNIK
sedlar, jermenar in izdelovatelj stremen za smuči
Tržič

IVAN AVGUŠTIN
trgovina z moko in deželnimi pridelki
Škofja Loka

Srečno novo leto želi
RUDOLF LINKE, avtopodjetje
Škofja Loka

IVAN in HELENA KAVČIČ
kleparstvo in gostilna
Škofja Loka

Srečno novo leto
želim vsem svojim cenj. odjemalkam
in odjemalcem

loško Veber

trgovina z lesom, ogljem in deželnimi pridelki,
zaloga cementa

Škofja Loka (pri kolodvoru)

Srečno novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem

ANTON SAVNIK

trgovina in mehanična industrija pletenin
Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
ANDREJ KROSELJ, pekarna
Škofja Loka

Srečno novo leto želi vsem cenj. gostom
ter se priporoča
MATEVŽ ZIHERL, gostilničar
Škofja Loka, Spodnji trg 26

Veselo in srečno novo leto
želi vsem cenj. gostom
gostilna »PRAJERCA«
Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC ZONTAR
stavbeni podjetnik
Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim naročnikom

JOZE PETERNELJ

strojno mizarstvo
Škofja Loka

**Št. Vid
nad
Ljubljano**

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

FRANC ZALAZNIK, tapetnik in dekorater
Št. Vid nad Ljubljano

ter se priporoča za nadaljna naročila, katera bom izvršil točno,
solidno in po niski ceni

Valentin Jager

gostilna in mesarija

Št. Vid 7 nad Ljubljano

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
Ivan Smole
mizarstvo
Tacen pod Šmarno goro

Srečno novo leto
France Kosmač
zidarstvo podjetje
Zg. Gameljne 12, p. Št. Vid n. Ljubljano

SLAVKO OMEJEC

čevljarstvo

Št. Vid 87 nad Ljubljano

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim strankam in se priporoča
JAKOB TRAMPUŠ in SINOVA
stavbeno mizarstvo — Dravje 125

Blagoslovljeno novo leto želi trdka
SENK FRANC
mizarstvo
Št. Vid — Trata

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem trdka
FRANC ZALETEL, Št. Vid nad Ljub.
veležanarna

Srečno novo leto želi vsem znancem in prijateljem

IVAN BIZANT

trgovec — Zg. Gameljne

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želim vsem svojim cenj. naročnikom
in naročnicam. Zahvaljujem se za obilo
zaupanje v preteklem letu. Prosim, da
mi cenjeni in častiti odjemalci ohranijo
dosedanje zaupanje, kajti tudi v bodoče
se bom potrudil, da bom vsakemu
točno, solidno in kar najceneje postregel

IVAN VRHOVEC

krojač

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Novoletna voščila iz Ptujia

FRANC IGLIČ
trgovina z mešanim blagom
Breg pri Ptuj

MARTIN VRABL
manufakturna in modna trgovina
Ptuj, Srbski trg 9

FRANC PINTARIČ
mesarska stojnica
Ptuj, Tyršev trg

R. I. PETEK
trgovina s steklom in porcelanom
Ptuj

POTOCNIK MARTIN
izletniška gostilna
Brstje pri Ptuj

V. KODELLA in DRUG
pekarna
Ptuj

ARNUŠ FRANC
trgovina z mešanim blagom
Ptuj

Standard oil. Comp. of Jugoslavija
skladišče Zagreb - zast. R. Tonejc, Ptuj
avto-taksi - bencinska črpalka - avto-spedicija

KAVARNA EVROPA
KORŽE FRANC

IGNAC VAUDA
trgovsko in umetno vrtnarstvo
Ptuj

MAKS WEISSENSTEIN
mesar, prekajevalec in gostilničar
Ptuj

LETIČ ENGELBERT
trgovina z mešanim blagom
Ptuj, Slomškova ulica 7

GREIFANER JOSIP
modno čevljarstvo
Ptuj

FRANC NEDOG
modna trgovina
Ptuj

RUDOLF HAVELKA
manufakturna trgovina
Ptuj

FRANC HOINIG, Ptuj
trgovina s kratko robo, pletenino; damsko in
mosko modno blago, konfekcija in zaloga čevljev

FRANC KRAVINA
trgovina z lesom in gostilna
Ptuj

FRANC BREZOVNIK
trgovina, mineralna olja, bencinska postaja
Minoritski trg, Ptuj

ZUPANČIČ Marija
gostilna in prenočišče
Ptuj

VESENJAK STANKO
prevoznitvo z osebnimi in tov. avtomobili
Ptuj

ALEKSANDER RAJH
krojač
Budina pri Ptuj

LEOPOLD STERN
trg. z lesom, stavb. materialom in premogom
Ptuj

ZADRUŽNA ELEKTRARNA
za Ptuj, Breg in okolico v Ptuj
r. z. z. o. z.

EDUARD RASTEIGER
obl. kon. instal. vodovodov
Ptuj, Aškerčeva ulica 12

IVO STUHEC
kavarna
Ptuj

R. KRUPAN
trgovina radio in z elektr. potrebščinami
Ptuj, Prešernova ulica

ADOLF SELLINSCHEGG
trgovina z mešanim blagom
Ptuj

ROBERT ROSENFELD
trgovina z mešanim blagom
Ptuj

MARTIN KOLARIČ
mesar
Ptuj, Tyršev trg

MAHOVIČ MARGARETA
manufakturna trgovina
Ptuj

Al. PINOSA
urar, juvelir in optik
Ptuj

IVAN ŠERUGA
trgovina deželnih pridelkov in branjarija
Ptuj

JULIJ ŽILAVEC
mesarija
Ptuj

SNOJ & URBANČIČ
veletrgovina z galanterijo in konfekcija perila
Ptuj

ANTON BRENCIČ
trgovina z železnino. Zaloga orožja in municije
Ptuj

IVAN CVIKL
manufakturna trgovina
Ptuj

LJUDEVIT MURKO
strojno mizarstvo
Ptuj

ŠIREC ALBERT
strojno mizarstvo
Ptuj

FIJAN RUDOLF
mesar in prekajevalec
Breg pri Ptuj

FRANC URBAN
mesar in prekajevalec
Ptuj

CHEVROLET ZASTOPSTVO, STEYER
KOLESA, VAKUUM OLJE
FRANJO SIREC
trgovina z motornimi kolesi, bicikli in šivalnimi
stroji. Mehanična delavnica
PTUJ Telefon 71

MONOPOLSKA VELEPRODAJA SOLI
A. SENCAR in SIN
veletrgovina s specerijskim blagom, deželnimi pridelki — eksport jaje
— zamenjava bučnega olja — zastopstvo Standard-Vacuum Oil
Company of Jugoslavija — tovarna žvepljenih izdelkov
in žvepleno-apnene brozge: A. JURCA
Na debelo! nasl. MILKO SENCAR Na drobno!
Podružnica: PTUJ, Slomškova ulica 11

Podružnica
»Slovenca«
v Ptuj

ALOJZIJ BRENCIČ
manufaktura, drobnarija, pletenine
in krojaške potrebšchine
Ptuj, nasproti pošte

Iz Zasavja

VOJKO IN JELA ŠRIBAR
restavracija na pošti
Litija

LETNIK IVAN
trgovina s mešanim blagom
Trbovlje-Vode

Elektro-tehnično podjetje, telefonski in radio odd.
I. KLENOVŠEK
Trbovlje I. (Zadrž. elektr.)

FORTE JOŽE
mesarije
Trbovlje

DRAOTIN RADEJ
trgovina s mešanim blagom
Trbovlje

KUKENBERO ANDREJ
gostilna in čevljarstvo
Trbovlje

PETER ADLEŠIČ
krojaštvo za gospode in dame
Trbovlje I.

PLEVČAK JOŽE
mesarije in prekajevalnica
Trbovlje-Vode

ZADOBOVŠEK MARTIN
gostilna pri Stojcu
Knezdol. Trbovlje

MEDVEŠEK ANTON
splošno krojaštvo
Trbovlje

KARL in ALBERTA ZUPANC
delikatesa — špecerija
Trbovlje

PUST RUDOLF
po domače Španec, gostilna in mesarije
Trbovlje

DRAGOTIN KORBAR
rudniška restavracija
Trbovlje

OOSTILNA BEROER
Trbovlje

FOTO-ATELJE S. WEISS
za moderno fotografijo in povečanje slik
Trbovlje

PINTER FRANC
gostilna pri škrtcu
Trbovlje

MILOŠ SKERBIC
krojaštvo in manufakture za dame in gospode
Trbovlje

ANTON PAVLENC
mizar za stavbe in pohištva
Trbovlje II

GERMADNIK FRANC
umetni kamen
Trbovlje

**ZADRUŽNA
KNJIGARNA**
registrovana zadruga z omejeno zavezo
v Trbovljah

BLAZ in AMALIJA KRIZANEC
gostilničar
Zagorje ob Savi

**LJUDSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA**
Zagorje ob Savi

Koprivc Mirko
gostilničar
Zagorje ob Savi

Müller Viktor
trgovca
Zagorje ob Savi

Medved Anton
mesar
Zagorje ob Savi

Košir Stefan
mesar
Zagorje ob Savi

KEPA POLDA
gostilna
Posette Trbovlje

JOSIP LEPSINA
trgovina
z mešanim blagom
Trbovlje

**MARIJA in RAJKO
KLENOVŠEK**
točilnica in kleparsvo
Trbovlje

TAUSEL IVAN
slikarstvo in pleskarstvo,
trgovina z barami in
zaloga stekla
Trbovlje-Vode

FRANCE POŽUN
trgovca
Trbovlje

Dragan Lisec
brivski salon za dame
in gospode. Trajna on-
dulacija. Hrastnik 173

JOSIP ZÖHRER
krojaški mojster
Brežice

Alojzija Zöhrer
trgovina s meš. blagom
Brežice

Srečno in veselo
novo leto želita

Alojz in Justi Kitz
parna pekarna in
trg. s mešanim blagom
Zagorje ob Savi

ŠTUSEJ FRANC
mesar
Trbovlje

KNAFLIČ PANKRAC
mlinar
Trbovlje

P. Bauerheim
trgovina s meš. blagom
Hrastnik

Svojim cenj. strankam
želi srečno novo leto
PAIDASCH GUSTAV
frizer za dame in gospode
Brežice

MINKA LEBAR
trgovina s klobuki
Brežice

KRANER IVAN
gostilna Klek
Trbovlje

**I. delavsko konzumno
društvo**
v Ljubljani r. z. s. o. z.
Prodajalna: TRBOVLJE II

**Prostovoljne gasilske čete
Trbovlske kotline**

želi vsem podpornikom in prijateljem
gasilstva srečno novo leto

Trbovlje I, Trbovlje II in Klek

**KMEČKO-DELAVSKA
hranilnica in posojilnica
V TRBOVLJAH**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

TINCA in LOJZE BASEL
pletarna
Zagorje ob Savi

**LJUDSKA
GOSPODARSKA ZADRUGA**
Zagorje ob Savi

Medved Anton
mesar
Zagorje ob Savi

**Janko in Pavla
Sno**
mesar in prekajevalec
Zagorje ob Savi

LESJAK IVAN
gostilna
Kurja vas Trbovlje

MERVAR ANTON
gostilna
in izdelovanje harmonik
Trbovlje

Josip Bantan
gostilna
Hrastnik

VIKTOR PETAN
trgovina s kolesi,
motorji, gramofoni itd.
Brežice

PREDANIČ ADOLF
ključavničar in mehanik
Brežice

**I. delavsko konzumno
društvo**
r. z. s. o. z. v Ljubljani
Prodajalna Trbovlje-Vode

DRUŠTVENI DOM
Trbovlje

IVAN LOGER
mesar in gostilničar
Hrastnik

ALOJZ LOGER
Hrastnik

BIRTIČ SLAVKO
gostilna in mesarija
Hrastnik

**Zvočni kino SVOBODA
TRBOVLJE (Delavski dom)**

Kleopatra, Cvet ljubezni, Beneška noč,
Tarzan, Predor, Carica vseh Rusov, Fra
Diavolo, Maratonski tekač, Nisem angel,
Dr. Mabuse, Janko in Metka, Džungla
mrti, Henrik VIII, Bolero, Revolucija,
Zlato.

FRANJO BENETEK
manufakturna in modna trgovina
Hrastnik

Vsem cenj. posetnikom in abonentom obeh mojih
brivnic iskreno želim srečno in veselo Novo leto!
IVAN VODOPIVEC, brivec
ZIDANI MOST

FRANC ROSTAHAR
trafika
Rajhenburg ob Savi

VRANETIČ FRANC
gostilna in pekarna
Rajhenburg

MIHAEL ZMAVC
trgovina s meš. blagom in deželnimi pridelki
Rajhenburg

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
odjemalcem in dajalcem
LUDOVIK KRZISNIK
Rajhenburg
trgovina s urjem in čevljarstvom
potrebščinami - Nakup in prodaja vseh vrst
surovih kož

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem
FANI KRIEGER - DOLINSEK
sodavčarstvo
Krsko 72

Srečno novo leto želi
JANKO STRUBELJ
KRSKO
ure, zlatnina, kolesa, posamezni deli

Trgovina s mešanim blagom
EDO IVANUŠ
Srečno novo leto
KRSKO

Trgovina s mešanim blagom
JOSIP KRIVEC
KRSKO ob SAVI
želi srečno in veselo novo leto

Srečno novo leto želi
RUPERT SKERBEC
trgovina meš. blaga in poljedelskih pridelkov
VIDEM — KRSKO

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem
JOŠKO VANCIC
trgovca mešanega blaga in deželnih pridelkov
VIDEM KRSKO

Srečno in veselo novo leto
želi svojim odje. alcem trgovina s čevlji:
Bat'a
KRSKO

JOSIP HOLY
dipl. lasničar, brivec in frizer za dame
Brežice

JOSIP VERSTOVŠEK
Brežice

**FRANC MATHEIS-OVI NASL
LÖSCHNIGG & SCHMIDT**
Brežice ob Savi

Laško

Veselo novo leto želi vsem cenjenim gostom
EMIL in ANA PERDIH
gostilna in mesarija
v Laškem

Veselo novo leto 1935 želi
ŠIPEK JOŽE
ključavničar in obl. konces. vodni inštalater
v Laškem

Veselo in srečno novo leto želi uprava
HOTELA »SAVINJA«
Laško

Srečno novo leto želijo iz Ljubljane in okolice

Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim cenj. naročnikom ter se v ljube priporočam za nadaljna naročila

ANTON KOSTA
modno krojaštvo

Ljubljana, Pražakova ulica 3

Drogerija **GUŠTIN MILAN**, Ljubljana

STANIČEVA 6 — BEŽIGRAD

Obl. konc. prodaja strupov, založja vseh vrst barv, firneža, lakov in fotografskih potrebščin
želi srečno NOVO LETO!

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

IVAN OGRIN

vinska veletrgovina

LAVRCA pri LJUBLJANI

Srečno in veselo novo leto želi
elektrotehnično podjetje

IVAN BOGATAJ

Ljubljana, Kongresni trg 19 (poleg nunske cerkve)

ANTON VRBINC

krojač za uniforme in civil

Ljubljana — Vidovdanska c. 20

Srečno novo leto želi

vsem cenjenim odjemalcem

MARTIN MAHKOTA

pletalna industrija in modna trgovina
Ljubljana VII, Celovška cesta 44

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem ter se
priporoča

IVAN LUPSE

modna, manufakt. in galant. trgovina
Ljubljana, Karlovska cesta 30

Srečno novo leto želi

IVAN SIMONČIČ

trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA VII, Celovška cesta 63

Srečno in veselo novo leto

vsem cenjenim gostom želi

KRSTO ZANINOVIČ

Pod ježami št. 9

Srečno in uspešno

leto 1935 želi

JUGOSLOVENSKO DRUŠTVO

GUMA „ENGLEBERT“ A. D.

FILIJALA LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica 4 — Telefon 35-11

Veselo in srečno novo leto vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem in se priporoča za nadaljno naklonjenost

Prva jugoslovanska tovarna za dišad, slad in kvas

RUDOLF ZALOKER

Ljubljana-Vič

Telefon inter. 28.09

FRANC IN CILKA BRENCIČ

gostilna in žanjarna na Vrhniki

želita svojim odjemalcem in gostom srečno novo leto

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom in se priporoča
Stavbeno podjetje, **VINKO BOREC**
Rožna dolina c. IX/16 LJUBLJANA
Telefon št. 39-44

Srečno in veselo novo leto želi

VINKO OMERZEL

mizar
Žvečna ulica št. 9, Moste.

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj.
odjemalcem

IVAN KEBER

Moste, Zaloška cesta 42.

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem

Joško Stanovnik, Moste

špec. trgovina — Predovičeva ulica št. 18

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

DRUSKOVIČ - ILAUNIK

trgovina z mešanim blagom in brivnica

Moste pri Ljubljani

Val. Vodnikova ulica 14

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem

MILAN KOSAK, mesar

Moste, Pokopališka 35

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom

FAJMOŠTER - GOSTILNA

Ljubljana M. Anžič

Veselo ter blagoslovljeno leto 1935
želi vsem svojim prijateljem, znancem
in cenjenim odjemalcem

IVAN SMERKE

trgovec

Stožice 33 - p. Ježica

Blagoslovljeno ter srečno in veselo
novo leto 1935 želi svojim gostom obiskovalcem

KAROL DOLEZAL

brivec

Ježica-Stožice-Črnuče

Veselo in srečno novo leto

želi vsem obiskovalcem

JOSKO KUNAVER

gostilna pri Perdanu

Savije-Ježica 29

Srečno novo leto želi vsem cenj. naročnikom

VINKO RAUBER

čevljarški mojster MOSTE Zaloška cesta 12

Srečno novo leto

SLOKAN IVAN

stavbenik

Ljubljana, Kolezijska ulica 7

Srečno in veselo novo leto

želi cenj. odjemalcem

PODBORSEK ANTON

mesar in prekaževalec

Ljubljana, Linhartova ul. 4

Podružnica: Staničeva ul. 8

Blagoslovljeno ter srečno in veselo
novo leto 1935.

želi svojim gostom obiskovalcem

KAREL DOLEZAL

brivec

Ježica — Stožice — Črnuče

Krojaški salon **IGNAC RESETIČ**

LJUBLJANA, Masarykova c. 14

Palača »Grafika«

Veselo novo leto želi

FRANC ŠTIRN, prevoznik

Vrhnika

Srečno novo leto želita

vsem cenjenim gostom in odjemalcem

IVAN in ELZA RAHNE

trgovina in restavracija

Moste pri Ljubljani

Tvrdke in obrtniki iz občin Dev. Marije v Polju in Dobrunje

Srečno in veselo novo leto želim vsem cenj.
odjemalcem in odjemalkam, ter se jim v
nadalje priporočam

LOJZE ZAJC

trgovec koles in delov

ZG. KASELJ 105, pošta D. M. v Polju

Srečno in veselo novo leto želi cenj. gostom
in odjemalcem

MIHAEL ANŽIČ

gostilna
DOB RUNJE

mesarija
LJUBLJANA
Solski drevored

Srečno novo leto želi

DERMASTJA FRANC

gostilna in mesarija

Bizovik - Dobrunje

Srečno in veselo novo leto želi

ROZNIK ANTON

podkovni in vožni kovač

Dobrunje 90

Srečno novo leto želi

TOMŠIČ FRANC

mizarstvo

Zg. Kašelj - Dev. Mar. v Polju

Srečno in veselo novo leto želi

MIHA HABIČ

trgov. z mešanim blagom in gostilna

Sadinja vas 16 - Dobrunje

ČERTALIČ E.
trgovina z meš. blagom
Dev. Mar. v Polju

DEJAK IVANKA

trgovina

Dev. Mar. v Polju

KLUN IVAN

motorno žaganje drv

Vevče št. 16

VODIŠKAR IVAN

trgovec s kolesi

Zg. Zadobrova 13

FRANC JAKOŠ

čevljar

Zg. Kašelj 7

NANUT ANDREJ
čevljar

Bizovik 118 - Dobrunje

Blagoslovljeno novo leto

SIMON KOVAC

krojač

Sp. Kašelj 35

MIRKO TRTNIK

brivec in frizer

Zadvor 1c - Dobrunje

TEREZIJA SAVSEK

restavracija pri

postajališču

Dev. Mar. v Polju

Srečno novo leto želi

KLEŠNIK IVAN, gostilna in trgovina

Zg. Kašelj

ANA GRUM

gostilničarka

Studenc št. 9

Srečno novo leto želi

KOSEM ALOJZ, mesar

Dol pri Ljubljani

Vsem cenj. gostom srečno in veselo novo leto

STANKO PODBEVSEK

brivski in česalni salon

Dev. Mar. v Polju 10

BENČINA IVAN
gostilna in mesarija

Dev. Marija v Polju 10

BABNIK ADOLF

krojaštvo

Vevče - Dev. Marija v Polju

NOVAK A. J.

trgovina z mešanim blagom

Vevče

PATERNOSTER IVAN, mesar

Zalog, Dev. Mar. v Polju

Blagoslovljeno novo leto želi

KRENOS J.

trgovina z meš. blagom, deželnimi pridelki

in parna pekarna

Zalog - Dev. Marija v Polju

Srečno novo leto želi

ALOJZ JANEŽIČ, krojač

Bizovik - Dobrunje

Srečno novo leto želi

M. JANČAR

trgov. z meš. blagom in pekarna

Zadvor 67 - Dobrunje

Srečno novo leto želi

JANEZ DIMNIK

gostilna pri „Jančet“

Dev. Marija v Polju št. 5

Srečno in veselo novo leto želi in se nadalje
priporoča za cenj. naročila
FRANC VRECAR, splošno krojaštvo
Dev. Marija v Polju

Veselo in srečno novo leto želi svojim
gostom

GAŠPERLIN CIRIL

gostilna »FRISKOVC«

Dobrunje

Veselo in srečno novo leto želi svojim
cenj. gostom in odjemalcem

HLADNIK ANTON

gostilna in trgovina z mešanim blagom

Dev. Marija v Polju

Srečno in veselo novo leto želi

DIMNIK IAKOB

mesar in gostilničar

Dev. Marija v Polju

Iz raznih krajev čestitajo k novemu letu

M. KOKL
manufakturna trgovina
KRANJ

VRTNARSTVO
SUŠNIK
KRANJ

KOKALJ JANKO
mesar in prekajevalec
ZALOG — GOLNIK

FRANC SMOLE
avtoprevoznistvo
KRANJ

JERNEJ JERŠIN
mesar in prekajevalec
Kranj

MASTERL VILKO
žimopreja

Stražišče pri Kranju

PETER ANGELO
družba z o. z.
LJUBLJANA, Tyrševa c. 31

Zavod za čiščenje oken in stanovanj
SLAVKO GRMOVŠEK
LJUBLJANA, Sv. Jakoba trg 5

Srečno in veselo novo leto želi
častiti duhovščini in ostalim
cenjenim naročnikom
MENCEJ AVGUST
pasar
Ljubljana VII, Medvedova 7

Vsem svojim cenj. odjemalcem
in odjemalkam želim srečno in
veselo novo leto

Marija
Vidmajer
trgovka s semeni in zdravilnimi zelišči
Cankarjevo nabrežje št. 3
Stojnica: Nabrežje 20. septembra

Veselo in srečno
novo leto želi
Franc Posavec, Ljubljana
pekarna in slaščičarna, Karlovska c. 30

Srečno in veselo novo leto
želita vsem cenj. naročnikom
IVAN WOSTNER EDVARD
vodov. instal. MOSIE sploš. klepar
Zaloška cesta 21

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
FRANC BAČNIK
kamnoseštvo
MOSTE — LJUBLJANA

Krečič A.
trgovina z mešanim blagom
Vidovdanska cesta 1

Srečno in blagoslovljeno
novo leto 1935

HRANILNICA IN POSOJILNICA
V KRANJU
LJUDSKI DOM

Veselo in srečno
novo leto 1935 želi

Alojz Prinčič
prodaja tobaka
in kolekov
v Laškem

Veselo novo leto želi
vsem svojim odjemalcem
in prijateljem

Rosenfeld Robert
trgovina z meš. blagom

Marija Gradec
pri Laškem

Srečno novo leto želi
Gradbeno podjetje
FRANJO VRABL
MARIBOR
Radvanjska c. 24

Maks Zabukošek
modna krojačnica

Celje
Cankarjeva cesta

VODIČAR
JANKO
mizarstvo
Celje, Dečkov trg 6

VRENKO Alojzij
pek
Cerknica

Srečno
novo leto
želi trdka
IVAN KREGAR
izdelovanje vseh ko-
vinskih predmetov in
kromiranje
Ljubljana
Zrinjskega cesta 3

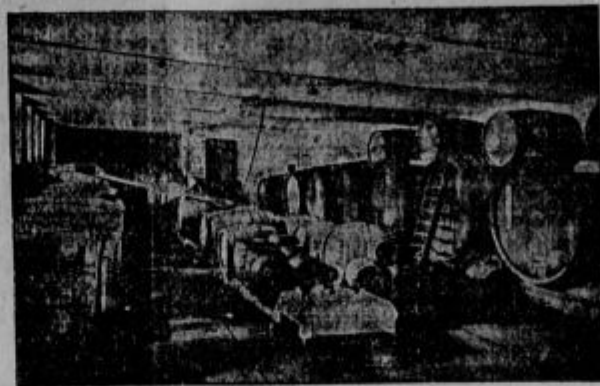
F. ZORMAN
trgovina
Ljubljana, Stari trg 32

SITAR KAROL
tapetnik in dekorater
Ljubljana, Wolfova 18

Srečno in veselo novo leto želim vsem cenj.
naročnikom
LOJZE KRIZAJ, Moste-Ljubljana
modno krojaštvo, Zaloška c. 91a

RUDOLF TERCELJ
stavbeno podjetje
Ljubljana VII, pri novi šišenski cerkvi

IVAN in NEŽA BOŽIČ
gostilna — Vikrče pod Šmarno goro

FRANCKA IN FRANC GRAISER
Trgovina z vinom in gostilna
KLANC PRI KRANJU

„PUTNIK“

ofic. potovalni biro in konc. menjalnica

MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 35

Hubertus
Celjska milarna
d. 3 o. 3.

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem srečno
novo leto in se priporoča za odjem Hubertus
terpentinovega mila in pralnega praška „Perion“

Srečno in veselo novo leto želi
svojim dosedanjim in bodočim cenj. odjemalcem
trgovina „PRI CIRILU“, Vrhnika

Vsem cenj. gostom zadovoljno, uspeha polno
Novo leto želi in se priporoča za obisk

»NOVA KUHINJA«
Terezija Kmetič
Aleksandrova cesta 5/I.

ALOJZIJ VODNIK
kamnoseška industrija
Ljubljana
pri glavnem kolodvoru
ustanovljeno 1860 l.
Splošni proizvodi
iz marmorja in granita

Tiskarna „KOLEKTOR“
ALBIN POGAČNIK
Stražišče pri Kranju

ROK LEBAR
splošno kleparstvo
Pungrat — Kranj

ALOJZIJ SMOLEJ
splošno kleparstvo in vodovodna inštalacija
Kranj

Hotel „Stara pošta“
Kranj
Francka in Fr. LIEBER

IVAN SAVNIK
KRANJ

SREČKO PIHLAR
manufaktura
Maribor, Gosposka ulica 5

KNEZ FRANC
brivski in damski salon
Maribor, Sodna 9

Angleški salon za krojaštvo
diplomiran in odlikovan v Londonu
STIBERC RUDOLF
MARIBOR, Meljska cesta 1

Modna trgovina
ANTON PAŠ
Maribor, Slovenska ulica 4

Trgovina čevljev
J. Waidacher-jev nasl. V. WREGG
Maribor, Slovenska ul 6

Franc Kormann
nasl. KAROL RAGG
Maribor, Gosposka ulica 3

Eksportna hiša »LUNA«
lastnik A. PRISTERNIK
Maribor, Aleksandrova c. 19

Restavracija „GRAJSKA KLET“
GRGA BASTELIČ, Maribor

DRAGO BERNARD
frizer za dame in gospode.
Trajna in vodna ondulacija
Laško 46
želi vsem veselo novo leto 1935

Vsem cenj. odjemalcem in prijateljem voščim
srečno novo leto in se priporočam za
nadaljnja naročila
ANDREJ KREGAR in Sinova
Št. Vid-Vižmarje

Vsem cenj. odjemalcem - stavbenikom želim
srečno in veselo novo leto, ter se priporočam
za nadaljnjo naklonjenost
MAVRICIJ JERAN, apnar
Šmarca - Kamnik

Slovenski sejavec ob ekvatorju

Zamorski fantje marširajo...

Lukolela (Belg. Kongo), 18. nov. 1934.

Pod afriškim soncem

Gotovo si predstavljate, cenjeni čitatelji, pokrajine ob ekvatorju nekako tako, kakor če bi stali ob peči, kjer kurijo za kruh, namreč z neznosno vročim soncem, ki neusmiljeno pripeka in žge ter mori vsako življenje. Tudi sam sem si mislil poprej, da ne bom tu drugega našel, kakor izžgano zemljo ter puščavo. Nam Slovincem je namreč Afrika, vsaj po večini, nekaj popolnoma tujega, posebno pokrajine ob ekvatorju. Vendar pa ni ta zemlja tako pusta in nerodovitna, da bi se tu ne dalo živeti. To-

krat bom nekoliko popisal nekatere poskuse, ki sem jih napravil v teku prvega leta mojega bivanja na ekvatorju. — Da boste vse to lažje razumeli, bom najprej popisal tukajšnje toplotne razmere kakor tudi letne čase.

Zime tu, v vašem smislu, ne poznamo, namreč s snegom in ledom, pač pa imamo v času, ki ga vi imenujete leto, pravzaprav dvakrat pomlad, poletje in jesen. Prva pomlad po vašem koledarju se začne okrog božiča ter traja približno šest tednov; sredi februarja se začne poletje tja do začetka maja; maj, junij in polovico julija bi lahko imenovali jesen. Proti koncu julija se začne zopet pomlad, ki pa je krajša od prve, komaj dobre štiri tedne traja. Nato sledi drugo poletje do srede novembra in jesen tja do božiča.

Solnce stoji popolnoma navpik okrog 20. marca in 20. septembra; če postavim na primer kol, ki je dolg 1.80 m, nima ta v tem času opoldne nobene sence. Nasprotno pa ima okrog 20. junija in 21. decembra opoldne senco, ki je pri tleh oddaljena 65 do 70 cm.

Trikratna do petkratna žetev

Bolj nego toplotne razmere vas bo zanimalo rastlinstvo. Ko sem lansko leto decembra prišel v te kraje, sem takoj začel delati poskuse s sajenjem in setvijo raznih evropskih rastlin, posebno vrtno zelenjavo. V teku enega leta sem prišel do tehle uspehov: Po petkrat sem na enem mestu dobil prideleke od fižola, čebulčka, salate in koruze; po štirikrat zelje; po trikrat peteršilj, paradižnike in por. Še celo od riža sem dobil dve žetvi. Riž v kvaliteti prav nič ne zaostaja za onim, ki ga uvažajo. Nad vse krasno uspeva tobak, ki se lahko trikrat sadi na eno mesto. Zraste do dva metra visok in liste ima do 95 cm dolge. Tudi kavino grmičje, poper, kokain in kakao sem že zasadil, toda te rastline rabijo 4—6 let, preden začno prinašati sad.

Sadnega drevja imamo tudi dokaj vrst. Imenoval ga bom kar tako, kakor ga nazivljajo domačini. Krušno drevo; sad ima obliko kakor debela krastava limona in je težak 2—4 kg;

užit en je le kuhan, okus pa ima po krompirju. Mangule, rodi hruškam podoben sad, zelo sladak in ima malce okus po peteršilju; rodi po trikrat na leto. Drevo samo je pa mogočno, podobno buki. Volovsko srce, imenovano vsled tega tako, ker rodi sad, ki je podoben volovskemu srcu; doseže težo 4—6 kg. Najlažje vam ga tako predstavim: mislite si velikansko žlahtno vrtno jagodo 25—30 cm dolgo in 18—22 cm debelo; tudi okus in lupina sta precej slaba vrtni jagodi. Drevo samo pa ima tako obliko ko solnograške hruške (salzburgaree). Tudi nešplje, prinesene z Japonskega, jako dobro uspevajo. Imajo to čudno lastnost, da celo leto cvetejo in skoraj vsak dan nam dajejo sad. Drevo je bolj srednje rasti, precej podobno marelcam. Kajpada imamo tudi pomarančna drevesa, mandarine in pa citrone ali limone. Lupina sadežev pa je, tudi če so popolnoma zrele, zmiraj zelena, tako, da mi ne poznamo druge oranžne ali citrine harve kakor temno zeleno; kaj ne, tu pa je že narobe svet, tako boste rekli.

Zelo dobro uspevajo tudi ananasi, posebno oni ameriških sort. Tu smo dobili že sad, ki je tehtal 12 kg.

Nazadnje naj še omenim drevo, ki rodi bučam podobno sadje, težko 2—3 kg, namreč paj-paj; toda ne vem, ali bi ga še prišteval k drevesu ali ne, dasi zraste do 10 m visoko. Drevo namreč nima lesa, ampak je podobno enoletni bezgovi šibi, ki ima zelo bujno rast.

Je še več drugih vrst sadnega drevja, med katere lahko prištem tudi palme, ki jih je tu več vrst: kokosova, oljna, vinska, sladkorna in dateljeva. — Vsega vam danes ne morem popisati, ker še nisem veliko spoznal naših sadnih vrst, se bom že še ob drugi priliki oglašil.

Blagoslovljeno in milosti polno novo leto želim vsem znancem in prijateljem, kakor tudi

P. Anton Kramberger in zamorček Anton Bajongo.

vsem dobrotnikom in pa — to se razume — tudi čitateljem »Slovenca«!

Ko boste jaslice stavili, se vsaj v duhu spomnite vašega rojaka, ki deluje kot misijonar med zamorci v vroči Afriki in ob ravno istem času tudi zamorcem jaslice stavi ter jim razlaga neskončno Ljubezen.

Najlepše misijonske pozdrave vsem skupaj pošilja: Anton Kramberger, Mission catholique. Poste: Lukolela, Congo Belge, Afrika.

Roman za stare in mlade

Pikica in Tonček

Spisal E. Kästner, poslovenil M. Kunčič

Najprej malo uvoda

Kaj sem že hotel povedati? Aha, že vem. Stori ja ki vam jo bom topot pripovedoval, je dokaj nenavadna. Prvič je dokaj nenavadna zato, ker je pač dokaj nenavadna, drugič se je pa o resnici zgodila. Natisnjena je bila pred približno šestimi meseci v časopisu. Aha, si mislite in žvižgate skozi zobe: Fiit-u, Kästner prepišuje! Pa ni tako.

Zgodba, objavljena v časopisu, je obsegala komaj dvajset vrst. Tako neznatna je bila za oči, da je gotovo ni čitalo niti sto ljudi. V njej je stalo črno na belem, da se je tega dne zgodilo v Berlinu to in to. Vzel sem škarje, izrezal poročilce in ga skrbno položil v skrinjico, o kateri hranim redke dragocenosti. To skrinjico za redke dragocenosti mi je iz pristnega ločenega papirja čudovito lepo zleplila Katarina. Na pokrovu je plak z živo rdečimi kolesi, ob njem stojita dve temno zeleni drevesi, nad njima pa visijo trije beli oblaki, okrogli kakor snežene kepe. Peščica ljudi, ki je razen mene ono zgodbo v časopisu brala, ji gotovo ni posvetila nobene pozornosti. To kratko poročilo je bilo zanje — iz lesa. Iz lesa? se čudite. Kako more biti poročilo leseno? Takole mislim:

Če majhen deček prileče izpod peči debelo poleno in ga požene z vzklikom: »Hilf!«, je poleno zanj pač konj, pravi živi konj. In če starejši brat ob pogledu na poleno zmaje z glavo in reče malemu dečku: »To ni noben konj, pač pa si ti osel!«, ni s tem prav nič obrnil sveta. Poleno ostane za dečka konj. Približno tako je bilo z mojim poročilcem. Drugi ljudje so si mislili: To je pač poročilce dvajsetih vrst. Jaz pa sem zabundal: »Rokus pokus!« in poročilce se je spremenilo v knjigo.

Pripovedujem vam vse to z določenim namenom. Nas, ki pišemo povesti, ljudje kaj radi izprašujejo: »Hej, vi, ali se je to, kar ste napisali, tudi v resnici zgodilo?« Posebno otroci hočejo to zmerom natančno vedeti. In si potem o zadregi gladimo brade ali čehlamo za ušesi. Mnogokaj o naših zgodbah se je zgodilo v resnici, ampak vse? Zmerom vendar ne moremo z zapisnikom o roki drovci za ljudmi in si sproti stenografirati vsako besedico, ki jo izpregovori v osako neumnost, ki jo storijo. Večkrat niti ne dmo, ali bomo o tej ali oni stvari sploh kdaj pisali. Vidite, tako je s to rečjo.

Pa se nekateri čitatelji, veliki in majhni, široko razkoračijo in izjavijo: »Veseloštevani gospod pisatelj, če pa se to, kar ste o potu svojega obraza načelkali, ni zgodilo v resnici, tedaj zvočite gluhim ušesom!« Za takšne imam pripravljen odgovor: »Če se je zgodilo o resnici ali ne, je prav osemno. Glavno je, da je zgodba verjetna! In verjetna je vsaka zgodba, o kateri so dogodki opisani tako, kakor bi se bili lahko zgodili o resnici. Ste razumeli? Če ste razumeli, ste pridrli za spoznanje globlje v bistvo umetnosti in to je pažno. Če pa niste razumeli, se svet tudi še ne bo postal na glavo. In s tem je uvod končan, hvala Bogu!

Iz izkušnje vem, da nekateri otroci takšna in podobna razlaganja, kakor so n. pr. o polenu in konju, o resničnosti in verjetnosti, prav radi čita jo. Drugi otroci pa raje tri dni skupaj samo ovseno kašo jedo, kakor da bi se le za korak približali tem modrim in učenim rečem. Brijjo se, strašno bojijo, da bi njihovo majhno, drobno čelo dobilo gube. Kaj naj storim, da ustrezem osem po vrsti?

Sem že našel izhod. Vse, kar je v tem romanu o zvezi s premišljanjem, bom zgnel skupaj v posebne oddelke, moža, ki ta roman tiska, pa bom prosil, naj moja »premišljanja tiska drugače kakor zgodbo samo. Tiskal bo pre-

mišljanja z ležečimi črkami kakor ta uvod. Kjerkoli boste torej v zgodbi opazili ležeče črke, jih izpusite, kakor da jih sploh ni, če se vam jih ne ljubi čitati. Je prav tako? Upam, da mi osi sporazumno prikimate z glavami.

Kaj sem hotel še povedati? Aha, že vem. Hotel sem reči: Zdaj je pa že čas, da se zgodba prične!

Prvo poglavje

PIKICA IN DUDEK IGRATA GLEDALIŠČE

Ko se je gospod ravnatelj Slana opoldne vrnil domov, je kakor ukovan obstal sredi sobe in z nastežaj odprtimi očmi strmel predse. Tam je stala Pikica, njegova hčerka, obrnjena z obrazom k steni, se venomer priklanjala in presunljivo javkala. Ali jo boli želodec? ga je zaskrbelo. Pa je zatajil v sebi skrb in strah in se ni premaknil z mesta.

Pikica je razprostrla drobne roke proti steni, prevlečeni s srebrnimi opami, pripognila koleno in zaklicala s tresočim se glasom: »Kupite vžgalice, gospoda moja, kupite vžgalice!«

Zraven Pikice je čepel Dudek, mali rjavodlakasti pišč, držal glavo postrani, se čudil in po taktu udarjal z repom ob tla.

Pikica je tožeče nadaljevala: »Usmilite se nas, siromakov! Skatljica samo en dinar.«

Kuža Dudek se je popraskal za ušesom. Najbrž se mu je cena zdela previsoka, ali pa mu je bilo žal, da ni imel denarja pri sebi.

Pikica je še više iztegnila roke, se priklonila in zamomljala:

»Mama je že čisto slepa in še tako mlada. Tri skatljice tri dinarje. Bog vam povrni, ljuba gospa!«

Gotovo je usmiljena stena kupila od nje tri skatljice...

Gospod ravnatelj Slana se je glasno zasmel. Kaj takega še ni doživel. Smešno zares: v stanovanju, katerega pohištvo je vredno več ko sto tisoč dinarjev, stoji njegova hčerka in milo prosi steno, glubo steno vbogajme!

Pikica je zaslislala smeh in se prestrašeno obrnila. Ko je zagledala očeta, jo je neutegoma popihala skozi duri. Dudek pa je brez vsakega razumevanja in pomilovanja capljal za njo.

»Ali vaju luna trka?« je široko nasmejana zaklical gospod ravnatelj Slana. Pa ni dobil odgovora. Zavrtel se je na peti in z vedrim obrazom odšel v svojo delovno sobo. Na pisalni mizi so ležala pisma in časopisi. Udobno se je zleknil v usnjeni naslonjač, si prižgal smodko in začel čitati.

(Valje.)

Zgodovinska noč 999-1000

Svet koprni v strahu pred koncem sveta

Naša stara zemlja pač še ni nikdar doživela takega novega leta, kakor ob prehodu 999. v 1000. leto. Tisto leto — 999. — so bili po vsem krščanskem svetu vsilili preroki, ki so govorili o dopolnitvi tisočletnega kraljestva in napovedovali za polnoč na Silvestrovo apokaliptični konec sveta. Mnogi se je polastila taka neomejena premama, da kaj takega zgodovina ne pomni ne prej ne kasnej.

Povsod, kjer so živeli kristjani, posebno pa v Rimu, so z grozo pričakovali konec leta. Iz tega se je v drugi polovici decembra razvil prav smrten strah, panika, katere si danes niti prav predstavljati ne moremo. Sodobni kronisti poročajo o raznih zlovesčih nebesnih znamenjih, o plamenčih repaticah in zvezdnih utrinjih. Večina kmetov že jeseni ni bila več obdelala polja, saj ni bilo tudi spričo pričakovane konca sveta nezmislno. Vsa trgovina je zastala, vsa podjetnost zamrla, celo tekočih državnih poslov niso več opravljali.

V drugi polovici decembra se je smrtni strah pri mnogih izprevrgel v blazno željo, da bi izpili preostajajočo časo življenja v polnih požirkih od dna. Prodajali so svoje imetje in si do skrajnih meja privoščili vse telesne užitke; česar kdo sam ni mogel napraviti, je razdal drugim. Bogatini so na stežaj odprli vrata za vsakogar, kdor je hotel priti; in po blazniško so začeli rajati in se gostiti ter valjati v telesnosti. V tem so pa drugi preživljali domnevno zadnje dneve v molitvi, postu in ostri pokori. Kronisti poročajo, da so peki brezplačno razdajali kruh, suknjarji suknjo, zlatarji nakit. Saj nobeno pozemsko blago ni imelo več zmisla ne cene. Veliko jih je v smrtnem strahu izvršilo samomor, drugi so zblazneli in tuleč divjali po cestah, tako da so podlegli premami tudi dotlej mirni in razumni.

Zastoj so skušali maloštevilni razsodni ljudje, povečini učenjaki in duhovniki, zaježiti in odbiti prevaro o koncu sveta. Blodne množice jih niso hotele poslušati, še več: kdor ni hotel priti na glas nejevernika ali celo hudičevega zaveznika, je moral molčati.

Med tistimi, ki so sicer molčali, a niso verovali v konec sveta, je bil na prvem mestu takratni papež Silvester II.

Omama je naraščala. Sodišča so nehala delovati in na Silvestrovo dan so v Rimu odšli

vse ječe. Svobodno so odhajali jetniki, tudi na smrt obsojeni morilci, se pomešali med ostalo prebivalstvo in bili takoj prevzeti od splošne smrtno groze. Bogatini so odpuščali svoje posle, častniki vojake, šole nence: saj vse skupaj ni imelo več pomena.

Opoldne na Silvestrovo — bil je lep sončen dan — je odšel ves Rim iz hiš na prosto. Samo po cerkvah so se gnetle množice in neprestano molile in klicale božje usmiljenje.

Spomnili so se, da bodo z ljudmi pokončane tudi vse živali, in jim dali prostost. Po rimskih cestah je tekalo in blodilo nešteto konj, govedi, ovac in psov. Tudi pticam so odprli kletke. Vse se je zbiralo in stiskalo vkup. Nihče ni hotel biti sam. Vsak je drugega klical za brata, vsi so se objemali in plakaje padali na kolena, proseč Boga odpuščenja in usmiljenja.

O mraku je nastala grobna tišina. Kdor je mogel, se je preril v cerkev, drugi so klečali okrog cerkva.

Tako je bilo v Rimu, tako na Vzhodu in Zapadu, kjerkoli so prebivali kristjani. Milijoni in milijoni so molili, se v smrtni grozi objemali in na tisoče jih je v tej grozi skopnelo in umrlo. Drugega za drugim so nosili iz cerkva ljudi, ki jih je zadela srčna kap.

Nikdar, odkar svet stoji, še ljudje niso v tolikem strahu šteli sekund in minut, kakor ob koncu 999. V očeh je gorela smrtna groza, iz cerkva je prihajalo ječanje kakor hropenje na smrt obsojenih.

Tedaj so začele po Rimu počasi biti cerkvene ure — polnoč, zadnje trenutke sveta, uro sodbe, izpolnitve apokalipse...

Udarec za udarcem je oddonel — a namesto stražnega konca sveta so se na papežev ukaz slovesno in vsi hkratu oglašili vsi tisoč rimskih zvono in naznanjali, grmeč in doneč, da je napočilo 1000. leto in da je človeštvo rešeno.

In tedaj se je groza, ki ni imela primere, izpremenila v veselje, kakor ga ni še nihče videl. Vse se je od sproščene radosti objemalo in poljubovalo, kdor je imel še kaj pozemskih dobrin, jih je od sreče razdal med brate.

Od tega prčendnega novega leta je ostala navada, da si voščimo: »Srečno novo leto!«

Leto 1934 - leto katastrof in nesreč

Leto 1933 je po svetovni vojni odneslo krono vsega hudega in grenkega, kar more priti nad človeštvo: kriza je dosegla svoj vrhunec, beda je preplavila vse celine sveta, notranji nemiri in upori so do dobrega zrahljali temelje najtrdnjših držav in ob zatonu starega leta se še vedno ves svet zvija kakor v predsmrtnih krčkah. Te besede, ki smo jih napisali ob začetku starega leta 1934, niso podale le življenjsko vernega, točnega preseka strahotnega kaosa, ki je v l. 1933 povsem zatemnil svetle strani našega življenja in spravi ves svet na rob obupa, temveč podajajo prav tako verno in točno podobo leta, ki smo ga pravkar pokopali. L. 1933 in 1934 kakor dvojčka, duševno in telesno pohabljeni, sta si bila, z istimi trdnimi, nezdravimi potezami v obrazu, z istim, motnim, blodno iskajočim bleskom v očeh. Nista nam prinesla ob svojem rojstvu zgolj nepregledne vrste življenjskih katastrof, ki so zmaličile duševno podobo božjega sveta, prizanesele nam nista niti z najhujšimi elementarnimi katastrofami, ki so dopolnile uničujoče delo. In ko stojimo zdaj ob grobu obeh, se s strahom in skrbjo oziramo v novo leto 1934, ki leži pred nami kakor s sedmimi pečati zaprta knjiga. Kaj nam prinaša? Še hujše življenjske poraze in katastrofe, ali sprostitev iz spon, ki kakor gore težke na rokah tekoče preizkušene človeštva leže. Gluho molčanje je odgovor...

V naslednjem prinašamo našim čitateljem samo pregled večjih elementarnih katastrof in drugih nesreč, ki so se v letu 1934 zgodile širom sveta; udarci, ki so zmaličili duševno podobo sveta, pa ostanjemo neizbrisano zapisani v zgodovini vsakega naroda do konca dni.

Strahotna rudarska katastrofa v rudniku Duhov na Češkoslovaškem. dne 3. januarja je zahtevala 142 žrtev. V rudniku je nastala silna eksplozija, ki je povzročila, da so se zrušili podporne rovine. Reševalcem se je posrečilo, da so spravili iz rova na površje 27 ponesrečenih rudarjev, ki so jih naslednjega dne z gniljivimi svečanstvi pokopali. Druhi 115 rudarjev pa še vedno počiva na dnu rudnika.

Jezero zalilo dve vasi. Pri jezcu med Belim in Črnim jezerom v Vogezih se je zgodila 5. januarja velika nesreča. Jez je popustil, voda zgoraj jezera se je razlila v dolino, zalila električno centralo in poplavlila dve vasi. Devet inženjerjev je utonilo. Prebivalci poplavljenih vasi so komaj rešili golo življenje.

Donava je prestopila bregove v noči od 5. na 6. januarja in poplavlila tri vasi v okolici Smedereva. Več ljudi je utonilo.

Dva vlaka sta trčila 12. januarja pri Stalingradu v Rusiji. Oba vlaka sta padla z nasipa in se skotalila v globino. Uradnega poročila o katastrofi sovjetska vlada ni izdala, očividci pa so pripovedovali, da je bilo okrog 300 mrtvih in prav toliko ranjenih.

Francosko letalo »Smaragd« je 15. januarja v bližini Corbignya na Francoskem treščilo na tla in se vnelo. Vseh deset potnikov, ki so bili v letalu, je zgorelo, med njimi je bil tudi generalni guverner francoske Indokine Pasquier in več drugih imenitnih osebnosti.

Katastrofalen potres v Indiji. 15. januarja se je stresla zemlja ob Gangesu v Indiji. Več mest, med njimi znano mesto Nepal, je bilo do tal porušeno. Po uradnih podatkih je potres zahteval okrog 10.000 človeških žrtev. V zemlji so nastale velike razpoke, iz katerih je pridrila na površje voda in se kot hudournik razlila po vsej pokrajini ter dokončala uničujoče delo potresa. Ta katastrofa je bila po svojem obsegu in po številu žrtev največja v letu 1934.

Največja japonska podmornica je 21. januarja zadel ob neko torpedovalno in se potopila z vso posadko vred. Zaradi snežne nevihte ni bilo mogoče misliti na reševanje.

Trije slovenski rudarji so se smrtno ponesrečili v belgijskem rudniku Vatterhey. Zaradi vnetja plina je nastala eksplozija, ki je povzročila nesrečo.

Pekleni stroj je 22. januarja zjutraj med postajama Videm-Krško in Brežice eksplodiral v brzovlaku Dunaj-Zagreb. Pri eksploziji je se vnel svetilni plin. Ogenj je objel ves vagon, ki je povsem zgorel. V vagonu je bilo 13 potnikov, od katerih je tri ubila eksplozija in so njihova trupla našli izoglenela. Več potnikov pa je bilo ranjenih.

Italski stratosferni balon »Siria« je 30. januarja dosegel nov višinski rekord, toda v viharju se je gonolca odtrgala in strmoglavila na tla 1. km jugovzhodno od Moskve. Vsi trije junaški letalci so postali žrtve znanosti.

Pri velikih demonstracijah na večer 5. februarja v Parizu je prislo do krvave bitke, v kateri je bilo ubitih okrog 30 oseb, okrog 600 pa ranjenih.

Plazovi so 5. februarja v Ostiboriji na Korziški zajeli 40 oseb in jih pokopali pod seboj. Istega dne je tudi vasico Bolovola v Apeninih zasledila snežni plaz, pri čemer je bilo 50 ljudi ubitih, 40 pa ranjenih.

V februarjski delavski revoluciji v Avstriji, ki je trajala štiri dni, je izkrmavalo v bojih okrog 2500 ljudi, okrog 5000 pa jih je bilo ranjenih.

Avtobus in potniški vlak sta trčila 18. februarja zvečer v bližini Rima. 16 potnikov je bilo ubitih, 11 pa ranjenih.

Japonski parnik »Bansei Marie« se je 22. februarja potopil na korejski obali. Na parniku je bilo 30 mornarjev in 20 potnikov. Vsi so našli grob v hladnih valovih.

Dva vlaka sta trčila pri Villa Nueva v Spaniji 20. februarja. 9 mrtvih, okrog 100 ranjenih. Štiri otroke zadušil dim. V vasi Umki v Srbiji je 21. februarja v hiši posestnika Lesendriča dim, ki je uhajal iz peči, zadušil štiri otroke, stare 3 do 8 let.

Hudi snežni viharji so divjali 26. in 27. februarja v Severnih ameriških državah. Zahtevali so več sto smrtnih žrtev.

Velik rečni parnik se je 5. marca potopil v bližini Kantona na Kitajskem v hipu, ko je hotel zavoziti v pristanišče. Na parniku je bilo okoli 500 potnikov, od katerih jih je utonilo okrog 400.

Italijanska ladja »St. Antonio« je v bližini Konstance ob Črnem morju dne 6. marca izgubila krmilo in postala igračka razburkanih valov. Valovi so jo vrgli na neko skalo, kjer se je razbila. 15 mornarjev je utonilo.

Zaradi strupenih gob je umrlo v neki belgijski vasi 8. marca 9 oseb.

Japonski rušilec »Tomotsuru« se je 12. marca v bližini pristanišča Sasebo prevrnil na velikih valovih. Kmalu nato so eksplodirali stroji, s čemer je bila usoda mornarjev zapečateni. Od 115 se jih je rešilo samo 13.

Večina slovenskih rek je zaradi silnega deževja v sredini marca prestopila bregove. Najhujše je divjala povodenj na Jezerskem, kjer je napravila ogromno škodo na polju in po vaseh. Pa tudi drugod ni prizanašal pobesneli vodni element. Za slovenskega kmeta je bila ta povodenj huda preizkušnja.

Nad 150 hiš je 15. marca pogorelo v trgu Janja v Bosni. Človeških žrtev ni bilo.

Skalni plaz je 20. marca zasul v kamnolomu podjacija Batignolles pri Pristini v Srbiji okrog 100 delavcev, od katerih so jih rešili samo polovico.

Potniški vlak se je zaletel v tovorni vlak na postaji Tavataju v Rusiji. 23 potnikov je našlo smrt, 68 pa jih je bilo ranjenih.

Požar uničil japonsko mesto. 21. marca je cvetoče japonsko mesto Hakodate uničil grozovit požar, ki ga je povzročil silen orkan. V nekaj urah je bilo vse mesto ena sama velika baklja, ki je gorela vso noč. Požar ni prizanesel niti eni hiši. 23.000 poslopij je zgorelo do tal. Po uradnih poročilih so našli okrog 1356 človeških žrtev, 120.000 ljudi pa je ostalo brez strehe.

Morje pogoltnilo vas. Pri mestecu Olsumu na Norveškem se je 7. aprila utrgala velika pečina in strmoglavila v morje. Pri padcu je pečina potegnila za seboj v morje obrežno ribiško vasico. Skupno število smrtnih žrtev znaša 50.

Strahotna požarna katastrofa na Dravskem polju. 18. aprila je požar skoraj povsem vpepelil vasi Medvedec in Sv. Lovrenč na Dravskem polju. 75 poslopij in mnogo živine je zgorelo. Škode je bilo nad poldrug milijon dinarjev.

Kakanj — grobišče rudarjev. 22. aprila je bil bosanski rudnik Kakanj pri Sarajevu pozorišče pretresljive rudarske tragedije. V nekem rovu je nastala eksplozija, ki so jo povzročile velike množine plina metana. 127 rudarjev je v globokem rovu pod zemljo objela hladna smrt. Nad desetstotice ljudi se je udeležilo pogreba nesrečnih žrtev. Globoka žalost, ki je takrat zajela vso Jugoslavijo, je vsem še v svežem spominu.

60 rudarjev je bilo mrtvih pri rudniški nesreči v Kalberg-Budingenu dne 8. maja. Da bi preprečili splošno katastrofo, so takoj po nesreči zazidali rov, v katerem so zakopali nesrečne rudarje.

Tragična nesreča v Kamniku. 5. maj je tudi Sloveniji prinesel katastrofo večjega obsega. V kamniški smodnišnici je nastala eksplozija zaradi kratkega stika, ki je zahtevala 12 žrtev, med njimi tri moške in 8 žensk, ki so bile zaposlene v smodnišnici. Presunljiv je bil pogled na nesrečneže, ki so umrli v strašnih bolečinah. Pogreb je pokazal, kako so ljudje sočustvovali z njimi.

15. maja je obiskalo mesto Tiberijo ob Genovskem jezeru hudo neurje. Utrgal se je oblak in v mesto je udrla voda. 50 oseb je utonilo.

Požar v čikaških klavnicah je 21. maja uničil 1000 poslopij. 1500 ljudi je bilo med požarom ranjenih, 120 pa mrtvih.

Gora zasula 12 vasi. Gora Kajman v pokrajini Kvantom na Kitajskem se je 25. maja udrila in zasula 12 večjih naselbin. Hkrati je pokopala pod seboj tudi korito reke, tako, da je reka

krenila v drugo smer. Več sto oseb je našlo smrt.

900 ribičev se je potopilo v strašnem viharju, ki je v začetku junija divjal na Koreji.

Silovit tornado je divjal 9. junija v srednjo-ameriški republiki San Salvador. Cele naselbine so bile porušene do tal. Elementarna katastrofa je zahtevala okrog 2000 človeških življenj in povzročila več milijonov dolarjev škode.

90.000 litrov bencina je 19. junija eksplodiralo v njujorskem pristanišču. Pri gašenju je zgorelo 20 gasilcev, 50 pa je bilo ranjenih.

Tri žrtve strele. V okolici Stetin na Štajerskem je strela v enem kraju v dveh dneh ubila tri ljudi.

15 milijonov dinarjev škode je meseca junija povzročila toča v Dalmaciji in hrvatskem Primorju.

Letalska nesreča v Jugoslaviji. 24. junija se je neko civilno letalo, ki je sodelovalo na letalski prireditvi v Belišču v Slavoniji, zaletelo v občinstvo, 8 oseb je bilo mrtvih, 9 pa ranjenih.

Suša na Kitajskem. V prvi polovici julija je vladala na Kitajskem velika vročina s sušo. Zaradi pomanjkanja vode je bil v mnogih provincah uničen ves pridelek. Več tisoč ljudi je umrlo za solčarico.

Strahotna povodenj na Poljskem. Sredi julija so zaradi dolgotrajnega deževja narasle vse poljske reke, zlasti pa Visla. Povodenj je zadela ogromne predele zemlje. 50.000 ljudi je ostalo brez strehe, okrog 150 jih je utonilo, škoda pa znaša pol milijarde zlotov.

Največja nesreča v zgodovini Amerike. Konec julija in začetek avgusta je zadela Združene države Severne Amerike katastrofa, kakršne zgodovina Amerike še ne pomeni. 24 držav je zajel strahotni val vročine, ki je pogljal temperaturo nad 24 stopinj Celzija. Zaradi tega je nastala silna suša, ki je uničila v teh državah skoraj vse poljske prideleke. Pol milijona družinam je suša uničila vse, polje in živino. Zaradi pomanjkanja vode so morali pokliti 7 milijonov glav živine. Škoda znaša okrog 250 milijard dolarjev. Samo solčarica je ubila nad 2000 ljudi.

11 rudarjev se je smrtno ponesrečilo 12. avgusta pri nesreči v rudniku Ensiheinu v Franciji.

24 vagonov dolg vlak, poln kitajskih vojakov je 23. avgusta v bližini Harbina v Mandžuriji zgrmel v prepad. Več sto vojakov je bilo ubitih in ranjenih. Nesrečo so povzročili kitajski vstaši.

Okrog 50 milijonov Din škode so povzročile v Sloveniji letošnje povodnji.

Strašna tragedija na morju. 8. septembra je izbruhnil na velikem ameriškem potniškem parniku »Morro Castle« veliki požar. Vso ladjo so zajeli plameni, ki niso prizanašali niti ljudem, ki so bili na ladji. 176 mornarjev in potnikov je

izgubilo življenje. Splošna sodba oblasti je, da je katastrofo povzročila sabotaža.

Mesto Nome na Aljaski je 17. septembra postalo plen požara.

Plazovi kamenja so 21. septembra v bavarških gorah zasuli skupino 7 turistov. Vsi so bili mrtvi.

Strašna rudniška nesreča v Angliji. 22. septembra je v angleškem rudniku Grasfordu izbruhnila eksplozija metana. V rovinah je zabesnel ogenj. Ko reševanje nikakor ni šlo izpod rok in je ogenj grozil, da se razširi na ves rudnik, je rudniško ravnanstvo dalo v globini 800 metrov zazidati vse one rove, iz katerih so sikali plameni. V teh rovinah pa je bilo še mnogo živih rudarjev, tako, da se je številno ponesrečenec podvojilo. 271 rudarjev je bilo mrtvih.

Silen tajfun na Japonskem. 21. septembra je tajfun razdelal na Japonskem 19 mest, škoda gre v težke milijone. Okrog 50.000 hiš je bilo porušeno. Smrtnih žrtev je bilo 3000.

Kobra povzročila 17 smrtnih žrtev. 21. septembra se je na Temal v bližini Londona prevrnil velik čoln, ker je vanj zašla velika kobra, ki je med potniki povzročila paniko. 17 ljudi je pri tem utonilo.

Usoden trk dveh vlakov v bližini Londona je 28. septembra zahteval 15 smrtnih žrtev.

Pri železniški nesreči v bližini Krakova na Poljskem je pri trku dveh brzovlakov 1. oktobra ostalo pod ruševinami 15 mrtvih potnikov.

Petrolejski vrelec je 1. oktobra eksplodiral v Nienhageni v Nemčiji. Bila je to največja katastrofa v zgodovini nemške petrolejske industrije. 3 delavcev je zgorelo.

Dve ladji sta se potopili 21. oktobra v viharju, ki je divjal na ameriški tihomorski obali. 38 ljudi je pogoltnilo morje.

Vihar v angleški Indokini je 1. novembra porušil 5000 hiš. Pod razvalinami je obležalo 250 mrtvih.

150 gledalcev je strmoglavilo s tribune, ko so 2. decembra gledali nogometno tekmo v Prazi. Okoli 50 ljudi je bilo pri tem ranjenih.

Veliki snežni viharji so v prvih dneh decembra divjali ob Tihem oceanu. Povzročili so milijonsko škodo in mnogo človeških žrtev.

Potres je 4. decembra v Hondurasu v Srednji Ameriki porušil 10 manjših mest.

Letalo je zgorelo na strehi hangarja na belgijskem letališču Ypernu dne 10. decembra. Zgorel je tudi letalec in še tri letala v hangarju.

Strašna božičnica delavskih otrok. 12. decembra je bila v nekem liverpoolskem predmestju božičnica delavskih otrok. Ko so otroci peli božično pesem, se je hiša porušila in 500 otrok je padlo v prtiličje, 8 metrov globoko. 20 otrok se je pri tem ubilo, 170 pa je bilo ranjenih.

200 ljudi v gorečem hotelu. V Lansingu v Mičiganu je 11. decembra izbruhnil ogenj v tamkajšnjem velikem hotelu. Od 200 hotelskih gostov je zgorelo 50 oseb.

Veliko holandsko letalo je 20. decembra strmoglavilo na tla v asirski puščavi in se pri padcu vnelo. Vseh 7 potnikov je z letalom vred zgorelo.

O radiju in raku

Nujno in hvalevredno je, da se je vprašanje ustanovitve zavoda za zdravljenje rakastih obolenj znova načelo. Ker ni vsled prevelike važnosti tega predmeta nikdar dovolj objavljenega glede potrebe radija, dokler ne dosežemo svojega cilja. Vas, gospod urednik, prosim, da bi dali še meni nekoliko prostora za nekaj pripomb k Vašim, pred kratkim objavljenim tozadevnim člankom. Že septembra meseca sem vložil na ravnanstvo splošne bolnišnice pismen predlog za ustanovitev posebne zavoda za zdravljenje rakastih obolenj z radijem in zato sem bil prav vesel, da so s svojimi članki prisločili v pomoč člani tozadevnega društva, ki je pred tem nekoliko vsaj za široko javnost mirovalo. S tem so podprli moje ponovno inicijativo, morda celo nevedoč o mojem tozadevnem koraku. Oglušam se pa danes zato, ker bi rad podal svoje, od navedenih člankov nekoliko različno mišljenje, ker je v teh člankih nekaj točk, ki so vzbudile moje posebno pozornost. Med drugim je tudi v teh člankih navedeno, da v mejah naše banovine še nimamo radija v dovoljni množini, imamo pa v Zagrebu vzoren inštitut, ki je našel urejen za zdravljenje z radijem, in da se zaradi tega pošiljajo bolniki v Zagreb. V nadaljnjih izjavanjih pa je napisano to-le: Zelo neprimerno je in včasih za možnost ozdravljenja usodopolno, da morajo naši bolniki, ker je zagrebški inštitut prenaplujen, predolgo čakati in da v tem tiči resna nevarnost, da se zamudi ugodni čas. V drugem članku se navaja, da morajo bolniki večkrat valed prenapolnjenosti in tehnične preobremenitve razpoložljivih radium-zavodov čakati po več tednov, da pridejo na vrsto, kar sigurno lahko najneugodnejše vpliva na nevarno obolenje, ki v tem času dolgega čakanja nevarno napreduje. — Ti stavki so vredni prav resnega razmišljanja. Nobenega dvoma toraj ne more biti o tem, da inštitut v Zagrebu ne zadostuje, kar je razvidno iz obeh člankov. To še enkrat ponovno poudariti, je bil namen teh vrstic v prvi vrsti. Radija imamo premalo v Zagrebu in v Ljubljani, potrebujemo ga pa silno. Radijski inštitut nam je bolj potreben kot vsaka druga kulturna institucija, bolj kot vsaka kakršnakoli bolnišnica ali kakršnekoli zavod. Nobeden od vas ne ve, če ne bo morda že v kratkem iskal ob takih obolenjih v največjih bolnišnicah pomoči. Vsakdo je že sedaj dolžan v svojem in v splošnem interesu pomagati pri ureditvi tako važne stvari. Radič tega sem že pred mnogimi leti to vprašanje načel, da celo dosegel sem, da se le pred več kot desetimi leti dalo v prometu 300.000 (tristo tisoč) kron, kateri znesek se je pa porabil pozneje v druge svrhe. Zato sem se nabavil sam lastni radij v času, ko ga še nikjer v Jugoslaviji niso uporabljali razen v Ljubljani z namenom, da bi svojim bolnikom tudi tedaj nudil pomoč, ko bi se jim sicer ne moglo pomagati. Demonstriral sem v zdravniškem društvu že več, vsaj doslej ozdravljenih rakov, rakov najhujše vrste, katerim ni prišla do živega prej nobena še tako težka operacija.

Zalibog sem enkrat primoran to dejstvo navesti, kar je sicer vsled kolektivizma manj domoznato, toda ujaviam ga le radi tega, da dovedem moč in veliko uporabljivost radija tudi tam, kjer ni sicer nobene pomoči. Če zasukat tudi mi take slučajne izjeme navedemo, ni morda tako velik prestonek sreče tega, da inozemski listi dan na dan poročajo, kako silnina in čudežna ozdravljenja da imajo ravno njih bolnišnice in da naši časopisi to v takem tonu pripisujejo, kot da bi pri nas ne imeli nikoli prav posebnih uspehov. Ravno v zadnjem času so pa demonstrirali razni člani naše kirurškega društva znamenite uspehe. Upravičeno bi se mogli čutili naši zdravniki od lastnih zaposlovanj in omaloževanja.

Težko je razumeti, zakaj zadene pri nas uredništvo vsake nove ideje na toliko težko! Ko so pred nekaj časa dobili v Zagrebu le prav malo količino radija, je tamkajšnji ilustrirani list »Svetc

to dejstvo omeli z velikim navdušenjem, tako, da je natienil celo več slik raznih priprav za radij ter posvetil celo stran pomembnosti radija za zdravljenje raka. Ko smo pa pri nas dobili precej večjo množino radija, ni tega komentiral noben list in časopisi so celo prezrli moje tozadevno predavanje v radiu. Tudi faktorji, ki bi morali imeti največ interesa za radij, so šli molče preko tega.

Naj nadalje povem še jaz svoje naziranje, kako naj bi se realiziral početek zdravljenja z radijem. V Ljubljani je že sedaj taka količina radija, da s lahko nemudoma prične z zdravljenjem in globoko je obžalovati, da se to že davno prej splošno ni pričelo.

Smelo trdim, da bi velikemu delu naše radijske potrebe odprlo, če bi bil radij, ki je v Ljubljani na razpolago, noč in dan nepretrgoma v rabi. Res je, da bi bilo dobro, če bi imeli še poseben oddelak s 40 posteljami, toda v glavnem se vrki zdravljenja tudi drugod ambulantno; neprenosljivim bolnikom bi aplicirali radij na oddelkih, kjer se ravno nahajajo. Za začetek bi rabili samo eno večjo sobo, eno sestro ter enega radiologa, ki bi se v Ljubljani tudi dobil. Nekaj sredstev za nekoliko opreme se bo prav gotovo dobilo. S tem da čakamo, ne bomo prišli nikamor naprej. Glavna naša deviza naj bo: Začetki je treba, posebno še, ker je zdravljenje z radijem zelo enostavno in ker se je radij nekoliko pocenil.

Omenjam nadalje, da radij ni samo potreben za rakasta obolenja, temveč tudi za nebroj drugih težjih ali lažjih obolenj, ki jim druga sredstva včasih niso kos, n. pr. kožna tuberkuloza, krvne kožne pege, razni ekcemi in razne kožne obolevine; pri bradavicah je včasih značilno, da zadostuje, da samo en del bradavice obsejemo, nato tudi druge izginejo. Pri neozdravljivih rakih pa je radij tudi potreben, saj lajša bolečine in čisti rane, da se nesrečno stanje neozdravljivega bolnika tako olajša, da more pacient vsaj znosno prenašati svoje žalostno stanje.

Omembe vredno je tudi dejstvo, da tak zavod tudi nekaj donaja, saj mora skoro vsak pacient nekaj prispevati. Le čisto siromašni bi bili izzeti. Tako bi ostalo mnogo denarja doma, ki se sedaj odhaja, po mojem mnenju, dostikrat brez potrebe. Nobene večje moderne bolnišnice bi ne smelo dandanes več biti, ki bi ne imela vsaj potrebnih pripomočkov. Če že ne moremo zidati dovolj velikih stavb, naj se vsaj to doseže, da bo poleg zadostnih instrumentov, priprav, knjiž in zdravil tudi vse drugo pri roki, kar zdravnik neobhodno potrebuje za svoje bolnike. Stroški za to prav gotovo niso tako veliki, da se ne bi mogli dobiti, pa čeprav gre za preiskrbo radija.

Dr. Josip Pogačnik, predstojnik šef oddelka v državni bolnišnici

Kupujte svilo, sukno, platno itd. v **Trpinovem bazarju** Maribor, Vetrinjska ulica 15, ker tam so res nizke cene!

Do 400.000 Din posojila

v gotovini ali dobrih hranljivih knjižicah išče veliko trgovsko podjetje proti ugodnim pogojem oziroma obrestim a sigurno varnostjo. Ponudba nasloviti na Aloha Company, Ljubljana ood »Sigurnost 9356 14637.

Pri tobaku se kriza ne pozna

Za 24 milijonov dinarjev izpremenjenih v dim — Maribor zakadi več, kakor izda občina za svoje potrebe

Mariborski kadileci so s preteklim letom lahko zadovoljni. Zaključili so ga z aktivno bilanco, kakor malo katero podjetje. Aktivno seveda le za državni monopol, ne pa za žepe kadilcev, v katerih se potrošnja tobaka pač običajno pozna. Saj smo spuhali v tem letu v zrak tobaka nič manj kakor za 23.734.524 dinarjev, prav toliko, kakor si je namenila mestna občina v novem proračunu za svoje izdatke. Pri tem pa Mariborčani ob pogledu na proračunske številke majojo z glavami in tožijo, da ne bodo zmogli več takih obremenitev, pri izdatkih za »božjo travico« pa takih pomislekov ni. Še več, niti kriza se ne pozna, saj je izdal Maribor v tem letu za tobak skoro pol milijona dinarjev več kakor v letu 1933. Okoli 520 dinačkov na glavo vsakega mariborskega meščana in okoličana pride tako na leto, pa naj si bo majhen ali velik, na vsakega kadileca pa dokaj več kakor tisočaki. V številkah pa izgleda enoletna potrošnja tobaka v Mariboru takole: cigaretni tobak je po količini na zadnjem mestu. Trebinjca 19 kg, vardarskega 19, neretvanskega 196,833, savskega precej, namreč 741 kg. Agilni so bili tudi piparji: Amerikance so pokadili 452, dunavskega pa 13.632 kg. Največ tobaka se v Mariboru porabi v cigaretah. Se-

veda so na prvem mestu glede števila največnejše vrste, ošobito popularna »Drava«, ki vabi Mariborčane že iz lokalnega patriotizma. Cigaret Karadjordje se je pokadilo 1510, Jadran 7120, Kosovo 9070, Strumica 5820, Sumadija 54340, Mignon 18.630, Vardar 1 milijon 121.520, Drina 1.424.000, Ibar 260.000, Neretva 573.400, Morava 429.300, Zeta 11.601.200, Drava 67.677.840. Pri Dravi so postavili letos kadilec rekord, za 10 milijonov komadov se je dvignilo število napravi lanskemu. Narasla tudi potrošnja Morave, katere se je pokadilo letos še enkrat več kot lani. Padla pa je leta, ki je še pred dvema letoma imela rekord za skoro 2 milijona komadov. — Cigararji so pokadili 216 flor de Havana, 264 perla de Cuba, 10.610 regalitas, 71.210 operas 126.900 kuba, 108.850 viržini, 166.100 portorik, 262.100 brazil, 71.600 viržinioza, 249 kratkih domačih in 979.300 mešanih inozemskih, 11.840 trabuk ter 5450 britanik. Tobaka za noslanje se je porabil 321 kg, žvečilec so si privoščili 1695 kg »klobas«, papirčkov za zvijanje cigaret pa se je porabilo 452.280 komadov. Pri slednjih se pozna znaten porast napram prejšnjim letom, ki pa je posledica stroge obmejne zapore. Preje se je pokadilo največ vtihotapljenih papirne robe!

Naša zunanja trgovina

Aktivna za 156 milijonov

V mesecu novembru je znašal letos uvoz v našo državo 72.134 ton za 298.1 milij. Din, dočim je znašal v novembru 1933 uvoz 67.561 ton za 275.9 milij. Din. Po količini se je torej uvoz povečal za 6,8, po vrednosti pa za 8,04%.

Nadalje je znašal v novembru naš izvoz ton 360.512 za 375.1 milij. Din v primeru iz 272.686 tonami za 403.46 milij. Din v novembru 1933. Izvoz je torej po količini narasel za 32,2%, po vrednosti pa padel za 7%.

Skupno je v prvih 11 mesecih letos znašal naš uvoz 750.808 ton za 3.261.15 milij. Din (v prvih 11 mesecih 1933 730.220 ton za 2.692.9 milij. Din). Uvoz je torej od 1933 na 1934 narasel po vrednosti za 23,9%, po količini pa za 8,3%. Izvoz pa je znašal v prvih 11 mesecih 1934 3.181.331 ton za 3.417.56 milij. Din (leta 1933 v prvih 11 mesecih 2.715.049 ton za 3.104.0 milij. Din). Narasel je torej po količini za 17,2%, po vrednosti pa samo za 10,1%.

Glavni predmeti našega uvoza so bili v no-

vembru tile (vse v milij. Din, v oklepajih podatki za oktober 1934):

- bombaž surov 16,9 (25,3), bombažna predvra 30,1 (35,1), bombažne tkanine 12,5 (19,94), volna 6,9 (5,1), volneno predvra 8,85 (10,0), volnene tkanine 8,5 (15,0), svilen predvra 7,1 (8,6), svilene tkanine 5,5 (7,1), nepredelano in polpredelano železo 3,1 (3,25), tračnice itd. 0,5 (4,7), razni izdelki iz železa 18,0 (12,5), kože domačih živali, nepredelane 8,86 (11,55), riž 4,48 (5,0), limone in pomaranče 1,9 (1,16), ostalo južno sadje 7,2 (7,8), kava 5,2 (5,76), premog 10,3 (5,2), stroji in aparati 15,14 (12,4), elektrotehnični predmeti 10,7 (12,0), prevozna sredstva 1,6 (2,26), umetne organske barve 4,34 (5,67).

Glavni predmeti našega izvoza so bili v novembru ti-le:

- pšenica 23,9 (32,6), koruza 75,74 (51,8), fižol 10,0 (18,3), sveže sadje 7,5 (7,7), suhe češnje 14,0 (21,0), hmelj 18,5 (24,7), konoplja 11,8 (11,9), go-

veda 7,06 (7,8), konji 2,5 (2,6), prešiči 21,16 (17,85), drobnica 7,04 (7,2), perutnina 8,74 (5,4), sveže meso 10,8 (11,5), jajca 5,7 (8,7), drva 3,0 (3,2), stavbni les 44,05 (54,7), oglje 1,3 (1,75), hrastovi železniški pragovi 1,08 (0,37), lesni izdelki 6,9 (9,74), cement 5,4 (6,3), surov baker 1,34 (28,2), zemlja in rude 12,3 (7,9).

Naša trgovinska bilanca je bila torej v novembru aktivna za 87,0 milij., dočim je znašala aktivnost v oktobru 76,3 milij., v novembru 1933 pa 196,5 milij. Skupno je znašala aktivnost naše zunanje trgovine v prvih 11 mesecih 1934 156,4 milij., dočim je znašala v prvih 11 mesecih 471,1 milij. dinarjev.

Kliring z Grčijo. Da bi se povečal in uredil izvoz iz vardarske banovine v Grčijo, je finančni minister odredil, da se višina lombardnih posojil Narodne banke izvoznikom poveča od dosedanjih 50 na 80% ter da ta posojila razdele ravnoopravno.

Vprašanje TBPĐ

Bolniško zavarovanje zaseb. nameštencev

Dne 28. decembra je imelo ravnateljstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu sejo, na kateri je sklenilo, da bo predlagalo ministrstvu za socialno politiko v finančnem zakonu uveljaviti amandman, po katerem naj se namesto dosedanjih privatnodruštvenih blagajn (Merkur v Zagrebu, Omladina v Belgradu ter blagajna trgovskega in podpornega društva v Ljubljani) ustroje blagajne za zavarovanje zasebnih nameštencev, ki bi kot krajevni organi vršili zavarovanje na podlagi zakona iz leta 1922 za vse nameščenice. Članstvo pri teh blagajnah bi bilo odvisno od pristanka zavarovancev. Te blagajne morejo osnovati posebne fonde za dajanje večjih podpor, kot to določata člena 45. in 46. zakona o zavarovanju delavcev. Člani teh blagajn bodo morali v te fonde plačevati posebno doklado do višine 20% rednega prispevka za zavarovanje v slučaju bolezni. Ta doklada bi v celoti padla v breme zavarovanega člana, predpisovala, pobirala in upravljala pa bi se kot redni prispevki zavarovanja za slučaj bolezni.

Tako bono torej namesto blagajne, ki praznuje stoletnico, dobili nov krajevni organ Osred-

njega urada, kar so doslej že itak bile društvene blagajne. Manjkajo sicer še podrobnosti, gotovo pa ni dalo za take ukrepe povoda poslovanje ljubljanskega društva. Zato tudi ni mogoča ocena, dokler natančno ne zvedemo, kaj namerava s tem Osrednji urad. Ker pa piše komuniste o seji, da bi se ta denar upravljal kot redni prispevki za zavarovanje, tedaj bo izgubilo višje zavarovanje oni smisel, kot ga je imelo, in bo padlo na nivo običajnega zavarovanja. Društva bi morala imeti čimveč samostojnosti in samo čimvečja samostojnost jih bo ohranila sposobne za velike funkcije, katere morajo izvrševati. Dobro bi bilo, če bi Osrednji urad posajnil finančno stran tega vprašanja.

Nadalje je ravnateljstvo na svoji seji sklenilo predlagati ministru za socialno politiko, da odredi za te blagajne poleg rednih še posebne višje razrede, ki pa ne bi bili obvezni pri Okrožnih uradih. Nadalje je bil sprejet detaljni pravilnik o dajanju komunalnih posojil, katerega pa mora potrditi še ministrstvo. Končno je bilo sklenjeno, da se v letu 1935 ne bodo izvršila napredovanja uslužbencev in bodo upravni siroški nekoliko nižji kot za 1934.

Borze v letu 1934

V naslednjem podajami pregled tečajev državnih papirjev na zagrebški borzi za zadnja tri leta:

	1932	1933	1934
6% inv. pos.	50 — 55	54 — 57	70 — 73
agrarji	25 — 27	25 — 27	41 — 43
vojna škoda	250 — 251	296,8 — 297	335 — 377
za februar	236 — 237	284 — 285	336 — 337
begl. obv.	32 — 35	37 — 38	56 — 57
8% Bler. pos.	46 — 47	38 — 39	64 — 66,5
7% Bler. pos.	43 — 44	35 — 35,50	56,5 — 56,8
7% DHB	48 — 50	52 — 55	65 — 65,5

Ta pregled nam kaže, da se tečaji državnih papirjev v letu 1934 znatno popravili. To so ugodne posledice deloma transfernega moratorija, ki je povzročil nacionalizacijo dolarških papirjev, kjer se kuponi izplačujejo v dinarjih brez ozira na dolar. Dvig državnih papirjev pa je bil tudi povzročen po izpremenjenem načinu amortizacije 7% inv. posojila in agrarjev, nadalje zaradi izpremenjenega žrebnebnega načrta za vojno škodo. Tečajji so bili čvrsti posebno tedaj, ko je nakupovala papirje država v svrhu amortizacije. Posebno se je to poznalo pri vojni škodi, kjer je takoj ob najavljanju tega ukrepa tečaj narasel na 350, prejšnje leto 1933 pa ni nikdar prešel čez 300. To je bilo v začetku leta, kasneje pa so tečajji polagoma popuščali. V juliju pa smo doživeli nov skok državnih papirjev in tudi po tem so se tečajji do konca leta dobro držali. Promet je bil živahen posebno v vojni škodi, kjer je bil največji promet marca. V terminih je bil promet slabši. Med ostalimi papirji izkazuje večji promet le še begluške obveznice. Tudi v obeh Bleurovih posojilih je bil promet znaten, posebno v 7% Bleru. Delnice Narodne banke so proti koncu leta doživele velik skok radi ugodnejših rezultatov poslovanja banke, ki obetajo višjo dividendno kot za leto 1933.

Za normalizacijo poslovanja bank

Očividno je, da so naši denarni zavodi danes najbolj prizadeti baš zaradi tega, ker je redni denarni obtok mestoma prekinjen ali zastavljen, in tako razpoložljiva gotovina kroži neenakomerno in prepočasno po stranskih poteh, ki vodijo izven pravega denarnega trga, mimo zasebnih denarnih zavodov, katerim so tako odvzeta obratna sredstva in s tem tudi njihove poslovne možnosti. Prav iz teh razlogov največ izvira paradoks današnje dobe, da je na eni strani nakopičen nezaposlen denar, in na drugi strani pa stoji brez dela delovne moči. Če bi nam uspelo, da samo ta gospodarski defekt odstranimo, ter da se razpoložljiva denarna sredstva spravijo v živahniji obtok, potem mora oživet tudi trgovski promet in splošni gospodarski položaj bi se že samo s tem znatno popravil. To delo bi pa bilo znatno olajšano, ako bi stari in novi zavodski upniki in vlagatelji tudi sami uvideli, da so prav tako tudi oni poklicani, da v interesu skupnosti vse store, kar je v njihovi moči, da naš denarni trg zopet pride v likvidno stanje, ker le tako in šele tedaj bo denar, zavodom omogočeno, da znova pričnejo v večji meri zadovoljevati njihove denarne potrebe.

Pomota bi bila, če bi mislili, da bo kar naglo dosežena normalizacija razmer in prehod v urejeni tok poslovanja. Vedeti moramo, da je ves gospodarski organizem dandanes tako oslabil, da bo precej časa preteklo, da zopet pride k moči ter da poedine ustanove znova morejo nadaljevati svoje pridobitno delo v oni meri, kakor so si ga začrtale v svojem programu.

Po izvedbi ukrepov, ki jih predvideva zadnja uredba o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov, se bo položaj denarnega trga brezdvomno premaknil iz mrtve točke. Vsekakor bo zelo pomembno, kako bodo denarni zavodi, ki so zaprosili za odložitve plačil ali sanacij, svoje bilancno stanje prilagodili novim razmeram, za kar obstoje sedaj nekatere možnosti in tudi olajšave. Zeleti je, da se te preureditve čimprej izvrše in s čim manjšimi posledicami za zavodske upnike, ki se ponekod pač ne bodo mogli popolnoma izogniti sodelovanju.

Na daljnji razvoj denarnega prometa bodo gotovo povojno vplivale določbe zadnje uredbe, ki predpisuje, da zaščiteni denarni zavodi morajo nove vloge svojih upnikov in vlagateljev voditi v posebnih knjigah, in sicer ločeno od starih poslov, ker za te nove vloge služijo kot prvenstveno zava-

rovanje naložbe denarja iz novih terjatev, ki se enako ločeno knjižijo in upravljaajo. Na ta način je nudena zakonita varnost upnikom in vlagateljem za njihove nove vloge in naložbe, ki so jih poverili takim zavodom. Na tej podlagi se bo brez dvojbe novo poslovanje pri zaščitenih zavodih moglo uspešno razvijati, ki je tudi sicer po določbah uredbe postavljeno pod strogo kazensko odgovornost.

Nadejamo se, da tako novo leto razdaja med denarnimi zavodi in njihovimi upniki, katerega je tekom krize zavzela neizmerna obseg, polagoma zmanjša in da se bo ta končno morala umakniti normalizaciji poslovanja in gospodarskih razmer.

F. E.

Proučevanje konjunktura

Pre dnevnim so zborovali v Zenevi zastopniki 8 zavodov za proučevanje konjunktura v Evropi in Ameriki. Zastopane so bile: Anglija, Avstrija, Belgija, Francija, Holandija, Italija in Nemčija, od izvenevropskih zavodov pa Harvard-univerza. Namen rednih sestankov zavodov za proučevanje konjunktura je posvetovanje o enotnih smernicah za znanstveno delo. Tako so se že pogodili med seboj za enotno postopanje pri izločitvi sezonskih vplivov iz dolgoletnih statističnih vplivov, da se na ta način pokaže predvsem razvoj konjunktura, očističen od sezonskih pojavov. Dogovorjena je bila nadalje organizacija izmenjave znanstvenih izsledkov in izklokih podatkov.

Na teh zborovanjih se je pokazala vedno bolj enotna slika razvoja konjunktura v večini držav na svetu. Razlage dviga se v glavnem ne razlikujejo dosti. Predvsem povzroča dvig konjunktura kreditna ekspanzija, ali se nahaja kreditna ekspanzija v spremstvu dviga. Prva posledica ekspanzije je dvig cen, kar vzbudi optimizem, ga okrepi in spravi podjetnika do tega, da si izposujejo pri bankah. Ter zmorejajo večje kreditiranje, ker so se pri njih nabrali v času depresije veliki kapitali. Po zanesljivih cenitvah imajo trenutno švicarske banke v lastnem depozitu ravno toliko zlata kot švicarska narodna banka. Če se zaupanje vrne, potem bi to zlato šlo iz bank ven in našlo naložbo. Izvedla bi se zvišanja kapitala, ustanjavljale bi se nove družbe. Pri vzponu pridejo na trg velike količine kupne moči, da se tako izrazimo, to se dogaja tako dolgo, dokler brezposelnost kapitala ne najdejo zaposlitve.

Kakor so mnenja glede vzpona enotna, tako so mnenja o postanku depresije in krize različna. Nekaj glavnih vzrokov pa je vendar tako evidentnih, da o njih ni nobenega spora več. Gotovo je, da današnje gospodarstvo bistveno različno od onega pred 30 leti. Postalo je veliko bolj občutljivo in kličee takoj po ukrepih, če mu gre slabo. Tako prihaja do intervencij, ki so sicer dobro mišljene, vendar pa žal pri izvedbi ne pokažejo pravih uspehov in gredo predvsem na stroške drugih držav. Vsaka država misli, da si pomaga s protekcionizmom, s katerim pa škoduje drugim in končno postruže krizo, ker prizadeti začnejo anganžati isto politiko, ki gre na škodo prejšnjih. Na koncu pa nima nobeden nobenega profita. To se dobro vidi tako v notranji kot v zunanji trgovinski politiki.

Letno poročilo I. jugoslov. selekcijske zadruge za rejo ameriških dirkačev v Ljutomeru za 1934. Prejeli smo: Občni zbor zadruge je dne 21. januarja 1934 sklenil vpeljati rodovnik materinskih kob in dnevnik mladih amerikancev. — Pregledalo, ocenilo in vpisalo se je v rodovnik 132 kob. Do konca leta so bile prodane za plemo in v spornih svrhe 4 kobile (3 med člani), mesarju 1 (stara) kobila, poginila je vsled kolike 1 kobila, torej je stanje koncem leta 1934: 129 kobil. — Zadruaga jako pogreša poginulega plemenjaka Petra Mozarta ter stremi pridobiti temu sličnega, hitrega in lepega žrebca; odločno pa odklanja morebitno dobavo kaknega malovrednega žrebca. Ker za prihodno plemenitno dobo ne kaže kaj boljšega, je zadruaga že zaprosila banovinsko žrebčarno na Selu za dodelitev Plungerja, Geldoradosa in Makilika; žrebec Nepomuk za leto 1935 ni zaželen za naše rejce, ker ima tukaj že dosti zaroda. — Vpisani materialni razpolaga s čisto krvno linijo amer. izvora in se ponašajo konji s 3—7 rodovi (deloma celo do leta 1887) amer. plemena; s tako čistostjo se ne more ponašati nobena gojena konjska pasma dravske banovine. — Banovinska anketa o konjskih pasmah dne 12. marca 1934 je določila našemu srezu gojitev ameriškega dirkača. — Zadruaga se vzdržuje kljub vsem težočam iz lastnih sredstev.

Naš saldo v kliringu z Nemčijo

Naš saldo narašča

Po najnovejšem poročilu naše Narodne banke je znašal dhe 29. decembra letos klirinski saldo naše države v plačilnem prometu z Nemčijo že 222,7 milj. Po prejšnjem izkazu za 22. december je znašal samo 220,0 milj. Din. Po najnovejšem stanju so bila dne 29. decembra 1934 izvršena plačila do številke 2,45 z dne 28. septembra 1934. Zakasnitev znaša že torej točno 4 mesece.

Mojstrski izpiti

NAVODILO GLEDE PRIJAV K IZPITOM ZA ZIDARKE, TESARKE, KAMNOSERSKE IN VODNJAKARKE MOJSIRE.

Prijave za pripustitev k izpitu morajo prosilci pisмено vložiti do 6. januarja 1935 pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica 17, ki bo s posebno rešitvijo ob enem tudi odredila, kje in kdaj bo kandidat delal izpit. Prijavo je treba kolkovati s 5 Din ter priložiti za rešitev prošnje kolek za 20 Din, za izpričevalo pa kolek za 20 Din in kolek za 10 Din. Izpitno takso v znesku Din 450.— je poslati po pošti.

V prijavi se mora navesti točen naslov, iz katere stroke namerava kandidat delati izpit, kje je delal odnosno bival zadnjih 6 mesecev, ali je izpit že in sicer kdaj in kje opravljal ali ponavljal. Vlogi je treba priložiti: 1. kratak, svojerodno na posebnem listu napisan popis strokovne zaposlitve do izpita (učna, pomočniška doba; seštet je vsa doba zaposlitve kot pomočnik); 2. krstni (rojstni) list; 3. dokazila, da je: a) ali v svojem obrtu praktično delal najmanj štiri leta, potem, ko je uspešno dovršil srednjo tehnično ali njej enako drugo šolo; b) ali v svoji stroki ali kot gradbeno-tehnični risar v poslovalnicah graditeljev, inženjerjev ali arhitektov delal najmanj 5 let praktično, potem ko je s uspehom opravil predpisani zaključni izpit iz svoje stroke na šoli za gradbene poslovodje (polirje), pripojeni srednji tehnični šoli ali na drugi državni strokovni šoli z enako učno osnovo; c) ali se učil svojega obrta najmanj tri leta in praktično delal v svoji stroki najmanj 6 let (delavska knjižica), ter pri posebnem izpitu dokazal občo izobrazbo in znanje. Kandidati, ki se prijavijo za opravljanje izpita a nimajo listin, navedenih pod 3., smejo dokazati čas o svoji zaposlitvi s kakršnimkoli drugim verodostojnim dokazilom. 4. spričevalo o posebnem obisku strokovnih učnih zavodov; 5. potrdilo, da je plačal pri zbornici zgorej označeno izpitno takso (potrdilo zborniške blagajne, odnosno poštni odrezek, če je bila taksa poslana po pošti); 6. Izjavo pristojnega združenja o kandidatovih usposobljenostnih dokazilih.

Pismeni izpit (klavzurna naloga) se bo bržkone pričel dne 15. januarja 1935 ter bo trajal pet dni. Pri izdelovanju naloge sme uporabljati kandidat vse knjige, ki vsebujejo same formule, dalje gradbeni zakon in osnutek gradbenega pravilni a. Ustni izpit se bo vršil po opravljenem pisnemem izpitu.

Navodilo glede prijav k izpitolu o obči izobrazbi in znanju, ki so potrebni za pristupitev k izpitolu za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre.

Prijave za pripustitev k izpitu morajo prosilci pisмено vložiti do 6. januarja 1935 pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica 10, ki bo s posebno rešitvijo ob enem tudi odredila, kje in kdaj bo kandidat delal izpit. Prijave je treba kolkovati s 5 Din ter priložiti za rešitev prošnje kolek za 20 Din, za spričevalo pa kolek za 20 Din in kolek za 10 Din. Izpitno takso v znesku 300 Din je poslati po pošti.

V prijavi je navesti točen naslov, iz katere stroke namerava kandidat delati izpit, kje je delal, odnosno bival zadnjih 6 mesecev ter ji priložiti: 1. kratak svojerodno na posebnem listu napisan opis strokovne zaposlitve do izpita (učna, pomočniška doba); 2. krstni (rojstni) list; 3. da se je učil svojega obrta najmanj tri leta in praktično delal v svoji stroki vsaj že štiri leta (delavska knjižica); 4. potrdilo, da je plačal pri Zbornici zgorej označeno izpitno takso (potrdilo zborniške blagajne, odnosno poštni odrezek, če je bila taksa poslana po pošti); 5. Izjavo pristojnega združenja o kandidatovih usposobljenostnih dokazilih.

Ti izpiti se bodo bržkone vršili 25. in 26. januarja 1935.

Dražba kožuhoine od divjadi vseh vrst bo dne 28. januarja 1935 v Ljubljani na velesejmu. Lovsprodajna organizacija »Divja koža«, ki prireja to dražbo, vabi vse lovce, da ji poverijo svoj lovski plen v prodajo, kajti ona bo kot vedno tudi tokrat znala najbolje varovati koristi naših lovcev. Vsakdo naj svoje blago čimprej pošlje, vendar pa morajo biti kože dobro pripravljene. Kože pošljite na naslov »Divja koža«, Ljubljana — Velesejme.

Sovjeti naročajo blago v Ameriki. Poročilo New-York Amtorg Trading Corporation pravi, da je sovjetska Rusija v oktobru naročila blaga v vrednosti 715.000 dolarjev, medtem ko je znašala vrednost naročil v septembru samo 450.000 dolarjev. V prvih 10 mesecih so sovjeti naročili v Ameriki za 9,38 milij. dolarjev blaga. Lansko leto v tem času samo 3,77 milij. dolarjev, to se pravi, da so se letošnja sovjetska naročila dvignila za 150%.

Letina hmelja v Nemčiji. Nemški statistični urad ceni letošnji pridelek hmelja v Nemčiji na 65.440 met. stotov in sicer na površini 9.652 ha, kar da torej na 1 ha 6,8 met. stota; lani je znašal pridelek na ha 7,1, 1932. leta 6,2 in 1931. leta 7,6 met. stota. Ves nemški hmeljski pridelek je bil pridelan v južni Nemčiji in sicer večinoma na Bavarskem, le malo na Württemberskem na Badenskem.

Borza

Dne 31. decembra 1934.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečajji Amsterdama, Berlina, Bruslja, Curiha in Pariza, dočim sta narasla Praga in Trst, popustila sta pa London in New York.

V zasebnem kliringu je ostal na naših borzah neizpremenjen avstrijski šiling: 8,10—8,20. — Grški boni v Zagrebu 29,65—30,36, v Belgradu 30 denar. — Angleški funt je nadalje popustil ter je na zagrebški borzi notiral 224,20—225,80, na belgrajski pa 223,70—225,30. — Španska pezeia v Zagrebu in Belgradu 5,55 blago. — Budimpešta v Zagrebu 8,80 blago, v Belgradu 8,75 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2309,63—2320,99, Berlin 1366,60—1377,40, Bruselj 800,37—804,31, London 167,98—169,58, Curih 1105,85—1111,35, New York 3382,51—3410,77, Pariz 225,37—226,49, Praga 142,49 do 143,35, Trst 291,74—294,14.

Promet na zagrebški borzi 31.652 Din.

Curih. Pariz 20,38, London 15,2175, New York 308,25, Bruselj 72,375, Milan 26,425, Madrid 42,225, Amsterdam 208,85, Berlin 124, Dunaj 73,20 (57,50), Stockholm 78,45, Oslo 76,45, Kopenhagen 67,95, Praga 12,8925, Varšava 53,30, Atene 2,90, Carigrad 2,49, Bukarešta 3,05, Buenos Aires 0,765.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje je prijazna in je bila čvrsta tudi na ultimo decembra. Tečajji so se deloma celo popravili v primeru s preteklim tednom, vendar posebnih izprememb ni bilo. Promet je bil za ultimo srednji in je prišlo na zagrebški borzi do zaključkov v vojni škodi (1000 komadov) in v begluških obveznicah (100.000 nominale). Nadalje je bilo zaključenih še 130 delnic Priv. agr. banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 70—71, agrarji 40—41, vojna škoda 336—337, begl. obv. 56—57, 8% Bler. pos. 63—64, 7% Bler. pos. 56—57, 7% pos. Drž. hip. banke 64 den.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 70—73, agrarji 41—43, vojna škoda 335—337 (335, 340), 1. 336—337 (337, 339), 6% begl. obv. 56—57 (56,75), 8% Bler. pos. 64 den., 7% Bler. pos. 56,50—56,80, 7% pos. Drž. hip. banka 65 den., tobacne srečke 10 den., srečke Rdečega križa 10 den. — Delnice: Narodna banka 4600 den., Priv. agr. banka 223 do 227 (223), Guttman 90 bl., Našice 400 den., Osj. sladk. tov. 140 den., Impeks 50 den., Isis 30—50, Trboveljska 100—102.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 71—72, agrarji 41,50—42,50, vojna škoda 336,50—337 (335), 1. 337,50—338,50 (337,50), 2. 338 den., 6% begl. obv. 57,50—57,75 (57,60), 8% Bler. pos. 66,50 den. (66,75), 7% Bler. pos. 56,50—57,25, 7% pos. Drž. hip. banke 65,50 den. — Delnice: Narodna banka 4650—4750 (4700), Priv. agr. banka 224—228.

Žitni trg

Novi Sad, Vse neizpremenjeno. Tendenco mirna. Promet majhen.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Torek, 1. januarja: 9.00 Od Urala do Triglava (plošč.) 9.40 Vsestr. predavanje (sk. dr. Gregor Rožman) 10.00 Prenos iz stolnice 11.00 Radijski orkester 11.30 Prenos z Oplene: Poklonitev francoskih bojevalnikov a solunske fronte poklonu nekralju, nato radijski orkester, čas 16.00 Mandolinistični sket, skifoln in harmonika solo (Stanko) 19.30 Nacionalna ura: Gospodarska vprašanja (prenos iz Belgrada) 20.00 Čas, jedilni list, program za sredo 20.30 Cerkevni zbor vs. Cirila in Metoda: Staroboižne pesmi, vmes plošče 21.30 Čas, poročila 21.30 Radijski orkester 22.30 Angleške plošče.

Sreda, 2. januarja: 12.15 Operne arije na ploščah 12.30 Poročila 13.30 Čas, Glasbene slike na ploščah 18.00 Plošče po željah 18.30 Pogovor a poslušalci (prof. Prezelj) 19.00 Sokoleto v novem letu (J. Pohar) 19.30 Čas, jedilni list, program za četrtek 19.30 Nacionalna ura: Smrt carja Dušana (iz Belgrada) 20.00 Ura francoskih impresionistov, klavir solo: gđ. Jadviga Poženelova 20.45 Vokalni koncert g. Zlate Gjunjane, operne primadone 21.30 Narodne a harmoniko, poljeta gg. Janjko in Banovec, harmoniko igra g. Stanko 22.00 Čas, poročila 22.15 Pomen prihoda francoskih gostov a solunske fronte (dr. E. Turk) 22.30 Radijski orkester 23.00 Espo ranto: Naše jaslice (Jože Končevčar).

Drugi programi

TOREK, 1. januarja: Belgrad: 16.30 Vojška godba 20.00 Radijski orkester 21.00 Igra — Zagreb: 20.30 Koncert na violončelu 21.00 Reclitacija 21.00 Vokalni koncert — Dunaj: 17.25 Plošče 18.25 Radijski orkester 20.45 Pirat, opera, Bellini 21.40 Plesna glasba 22.45 Ciganska glasba — Budimpešta: 19.00 Madjarske pesmi 20.35 Iz starih operet 20.30 Salonska glasba — Vsa Italija: 17.10 Ljubla glasba 19.45 Pirat, opera, Bellini — Praga: 19.30 Skrivnost, opera, Smetana 22.30 Stramel — Varšava: 20.00 Ena sama noč, opera, Stolz 22.30 Plesna glasba — Vsa Nemčija: 18.00 Po željah poslušalcev — Berlin: 20.00 Pester koncert — Königsberg: 20.00 Pestra ura — Hamburg: 20.00 Operne arije, odločni itd. — V raiavica: 20.00 Srečno novo leto, revija — Lipsko: 20.00 Noveletni koncert — Köln: 20.15 Noveletni koncert — Frankfurt: 20.05 Netopir, opereta, Strauss — Stuttgart: 20.00 Pester večer — Monakovo: 20.00 Ljudska glasba — Zürich: 20.45 Pirat, opera, Bellini — Strassburg: 19.30 Radijski orkester 21.30 Orkestralni in vokalni koncert.

SREDA, 2. januarja: Belgrad: 20.00 Operne arije 20.30 Prenos iz Ljubljane 21.00 Predavanje 21.30 Nadelovanje prsnos 22.00 Vesti, Radijski orkester — Zagreb: 20.00 Ljubljana — Dunaj: 17.05 Ura avstrijskih komponistov 20.00 Trije sovorni medvedji, včas veseleogra, Vitas 22.00 Simfonični koncert 22.35 Plošče — Budimpešta: 19.30 Prenos iz opere 22.30 Jazz 22.30 Ciganska glasba — Milan-Trst: 17.10 Ljubla glasba 20.45 Igra, nato plesna glasba — Rim-Bari: 17.10 Ljubla glasba 20.45 Vojška godba 22.15 Pestra ura — Praga: 19.30 Potporji iz Fallovih operet 20.30 Simfončni koncert — Varšava: 20.00 Mikiwezew večer 21.00 Chomnova klavirska glasba 22.15 Plesna glasba — Berlin: 18.30 Domnna glasba 21.15 Radijski orkester — Königsberg: 19.10 Vesele plošče 21.15 Glasbeno leto 1934 — Hamburg: 19.00 Godba na pihala 21.15 Plošče po željah poslušalcev — Bratislava: 21.15 Javen ljudski pes — Lipsko: 19.30 Operetni koncert 21.30 Vesel večerni koncert — Köln: Neznani skladatelji narodnih pesmi — Frankfurt: 18.30 Vesele plošče 21.15 Pestra ura o Posnarju — Stuttgart: 19.00 Monakovo 21.15 Orkestralni koncert — Monakovo: 19.00 Plesna glasba 21.10 Radijski kabaret — Zürich: 19.50 Moški zbor 21.10 Kabaret — Strassburg: 19.30 Plošče 21.45 Prerok vasi, opera, Rousseau.

DRAMA — Začetek ob 20

Torek, 1. januarja ob 15: Peterčrkove poslednje sanje, Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: Waterloo, Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Sreda, 2. januarja: Zaprt.

Četrtek, 3. januarja: Matiček se ženi, Red Sreda.

Petek, 4. januarja: Gugulica, Red A.

OPERA — Začetek ob 20

Torek, 1. januarja ob 15: Sveti Anton, vseh zaljubljenih, Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: Pies v Sarajnu, Opera. Izven. Znižane cene od 36 Din navzdol.

Sreda, 2. januarja: Zaprt.

Četrtek, 3. januarja: Stijre grobljani, Red Četrtek.

Petek, 4. januarja: Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 1. januarja ob 15: Stambulska roža. — Ob 20: Izgubljeni valček</

Stedljiva gospodinja gleda na vsak dinar zato se poslužuje ugodnosti ki jih nudi svojim članom **I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO V LJUBLJANI** Kongresni trg 2, ki ima v Sloveniji 37 prodajalen in vabi vse gospodinjke-bralke Slovenca, da se odločijo za pristop k zadrugi.

Prijaviti se morete
v vsaki naši prodajalni in sicer:

1. Ljubljana, Kongresni trg 2.	7. Moste, Zaloška cesta 11.	13. Rudnik 74.	19. Križe 50.	25. Trbovlje-Vode 253.	32. Brezno 3.
2. Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) c. 38.	8. Vič Glinice, Tržaška cesta 11.	14. Polje 40.	20. Trzin, Glavni trg 21.	26. Trbovlje II. 75.	33. Guštanj 1.
3. Ljubljana, Florjanska ulica 5.	9. Ružna dolina III/2.	15. Masivode Svetle 3.	21. Siruje 16.	27. Rajhenburg 37.	34. Prevalje 66.
4. Ljubljana, Trnovo, Cerkvena ul. 21.	10. Ljubljana, Celovška cesta 57.	16. Sora 23.	22. Žužemberk 28.	28. Poljane 62.	35. Mežica 10.
5. Ljubljana, Sv. Petra cesta 78.	11. Ježica, Trojanska cesta 130.	17. Skofja L. ka 60.	23. Sv. Križ ob Krki 2.	29. Makole 10.	36. Črna 32.
6. Ljubljana, Zaloška cesta 15.	12. Žigorja Šiška, Vodnikova c. 24.	18. Kronj, Savsko preim. 18.	24. Bloke-Nova vas 36.	30. Ruše 77. - 31. Ruše 35.	37. Ormož 69.

Sport

Nova smučarska postojanka na Dolenjskem

Prihodno nedeljo, na praznik Sv. treh kraljev, bo novi smučarski dom Polzevo pri Sv. Duhu nad Višnjo goro slovesno odprt in blagoslovljen. Pred otvoritvijo, ki bo ob 11.15, bo ob 10.30 služba božja v cerkvi Sv. Duha, ki jo bo opravil ljubljanski knezoškof g. dr. Rožman, ki bo tudi blagoslovil novi smučski dom.

O tem smučarskem domu smo že večkrat poročali, vendar ga naša javnost in zlasti naši smučarji in turisti še vse premalo poznajo. S tako krasnim, prijaznim in tako lahko dostopnim domom se niti večji in bolj znani kraji ne morejo ponahati. Samo eno uro hoda je od železniške postaje in elopiš pred mogočno slabo, ki zadivi vsakogar, celo najbolj razvajenega turista in smučarja. In pa smučarski tereni okrog doma! Idealnejši si sploh ne moremo misliti. Prav vsak smučar, pa naj si je začetnik ali izkušen, dobi tam primeren prostor in to zraven doma. Daljših in krajših tur, ki so možne, niti ne omenjamo.

V nedeljo gremo zato vsi k Sv. Duhu k otvoritvi Polzevega doma, da si bomo ogledali terene za prvo smuko ali pa bomo vzeli s seboj smuč, če bo tedaj Polzevo že pod snežno odejo. Upajmo in Bog daj, da bi bil Sv. Duh kmalu pobejen in nova postojanka SK Polzevo bo postala središče vseh naših smučarjev in turistov.

Vseslov. prvenstvo v Zakopanah

v alpski ožni smuku in slalomu) je dosegel H. Heim (T.K.S.) na smučeh in robnikih:

A. ČUFER
JESENICE

ZSK Hermes : Slovan

Danes popoldne se srečata na igrišču SK Slovana v prijateljski tekmi stara rivala iz minulih časov ZSK Hermes : SK Slovan. Moštvi sta trenotno precej izenačeni in je pričakovati zanimive borbe. Pričetek ob 14; v predtekni nastopita rezervi obeh klubov.

★

Izpiti za sodnike za skoke. V petek, 4. januarja, se vrše ob pol 19 v zvezni pisarni, Tyrševa cesta 1-a, IV. nadstropje, izpiti za zvezne sodnike za skoke. Pozivamo one, ki so položili izpit za tek in nameravajo polagati izpit tudi za skoke, da se udeležijo izpitolov. — JZSZ.

Smučarski tečaj na Pokljuki se vrši celo sezono, kakor lansko leto. Vodi ga Janez Zirovnik, čez praznike in novo leto pa sodeluje praktično na terenu, kakor tudi s predavanji profesor Drago Ulaša. Na lanskolanskoletnem Ulaševem tečaju so bili gostje zelo zadovoljni in tudi letos je zagotovljena popolna uspeh. Snaga je pri domu okrog 30 cm, v višinah pa še več, tako, da so možne prav lepe ture.

ASK Gorenjec, Jesenice. Smučski dom ASK Gorenjec pri Sv. Križu nad Jesenicami je odprl in oskrbovan do nadaljnjega samo ob nedeljah in praznikih in dnevi pred prazniki. Obdan je z lepimi smučskimi tereni, ki zadovoljijo začetnika kot izkušenega smučarja. Tudi ljubitelji narave pridejo na svoj račun, kajti oddaljeno je vzhodno na Triglavsko pogorje. Če kdo ne ve, kje in kako naj bi začel Novo leto, naj gre v Črni vrh, kjer je poceni življenje. Pozdravljeni v Črni vrhu! Smuki!

SK Slovan: Danes popoldne ob 12.30 naj bodo na našem igrišču sledeči igralci: Pošl, Martinčič, Kobal I., Jerančič, Poznik, Batté, Makovec, Sinček II., Stojkovič, Por. Roth in Lukman. Ob 12.30 pa naj se javijo v garderobi: Blinc, Kobal II., Sinkule, Dežman, Gerjol, Poljšak, Thuma, Vasiljevič, Jankovič, Kervec in Stojanovič. Stranski sodnik: Batté; redilski: Čerček, Makovec, Ota, Makovec, Poreček, Prelo, Uhan in Milošič. Ljubljanski sportni klub sporoča svojim članom, da bo redni obni zbor v petek, 18. januarja ob 20 v poselnih sobi gostilne Činkole z običajnim dnevnim redom. — Odbor.

SK Korotan. Smučarska sekcija. Danes ob 17 predava predsednik LZSP g. Ante Gnidovec o smučanju. Predavanje bodo poslušale številne skioptične slike. Vabimo vse članstvo, da se predavanju udeleži v čim večjem številu. — Tajnik.

★

Olimpijske igre 1940 v Rimu. Za prireditev olimpijade leta 1940 se v prvi vrsti potegujeta Japonska in Italija. Po francoskih vesteh pa se je mednarodna lehkostilska zveza odločila — ob priliki evropskega lehkostilskega prvenstva v Turinu se je namreč s tem vprašanjem bavila — da bo podprla italijansko ponudbo. Stališče mednarodne zveze se zdi z ozirom na velike težave za udeležbo na olimpijadi v daljni Aziji, posebno za evropske narode, razumljivo in upravičeno. Po vsem tem se more torej že skoraj v gotovostjo računati, da bo kraj 12. olimpijade leta 1940 Rim.

Nogometna igra in uporaba tehnike, taktike, trikov

Nogomet ni tako lahka igra, kakor si to marsikdo predstavlja. Nemški sportni učitelj Otto Nerz je povedal razne zanimivosti tehnike in taktike, dotaknil se je trikov, katerih se igralci poslužujejo, ter je omenil tudi talente v nogometnem sportu.

Moje osebno mnenje je, da je taktika važnejša kakor tehnika, četudi moram priznati, da brez tehnike ravno tako nič ne gre. Kdor je samo tehničen, prednaša brezmišelnost; kajti manjka mu smernice za doseg cilja, v katerih nas poučuje taktika. Kdor pa je samo taktik, nima onih sposobnosti, ki so potrebne za izvedbo njegovih idej. On je takorekoč vojak brez orožja ali vojskovođa brez armade. Triki, driblingi in artistične umetnosti se precejujejo ter se vadijo na račun navadne, osnovne tehnike.

Nogomet je umetnost. Tudi najnavadnejša stvar se mora vaditi, da jo sigurno obvladamo. V prvorazrednih igrah vidimo mnogo manj trikov in umetnosti kakor pri začetnikih. Pa ne zato, ker bi jo morda vrhunski igralci ne zmogli, temveč zato, ker jih hote opuste. Žreli igralec obvlada žogo v vseh položajih in pozna vse finese, ki so možne.

Samo ono, kar dovede do cilja, je napraviti. Vse ono, kar ovira pot do cilja in kar pelje na stranpot, je škodljivo in če je še tako lepo. Zadrževanje taktika do tehnike je: enostavno, jasno in popolnoma sigurno.

Igralci, ki se poslužujejo trikov, igrajo med vrhunskimi nogometaši majhno vlogo. To pa iz raznih vzrokov: V prvovrstni tekmi vidimo enakovrednega nasprotnika. Ta tudi pozna vse trike in jim ne bo nasedel. Posledica tega so napake, ki se prav lahko masčujejo. Kjer vidimo dosti »kunsčičkecev«, vemo absolutno gotovo, da ne bodo videli lepe igre; kajti za dobro igro sta potrebni dve dobri moštvi. Dosti trikov vidimo samo tedaj, kadar se vrši igra v precejšnji premoči enega moštva. Razne umetnosti se oddaljujejo od cilja. Tega si v težki borbi ne smemo dovoliti. Nepotrebni driblingi zahtevajo preveč sil ter ustvarjajo nov riziko.

Naši igralci so amaterji. Njihov trening je torej časovno zelo omejen. Zato je treba gledati na to, da v najkrajšem času čim več dosežemo. Potrebno nam je vsled tega delo točno po načrtu. Preveč vrhunske finese niso potrebne ter jih je izločiti. Igralec-amater se mora vsled tega omejiti. Z borbena voljo in prijateljskim duhom, zadržanjem in talentom, moramo to nadomestiti, kar nam vsled silne razmer manjka.

Tako nemški trener. Našim nogometašem pa ne bi škodovalo, če bi se malo ravnali po njegovih nasvetih.

Naznanila

Ljubljana

1 Kino Kodelfevo predvaja danes ob 5 in 8 in jutri ob 8 dva sporeda: »Pesem življenja«, ki jo poje Don Jose Mojica, in »Afera ing. Ugrona« (P. Hartmann, Peter Lorre in Paul Kemp). Danes ob 3 »Pesem življenja«.

1 Prosvetni večer Salez, mladinskega doma prihodnji četrtak odpade, ker bo v dvorani božičnica.

1 Lutkovni oder Krščanskega ženskega društva v Vazjemul zavarovalnici vprizori danes popoldne ob 3 in 5 pravilčno igro »Povodni mož in Anka«. Vstopnice so po 6, 5, 4 in 2 Din ter jih lahko dobite popoldne v unisoni trafiki, popoldne pa eno uro pred predstavo v dvorani lutkovnega odra.

1 Občni zbor Glasbene Matice ljubljanske bo v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 20 v Hubadovi pevski dvorani. Dnevni red običajen brez volitev. Odbor.

1 Zadruga »Dom učiteljev vabi vse tovarišice na sestanek dne 4. januarja 1935 ob 9 dopoldne na šent-jakobski šoli v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju zadruge. 2. Predavanje: Zena pred novimi vidiki — s posebnim ozirom na naše razmere. 3. Razgovor o načrtu zbiranja sredstev za naš dom. 4. Slušajnost. — Načelnstvo.

1 Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Sušnik, Marjina trg 5; mr. Kuralt, Gospodarska cesta 4; mr. Bohinec, Rimaska cesta 31; jutri: mr. Leustek, Rešljiva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

Drugi kraj

Prosvetno društvo v Hrucki ponovi na splošno željo Meškov mistriji »Henrik, govorni vitez na dan Svetih treh kraljev, 6. januarja, ob 4 popoldne.

»ALGA« ZA MASAŽO PROTI REVMAZMU, ISIASU, BOLEČINAM V KOSTEH, ZBADANJU IN RAZTEZANJU MISIC

Na dlan roke si izlijte nekoliko »Alge« ter drgnite vzdolž mišice oni del telesa, kjer občutite bolečine. Ko se je dlan ogrela in posušila, jo namočite nanovo in zopet drgnite. Tako ponavljajte večkrat, nato pa ovijte nadrgnjeni del telesa z volneno krpo ali robcem. Masirati je treba dva do trikrat dnevno, po potrebi tudi večkrat. Če po prvih masiranjih boste imeli prijeten občutek in olajšanje bolečin. Kakor hitro občutite tudi najmanjše razpoloženje in raztezanje, nadrgnite telo z »ALGO«, ker je to lahko pričetek težkega obolenja, ki ga boste z malo »ALGE« preprečili.

»ALGA« se dobi povsod. — 1 steklenica 14 Din (Reg. s. br. 18117-32.)

Vsem cenjenim gostom
slovenskega penzionata v Beogradu
Zrinjskega 16

želim srečno novo leto in se priporočam
Marija Jemc

moko, se obrnite direktno na tvrdko

Ako želite prina banatsko

Anton
Lenhardt

mlin
Velika Kikinda - Banat

Osnovano leta 1903

MESTNA DELNISKA HRANILNICA
DARUVAR-ZAGREB

Kolo za varčevanje in kredit

Ge. šlane VI. kola poslavamo, da pošljemo pravočasno hranilnici svoje knjižice radi izplačila, ki zapadejo v letu 1935. Vpis v XI. kolo in sajamečno štednjo potom polnomočnih zastopnikov ali direktno. Uradniška posojila brez jamstva.

Pozor!

Najcenejše in najlinejše pohištvo
kupite pri Franju Vehovar v Celju.

V plačilo sprejema tudi hranilne knjižice Ljudske posojilnice v Celju po nominalni vrednosti. Stalna zaloga modernega pohištva. Za vsako dobavo jamči dve leti.

Zahvala.

Podpisani se tem polom najtopleje zahvaljujemo g. dr. Janezu Lovšinu, zdravniku v Braslovčah, za ves njegov trud in veliko požrtvovalnost, s katero je zdravil našega očeta in ga rešil gotove smrti.

Hvaležna
obitelj Puncer-jeva
v Braslovčah

Kupimo vagonke pošiljke:

Ia. strojno litino v komedih, ki se deajo lahko razbiti, po 90 para za kg in

komerčno litino

po 60 para za kg vse franko vagon Ljubljana

Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana

SVILA, FIGUE, SATIN, CREPE

MONGOL, CREPE DE CHINE,

CREPE GEORGETE

vse po Din 28* dokler traja zaloga, dobite v

TRPINOVEM BAZARJU
MARIBOR, VETRINJSKA C. 13

Duro
Durax
Durocrat

ne na soncu, ne na zraku in ne pri pranju

Prvovrstni
angleški popelini
za moške srajce
ne oblede

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba« naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne

Telefonska številka 3030.

VOINENE NOGAVICE ROKAVICE - MAJICE

KOMPLETNE POTREBSČINE za KROJAČE IN ŠIVILJE.

nadalje: bogata zaloga zimskega triko-perila, žepnih robcev, toaletnih potrebsčin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po

najnižjih cenah pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana
za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Objava

S 1. januarjem 1935 se odda v najem ali prodajo povsem opremljen in nanovo renoviran hotel »Vila Lucija« v Aleksandrovcem, obstoječ iz 24 hotelskih sob in restavracijskim paviljonom ob morju. Hotel je povsem sobno in restavracijsko opremljen, tako da kupec odnosno najemnik lahko takoj prične z obratovanjem.

Pojasnila daje »Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani«, Miklošičeva c. 19, poštni predal 297.

Plise za volane v različnih gubah

Specielni entel oblek, volan, šalov itd.

Ažuriranje — predtiskanje.

Vezenje monogramov, zaves, perila.

Navaden fin entel vložkov in čipk. — Hitro, fino in poceni! Matek & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Štrkelj)

Vsem čitateljem »Slovenca«

v št. Lenarški fari!

Vljudno naznanjam, da sem s 1. januarjem 1935 prevzel znano Dimnikovo gostilno pri Sv. Lenartu v Slov. Gorah, kjer bom še nadalje vzdrževal kolportažo »Slovenca« in tako ustregel vsem čitateljem tega priljubljenega lista.

Za mnogoštevne obiske se priporočam in želim vsem srečno in veselo novo leto

Arnuš Franjo.

Kompletna oprema žaže

stabilni parni stroji in kotli, generatorji za 550 V. tok električne naprave, jarmeniki in pomožni stroji transmisije, oprema delavnic, tračnice za 20 km ozkotirne železnice z vsemi malimi potrebščinami, lokomotiva 760 mm itd. poceni napredaj. Ponudbe pod šifro »Pitansko postrojenje« na Propagando d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5.

KUBANY-JEV MATE ČAJ
hrani ter krepi živce in mišice. Pospešuje prebavo, dela apetit, regulira delovanje srca in ledvic. Kdor ga redno pije, se mu ni bati ne giba ne revme. Dobi se v vseh lekarnah v originalnih zavojih po 10 in 15 g, ali pri zastopniku: Lekarna Mr. Milivoj Leustek, Ljubljana, Rešljiva c. 1, ako pošljete v narj Din 15.— Sportniki, turisti, lovci, nogometaši: pijte ga redno!

STARS!

Otroku, ki obiskuje šolo, dajte, ako je slaboten, poziti vsak dan zjutraj in zvečer malo žličico okusnega »Energina«, za krepitev krvi, živcev in teka. Otroci, ki redno jemljejo »Energin«, imajo dober tek in so odporni zoper vsa obolenja. »Energin« za lačanje krvi, živcev in teka dajte dekletu med 10 in 17 leti, ako je slabotno. To je prehodna dekliska doba, ko se mora vsako dekle okrepiti »Energin« dajte vsakemu članu rodbine, ki nima teka. »Energin« dajte vsakemu članu rodbine, ki je malokrvn.

»ENERGIN« se dobi v lekarnah v steklenicah po pol litra; 1 steklenica 35 Din.

Reg. S. br. 19.147/33

Zahvala

Vsem, ki ste v tako obilnem številu spremljali našega dragega soproga in očeta, gospoda

Andreja Herman

na njegovi zadnji poti, in obsuli njegovo krsto s krasnim cvetjem, se najiskreneje zahvaljujem.

Posebno zahvalo pa dolgujem pred. duhovščini, posebno g. duh. sv. Kastelec, g. dr. Marčiču, stanovskim tovarišem pokojnika, godbi Sokola, pevskemu društvu »Sava« in vrlim gasilcem.

Vsem in vsakomur: prisrčna hvala!

Marija Herman z družino.

SLAVIJA
JUGOSLOVANSKA
ZAVAROVALNA
BANKA V LJUBLJANI

ŽELI VSEM SVOJIM POSLOVNIM
PRIJATELJEM SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1935 TER SE
HKRATI PRIPOROČA, DA JI
TUDI V BODOČE OHRANIJO
ZAUPANJE IN NAKLONJENOST

»SLAVIJA« zavaruje po najugodnejših pogojih proti: požaru, vlom, razbitju stekla, zakoniti dolžnosti jamstva, nezgodi, toči, transportnim škodam, poškodovanju avtomobilov, sprejema vsakovrstna življenjska zavarovanja po najugodnejših kombinacijah.

Generalno ravnanje v Ljubljani, Gosposka ul. 12, tel. 21-76, 22-76. Podružnice in ekspoziture: Beograd, Maribor, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Skoplje, Split in Zagreb. Zastopstva v vseh krajih.

Obračajte se na nas direktno ali na naše zastopnike, da Vam predložijo pogoje in proračune vseh vrst zavarovanj.

Iz raznih krajev čestitajo k novemu letu

Srečno novo leto želim
OR in BENDA, strojno mizarstvo
Brezovica 16

Srečno in veselo novo leto
želi svojim odjemalcem
ANTON SMOLE
železolivarna
Dobrova — Ljubljana

Srečno novo leto želi
GOSPODARSKA ZADRUGA
MIZARSKIH MOJSTROV
Večova ul. 5

vsem cenjenim odjemalcem in se priporoča
za nadaljno naklonjenost.

Srečno in veselo novo leto želi
ORMOSKA OPEKARNA družba z o. z.
Ormož

NOVAK JANKO
tovarna pletenin

Radovljica

RADO PREGRAD
industrija umetnih cvetlic
Podčetrtek — Dravska banovina

Veselo in srečno novo leto
želim vsem cenj. odjemalcem
MIHA in KATARINA ŠRAJ
mesarija
Radomlje — Šmarca

Srečno in veselo novo leto želi
gostilna pri Zimovcu
Sp. Kašelj — M. F. Tornič

Srečno in veselo novo leto želi
in se na alje priporoča
JANHUBA FRANC, modno krojaštvo
Ukova 8, Jesenice

ANTON DRNOVŠEK
gostilna in trgovina
Sklendrovec — Zagorje ob Savi

HOTEL „WILSON“
BEOGRAD

želi vsem svojim cenj. obiskovalcem
srečno novo leto 1935

Milka V. Mišič, hotelir

Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem
A. in M. Mahkovec
trgovina
Litija

Veselo in srečno novo leto želi vsem
cenj. odjemalcem in se priporoča
JOSIP JAGODIČ
specerija in železnina

Gubčeva ul. CELJE, Glavni trg.

POSOJILNO DRUŠTVO
za župnijo Sv. Lenart v Slov. gor. in
sosedne župnije Sv. Barbara, Sv. Jurij
in Sv. Rupert.
registrirano združeno z neomejenim poroštvom

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
tvrdka

P. Koren preje Šterk

Crnomelj Telefon int. št. 5

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

FRANC KONČAN

splošno ključavničarstvo

Domžale

Veselo in srečno novo leto želi
MARTIN GORISEK
mestni zidarSKI mojster
Brežice

Srečno in veselo novo leto svojim
dragim prijateljem in odjemalcem
želi tvrdka

Jurej Šterk, Vinica

pri Crnomlju

RUM, ZGANJE, SLIVOVICA, LIKERII,
VERMUTH, VINO, SADNE SOKOVE,
GRENČAK, ŠPIRIT

DOBITE PRI

Jakob Perhavec

Maribor, Gosposka ul. 9 - Telefon 2580

POZOR! CITAJTE!

POZOR! CITAJTE!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem svojo pekarno v Koških
št. 33 — sedaj — preselil

v Maribor, Koroška cesta št. 21

ter se vsemu občinstvu v mestu in okolici vladno priporočam
za obisk pekarnice na Koroški cesti št. 21. — Nudil bom vsako-
vrstno pecivo, dobro in poceni. Želim vsakemu odjemalcu naj-
boljše postrežiti. — Sprejemam tudi domači kruh v peko. —
Se toplo priporočam!

PETER BUGNAR.

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da nam je umrla naša dobra soproga in mama, gospa

Alojzija Zbašnik
roj. Grum

Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, 1. januarja 1935
ob 4 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na
pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 30. decembra 1934.

Josip in Stefka Zbašnik, soprogi in hčerka.

Tekma okrog sveta

36

Gordon se je bil vsedel zraven Ah Mah Čanga v klubski naslonjač.

»Ali kaj veste o mojem tekmeču Billyju Allenu? Ali ste kaj čitali o njem v časopisih?«

»V zadnjem času ničesar. Le o Clarku so poročali, da je zaostal.«

»To je moja brzojavka,« ga je poučil Gordon. »No, kaj pa delate zdaj, Ah Mah? Po vsej priliki se vam dobro godi. Ali ste prišli sem samo zato, da me obiščete?«

Gordon je ponudil iz svoje srebrne cigaretnice skatle, naj si postreže, in ko si je tudi sam prižgal cigareto, se je udobno naslonil v svojem sedežu nazaj ter zamisljeno pihal dim v modrih oblakih.

»To je bila seveda moja želja,« je zdaj odgovoril Ah Mah na vprašanje, »toda sem me je vedel še drug opravek. Iščem namreč neko angleško detektivko.«

Gordon je presenečen planil iz svojega udobnega položaja.

»Pa menda vendar ne mislite s tem miss Hurst?« je vprašal.

»Ne vem, kako se piše,« je odvrnil Ah Mah Čang ter varkal dim svoje cigarete kakor poznavalec, in ga spustil skozi nos. »Vem samo, da ima priti te dni v Pekingu neka angleška detektivka, in zame je izredno velikega pomena, da jo najdem ter da se sestanem z njo, preden — well, preden se utegne sestati s kom drugim.«

»Vse kaže, da gre le za miss Hurst,« je dejal Gordon s preudarkom.

»Ali je to tista mlada dama, s katero ste stopili pravkar iz jedilnice?«

»Prav ona. Že od Londona sem sva popolna tovariša in ona je detektivka. Kolikor mi je znano, začne dve tolovaja, ki hočeta oropati mlado dekle. To se pravi, da jo hočeta opehariti za znesek, ki pritiče nji. Ali to drži?«

Ah Mah se je kratko in čudno nasmejal.

»To je morda bolj stvar razumevanja,« je dejal.

»Eno pa drži in to je, da se je miss — Hurst, tako ste rekli, kajne? — temeljito uračunala. Prav kmalu bo spoznala, da nima opravka samo z dve-ma, marveč s celo mogočno organizacijo „tolovajev“. Kar se pa tiče uboge deklice, ki ji grozi, da bo opeharjena — ona igra samo postransko vlogo; gre za mnogo pomembnejše stvari.«

»Po vaših mislih je torej postranska stvar, ako bo deklica okradena?«

»V zvezi z velikimi načrti je korist ali škoda posameznika zmeraj brez pomena in ne predstavlja vidika, s katerega je presojati stvar, ne da bi bila celota ogrožena.«

»Slišite, Ah Mah, zbudili ste mojo radovednost. Ni čuda, da me zanima oseba, s katero sem potoval deset dni. In da me njene zadeve zanimajo. To vam je razumljivo — kajne? Ali gre za tajnost, ali smem izvedeti, za kaj gre?«

»Seveda smete izvedeti, moj dragi Gordon,« je odvrnil Kitajec. »A jaz bi predlagal, da se vseveda kam v zavetje ter izpijeva kozarec whiskyja s sodo, kakor nekdanj v Oxfordu, kjer tudi marsikdaj ni bilo še pozno zvečer, ko smo začenjali.«

Veljala sta.

Toda preden je sledil Kitajec Gordonu v se-paré, se je za hip opravičil, ker je moral spregovoriti še nekaj besed z nekim znancem.

Stopil je k drugemu Kitajcu, ki je skoraj nepremično in navidez brez vsakega zanimanja za vse, kar se je godilo okrog njega, stal v kotu dvorane, kjer je bil že ves čas, ko sta se Gordon in Ah Mah Čang razgovarjala. Polglasno je nekaj časa govoril z njim. Po vsem videzu mu je nekaj naročal. Toda mož je ostal negiben kot mamor in z ničemer ni izdajal, da je Ah Mah Čangove besede niti slišal. Šele, ko je le-ta izginil za Gordonom iz dvorane, je nekoliko oživel.

Počasi, kakor da mu je neskončno dolgo časa na razpolago, je šel k hotelski pisarni, kjer je sedel

na stol, in se sprejemal goste, in je nekaj minut prelistaval hotelski seznam.

Ali je našel, kar je iskal, ali ne, ni bilo videti, zakaj pregled imen in poklicev hotelskih gostov je opravljal z isto ravnodušnostjo in neinteresirano, katero je bil kazal doslej. Nato je odšel skozi krožna vrata na ulico, pomahnil vozniku riške, ki je hip nato oddrdrala proti kitajski četrti.

»Well, Gordon,« je začel Ah Mah Čang, potem, ko je izpil požirek iz svoje čaše, na obnovitev starega prijateljstva, ter napravil dim iz svoje cigarete, »hočeli ste vedeti, kaj zdaj delam. To ni težko povedati. Se vedno se pečam s trgovino olja. Ta ima na Kitajskem sijajno bodočnost, a boriti se moramo z velikimi težavami. Za nas je Kitajska toliko, kakor docela neobdelana dežela in nemara najtežavnejše ozemlje za prodajo naših proizvodov na vsem svetu. Z izjemo petroleja za razsvetljavo Kitajske prav za prav še nima nobene potrebe po naših izdelkih. Kakor mu je bilo tudi neljubo, je moral tudi Rockefeller že to ugotoviti, zakaj petrolej je mogel uvesti tukaj šele tedaj, ko je oddal ljudem potrebne svetilke za nekaj borih centov. — Zdaj pa si mislite deželo z več kot tisoč milijoni prebivalcev in s komaj petnajst tisoč avtomobili. Deželo s stoletimi ljudmi, ki še nikdar niso sedeli v avtomobilu in mnogimi med njimi, ki ga še niti videli niso.«

»Vem, Kitajci niso dovtetni za novotarije,« je pritrtil Gordon.

»To pač zdaj ne drži,« je menil Ah Mah Čang. »Tudi Kitajci mislijo danes že v modernem duhu. Toda cest nimajo. Kar velja tukaj že za dobro cesto, bi v Angliji označili komaj za poljsko pot. Kitajska potrebuje avtomobilskih cest in jih bo tudi dobila. In za graditev cest so potrebni vsakovrstni stroji. In kakor hitro bodo ceste, bo tudi trg za cene avtomobile in s tem tudi trg za gorivo in olja.«

Toda zgolj z menicami na bodočnost ne more nobena družba zadovoljiti svojih akcionarjev. Na-torej moramo skrbeti za sedanost. In ta je tu. Tu

je ogromno polje za prodajo cenenih motornih čolnov, za čolne tako preproste konstrukcije, da zna vsak kamelji gonjač ravnati z njimi. Prebivalstvo živi večinoma ob obalah in rekah in blagovni transport se vrši skoraj izključno po vodi. Kljub temu uporabljajo še vedno počasne, nerodne sampane ali staromodne džunke. Napravili smo tovarno, ki izdeluje vprav tak motorni čoln, kakršnega potrebuje Kitajska. Čeden, majhen, preprost čoln za dve konjski sili, s šestimi miljami hitrosti, ki se pa lahko uredi tudi za najpočasnejšo vožnjo. Pri tem je tako plitek, da ga je moč uporabljati na vsaki luži. Idealni čoln za riževa polja. Ali razumete, kaj mislim?«

Gordon je pokimal.

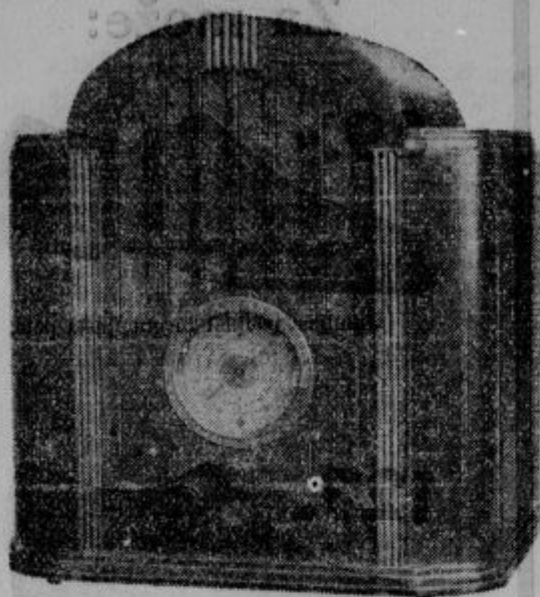
Kar je edelal, ga je zanimalo; a še vedno ni mogel pojmiti, kaj ima vse to opraviti z Ethel Hurst, ali točneje, s kakšno angleško detektivko. »V zvezi smo z nekim gospodom v Nankingu, ki zavzema odlično oblastno mesto v deželi; ako bo uporabil svojo oblast v prid našim čolnom, utegnemo doseči že v prvih šestih mesecih prodajo kakšnega tisoča ali še več in si sčasom pripraviti ogromno možnost razprodajanja čolnaskih motorjev in goriva. To je Rockefellerjeva kupčija v novi izdaji; Rockefeller je dobavljal svetilke, da je prodajal svoj petrolej, mi pa bomo dobavljali čolne in motorje.«

»Well, in za katerim grmom tiči zdaj zajec?« »To pove ena sama beseda: konkurenca. Mož v Nankingu je našemu čolnu naklonjen. A tu je British & Oriental Petroleum Supply Co. v Londonu. Slikala je o naših pogajanjih in mu je sporočila, da bi mu, mogla predložiti še ugodnejšo ponudbo. Dobaviti hoče še cenejši čoln, če se bo zanj uporabljalo izključno njeno gorivo. Na poti da je že gospod z risbami, računi in drugim gradivom, ki mu ga bo osebno predložil. Podpis naše pogodbe z generalnim guvernerjem je dolocen za triindvajsetega. Ako British & Oriental doseže, da do tega dne pregovori moža v Nankingu v svojo korist, bi to pomenilo za nas takšen udarec, da bi se pod njim zrušili.«

Zadnja beseda moderne radio tehnike

Pravkar so dospeli

"HIS MASTER'S VOICE" radio aparati

R 143

Novi model R 143

Najdovršenejši »His Master's Voice« radio aparat, 8 elektronski superheterodin. Ta aparat ustreza vsled svoje prvovrstne konstrukcije, selektivnosti in lepe zunanosti željam vseh prijateljev radiofonije. Aparat sprejema vse valove.

Za gotovino Din 7.000.—
Na obroke Din 7.700.—

Novi model R 118

je dolgo pričakovani dovršeni radioaparat, 5 cevni superheterodin. Najnovejša konstrukcija, dovršena — tivnost, z najnovejšimi cevmi, kratki in srednji valovi, odlični dinamični zvočnik.

Za gotovino Din 4.500.—
Na obroke Din 4.950.—

Minimalna poraba toka. Dobí se v vseh strokovnih trgovinah in pri generalnem zastopstvu

The Gramophone Company LTD

M. Majstrovic, Zagreb, Amruševa ulica 5

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Seta vložek

varuje Vaše noge, čevlje in nogavice, poceni je in — domač izdelek!

Veselo in srečno
novo leto želi vsem
cenjenim gostom
gostilna

KRAMER
Trbovlje

Službe iscejo

Dekle

z dobrim sprječevalom, vajena vseh hišnih del in kuhanja ter šivanja (tudi moškega perila) s svojim strojem, želi službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14662. (a)

Kot gospodinja

k manjši družini išče 30-letno dekle, izurjeno v vseh hišnih delih ter v šivanju perila, z dolgoletnimi sprječevali. Ponudbe pod »Zvesta in zanesljiv« na upr. »Slov.« a)

Cenj. damam

se priporoča najcenejša šivilja — od plaščev po 60 Din. Gre tudi na dom. Kržišnik J., Kodeljevo, Slomškova ul. 11. a)

Krojaški pomočnik

vojaščinu prost, išče delo po meri v Ljubljani. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 14715. (a)

Perica

bi šla rada prst strankam na dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14743. a)

21-letna šivilja

gre k boljši družini v pomoč gospodinjstvu. Gre tudi za sobarico ali pa k otrokom. Najraje v bližini Celia. Naslov: Anica Ramšak, Sv. Jurij ob Taboru, Kapla. a)

Uradnik bilancist

zanesljiv, več vseh pisarniških poslov, išče namestitve. Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod »Književodja« št. 14695.

Vrzbodobe

Kontoristko

z najmanj dveletno prakso, več v preračunavanju mezd, blagajniških poslih itd., sprejme takoj ugodno industrijsko podjetje v Zagrebu. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobro mesto« št. 14616. (b)

Tako sprejemem

dva čevljarska pomočnika. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14699. (b)

Viničarja

v starosti od 30 do 50 let, popolnoma veččega te stroke, sprejemem. Prednost imajo taki, ki so brez otrok ali z odraslimi otroci. Vprašati: Ljudevit Lauš, Ljubljana. (b)

Potnik

za prodajo vpeljanega artikla špecerijske stroke za bivšo Štajersko in Prekmurje, se išče. Ponudbe na upr. »Slov.« pod št. 14511. (b)

Službo sluga

dobi oseba, ki posodi do 2000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sigurno« št. 14725. (b)

Gospod

z 3000 Din, zanesljiv, zmožen pisarniškega dela dobi službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mlajša moč« št. 14726. (b)

Širile »Slovenca«

Vajenci

Vajenca

za mizarsko obrt sprejem z oskrbo v hiši. — Josip Goljar, Gosposvetška c. 13. v

Zasluzek

Prvovrsten zastopnik

prevzame še en predmet iz špecerije ali galanterije za Notranjsko in Dolenjsko. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Upeh« št. 14654. (z)

Pouk

Pouk

Poučujem matematiko, slovensčino in dr. predmete za I. in II. razred gimnazije ter meščanske razrede. Uspeh gotov! — Poslijte svoj naslov upr. »Slovenca« pod »Tako 1934-14741. (u)

Denar

Posredujem

denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d) Telefon 38-10

Posojila

na hranilne knjižice damo jemlo pod ugodnimi pogoji na daljšo dobo. Preko 2000 zadržnikov. (d)

Pučka štediona

Zagreb
Naš zastopnik: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telef. 38-10. Pismen odgovor 3 Din znamka. (d)

Hranilne knjižice

vseh denarnih zavodov kupite in prodaste najugodnejše edino pri Bančkom. zavodu, Maribor. — Za odgovor 3 Din. Naš poverjenik za Celje je: Vinko Gaberč. (z)

Priporočajo se tople nadaljnji naklonjenosti voščiti vsem svojim cenj. odjemalcem srečno in veselo novo leto — vrdka

F. M. SCHMITT

Pred Škofljo 2 Ljubljana Lingerjeva 4

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana Krekov trg 10

Zamenjam

hranilne knjižice Kmetske in Mestne hran. ljub. za ca 20.000 Din za Ljudsko hran. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14698. (d)

Davčne prijave

pritožbe, nasvete daje: »Davčna poslovalnica«, Ljubljana, Miklošičeva c. št. 7-II. (d)

Obrtnikom

preskrbim menična posojila na krajšo ali daljšo dobo. Točno in solidno poslovanje. — Nobeneča predplačila. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Zunanji odgovor 3 Din v znamkah. (d)

Zenitbe

Inteligentna

35 letna, poroči držav. uradnika. Pisma na upr. lista pod »Odkritost« št. 14530. (z)

Gostilničar in trgovec

poroči prodajalko 22—35 let. Vdove niso izključene. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 14716. (z)

Trgovcu

se nudi prilika priženitve. Imam lepo urejeno dobro idočo trgovino. Resne ponudbe s sliko poslati upravi »Slovenca« pod zn. »Sreča v novem letu«, št. 14724. (z)

Ženitna ponudba

Starejši vdovec posestnik in gostilničar brez otrok, želi znanja s starejšo damo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 14723. (z)

Kmečki fant

srednjih let, z 200.000 dote, poroči dekle poselstnico. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Bodočnost« št. 14712. (z)

Dijaki

Dva dijaka

dobita stanovanje in hran. Cena nizka. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14645. (d)

Stanovanja

ODDAJO:

Enosobno stanovanje oddam za 200 Din poleg tramvajске postaje. Kosovo polje 148. (d)

Opremljena soba

(mesečna) se odda v sredini mesta. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14746. (s)

Opremljeno sobo

oddam. Friskovec 6. (s)

Sostanovanko

sprejme starejša gospa v trnovskem kraju. Naslov se poizve v upr. »Slovenca« št. 14507. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Brivnica

se takoj odda. Meljska c. 1, Maribor. (n)

Kolarsko delavnico

dobro vpeljana, v prometnem kraju, odda takoj v najem. M. Segal, Lipsen, v. Grahovo-Rakek. (n)

Glasba

Harmonij

prav dobro ohranjen — kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Harmonij« št. 14573. (d)

R. Warbinek

najstarejša izvornica klavirjev
Ljubljana
Gregorčičeva ul. 5 I.

Prodaja inozemskih in lastnih izdelkov
Strokovnaška popravila in uglasjevanje
Najcenejša in popravilnica
Obročna odplačevanja

Posestva

Hiša

v Ljubljani se kupi za takojšnje plačilo — hranilnimi knjižicami Mestne hranilnice v Ljubljani. Ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod »Parcela 1935« št. 14479. (p)

Stavbno parcelo

kupim ob Tyršovi cesti (Dunajski) za takojšnje plačilo s hranilnimi knjižicami Mestne hranilnice v Ljubljani. Ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod »Parcela 1935« št. 14479. (p)

Nova hiša

enonadstropna naprodaj za 60.000 Din. — Jerko, Črnuče. (p)

Pozor!

Kdor ima knjižice Kmečke in Ljudske posojilnice ljubljanske, dobi lepo vilo in več stavbnih parcel. Več pove Marija Jančar, Sv. Petra cesta, Ljubljana

Parcelo

ob Dunajski cesti prodam. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 14700

Visokopritlična hiša

z malim gospodarskim poslopijem in lepim vrtom naprodaj v Domžalah. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14523. (p)

Hišico

za okrog 40.000 Din prodam v Ljubljani. Dopise na upravo »Slov.« pod »Ceneno« št. 14665. (p)

Krasno posestvo

40 oraloj nlij, travnikov, gozda, vinograd — pol ure od Rajhenburga — orodam. Cena 85.000 Din. Ponudbe na Jurman, Brege, Leskovec, Krško. (p)

Posestvo na Rakeku

Hiša v kateri je bila gostilna, spedičija in pripadajoče poslopje s trgovskimi lokali, skladišči, garažo in velikim sadnim ter sočivnim vrtom, tik ob kolodvoru, ob glavni cesti Rakek — Cerkljica, prodamo po zelo ugodnih plačilnih pogojih. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14734. (p)

Trgovska hiša

z gospodarskim poslopijem in malim posestvom v Savinjski dolini — naprodaj. Poizvedbe: Antloza, Gotovlje št. 5. (p)

Dve novi hiši

dvostanovanjski, naprodaj skupaj ali vsaka posebej. Vprašati: Ivan Kos, Krakova 7, Tezno, Maribor. (p)

Njiva

za pokopališčem Sv. Križa 6000 m², gozd v Štepanji vasi 5000 m² — naprodaj. Vprašati: Grablovičeva ul. 8. (p)

CITAJTE IN ŠIRITE

»SLOVENCA«

Auto-motor

Tovorni auto

štiri do šest ton nosilnosti, dobro ohranjen, s pumpanimi obroči — kupimo. Združene opelkarne d. d., Ljubljana. (f)

Obrt

J. HLEBS

družba z o. z., Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 30-70.

Delo točno, solidno in pod garancijo. Najnovejši vzorci. — Cene nizke.

Kupimo

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Milska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, uvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Lokomobila

na paro, polstabilna Lanz ali Wolff, z ali brez pregrevalca, za ca. 24 m² kuršišča, v rabljenem, zamčeno obrata zmognem stanju — se kupi po nizki ceni. Ponudbe s podrobnim opisom in fotografijo na Ljudevit Lustig, Zagreb, Ivkančeva 27-III. k

Prodamo

Umetne cvetlice

vseh vrst, nevestine mirtne vence in šopke, ročne šopke, razno cvetlično listje, vse cvetlične dele, mirtne popke in drugo — izdeluje Rado Pregrad, cvetličarna, Podčetrtek. 1

Harzer kanarčki

naprodaj. Bajc Franc — Rožna ulica 33-II. (f)

Telefon 3934

PREMOG — DRVA

KARBOPAKETE

SLOVSA

Kolezjska ulica 19

Pomaranče

sladke in poceni

nudi

Gospodarska

zve za

v Ljubljani

Suhe deske

za mizarje, orehove, hrastove, bukovne, črešnjeve, javorjeve, jesenove in breštave — nudimo po zmerni ceni.

Bukove frize

ob 5 do 8 c/m široke, od 30 do 50 c/m dolge, 50 m².

Hrastove letve

27 x 27 m/m, 27 x 40 m/m, 27 x 50 m/m, dolge 1 do 2 metra.

Odpadke od žage

bukove in hrastove, suhe, povezane v snope, po 10 par kg — nudi »Zora«, Črnomelj.

Lopo

z zidno in strešno opako kupim. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Januar« št. 14745. (f)

Mali oglasi

Slovenca

zajemimo najpoponnejši uspeh

Sani

vsakovrstne, v obliki vozička in koleslja, eno lahko in eno dvovprežno kolesje — in fin landauer — naprodaj. Ivan Močnik — Mengeš 156. (f)

Underwood

pisalni stroj, prav malo rabljen, prodam za polovično ceno. J. Matelič, Gradišče 8 b-III. (f)

PERNICE

izgotovljene — velikost 180 x 115, iz puhastega perila 220, 300 in 340 Din. la puh pa 150, 350 Din. Garantiramo, solidna postrežba — ori:

RUDOLF SEVER

Marijin trg 2, Ljubljana

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

Pumparce

površniki, obleke, perilo itd. — najcenejše pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (f)

Smuči in sanke

kupite najugodnejše pri izdelovalcu Mateju Fajfar, Ljubljana, Trnovska ulica št. 25. (f)

JABOLKA

zimska, nudi

Gospodarska

zveza

v Ljubljani

Pisalni stroj

Smith v prvovrstnem stanju poceni prodam. Korkalj L. Ljubljana Gradišče 11-II. (f)

Ordinacijo

zobozdravniško — poceni prodam. Dr. Wolff, Sevnica ob Savi. (f)

Zaradi preselitve

znatno znižane cene — Mahkota Martin, Sp. Šiška 44. (f)

3 šivalni stroji

ženski pogreznjiv, 2200 Din, drugi 700 Din, krojaški, ki šiva naprej in nazaj za 1500 Din. — Vsi malo rabljeni — naprodaj. Krakovski nasip 10, Plesko. (f)

Dobro nasvet

je zlata vreden, zato si dobro zapomnite, da

Promet

v Ljubljani, nasproti križevniške cerkve kupuje in prodaja vse dobro ohranjene predmete, kakor tudi dobro ohranjene obleke itd.

Lopo

z zidno in strešno opako kupim. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Januar« št. 14745. (f)

Mali oglasi

Slovenca

zajemimo najpoponnejši uspeh

NAŠIM ODJEMALCEM

Za deco:

39.-

Vašemu ljubljencu.

45.-

Za sneg in brozgo.

49.-

Za živahne otroke.

59.-

Za šolsko deco.

69.-

Za delo na mokrem.

Za doma:

29.-

Udobne in tople.

29.-

Jako lahke.

59.-

Čevljiček za dom.

prijateljem, dobaviteljem in sodelavnikom želimo srečno Novo leto.

Zahvaljujemo se,
za zaupanje, ki smo ga uživali vse leto. To zaupanje nam je dalo možnost zaposliti v našem podjetju preko 6.000 jugoslovanskih rok.

Obljubljamo Vam

da bomo tudi v bodoče vredni tega zaupanja s tem, da bomo naše odjemalce postregli še bolje in še ceneje.

Rata

Za žene in dekleta:

79.-

V slabem vremenu.

59.-

Eleganten, za vsako priložnost.

79.-

Gospodinjam za štrpaci.

59.-

Zamet z lakom.

79.-

Jako elegantni.

99.-

Za nedeljo in praznik.

99.-

Za sport in turizmo.

99.-

Za družbo in zabavo.

Za može:

89.-

Gumijast podplat in gumijasta peta.

129.-

Eleganten. Usnjen podplat.

129.-

Iz prima boksa.

79.-

Delavcu in kmetovalcu.

99.-

Kmetovalcu za praznik.

Za slabo vreme:

39.-

Za dež, blato in sneg.

V novo leto – v novih čevljih!